

СБОРНИКЪ
АДМИНИСТРАТИВНЫХЪ ПОСТАНОВЛЕНІЙ
ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

ВѢДОМСТВО ПУТЕЙ СООБЩЕНІЯ.

ТОМЪ III.

КНИГА I.

СУХОПУТНЫЯ СООБЩЕНІЯ.

ZBIÓR
PRZEPISÓW ADMINISTRACYJNYCH
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

WYDZIAŁ KOMMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH.

TOM III.

KSIĘGA I.

KOMMUNIKACYE LĄDOWE.

1866.

~~1145~~
~~921~~

21 31 158
Zub

СБОРНИКЪ

АДМИНИСТРАТИВНЫХЪ ПОСТАНОВЛЕНІЙ.
ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

ВѢДОМСТВО ПУТЕЙ СООБЩЕНІЯ.

ТОМЪ III.

КНИГА I.

СУХОПУТНЫЯ СООБЩЕНІЯ.

ZBIÓR

PRZEPISÓW ADMINISTRACYJNYCH
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

WYDZIAŁ KOMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH.

ТОМ III.

КSIĘGA I.

KOMUNIKACYE LĄDOWE.

1866.

8.2.2509

D-84/84

Ke

86408

Печатано по ВЫСОЧАЙШЕМУ повелѣнію.

Варшава. — В Типографіи Бергера.

Drukowano z rozkazu NAJWYŻSZEGO.

Warszawa. — W drukarni Bergera.

ОБЪЯСНЕНІЕ.

Въ настоящей I-ой книгѣ III-го тома помѣщены два отдѣла второй части Сборника постановленій о сухопутныхъ и водныхъ сообщеніяхъ въ Царствѣ, а именно:

Отдѣлъ V, о тарифныхъ мостахъ и перевозахъ, а также о взимаемыхъ на оныхъ сборахъ; и

Отдѣлъ VI, правила о благоустройствѣ и полицейскія относительно дорогъ, мостовъ и перевозовъ.

Сборникъ этотъ, подъ главнымъ руководствомъ Вице-Предсѣдателя Государственнаго Совѣта Царства Польскаго, Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника Сенатора Фундуклея, составленъ Статсъ-Референдаріемъ Собоцкимъ, изъ матеріаловъ, доставленныхъ изъ Управленія Путей Сообщенія Делегатами онаго: Инспекторомъ и Членомъ помянутаго Управленія, Колюбергомъ, и Начальникомъ Канцеляріи того же Управленія, Беневени.

OBJAŚNIENIE.

Niniejsza księga I-a tomu III-go zawiera dwa działy części drugiej Zbioru przepisów o komunikacjach lądowych i wodnych, a mianowicie:

Dział V, o mostach i przewozach taryfowych, i o opłatach na takowych pobieranych; i

Dział VI, obejmujący przepisy porządkowe i policyjne, dotyczące dróg, mostów i przewozów.

Zbiór niniejszy, pod zwierzchnim kierunkiem Rzeczywistego Radcy Tajnego, Senatora Fundukleja, Vice-Prezesa Rady Stanu Królestwa, ułożony został, przez Referendarza Stanu Sobockiego, z materiałów, dostarczonych ze strony Zarządu Komunikacji Lądowych i Wodnych w Królestwie, przez delegowanych od tej Władzy: Inspektora i Członka tegoż Zarządu Kolberga i Naczelnika Kanclaryi rzeczonoż Zarządu Beneveni.

**ОГЛАВЛЕНИЕ ПРЕДМЕТОВЪ,
ЗАКЛЮЧАЮЩИХСЯ ВЪ НАСТОЯЩЕМЪ ТОМЪ.**

Номеръ по по- рядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
ЧАСТЬ ВТОРАЯ.				
СУХОПУТНЫЯ СООБЩЕНІЯ.				
(Продолженіе.)				
ОТДѢЛЪ V.				
ТАРИФНЫЯ МОСТЫ И ПЕРЕВОЗЫ, А ТАКЖЕ ВЗИМАЕМЫЕ НА ОНЫХЪ СБОРЫ.				
ГЛАВА I.				
ПОСТОЯННЫЯ МОСТЫ И ПЕРЕВОЗЫ ВООБЩЕ.				
1	Постановленіе, заключающее въ себѣ основное законоположеніе о мостовыхъ сборахъ, распределеніе мостовъ на разряды, размѣръ платы или тарифъ и обязанности владѣльцевъ мостовъ.	5 Августа 1817 года.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	4

**SPIS PRZEDMIOTOW,
W TOMIE NINIEJSZYM ZNAJDUJĄCYCH SIĘ.**

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
CZĘŚĆ DRUGA.				
O KOMMUNIKACYACH LĄDOWYCH.				
(Ciąg dalszy.)				
DZIAŁ V.				
MOSTY I PRZEWOZY TARYFFOWE I OPŁATY NA TAKOWYCH POBIERANE.				
TYTUŁ I.				
MOSTY STAŁE I PRZEWOZY W OGÓLNOŚCI.				
1	Postanowienie, obejmujące prawo zasadnicze opłat mostowych, klasyfikacyę mostów, wysokość opłaty czyli taryffę, i obowiązki właścicieli mostów.	5 Sierpnia 1817 roku.	Namiestnik Królewski.	5

Номеръ по па- раду.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
2	Постановленіе, заключающее въ себѣ: основное законоположеніе о сборахъ за перевозки, подраздѣленіе перевозовъ на разряды, тарифъ сборовъ, мѣры безопасности и полицейскія и подробныя правила.	21 Іюля 1818 года.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	20
3	Распоряженіе, объясняющее тарифы сбора за перевозъ.	20 Іюля 1822 года, № $\frac{257}{754}$.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	40
4	Распоряженіе объ освобожденіи чиновниковъ Управленія Пу- тей Сообщенія отъ уплаты мо- стовыхъ и перевозныхъ сбо- ровъ.	5 Іюля 1820 года.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	42
5	Постановленіе объ освобожденіи воинскихъ чиновъ отъ уплаты мостоваго и перевознаго сборовъ.	24 Іюля 1821 года.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	44
6	Распоряженіе объ освобожденіи приходскихъ настоятелей отъ уплаты мостоваго и перевознаго сбора во время ихъ слѣдованія для исполненія религіозныхъ обязанностей.	12 Фе- вралі 1823 года, № $\frac{388}{1,349}$.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	46
7	Постановленіе объ освобожденіи госпиталей и благотвори- тельныхъ заведеній отъ упла- ты мостоваго сбора.	1 Іюня 1824 года.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	48

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
2	Postanowienie, zawierające pra- wo zasadnicze opłat od prze- wozów, klasyfikacyę przewo- zów, taryfę opłat, środki bez- pieczeństwa, policyę i szczegó- łowe urządzenia.	21 Lipca 1818 roku.	Namiestnik Królewski.	21
3	Rozporządzenie, objaśniające ta- ryfę opłaty od przewozu.	20 Lipca 1822 roku Nr. $\frac{257}{754}$.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.	41
4	Rozporządzenie, uwalniające od opłat mostowych i przewozo- wych Urzędników Zarządu Kommunikacyj.	5 Lipca 1820 roku.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.	43
5	Postanowienie, uwalniające oso- by wojskowe od opłat mosto- wych i przewozowych.	24 Lipca 1821 roku.	Namiestnik Królewski.	45
6	Rozporządzenie, uwalniające Plebanów w parafiach od opła- ty mostowej i przewozowej, w czasie przejazdów, dla dopeł- nienia obowiązków religijnych.	12 Lutego 1823 roku Nr. $\frac{388}{1,349}$.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.	47
7	Postanowienie, uwalniające od opłat mostowych szpitale i in- stytutu miłosierdzia.	1 Czerwca 1824 roku.	Namiestnik Królewski.	49

Номеръ по по- ряду.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
8	Постановленіе о томъ, что от- ставные офицеры и ихъ слу- жители не освобождаются отъ уплаты мостоваго сбора.	4 Ок- тября 1826 года, № 18,135.	Его Император- ское Высо- чество Великій Князь Главно- командующій войсками.	50
9	Постановленіе объ освобожден- іи отъ уплаты мостоваго сбо- ра Священниковъ, слѣдую- щихъ съ Св. Тайнами, и под- водъ съ мертвыми тѣлами.	10 (22) Августа 1845 года.	Совѣтъ Управ- ленія Царства.	52
10	Распоряженіе о томъ, что бруссы, доски и прочія дере- вянныя издѣлія, сплавляемыя на плотахъ, слѣдуетъ считать грузомъ, за который не взи- мается сборъ.	22 Іюня (4 Іюля) 1844 года, № 4,910.	Управление Путей Сооб- щенія.	54
11	Распоряженіе относительно взиманія временнаго сбора на учреждаемыхъ въ чрезвычай- ныхъ случаяхъ, временныхъ переправахъ чрезъ рѣки.	2 (14) Іюня 1845 года, № ^{20,749} / _{10,217} .	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Ду- ховныхъ Дѣлъ.	56
12	Распоряженіе о томъ, что съ брусевъ, досокъ и кле- покъ, на плотахъ сплавляе- мыхъ, не слѣдуетъ взимать сбора.	14 (26) Августа 1846 года, № 7,179.	Управление Путей Сооб- щенія.	60
13	Постановленіе, утверждающее подмостовой сборъ на рѣкѣ Наревѣ у города Остроленки.	10 (22) Февраля 1850 года, № 9,854.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	62

Нумеръ позакладковъ.	T R E Ś Ć.	Дата и Номер.	Вмѣненіе Вла- ды выдающей роз- порядженіе.	Страницы.
8	Decyzja stanowiąca, iż dymis- syonowani officerowie i ich służba, nie są wolni od opłaty mostowej.	4 Paź- dziernika 1826 roku N. 18,135.	JEGO CESARZE- WICZOWSKA MOŚĆ WIELKI KSIĄŻE GŁÓWNO- dowodzący wojskami.	51
9	Postanowienie, uwalniające od opłaty mostowej Księży, jadą- cych z Sakramentem Świętym, i podwoły ciała zmarłych wio- zące.	10 (22) Sierpnia 1845 roku.	Rada Admini- stracyjna Kró- lestwa.	53
10	Rozporządzenie objaśniające, iż bale, deski i inne drzewne wy- roby na tratwach, uważają się za ładunek, od którego nie po- biera się opłaty.	22 Czerwca (4 Lipca) 1844 roku Nr. 4,910.	Zarząd Kom- munikacyj Łą- dowych i Wo- dnych.	55
11	Rozporządzenie, o poborze tym- czasowych opłat z chwilowego urządzenia przepraw na rze- kach w nadzwyczajnych wy- padkach.	2 (14) Czerwca 1845 roku Nr. ^{20,749} / _{10,217} .	Komisja Rzą- dowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	57
12	Rozporządzenie wskazujące, iż od bali, desek i klepek na tra- twach, nie pobiera się opłaty.	14 (26) Lutego 1846 roku Nr. 7,179.	Zarząd Kom- munikacyj Łą- dowych i Wo- dnych.	61
13	Decyzja, zatwierdzająca opłatę podmostową na rzece Narwi pod Ostrołęką.	10 (22) Lutego 1850 roku Nr. 9,854.	Namiestnik Królestwa.	63

Номеръ по по- рядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
14	Постановленіе о томъ, что вла- дѣлецъ, не содержащій въ ис- правности моста или перевоза, лишается тарифа для взиманія сборовъ, и что починка про- изводится на его счетъ.	26 Ав- густа 1822 года, № 4,730.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	64
15	Распоряженіе о томъ, что На- чальники дорожныхъ дистан- цій обязаны протоколярно описывать состояніе тари- фныхъ мостовъ при передачѣ оныхъ аренднымъ содержа- телямъ сборовъ.	15 (27) Апрѣля 1852 года, № 2,035.	Правленіе XIII-го Округа Путей Сооб- щенія.	66
Г Л А В А II. МОСТЫ НА ГРАНИЦАХЪ ЦАРСТВА.				
а) Мостъ у г. Ковно.				
1	Отношеніе, съ объявленіемъ Высочайшаго повелѣнія о со- держаніи моста у г. Ковно на счетъ Имперіи и Царства Польскаго.	29 Апрѣля (11 Мая) 1847 года, № 6,827.	Главноуправ- ляющій Пу- ти Сообщенія и Публичными Зданіями въ Имперіи.	72
2	Репортъ съ изъясненіемъ основ- наго постановленія относи- тельно постройки и содержа- нія на счетъ Имперіи и Цар- ства Польскаго моста у города Ковно на рѣкѣ Нѣманѣ.	18 (30) Іюня 1847 года, № 4,816.	Правленіе XIII-го Округа Путей Сооб- щенія.	74

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
14	Decyzya stanowiąca, iż właści- ciel nieutrzymujący mostu lub przewozu w stanie dobrym, utra- ca raryfę do poboru opłat, a re- paracya na koszt jego nastąpi.	26 Sier- pnia 1822 roku Nr. 4,730.	Namiestnik Królewski.	65
15	Rozporządzenie, iż Naczelnicy Objazdowi dróg mają proto- kólnie opisywać stan mo- stów taryfowych, przy zdawa- niu takowych dzierżawcom po- boru opłat.	15 (27) Kwietnia 1852 roku Nr. 2,035.	Zarząd XIII-go Okregu Kom- munikacyj.	67
T Y T U Ł II. MOSTY NA GRANICACH KRÓLESTWA.				
a) Most pod m. Kownem.				
1	Odezwa, objawiająca rozkaz Najwyższy utrzymywania mostu pod Kownem wspólnym kosztem Cesarstwa i Królestwa.	29 Kwiet- nia (11 Maja) 1847 roku Nr. 6,827.	Główno-Zarzą- dzający Kom- munikacyami i Gmachami Publicznymi w Cesarstwie.	73
2	Rapport, wskazujący zasadniczy przepis, co do wybudowania i utrzymywania wspólnym kosztem Cesarstwa i Królestwa mostu pod miastem Kownem na rzece Niemnie.	18 (30) Czerwca 1847 roku Nr. 4,816.	Zarząd XIII-go Okregu Kom- munikacyj Łą- dowych i Wo- dnych,	75

Номеръ по по- рядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
b) <i>Мостъ у Злоторыи.</i>				
3	Распоряженіе объ отпускѣ изъ Казны Царства половины издержекъ на содержаніе моста у Злоторыи.	1 (13) Октября 1858 года, № 5,935.	Главный Ди- ректоръ, Пред- сѣдательствую- щій въ Прави- тельственной Коммисіи Внут- реннихъ и Ду- ховныхъ Дѣлъ.	76
c) <i>Мостъ у г. Тересполья.</i>				
4	Постановленіе, предписываю- щее перестройку и содержа- ніе шарварковыми суммами моста у г. Тересполья.	19 (31) Декабря 1839 года.	Совѣтъ Управ- ленія Царства.	80
5	Постановленіе о передачѣ мо- ста, находящагося на рѣкѣ Бу- гѣ между Брестъ-Литовскою крѣпостью и г. Тересполемъ, въ военное инженерное вѣ- домство и о содержаніи онаго на инженерныя суммы и до- ходы Царства Польскаго въ равныхъ частяхъ.	19 Января 1847 года, № 171.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	84

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
b) <i>Most pod Złotoryą.</i>				
3	Rozporządzenie, co do wypła- cania ze Skarbu Królestwa po- łowy kosztu utrzymywania mostu pod Złotoryą.	1 (13) Paździer- nika 1858 roku Nr. 5,935.	Dyrektor Główny, Prezylujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	77
c) <i>Most pod m. Terespolem.</i>				
4	Postanowienie, polecające prze- budowanie i utrzymywanie funduszem szarwarkowym mostu pod m. Terespolem.	19 (31) Grudnia 1839 roku.	Rada Admini- stracyjna Kró- lestwa.	81
5	Decyzya, zezwalająca na prze- jście pod Zarząd Inżynieryi woj- skowej mostu, znajdującego się między Brześciem Litewskim a Terespolem, i na utrzymy- wanie go w połowie kosztem funduszów tejże Inżynieryi, a w drugiej połowie kosztem Skarbu Królestwa.	19 Sty- cznia 1847 roku Nr. 171.	Namiestnik Królestwa.	85

Номер по порядку.	СОДЕРЖАНИЕ.	Число и номеръ	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
6	Постановленіе о передачѣ временной переправы или моста на судахъ, находящагося между г. Брестъ-Литовскимъ и Тересполемъ, въ военное инженерное вѣдомство.	11 (23) Февраля 1847 года, № 1,488.	Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	88
ГЛАВА III.				
ПЛОВУЧІЕ МОСТЫ И ТАКЪ НАЗЫВАЕМЫЙ СПЛАВНОЙ СБОРЪ.				
а) Плашкоутный мостъ на рѣкѣ Вислѣ у г. Плоцка.				
1	Постановленіе, учреждающее тарифъ сборовъ для пловучаго моста на рѣкѣ Вислѣ у города Плоцка и надзоръ за онымъ.	16 (28) Декабря 1838 года.	Совѣтъ Управленія Царства.	90
2	Тарифъ мостоваго, перевознаго и сплавнаго сборовъ по мосту на рѣкѣ Вислѣ у города Плоцка.	24 Февраля (8 Марта) 1839 и 16 (28) Декабря 1854 года, № 8,358.	Правительственная Комисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія и Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія.	96

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica.
6	Decyzya, zezwalająca na przejście pod zawiadywanie Inżynierii wojskowej tymczasowej przeprawy czyli mostu na statkach na odnodze rzeki Bugu, między Brześciem-Litewskim a Terespołem.	11 (23) Lutego 1847 roku Nr. 1,488.	Dyrektor Główny, Prezydujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	89
T Y T U Ł III.				
MOSTY PŁYWAJĄCE I OPŁATY TAK ZWANE SPŁAWNE.				
a) Most żyłwowy na rzece Wiśle pod m. Płockiem.				
1	Postanowienie, nadające taryffe opłat dla mostu pływającego na Wiśle pod miastem Płockiem, i ustanawiające nadzór nad takowym.	16 (28) Grudnia 1838 roku.	Rada Administracyjna.	91
2	Taryffa opłat mostowego, przewozowego i spławnego przy moście na Wiśle pod miastem Płockiem.	24 Lutego (8 Marca) 1839 roku i 16 (28) Grudnia 1854 roku Nr. 8,358.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, Zarząd XIII-go Okręgu Komunikacyi Lądowych i Wodnych.	97

Номеръ по по- рядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
3	Постановленіе, объясняющее о томъ, что должно разумѣть подъ словами: плотъ, поясъ дерева, быкъ и т. п., употреб- ленными въ тарифахъ сбо- ровъ.	1 (13) Декабря 1833 года.	Совѣтъ Управ- ленія Царства.	102
4	Постановленіе о взиманіи сбо- ра съ пароходовъ и судовъ, такъ называемыхъ габаровъ, къ парокhodству принадлежа- щихъ.	14 (26) Октября 1849 года.	Совѣтъ Управ- ленія Царства.	110
5	Постановленіе, разрѣшающее отдать въ арендное содержа- ніе, срокомъ на 25 лѣтъ, плаш- коутный мостъ на рѣкѣ Вислѣ у города Плоцка.	24 Сен- тября (6 Ок- тября) 1854 года.	Совѣтъ Управ- ленія Царства.	114
6	Распоряженіе о вывѣскѣ пре- достерегательныхъ таблицъ, съ цѣлью охраненія моста у го- рода Плоцка и быковъ онаго отъ поврежденій, а также о по- рядкѣ взиманія по этому мо- сту сбора.	21 Мая (2 Июня) 1858 года, № 2,937.	Правленіе XIII-го Окру- га Путей Сооб- щенія.	120
7	Распоряженіе о заведеніи двухъ печатныхъ квитанціонныхъ книгъ, для избѣжанія споровъ и злоупотребленій при взи- маніи мостовыхъ сборовъ.	17 (29) Сентября 1858 года, № 5,792.	Правленіе XIII-го Окру- га Путей Сооб- щенія.	126

Numer porządkowy	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
3	Postanowienie objaśniające, co rozumieć należy przez wyra- żenia tratwa, pas drzewa, byk i t. p. w taryffach opłat uży- wane.	1 (13) Grudnia 1833 roku.	Rada Admini- stracyjna.	103
4	Decyzja, co do poboru opłat od parochodów i gabar, do żeglugi parowej należących.	14 (26) Paździer- nika 1849 roku.	Rada Admini- stracyjna.	111
5	Decyzja, upoważniająca do od- dania mostu łyżwowego na Wiśle pod Płockiem, w 25-let- nią dzierżawę.	24 Wrze- śnia (6 Paź- dziernika) 1854 roku.	Rada Admini- stracyjna.	115
6	Rozporządzenie o wywieszeniu tablic ostrzegających, w celu zasłonięcia mostu pod miastem Płockiem i izbic od uszkodzeń, i o porządku pobierania opłat z tegoż mostu.	21 Maja (2 Czerwca) 1858 roku Nr. 2,937.	Zarząd XIII-go Okregu Kom- munikacyj Łą- dowych i Wo- dnych.	121
7	Rozporządzenie, polecające za- prowadzenie dwóch kwita- ryuszów drukowanych, dla uniknienia zatargów i nad- użyć przy poborze opłat mo- stowych.	17 (29) Września 1858 roku Nr. 5,792.	Zarząd XIII-go Okregu Kom- munikacyj Łą- dowych i Wo- dnych.	127

Номеръ по по- рядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
8	Распоряженіе относительно об- народованія предваренія о томъ, чтобы плоты и всякія суда, послѣ разгрузки оныхъ, останавливались у Плоцкаго моста не ближе, какъ на раз- стояніи 150 саженой отъ бере- говыхъ устоевъ моста, и при- вязывались бы крѣпко у бе- рега.	5 (17) Сентября 1861 года, № 3,756.	Правленіе XIII-го Окру- га Путей Сооб- щенія.	128
9	Предписаніе съ объясненіемъ о томъ, что устройство съѣз- довыхъ мостиковъ на дорогѣ черезъ покрывшуюся льдомъ рѣку Вислу относится къ без- возмездной обязанности арен- датора моста у города Плоцка.	9 (21) Мая 1864 года, № 928.	Управленіе Пу- тей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ.	132
10	Распоряженіе о предоставленіи помощи для перевода судовъ черезъ разведенный мостъ и о заключеніи письменныхъ по сему предмету условій.	13 (25) Января 1865 года, № 299.	Управленіе Пу- тей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ.	134
11	Распоряженіе, утверждающее формы шнуровыхъ и квитан- ціонныхъ книгъ для взиманія арендаторомъ Плоцкаго моста сборовъ, какъ тарифныхъ, такъ и основанныхъ на пись- менныхъ условіяхъ.	1 (13) Февраля 1865 года, № 712.	Управленіе Пу- тей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ.	138

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
8	Rozporządzenie, polecające upo- wszechnienie ostrzeżenia, aby galary i wszelkie statki nie bliżej stawały mostu Płockie- go, po wyładowaniu ciężaru, jak na odległości 150 sażenów od przyczółków mostu, i mo- cno u brzegu były przywiązy- wane.	5 (17) Września 1861 roku Nr. 3,756.	Zarząd XIII-go Okręgu Kom- munikacyj Łą- dowych i Wo- dnych.	129
9	Reskrypt objaśniający, że urzą- dzenie mostków wjazdowych na drodze przez zamarznąłą rze- kę Wisłę, należy do bezpłat- nego obowiązku dzierżawcy mostu pod miastem Płockiem.	9 (21) Maja 1864 roku Nr. 928.	Zarząd Kom- munikacyj Łą- dowych i Wo- dnych w Króle- stwie Polskiem.	133
10	Rozporządzenie, co do dodawa- nia pomocy do przeprowadza- nia statków przez otwierany most, i spisywania ugody w tym przedmiocie.	13 (25) Stycznia 1865 roku Nr. 299.	Zarząd Kom- munikacyj Łą- dowych i Wo- dnych w Króle- stwie Polskiem.	135
11	Rozporządzenie, względem za- twierdzenia szematów na księgi sznurowe i kwitariusze do po- boru przez dzierżawcę mostu Płockiego opłat, tak taryffo- wych, jak i na umowach piś- miennych opierających się.	1 (13) Lutego 1865 roku Nr. 712.	Zarząd Kom- munikacyj Łą- dowych i Wo- dnych w Króle- stwie Polskiem.	139

Номеръ по по- рядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	b) <i>Правила относительно пропуска судовъ и плотовъ черезъ плашкоутные мосты на рѣкѣ Вислѣ у крѣпостей.</i>			
12	Инструкція касательно про- пуска судовъ и плотовъ че- резъ плашкоутные мосты, че- роустроенные при крѣпостяхъ на рѣкѣ Вислѣ, а также отно- сительно составленія прото- коловъ и взысканія со шки- перовъ штрафовъ и вознаграж- деній за поврежденія, причи- ненныя мосту наплывшими на него судами или плотами.	22 Фе- враля (6 Марта) 1855 года.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	150
	c) <i>Плашкоутный мостъ на рѣкѣ Вислѣ у города Влоцлавка.</i>			
	Введеніе			166
13	Условія арендованія сбора съ предполагаемаго къ построй- кѣ моста, на желѣзныхъ плаш- коутахъ, на рѣкѣ Вислѣ у го- рода Влоцлавка.	8 (20) Ноября 1864 года.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	168
14	Тарифъ мостоваго, перевознаго и сплавнаго сборовъ при пред- полагаемомъ къ постройкѣ мо- стѣ на желѣзныхъ плашкоу- тахъ, на рѣкѣ Вислѣ подъ го- родомъ Влоцлавкомъ.	10 (22) Декабря 1864 года.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	182

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
	b) <i>Przepisy o przepuszczaniu statków i tratw przez mosty łyżwowe przy fortecach na rzece Wiśle.</i>			
12	Instrukcja względem przepu- szczania statków i tratw przez mosty łyżwowe, znajdujące się przy fortecach na rzece Wiśle, sporządzania protokółów, po- ciągania do kar i opłat, szy- prów za uszkodzenia mostu, przez napłynięcie nań statków lub tratw.	22 Lutego (6 Marca) 1855 roku.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	151
	c) <i>Most łyżwowy na rzece Wiśle pod miastem Włocławkiem.</i>			
	Wstęp			167
13	Warunki dzierżawy opłat z ma- jącego się wybudować mostu na łyżwach żelaznych na rzece Wiśle pod miastem Włocław- kiem.	8 (20) Listopada 1864 roku.	Namiestnik Królestwa.	169
14	Taryffa opłat: mostowej, przewo- zowej i spławnej, pobierać się mających z mostu na łyżwach żelaznych, na rzece Wiśle pod miastem Włocławkiem.	10 (22) Grudnia 1864 roku.	Namiestnik Królestwa.	183

Номеръ по по- рядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
15	Опредѣленіе условій о выдачѣ Польскимъ Банкомъ ссуды въ 160,000 руб. сер. на по- стройку у города Влоцлавка моста на желѣзныхъ плаш- коутахъ, а равно о возме- щеніи Банку этой суммы съ про- центами Управленіемъ Путей Сообщенія въ Царствѣ Поль- скомъ.	12 (24) Мая 1865 года.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	188
16	Опредѣленіе условій на от- дачу въ ремонтное содержаніе плашкоутнаго моста и пере- правы на рѣкѣ Вислѣ у го- рода Влоцлавка, на 6 лѣтъ, со дня открытія проѣзда по мо- сту.	2 (14) Октября 1865 года.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	194
17	Распоряженіе объ оказываніи помощи для прохода судовъ черезъ разведенный мостъ, а также о заключеніи по се- му предмету письменныхъ условій и о заведеніи шну- ровыхъ книгъ.	13 (25) Апрѣля 1866 года, N° 1,831.	Управленіе Пу- тей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ.	208

Numet porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
15	Określenie warunków, tak zali- czenia przez Bank Polski sum- my rs. 160,000, na budowę mostu na łyżwach żelaznych pod miastem Włocławkiem, jako też spłacenia téj summy z procentami Bankowi przez Zarząd Kommunikacyj Lądo- wych i Wodnych w Królestwie.	12 (24) Maja 1865 roku.	Namiestnik Królestwa.	189
16	Określenie warunków przedsię- bierstwa, tyczącego się utrzy- mywania mostu łyżwowego i przeprawy na rzece Wiśle pod miastem Włocławkiem, na przeciąg lat sześciu, od dnia otwarcia mostu dla publiczne- go użytku.	2 (14) Paździer- nika 1865 roku.	Namiestnik Królestwa.	195
17	Rozporządzenie, co do dodawa- nia pomocy do przeprowadza- nia statków przez otwierany most pod miastem Włocław- kiem, spisywania ugody w tym przedmiocie i zaprowadzenia książek sznurowych.	13 (25) Kwietnia 1866 roku Nr. 1,831.	Zarząd Kom- munikacyj Lą- dowych i Wo- dnych w Króle- stwie Polskiem.	209

Номеръ по по- рядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
ОТДѢЛЪ VI.				
ПРАВИЛА О БЛАГОУСТРОЙСТВѢ И ПОЛИЦЕЙСКІЯ ОТНОСИТЕЛЬНО ДОРОГЪ, МОСТОВЪ И ПЕРЕВОЗОВЪ.				
ГЛАВА I.				
ПРАВИЛА О БЛАГОУСТРОЙСТВѢ.				
1	Постановленіе о возложеніи обязанности на Почтамты на- блюдать, по подвѣдомствен- нымъ имъ станціямъ, за со- стояніемъ дорогъ, мостовъ, плотинъ и перевозовъ, и до- носить о замѣченной необхо- димости исправленія оныхъ.	5 Іюля 1817 года.	Совѣтъ Управ- ленія Царства.	212
2	Распоряженіе о томъ, что не- оконченныя дороги должны быть закрыты, а для проѣзда слѣдуетъ устраивать боковыя дороги.	16 Іюля 1817 года, № ²⁵⁰ / _{1,039} .	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	214
3	Постановленіе, заключающее въ себѣ правила касательно благоустройства на шоссей- ныхъ дорогахъ.	12 Фе- вря 1822 года.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	216
4	Постановленіе, утверждающее образецъ мундировъ для сбор- щиковъ дорожнаго и мосто- ваго сборовъ на главныхъ трактахъ.	30 Марта 1825 года, № 2,250.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	234

Num- er porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
DZIAŁ VI.				
PRZEPISY PORZĄDKOWE I POLICYJNE, DOTYCZĄCE DRÓG, MOSTÓW I PRZEWOZÓW.				
T Y T U Ł I.				
PRZEPISY PORZĄDKOWE.				
1	Decyzja stanowiąca, że pocztam- ty mają dawać baczność na stan dróg, mostów, grobel i przewozów, na szczegółowych stacyach, i o dostreżonych po- trebach reparacyi donosić.	5 Lipca 1817 roku.	Rada Admini- stracyjna.	213
2	Rozporządzenie zalecające, iż drogi nieukończone mają być zamykane, a do przejazdu drogi poboczne urządzone.	16 Lipca 1817 roku Nr. ²⁵⁰ / _{1,039} .	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.	215
3	Postanowienie, obejmujące prze- pisy porządkowe w zględem dróg bitych.	12 Lutego 1822 roku.	Namiestnik Królewski.	217
4	Decyzja zatwierdzająca wzór mundurów, dla poborców myta drogowego i opłat mosto- wych, na traktach głównych.	30 Marca 1825 roku Nr. 2,250.	Namiestnik Królewski.	235

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страница.
5	Распоряженіе о томъ, чтобы сборщики дорожнаго и мостоваго сборовъ были снабжены надлежащими жестяными знаками.	6 Іюня 1825 года, № $\frac{299}{1,250}$.	Правительственная Комисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.	236
6	Распоряженіе, опредѣляющее мѣры для обезпеченія полей, луговъ и шосейныхъ дорогъ отъ причиняемыхъ свиньями поврежденій.	3 Іюня 1824 года, № $\frac{1,897}{95}$.	Правительственная Комисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.	238
7	Распоряженіе о томъ, что свиньи въ городахъ и селеніяхъ, прилежащихъ къ шосейнымъ дорогамъ, должны быть снабжены проводочными кольцами, продернутыми сквозь ноздри, а также о воспрещеніи дѣлать отдыхи на дорогахъ прогоняемымъ стадамъ свиней и кормить оныя возлѣ шосейныхъ дорогъ.	19 Іюня 1826 года, № $\frac{963}{1,292}$.	Правительственная Комисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.	242
8	Распоряженіе о томъ, что проѣзжающіе по публичнымъ дорогамъ должны держаться правой стороны.	16 Сентября 1825 года, № $\frac{99}{395}$.	Правительственная Комисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.	246
9	Распоряженіе о содержаніи дорогъ и постоянныхъ дворовъ въ надлежащемъ порядкѣ.	17 Октября 1829 года.	Правительственная Комисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.	248

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica.
5	Rozporządzenie zastrzegające, iż poborcy opłat drogowych i mostowych w stosowne blachy zaopatrzeni być mają.	6 Czerwca 1825 roku Nr. $\frac{299}{1,250}$.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.	237
6	Rozporządzenie wskazujące środki, jakimi zabezpieczać należy pola, łąki, i drogi bite od uszkodzeń, przez trzodę chlewną zarządzanych.	3 Czerwca 1824 roku Nr. $\frac{1,897}{95}$.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.	239
7	Rozporządzenie zastrzegające, że trzoda chlewna w miastach i wsiach, drogom bitym przyległych, ma być zaopatrzoną w kółka z drutu, przez nozdrze przeciągnięte, a zarazem, aby wzbronić wypoczywania pędzonej trzody chlewnej na drogach i popasania jej obok dróg.	19 Czerwca 1826 roku Nr. $\frac{963}{1,292}$.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.	243
8	Rozporządzenie zastrzegające, że jadący drogami publicznymi, w prawo mijać się mają.	16 Września 1825 roku Nr. $\frac{99}{395}$.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.	247
9	Rozporządzenie, polecające utrzymywanie dróg i obozów w przyzwoitym porządku.	17 Października 1829 roku.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.	249

Номера по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
10	Распоряженіе о воспрещеніи пользоваться принадлежащими къ шосейнымъ дорогамъ откосами, обочинами и канавами.	20 Іюня (2 Іюля) 1836 года, № ^{7,044} / _{26,230} .	Правительственная Комиссія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.	250
11	Постановленіе о просвѣтленіи лѣсовъ посредствомъ двухдневной шарварковой повинности у тѣхъ обыкновенныхъ нешосейныхъ трактовъ, гдѣ это окажется нужнымъ.	28 Іюля (9 Августа) 1841 года.	Совѣтъ Управленія Царства.	252
12	Распоряженіе о томъ, что слѣдующія съ навозомъ повозки должны быть плотно обшиты досками, и навозъ подлежить нагрузкѣ такимъ образомъ, чтобы не причинялъ безпорядка на дорогахъ.	26 Февраля (10 Марта) 1843 года, № 1,674.	Управленіе Путьей Сообщенія въ Царствѣ.	256
13	Постановленіе, воспреещающее ѣздить по трактамъ и дорогамъ на короткихъ саняхъ, называемыхъ шляями.	28 Іюля (9 Августа) 1844 года.	Совѣтъ Управленія Царства.	258
14	Распоряженіе о протоколярномъ описываніи причиняемыхъ войсками поврежденій шосейныхъ дорогъ.	23 Января (4 Февраля) 1843 года, № 6,639.	Управленіе Путьей Сообщенія въ Царствѣ.	260

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica.
10	Rozporządzenie zastrzegające, że wszelkie użytkowanie ze skarpów, ustępów i rowów, do dróg bitych należących, zostaje wzbronionem.	20 Czerwca (2 Lipca) 1836 roku, Nr. ^{7,044} / _{26,230} .	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	251
11	Postanowienie o rozświetlaniu lasów przy traktach zwyczajnych niebitych, gdzie tego wykaże się potrzeba, szarwarkiem dwudniowym.	28 Lipca (9 Sierpnia) 1841 roku.	Rada Administracyjna.	253
12	Rozporządzenie zastrzegające, iż fury nawóz wiozące, mają być szczelnie deskami obite, i gnoje tak na nich ładowane, aby nie zrzędały nieporządku na drogach.	26 Lutego (10 Marca) 1843 roku, Nr. 1,674.	Zarząd Komunikacyj Lądowych i Wodnych.	257
13	Postanowienie, wzbraniające jazdy krótkimi saniami, zwanemi szlaję, na traktach i drogach.	28 Lipca (9 Sierpnia) 1844 roku.	Rada Administracyjna.	259
14	Rozporządzenie wskazujące, że uszkodzenia dróg bitych, przez wojsko zarządzane, mają być protokółarnie opisywane.	23 Stycznia (4 Lutego) 1843 roku, Nr. 6,639.	Zarząd Komunikacyj Lądowych i Wodnych.	261

Номеръ по по- рядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страница.
15	Распоряженіе съ объявленіемъ приказа Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ по Арміи, опредѣляющаго порядокъ дѣйствія въ случаѣ поврежденія войсками шосейныхъ дорогъ.	29 Августа (10 Сентября) 1850 года, N° 5,679.	Правленіе XIII-го Округа Путей Сооб- щенія.	262
16	Распоряженіе, опредѣляющее порядокъ, въ какомъ должны быть поставляемы подрядчиками камни, и какъ ихъ слѣдуетъ складывать и укладывать на шосейныхъ дорогахъ, а также воспреещающее перевозить поставленный щебень или гравій.	24 Февраля (8 Марта) 1845 года, N° 11,135.	Управленіе Пу- тей Сообщенія въ Царствѣ.	270
17	Распоряженіе, опредѣляющее порядокъ внесенія въ кассовыя книги дохода отъ штрафовъ за поврежденіе шосейныхъ дорогъ или за нарушеніе правилъ о ремонтномъ содержаніи этихъ дорогъ.	8 (20) Сентября 1850 года, N° 15,519.	Правитель- ственная Ком- мисія Финан- совъ и Казна- чейства.	272
18	Распоряженіе о томъ, что ямки и канавки, въ случаѣ надобности, слѣдуетъ вырывать и выбирать на шосейныхъ дорогахъ такимъ образомъ, чтобы не затрудняли сообщенія.	10 (22) Юля 1851 года, N° 4,577.	Правленіе XIII-го Округа Путей Сооб- щенія.	274

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
15	Rozporządzenie, objawiające rozkaz Namiestnika Królestwa do Armii, wskazujący sposób postępowania w razie uszkodzeń dróg bitych przez wojsko.	29 Sier- pnia (10 Wrze- śnia) 1850 roku Nr. 5,679.	Zarząd XIII-go Okręgu Kom- munikacyj Łą- dowych i Wo- dnych.	263
16	Rozporządzenie wskazujące, w jaki sposób kamienie, przez przedsiębiorców dowożone, na drogach bitych składane i układowane być mają, oraz zakazujące przewożenia dostawionego szambu lub zwiru.	24 Lutego (8 Marca) 1845 roku N. 11,135.	Zarząd Kom- munikacyj Łą- dowych i Wo- dnych.	271
17	Rozporządzenie wskazujące, jak mają być perceptowane w księgach kassowych wpływy z kar, za uszkodzenie dróg bitych, lub przekroczenie przepisów o konserwacji tych dróg.	8 (20) Września 1850 roku N. 15,519.	Kommissya Rządowa Przy- chodów i Skarbu.	273
18	Rozporządzenie zastrzegające, że dołki i rowki mają być, w razie potrzeby, kopane i wybierane na drogach bitych w sposób, aby komunikacyi nie utrudniały.	10 (22) Lipca 1851 roku Nr. 4,577.	Zarząd XIII-go Okręgu Kom- munikacyj Łą- dowych i Wo- dnych.	275

Номеръ по по- рядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
19	Распоряженіе о уборкѣ скла- дываемыхъ или оставляемыхъ на дорогахъ дровъ и бревенъ.	16 (28) Февраля 1853 года, N ^o 498.	Правленіе XIII-го Округа Путей Сооб- щенія.	276
20	Распоряженіе объ устройствѣ при перевозахъ деревянныхъ въѣздныхъ и съѣздныхъ мос- тиковъ.	31 Ок- тября 1821 года, N ^o $\frac{459}{1,770}$.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	278
21	Распоряженіе, заключающее въ себѣ полицейскія правила о перевозахъ.	9 Февраля 1822 года, N ^o $\frac{506}{785}$.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	280
22	Распоряженіе о томъ, что Бур- гомистры городовъ и гмин- ные Войты должны наблю- дать за состояніемъ переправъ и мостовъ, а Уѣздные Началь- ники обязаны представлять въ Правленіе Путей Сообще- нія срочные рапорты о со- стояніи дорогъ, мостовъ и пе- ревозовъ.	26 Юня (8 Юля) 1854 года, N ^o 1,901.	Правленіе XIII-го Округа Путей Сооб- щенія.	282
23	Распоряженіе о томъ, чтобы о всякомъ поврежденіи не- шоссейныхъ или второразряд- ныхъ шоссейныхъ дорогъ, плотинъ, мостовъ или пере- правъ, доя осимо было безот- лагательно Правленію Путей Сообщенія.	20 Сен- тября (2 Ок- тября) 1854 года, N ^o 6,416.	Правленіе XIII-го Округа Путей Сооб- щенія.	284

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
19	Rozporządzenie zalecające, że drzewo i kłocę, na drogach składane lub porzucane, mają być uprzątane.	16 (28) Lutego 1853 roku N. 498.	Zarząd XIII-go Okręgu Kom- munikacyj Łą- dowych i Wo- dnych.	277
20	Rozporządzenie zastrzegające, iż przy przewozach mają być za- prowadzone mostki drewniane do wjazdu i wyjazdu.	31 Paź- dziernika 1821 roku Nr. $\frac{459}{1,770}$.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.	279
21	Rozporządzenie, obejmujące przepisy policyjne o przewo- zach.	9 Lutego 1822 roku Nr. $\frac{506}{785}$.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.	281
22	Rozporządzenie zastrzegające, że Burmistrze miast i Wójci gmin, czuwać mają nad stanem prze- praw i mostów, a Naczelnicy Powiatowi składać Zarządowi Kommunikacyj peryodyczne rapporta o stanie dróg, mostów i przewozów.	26 Czerw- ca (8 Lipca) 1854 roku Nr. 1,901.	Zarząd XIII-go Okręgu Kom- munikacyj Łą- dowych i Wo- dnych.	283
23	Rozporządzenie zalecające, aby o każdym uszkodzeniu dróg niebitych, lub bitych 2-go rzędu, grobel, mostów, albo przewozów, bezzwłocznie było donoszonym Zarządowi Kom- munikacyj.	20 Wrze- śnia (2 Paź- dziernika) 1854 roku. Nr. 6,416.	Zarząd XIII-go Okręgu Kom- munikacyj Łą- dowych i Wo- dnych.	285

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
24	Распоряженіе о томъ, чтобы Губернскіе и Уѣздные Инженеры ни въ какомъ случаѣ не обозначали на планахъ очерковъ укрѣпленій, ни же фортификаціонныхъ работъ.	16 (28) Декабря 1854 года, № 218.	И. д. Начальника XIII-го Округа Путей Сообщенія.	288
ГЛАВА II. ФИНАНСОВЫЯ И ПОЛИЦЕЙСКІЯ ПРАВИЛА.				
1	Постановленіе, воспреещающее подрядчикамъ работъ по публичнымъ дорогамъ продавать напитки людямъ, для работъ употребленнымъ, и предоставляющее землевладѣльцамъ право производить эту продажу.	2 Іюня 1818 года.	Совѣтъ Управленія Царства.	292
2	Распоряженіе, воспреещающее обдирать для обуви, называемой курпѣ, лозу изъ находящихся у плотинъ и шоссейныхъ дорогъ шпалерниковъ.	11 Іюля 1833 года, № $\frac{37,282}{6,292}$.	Правительственная Комиссія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.	294

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica.
24	Rozporządzenie, aby Inżynierowie gubernialni i powiatowi pod żadnym pozorem nie oznaczali na planach narysów twierdz, ani dzieł fortyfikacyjnych.	16 (28) Grudnia 1854 roku Nr. 218.	P.o. Naczelnika XIII-go Okręgu Komunikacyj Lądowych i Wodnych.	289
T Y T U Ł II. PRZEPISY SKARBOWE I POLICYJNE.				
1	Decyzja, iż entrepreneurom robot około dróg publicznych wzbroniono szynkować trunków dla ludzi do robót użytych, i prawo to przy właścicielach gruntu pozostawiono.	2 Czerwca 1818 roku.	Rada Administracyjna.	293
2	Rozporządzenie, zakazujące obdzierania łoziny ze szpalerów przy groblach i drogach bitych na obuwie, kurpie zwane.	11 Lipca 1833 roku Nr. $\frac{37,282}{6,292}$.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Oświecenia Publicznego.	295

Номера по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
3	Распоряженіе о томъ, что безсрочно-отпускные нижніе чины не могутъ заниматься продажей напитковъ въ корчмахъ, заѣзжихъ домахъ, постоянныхъ дворахъ и тому подобныхъ мѣстахъ.	8 (20) Августа 1844 года, № 6,769.	Управленіе Путьей Сообщенія въ Царствѣ.	296
4	Постановленіе о томъ, что дорожные кондукторы и надсмотрщики обязаны препровождать въ подлежащія гмины нищихъ, шатающихся по дорогамъ безъ видовъ.	6 (18) Февраля 1840 года.	Совѣтъ Управленія Царства.	298
5	Распоряженіе о томъ, что кондукторы и дорожные сторожа обязаны задерживать и препровождать къ подлежащему начальству замѣченныхъ по дорогамъ нищихъ, бродягъ и гражданскихъ лицъ, одѣтыхъ въ солдатскія шинели.	29 Августа (10 Сентября) 1851 года, № 6,412.	Правленіе XIII-го Округа Путьей Сообщенія.	300

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica.
3	Rozporządzenie zastrzegające, iż nieograniczenie urlopowań niższych stopni nie mogą trudnić się szynkowaniem trunków w karczmach, austeryach, zajazdach i t. p. miejscach.	8 (20) Sierpnia 1844 roku Nr. 6,769.	Zarząd Komunikacyj Lądowych i Wodnych.	297
4	Decyzja stanowiąca, iż Konduktorzy i dozorca drogowi odsyłać mają do właściwych gmin tułających się po drogach żebraków bez świadectw.	6 (18) Lutego 1840 roku.	Rada Administracyjna.	299
5	Rozporządzenie zastrzegające, iż Konduktorowie i dróżnicy ujmować i właściwym Władzom odsyłać mają dostrzeczanych po drogach żebraków, włóczęgów i osoby cywilne, w ubiorach płaszczy żołnierskich.	29 Sierpnia (10 Września) 1851 roku Nr. 6,412.	Zarząd XIII-go Okręgu Komunikacyj.	301

МАТЕРІАЛЫ,

ЗАКЛЮЧАЮЩІЕ ВЪ СЕБѢ

ПОСТАНОВЛЕНІЯ

0

**СУХОПУТНЫХЪ И ВОДЯНЫХЪ СООБЩЕНІЯХЪ
ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.**

MATERIAŁY,

OWIEJMUJĄCE

P R Z E P I S Y

0

**KOMMUNIKACYACH LĄDOWYCH I WODNYCH .
W KRÓLESTWIE POLSKIÉM.**

ЧАСТЬ ВТОРАЯ.

О СУХОПУТНЫХЪ СООБЩЕНІЯХЪ.

(Продолженіе.)

CZĘŚĆ DRUGA.

O KOMMUNIKACYACH LĄDOWYCH.

(Ciąg dalszy.)

ОТДѢЛЪ V.

ТАРИФНЫЕ МОСТЫ И ПЕРЕВОЗЫ, А ТАКЖЕ ВЗИМАЕМЫЕ НА ОНЫХЪ СБОРЫ.

ГЛАВА I.

ПОСТОЯННЫЕ МОСТЫ И ПЕРЕВОЗЫ ВООБЩЕ.

№ 1.

Постановленіе, заключающее въ себѣ основное законоположеніе о мостовыхъ сборахъ, распределеніе мостовъ на разряды, размѣръ платы или тарифъ и обязанности владѣльцевъ мостовъ.

(5 Августа 1817 года.)

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА I-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
и проч., и проч., и проч.

Намѣстникъ въ Царствѣ, по Государственному Совѣту.

Въ видахъ предотвращенія вредныхъ для внутренней и транзитной торговли злоупотребленій при взиманіи мостоваго и плотиннаго сборовъ, относительно коихъ поступаютъ частыя

DZIAŁ V.

MOSTY I PRZEWOZY TARYFFOWE, I OPLATY NA TAKOWYCH POBIERANE.

TYTUŁ I.

MOSTY STAŁE I PRZEWOZY W OGÓLNOŚCI.

№ 1.

Postanowienie, obejmujące prawo zasadnicze opłat mostowych, klasyfikacyę mostów, wysokość opłaty czyli taryffę, i obowiązki właścicieli mostów.

(d. 5 Sierpnia 1817 r.)

W Imieniu NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA I-go,

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
etc. etc. etc.

Namiestnik Królewski, w Radzie Stanu.

Zapobiegając nadużyciom, szkodliwym dla handlu wewnętrznego i przechodowego, w pobieraniu opłat mostowego i grobelnego, o które często do Władz krajowych zachodzą zażalenia, na

жалобы къ начальствамъ, — по представлению Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, и по выслушаніи мнѣнія Общаго Собранія Государственнаго Совѣта, мы постановили и постановляемъ:

Ст. 1.

Каждый владѣлецъ, гмина, или владѣлецъ имѣнія (не исключая казенныхъ имѣній), взимающій мостовые, плотинные или какого бы то ни было названія сборы на публичныхъ трактахъ, обязанъ, въ теченіе трехъ мѣсяцевъ, считая со дня объявленія настоящаго постановленія, представить командированному Коммисару подлежащаго обвода подлинныя документы и привилегіи, на основаніи коихъ онъ нынѣ взимаетъ упомянутые сборы.

Срокъ этотъ окончательный, на являющихся же по истеченіи онаго не будетъ обращено вниманія, и имъ придется отнести къ своей винѣ то, что права ихъ будутъ признаны несуществовавшими.

Ст. 2.

Командированный Коммисаръ предъявленные ему документы, по мѣрѣ ихъ поступленія, по разсмотрѣніи, представляетъ въ подлинникахъ въ Воеводскую Коммисію, предъявившему же выдаетъ квитанцію въ полученіи подлинныхъ документовъ, или, по желанію, засвидѣтельствованныя съ оныхъ копіи.

Ст. 3.

Тѣ только права и привилегіи могутъ быть признаны дѣйствительными, которые бывшими правительствами: Польской Рѣчи-посполитой, Австрійскимъ, Прусскимъ, Герцогства Варшавскаго, или временнымъ, либо настоящимъ Правитель-

преложеніе Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, i po wysłuchaniu zdania Ogólnego Zebrania Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy:

Art. 1.

Każdy właściciel, gmina, lub posiadacz dóbr (niewyluczając dóbr rządowych), pobierający mostowe, grobelne, lub jakiegobądź nazwiska opłaty na traktach publicznych, obowiązany jest, w przeciągu 3-ch miesięcy od ogłoszenia niniejszego, przed Kommissarzem Delegowanym właściwego obwodu złożyć prawa i nadania oryginalne, na mocy których opłaty rzeczzone teraz pobiera.

Termin ten jest prekluzyjnym; po upływie onego, na zgłaszających się względ miany nie będzie i sami sobie przypiszą winę, że prawa ich za niebyłe uznanemi zostaną.

Art. 2.

Kommissarz Delegowany składane dowody, w miarę nadziejścia, po ich przejrzeniu, Kommissyi Wojewódzkiej w oryginałach podawać będzie; składającemu zaś, świadectwo z odebranych oryginałów, lub na żądanie kopije ich poświadczone, wyda.

Art. 3.

Te tylko prawa i nadania mogą być za ważne poczytane, które od byłych Rządów Rzeczypospolitej Polskiej, Austriackiego, Pruskiego, Księstwa Warszawskiego, bądź od tymczasowego Rządu Królestwa Polskiego, albo terazniejszego zostały udzie-

ствомъ Царства Польскаго, были предоставлены или положительно утверждены, и которыми подлежащія лица постоянно донинѣ пользовались,—съ соблюденіемъ при томъ изложенныхъ ниже правилъ, которыя должны быть примѣнены ко всѣмъ безъ различія таковымъ сборамъ.

Ст. 4.

Такъ какъ нѣкоторыя прежнія привилегіи пожалованы были на мосты, иныя же только на шлюзы и плотины, то, имѣя въ виду, что таковыя работы служатъ большею частію для содержанія прудовъ, мельницъ или иныхъ частныхъ угодій,— по сему поводу мы настоящимъ постановленіемъ упраздняемъ и отмѣняемъ во всемъ краѣ всѣ безъ изыятія плотинные сборы.

Ст. 5.

Слѣдовательно, сборы могутъ быть дозволены только съ мостовъ, служащихъ для выгоды торговли и требующихъ значительныхъ, дѣлаемыхъ владѣльцемъ, расходовъ.

Всякій прежній мостъ, съ котораго имѣетъ быть взимаема плата, долженъ содержать длиною не менѣе 25 локтей. Нынѣшняя же ширина оныхъ дозволяется по 1 Января 1820 года, а послѣ этого срока всякій мостъ долженъ имѣть ширину, равную той, какая опредѣлена по учрежденію для дорогъ.

Всѣ мосты, не имѣющіе сихъ размѣровъ, изъемятъ на будущее время отъ права взимать плату, хотябы владѣльцами оныхъ предъявлены были привилегіи или утвержденія прежнихъ правительствъ.

Ст. 6.

По вниманію къ разнородности издержекъ, какихъ требуетъ постройка и содержаніе мостовъ, они подраздѣляются по тарифу сборовъ на четыре разряда:

lone, lub wyraźnie zatwierdzone, i ciągle dotąd używanemi były, z zastrzeżeniem nadto prawideł niżej wyrażonych, które do wszystkich takowych poborów, bez różnicy, zastosowanemi być mają.

Art. 4.

Gdy niektóre nadania dawniejsze na mosty, inne zaś tylko na tamy i groble były udzielane; przeto zważając, że takowe roboty służą po największej części do utrzymywania stawów, młynów, lub innych korzyści prywatnych, z tego powodu wszelkie, bez żadnego wyjątku, opłaty grobelnego niniejszém postanowieniem w całym kraju znosimy i uchylamy.

Art. 5.

Opłaty przeto mogą być dozwolone tylko z mostów, które służą do wygody handlu i znacznych wymagają nakładów, przez właścicielałożonych.

Każdy most dawny, z którego opłata ma być brana, najmniej 25 łokci długości trzymać powinien. Szerokość zaś ich pozwala się teraźniejsza do 1 Stycznia 1820 roku, po którym terminie, każdy most ma mieć szerokość dróg urządzeniami przepisaną.

Wszystkie mosty, niedochodzące tej miary, wyłączamy na przyszłość od prawa poboru opłaty, chociażby ich właściciele składali nadania, lub zatwierdzenia Rządów przeszłych.

Art. 6.

Przez wzgląd na rozmaitość wydatków, jakich stawianie i utrzymywanie mostów potrzebuje, dzielić się będą w taryffie opłat na cztery klasy.

Къ первому, т. е. самому высшему, разряду принадлежатъ мосты длиною свыше 300 локтей.
 Ко второму— не менѣе 200 „
 Къ третьему— не менѣе 100 „
 Къ четвертому, т. е. самому низшему разряду, не менѣе 25 „

Ст. 7.

По таковымъ мостамъ, съ лошадей и скота, въ упряжи или порожнемъ слѣдующихъ, опредѣляемъ слѣдующій сборъ:

По мостамъ, разрядовъ:

	1-го	2-го	3-го	4-го
	Грошей польскихъ:			
Съ лошади или вола въ упряжи . . .	5	4	3	2
Съ лошади не въ упряжи или съ рогатаго скота	3	2	1	1
Съ пяти свиней или десяти овецъ . .	3	2	1	1

Ст. 8.

Хотя по мостамъ, не достигающимъ 25 локтей длиною, сборъ не полагается, но если на одномъ и томъ же тракѣ и въ предѣлахъ одной деревни находится нѣсколько меньшихъ мостовъ, изъ коихъ ни одинъ не содержитъ 25 локтей, а всѣ вмѣстѣ составляютъ 150 или болѣе локтей длины, въ такомъ случаѣ, за всѣ вмѣстѣ взятые мосты, можетъ быть дозволенъ одинъ сборъ по 4-му разряду. Всѣ они должны быть построены для публичнаго сообщенія, но не для соединенія плотинныхъ перекоповъ, или для другихъ выгодъ владѣльца имѣнія.

Do pierwszej i najwyższej klasy należą mosty
 przeszło 300 łokci.
 Do drugiej, najmniej 200 „
 Do trzeciej, najmniej 100 „
 Do czwartej i najniższej klasy, najmniej
 wzdłuż 25 „

Art. 7.

Przy takowych mostach, od koni i bydła w zaprzęgu, albo luzem idących, następujące opłaty oznaczamy:

Na mostach klasy:

	1-ej	2-ej	3-ej	4-ej
	grosze polskie:			
Od konia lub wołu w zaprzęgu . . .	5	4	3	2
Od niezaprzęzonego konia, lub bydła rogatego	3	2	1	1
Od pięciu świń, lub dziesięciu owiec .	3	2	1	1

Art. 8.

Chociaż z mostów, nie dochodzących 25 łokci wzdłuż, opłata nie ma miejsca, jeżeli jednak na tymże trakcie i w ograniczeniu jednej wsi, znajduje się kilka mostów pomniejszych, z których żaden nie trzyma 25 łokci, lecz wszystkie razem 150 łokci wzdłuż lub więcej wynoszą, w takim przypadku, za wszystkie razem, opłata jedna, podług czwartej klasy, może być dozwoloną. Wszystkie dla przeprawy publicznej, a nie na połączenie przekopów grobelnych lub innych widoków posiadacza dóbr, wystawionemi być mają.

Ст. 9.

Если одна деревня имѣетъ нѣсколько мостовъ четвертаго, то есть самаго низшаго разряда, то сборъ долженъ быть взимаемъ за всѣ въ одномъ только мѣстѣ.

Гдѣ находится въ одной деревнѣ нѣсколько мостовъ 1-го, 2-го или 3-го разряда, тамъ сборъ можетъ быть взимаемъ лишь по каждому изъ нихъ отдѣльно.

Ст. 10.

Изъземлемъ отъ мостоваго сбора:

a) всякую упряжку, въ порожнихъ или ненагруженныхъ крестьянскихъ телѣгахъ;

b) ведущіеся на пастбище скотъ и лошади, а равно плуги и нагруженные навозомъ телѣги;

c) подводы, везущія въ хутора хлѣбъ въ снопахъ или сѣно съ луговъ;

d) всѣ казенные, военные, почтовые транспорты (за исключеніемъ экстрاپочтъ), а равно транспорты подрядчиковъ, условленныхъ по контракту Правительства, если по оному положительно освобождены отъ мостоваго сбора;

e) подводы, везущія матеріалъ для отстройки домовъ въ городахъ, мѣстечкахъ и деревняхъ, если снабжены свидѣтельствомъ: городскія—подлежащаго Бургомистра, а деревенскія—гминнаго Войта.

Ст. 11.

Согласно симъ правиламъ, Воеводскія Коммисіи должны разсматривать предъявляемые имъ документы и, по мѣрѣ ихъ поступления, представлять немедленно въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи на утвержденіе наше, особо по каждой переправѣ, вмѣстѣ съ проектомъ тарифа.

Art. 9.

Jeżeli jedna wieś ma kilka mostów czwartej, to jest najniższej klasy, wtedy opłata z wszystkich tylko w jednym miejscu ma być pobierana.

Gdzie się znajduje w jednej wsi kilka mostów 1-jej, 2-jej, lub 3-jej klasy, tam tylko opłata osobno przy każdym z nich pobierana być może.

Art. 10.

Wyłączamy od opłaty mostowego:

a) sprzężaj wszelki w próżnych lub nieladownych wozach włościańskich;

b) bydło i konie na paszę prowadzone, tudzież plugi i fury z nawozem idące;

c) podwozy, zboże w snopie, siano z łąk do folwarku prowadzone;

d) wszystkie transporta rządowe, wojskowe, pocztowe, (wyjąwszy ekstrapocztę), jako też entrepreneurów ugodzonych kontraktem Rządu, jeżeli w nim są wyraźnie od mostowego uwolnieni;

e) fury prowadzące materiał na odbudowanie domów w miastach, miasteczkach i wsiach, jeżeli z miast właściwego Burmistrza, a ze wsi Wójta gminy świadectwem są opatrzone.

Art. 11.

Podług tych prawideł, Kommissye Wojewódzkie składane dowody rozpoznawać, a Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, w miarę nadejścia, niezwłocznie co do każdej przeprawy z osobna przedstawiać mają, wraz z projektem taryf, do naszego zatwierdzenia.

Новыя привилегіи также только нами могутъ быть жалуемы, на основаніи упомянутыхъ правилъ, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Ст. 12.

Когда послѣдуетъ наше утвержденіе или новое пожалованіе привилегіи на взиманіе мостоваго сбора, — Правительственная Коммисія препровождаетъ Воеводской Коммисіи снабженный своею подписью и печатью тарифъ по разряду моста, для врученія онаго, чрезъ посредство командированнаго въ обводъ Коммисара, владѣльцу, который, при взиманіи сбора, обязанъ со всею точностію съ онымъ соображаться.

Ст. 13.

Полученный подлинный тарифъ, вмѣстѣ съ печатнымъ экземпляромъ настоящаго постановленія, владѣлецъ обязанъ помѣстить въ томъ мѣстѣ, гдѣ будетъ вноситься сборъ, съ должнымъ вниманіемъ относительно предохраненія отъ поврежденія и предоставленія удобства въ чтеніи оныхъ.

Еслибы тарифъ или постановленіе, отъ времени либо въ слѣдствіе случайности, стали нечетки или затерялись, то владѣлецъ обязанъ немедленно обратиться къ Обводовому Коммисару съ ходатайствомъ о выдачѣ ему другаго экземпляра.

Неисполняющій этого владѣлецъ, у котораго тарифъ или постановленіе были бы нечетки, или вовсе не находились, подвергнется полицейской пенѣ во 180 польскихъ злотыхъ; пеня эта удваивается при каждомъ замѣченномъ упущеніи.

Ст. 14.

Кто, безъ нашего утвержденія и полученія тарифа отъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, осмѣлится взимать мостовой, плотинный или какого бы то ни

Nowe nadania, także tylko przez nas, podług powyższych zasad, na przedstawienie Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, udzielanemi być będą mogły.

Art. 12.

Gdy nastąpi zatwierdzenie, lub nowe nadanie przez nas mostowego, Komisya Rządowa prześle Komisji Wojewódzkiej taryfę, podług klasy mostu, opatrzoną swym podpisem i pieczęcią, dla wręczenia jej, przez Komisarza do obwodu delegowanego, właścicielowi, który w pobieraniu opłaty, do niej ściśle stosować się i onę zachowywać obowiązany będzie.

Art. 13.

Odebraną taryfę w oryginale, wraz z drukowanym egzemplarzem niniejszego postanowienia, właściciel zawiesić powinien w miejscu, gdzie pobór będzie opłacany, z potrzebną ostrożnością, aby od uszkodzenia zachowane, z łatwością czytane być mogły.

Gdyby taryffa, albo postanowienie przez czas, albo przypadek stały się nieczytelne, lub zaginęły, właściciel obowiązany będzie udać się niezwłocznie do Komisarza Obwodu, o udzielenie mu drugiego egzemplarza.

Uchybiający temu właściciel, u któregoby taryffa lub postanowienie w stanie nieczytelnym lub wcale nie znajdowały się, podpadnie karze policyjnej 180 zł. pols.; kara ta za każdym dostrzeżeniem podwojoną będzie.

Art. 14.

Kto bez zatwierdzenia naszego i taryffy od Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji udzielonej, opłatę mostowego, grobelnego, lub jakiegobądź nazwiska wybierać poważy

было наименованія сборъ, тотъ, сверхъ возврата незаконно взятаго сбора и вознагражденія обиженному убытковъ, причиненныхъ отъ задержанія на пути, подвергнется наказанію по закону, а именно: если задержать проѣзжающихъ или торговцевъ насильно—какъ за публичное насилие, если же не употребить насилія—какъ за обманъ.

Ст. 15.

Кто не соблюдаетъ даннаго ему тарифа и взымаетъ высшій противъ опредѣленнаго по оному сборъ, тотъ за первое упущеніе подвергнется полицейской пенѣ отъ 30 до 60 польскихъ злотыхъ, во второй разъ—наказанію по закону, какъ за обманъ, кромѣ возвращенія во всякомъ случаѣ незаконно взысканнаго сбора и вознагражденія убытковъ лицу, которому онѣ причинены.

Изъ этихъ пеней одна половина выдается донощику, другая же обращается въ мѣстныя полицейскія суммы.

Во всякомъ случаѣ, владѣлецъ имѣнія отвѣтствуетъ передъ гражданскимъ судомъ за всѣ вознагражденія, убытки и денежныя пени, которымъ можетъ подвергнуться установленный имъ арендаторъ этого сбора.

Ст. 16.

Проѣзжающіе и торговцы, огражденные настоящими правилами противъ самоволія владѣльцевъ и арендаторовъ мостоваго сбора, равнымъ образомъ обязаны съ своей стороны исполнять сіе постановленіе и изданный Правительственною Коммисією тарифъ.

Въ противномъ случаѣ, они сами навлекутъ на себя тѣ убытки, которые могутъ для нихъ произойти вслѣдствіе замедленія во взносѣ сбора.

се, jeżeli podróżnych, lub handlujących siłą zatrzymywał, jak za występki publicznego gwałtu; jeżeli zaś nie użył siły, jak za winę oszukaństwa, podług prawa karanym być ma, prócz powrócenia zapłaty nieprawnie wziętej i wynagrodzenia stronie uszkodzonej strat, z przytrzymania w podróży wynikłych.

Art. 15.

Kto taryffę sobie udzieloną przestępuje, i wyższą opłatę nad jej przepis pobiera, za pierwszém uchybieniem podpadnie karze policyjnej od 30 do 60 złotych polskich, za drugim podług prawa, jak za oszukaństwo karanym będzie, prócz powrócenia w każdym razie opłaty nieprawnie wziętej i wynagrodzenia strat uszkodzonemu.

Z kar tych, połowa dla donosiciela, druga na fundusz miejscowy policyjny, przeznacza się.

W każdym razie właściciel dóbr odpowiada cywilnie za wszystkie wynagrodzenia, uszczerbki i kary pieniężne, na które dzierżawca poboru tego, od niego ustanowiony, skazanym być może.

Art. 16.

Podróżni i handlujący, od samowolności właścicieli i dzierżawców mostowego niniejszemi przepisami zabezpieczonymi będąc, obowiązani są również z swojej strony postanowieniu temu i taryffie od Kommissyi Rządowej wydanej zadosyć uczynić.

Inaczej sami ściągają na siebie te szkody, jakich z przewłoki zapłaty doznawać mogą.

Ст. 17.

Впредь до издания новых тарифов могут быть допущены лишь, согласно ст. 3-ей, разрешенные последними правительствами и постоянно доныне существовавшие сборы, съ вывѣскою соотвѣтственнаго временнаго тарифа.

Иные же сборы немедленно должны быть устранены. Не исполняющіе этого подвергаются опредѣленнымъ по ст. 14 и 15 взысканіямъ.

Ст. 18.

Предоставляемъ себѣ право измѣнить или устранить имѣющіе быть изданными въ исполненіе настоящаго постановленія мостовые тарифы, въ то время, еслибы постройка мостовъ на публичныхъ трактахъ была производима изъ общихъ суммъ.

Взимающіе мостовой сборъ обязаны содержать сообщеніе на собственный счетъ всегда въ исправности, за чѣмъ Воеводскія Коммисіи, посредствомъ подлежащихъ Обводовыхъ Комисаровъ, должны тщательно наблюдать (*).

Ст. 19.

Мосты на рѣкѣ Вислѣ и тому подобныя цѣнныя устройства, по мѣрѣ своей важности, будутъ подлежать особымъ правиламъ.

Ст. 20.

Все мосты на судоходныхъ рѣкахъ должны быть сводные.

(*) Обязанность эта проистекаетъ изъ положительнаго правила, изображеннаго въ ст. 6-ой постановленія Намѣстника въ Царствѣ, отъ 15-го Мая 1816 года, помѣщеннаго выше сего части II-ой, отдѣла I-го, въ главѣ I-ой, подъ № 1, по которой опредѣлено:

„Владѣльцы, взимающіе съ разрѣшенія Правительства мостовой и плотинный сборы, не имѣютъ права требовать помощи отъ постороннихъ гминъ для содержанія такихъ переправъ, за которыя взимаютъ сборъ.“

Art. 17.

Nim nowe taryfry udzielonemi zostaną, tylko opłaty podług artykułu 3-go, od ostatnich Rządów upoważnione, a ciągle dotąd używane, dozwołonemi być mają, z wywieszeniem stosownej taryfry tymczasowej.

Inne zaś pobory natychmiast mają być uchylone. Uchybiający temu, karom artykułem 14 i 15-m oznaczonym podpadać mają.

Art. 18.

Taryfry mostowego, w dopełnieniu niniejszego nadać się mające, zachowujemy sobie zmienić lub uchylić w czasie, gdyby ciężar stawiania mostów na traktach publicznych, z funduszów ogólnych był zastąpionym.

Pobierający opłatę mostowego, przeprawę własnym kosztem w dobrym stanie utrzymywać ciągle są obowiązani; czego Kommissye Wojewódzkie, przez Kommissarzy właściwych obwodów, pilnie przestrzegać mają (*).

Art. 19.

Mosty na Wiśle i podobne kosztowne założenia, w miarę ważności swjej, oddzielnym podlegać będą prawidłom.

Art. 20.

Wszelkie mosty na rzekach spławnych zwodzonymi być powinny.

(*) Obowiązek ten wypływa z wyraźnego przepisu, objętego artykułem 6-tym postanowienia Namiestnika Królewskiego z dnia 15 Maja 1816 r. zamieszczonego już wyżej w Części II-jej, dziale I, tytule I, pod Nr. 1-m, który zastrzega:

„Nie mają prawa do pomocy szarwarkowej z obcych włości właściciele, pobierający, na mocy upoważnień rządowych, opłaty mostowego i grobelnego, do utrzymywania tych przepraw, z których opłatę biorą.“

Ст. 21.

Еслибы съ затратою значительнаго частнаго капитала была построена на публичномъ трактѣ плотина, то о назначеніи соотвѣтственнаго съ оной сбора можетъ быть представлено на наше разрѣшеніе.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія, 5 Августа 1817 года.

(подписано) *Заіончекъ.*

N° 2.

Постановленіе, заключающее въ себѣ: основное законоположеніе о сборахъ за перевозки, подраздѣленіе перевозовъ на разряды, тарифъ сборовъ, мѣры безопасности и полицейскія и подробныя правила.

(21 Іюля 1818 г.)

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА I-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Намѣстникъ въ Царствѣ, по Государственному Совѣту.

Желая устроить перевозки на рѣкахъ, относительно порядка, безопасности переправы и количества взимаемыхъ за перевозъ сборовъ, — по представленію Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи и по выслушаніи мнѣнія Общаго

Art. 21.

Gdyby znacznym nakładem prywatnym zrobioną była grobla na trakcie publicznym, od téj opłata stosowna może nam być przedstawioną do upoważnienia.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 5 Sierpnia 1817 roku.

(podpisano) *Zajączek.*

N° 2.

Postanowienie, zawierające prawo zasadnicze opłat od przewozów, klasyfikacyę przewozów, taryffę opłat, środki bezpieczeństwa, policyę i szczegółowe urządzenia.

(d. 21 Lipca 1818 r.)

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA I-go,

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

etc., etc., etc.

Książę Namiestnik Królewski, w Radzie Stanu.

Chcąc urządzić przewozy na rzekach co się tycze porządku, bezpieczeństwa przeprawy i ilości opłat wybieranych od przewozu, na przełożenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych

Собрания Государственного Совѣта, мы постановили и постановляемъ:

ГЛАВА I.

О тарифѣ сборовъ.

Ст. 1.

По истеченіи двухъ мѣсяцевъ со времени опубликованія настоящаго постановленія, каждый владѣлецъ, гмина или владѣлецъ имѣнія, не исключая казенныхъ имѣній, на землѣ котораго находится перевозъ на публичной переправѣ, обязанъ подать командированному Коммисару подлежащаго обвода прошеніе съ объясненіемъ: въ какомъ мѣстѣ, на какомъ трактѣ, за какую плату:

a) во время низкой воды,

b) во время высокой воды,

какими судами производится переправа, съ приложеніемъ подлинныхъ служащихъ ему разрѣшеній.

Ст. 2.

Командированный Коммисаръ полученное имъ прошеніе и документы препровождаетъ въ Воеводскую Коммисію, въ принятіи же подлинниковъ выдаетъ просителю свидѣтельство, или, по желанію его, засвидѣтельствованныя съ оныхъ копіи.

Ст. 3.

Правило это относится ко всякаго рода перевозамъ, служащимъ для выгоды проѣзжающихъ лицъ.

Не представившіе прошеній и документовъ въ означенный срокъ, подвергаются тѣмъ взысканіямъ, какія опредѣлены съ извлекающихъ незаконныя прибыли.

trznych i Policyi, i po wysłuchaniu zdania Ogólnego Zebrania Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy:

TYTUŁ I.

O taryffie opłat.

Art. 1.

W miesiący dwa od ogłoszenia niniejszego, każdy właściciel, gmina, lub posiadacz dóbr, nie wyłączając dóbr rządowych, w którego gruncie znajduje się przewóz na przeprawie publicznej, winien do Kommissarza delegowanego swojego obvodu uczynić podanie, wyszczególniające: w jakim miejscu, na jakim trakcie, za jaką opłatą?

a) podczas maléj wody,

b) podczas dużej wody,

jakimi statkami przewóz jest utrzymywany, z dołączeniem w oryginale dozwoleń sobie służących.

Art. 2.

Kommissarz delegowany podanie i dowody odebrane Kommissyi Wojewódzkiej prześle, z odebranych zaś oryginałów świadectwo, a na żądanie kopie ich zaświadczone, składającemu udzieli.

Art. 3.

Przepis ten ściąga się do wszelkiego rodzaju przewozów, służących dla wygody podróżnych.

Nie składający podań i dowodów w terminie oznaczonym, podpadną karom ustanowionym na tych, co sobie zyski nieprawne przywłaszczają.

Отнынѣ никакія переправы не могутъ быть учреждаемы безъ нашего разрѣшенія.

Ст. 4.

Тарифы сборовъ за перевозъ подраздѣляются на четыре разряда.

По первому или самому высшему разряду, будетъ взи-
маться:

Съ 1-го Мая по послѣднее число Октября мѣсяца:

Съ человѣка	2 гроша.
Съ лошади, въ упряжи или порожнемъ слѣдующей, и съ рогатаго скота, со штуки	6 гр.
Съ овцы, козы или свиньи, со штуки	2 „
Съ порожней телѣги	6 „
Съ нагруженной телѣги и экипажа	12 „
Съ нагруженной извозничьей брики	1 злот. — „

Съ 1-го Ноября по послѣднее число Апрѣля мѣсяца:

Съ человѣка	4 гр.
Съ лошади, въ упряжи или порожнемъ слѣдующей, и съ рогатаго скота, со штуки	12 „
Съ овцы, козы или свиньи, со штуки	4 „
Съ порожней телѣги	12 „
Съ нагруженной телѣги и экипажа	24 „
Съ нагруженной извозничьей брики	2 злот. — „

Во время прохода большого льда, сборъ этотъ можетъ быть
увеличенъ на половину, то есть: вмѣсто 4-хъ грошей — 6 гро-
шей, вмѣсто 12-ти — 18 грошей и т. д.

По второму разряду:

Съ 1-го Мая по послѣднее число Октября мѣсяца:

Съ человѣка	2 гроша.
Съ лошади, въ упряжи или порожнемъ слѣдующей, и съ рогатаго скота, со штуки	5 гр.

Odtąd żadne przeprawy bez upoważnienia naszego nie mają
być zakładane.

Art. 4.

Taryffy opłat od przewozu dzielić się mają na cztery klasy.

W pierwszej, czyli najwyższej klasie, pobierać się będzie:

Od dnia 1-go Maja do dnia ostatniego Października:

Od człowieka	groszy 2.
Od konia w zaprzęgu, bądź luźnego, i od bydła roga- tego, od sztuki	„ 6.
Od owcy, kozy, lub świni, od sztuki	„ 2.
Od wozu próżnego	„ 6.
Od wozu ładownego i powozu	„ 12.
Od bryki furmańskiej ładownej	złp. 1 „ —

Od dnia 1-go Listopada do dnia ostatniego Kwietnia:

Od człowieka	groszy 4.
Od konia w zaprzęgu, bądź luźnego, i od bydła roga- tego, od sztuki	„ 12.
Od owcy, kozy lub świni, od sztuki	„ 4.
Od wozu próżnego	„ 12.
Od wozu ładownego i powozu	„ 24.
Od bryki furmańskiej ładownej, wielkiej	złp. 2 „ —

Podczas kry dużej, opłata ta przez pół może być podniesio-
na, to jest: zamiast 4 grosze 6 groszy, zamiast 12 groszy 18 gro-
szy, i t. p.

W drugiej klasie:

Od dnia 1-go Maja do dnia ostatniego Października:

Od człowieka	groszy 2.
Od konia w zaprzęgu, bądź luźnego, i bydła roga- tego, od sztuki	„ 5.

Съ овцы, козы или свиньи	2 гроша.
Съ порожней телѣги	5 гр.
Съ нагруженной телѣги и экипажа	10 „
Съ нагруженной извозничьей брики	25 „

Съ 1-го Ноября по послѣднее число Апрѣля мѣсяца:

Съ человѣка	2 „
Съ лошади, въ упряжи или порожнемъ слѣдующей, и съ рогатаго скота, со штуки	10 „
Съ овцы, козы или свиньи	4 „
Съ порожней телѣги	10 „
Съ нагруженной телѣги и экипажа	20 „
Съ нагруженной извозничьей брики	1 злот. 20 „

Во время прохода большого льда сборъ этотъ можетъ быть увеличенъ на половину, то есть: вмѣсто 4-хъ—6 грошей, вмѣсто 10-ти — 15 грошей и т. д.

По третьему разряду:

Съ 1 Мая по послѣднее число Октябрю мѣсяца:

Съ человѣка	1 грошъ.
Съ лошади, въ упряжи или порожнемъ слѣдующей, и съ рогатаго скота, со штуки	3 „
Съ овцы, козы или свиньи	1 „
Съ порожней телѣги	3 „
Съ нагруженной телѣги и экипажа	6 „
Съ нагруженной извозничьей брики	15 „

Съ 1-го Ноября по послѣднее число Апрѣля мѣсяца:

Съ человѣка	2 „
Съ лошади, въ упряжи или порожнемъ слѣдующей, и съ рогатаго скота, со штуки	6 „
Съ овцы, козы или свиньи	2 „
Съ порожней телѣги	6 „

Od owcy, kozy, lub świni	groszy 2.
Od wozu próżnego	„ 5.
Od wozu ładownego i powozu	„ 10.
Od bryki furmańskiej ładownej	„ 25.

Od dnia 1-go Listopada do dnia ostatniego Kwietnia:

Od człowieka	groszy 2.
Od konia w zaprzęgu, bądź luznego, i bydła rogatego, od sztuki	„ 10.
Od owcy, kozy, lub świni	„ 4.
Od wozu próżnego	„ 10.
Od wozu ładownego i powozu	„ 20.
Od bryki furmańskiej ładownej	złp. 1 „ 20.

Podczas kry dużej, opłata przez pół może być powiększoną, to jest: zamiast 4 groszy 6 groszy, zamiast 10 groszy 15 groszy i t. p.

W trzeciej klassie:

Od dnia 1-go Maja do dnia ostatniego Października:

Od człowieka	grosz 1.
Od konia w zaprzęgu, bądź luznego, i bydła rogatego, od sztuki	„ 3.
Od owcy, kozy, lub świni	„ 1.
Od wozu próżnego	„ 3.
Od wozu ładownego i powozu	„ 6.
Od bryki furmańskiej wielkiej, ładownej	„ 15.

Od dnia 1-go Listopada do dnia ostatniego Kwietnia:

Od człowieka	groszy 2.
Od konia w zaprzęgu, bądź luznego, i bydła rogatego, od sztuki	„ 6.
Od owcy, kozy, lub świni	„ 2.
Od wozu próżnego	„ 6.

Съ нагруженной телѣги и экипажа 12 гр.
Съ нагруженной извозничьей брики . . . 1 злот. — „

Во время прохода большого льда, сборъ этотъ можетъ быть увеличенъ на половину, то есть: вмѣсто 2-хъ—3 гроша, вмѣсто 6 — 9 грошей и т. д.

По четвертому разряду:

Съ 1-го Мая по послѣднее число Октября мѣсяца:

Съ человѣка 1 грошъ.
Съ лошади, въ упряжи или порожнемъ слѣдующей,
и съ рогатаго скота, со штуки 2 „
Съ овцы, козы или свиньи 1 „
Съ порожней телѣги 2 „
Съ нагруженной телѣги и экипажа 4 „
Съ нагруженной извозничьей брики 12 „

Съ 1-го Ноября по послѣднее число Апрѣля мѣсяца:

Съ человѣка 2 „
Съ лошади, въ упряжи или порожнемъ слѣдующей,
и съ рогатаго скота, со штуки 4 „
Съ овцы, козы или свиньи 2 „
Съ порожней телѣги 4 „
Съ нагруженной телѣги и экипажа 8 „
Съ нагруженной извозничьей брики 24 „

Во время прохода большого льда, сборъ этотъ можетъ быть увеличенъ на половину, то есть: вмѣсто 2-хъ—3 гроша, вмѣсто 4-хъ—6 грошей и т. п.

Въ тарифѣ всѣхъ четырехъ разрядовъ входятъ всѣ побочные сборы.

Ст. 5.

Изъемяются отъ сбора за перевозъ:

- 1) обыкновенныя почты;
- 2) производящіяся на счетъ Правительства транспорты;

Od wozu ładownego i powozu groszy 12.
Od bryki furmańskiej wielkiej, ładownej . . . zlp. 1 „ —
Podczas kry dużej, opłata przez pół może być podniesioną,
to jest: zamiast 2 groszy 3 grosze, zamiast 6 groszy 9 groszy i t. p.

W czwartej klassie:

Od dnia 1-go Maja do dnia ostatniego Października:

Od człowieka grosz 1.
Od konia w zaprzęgu, bądź luznego, i bydła rogatego,
go, od sztuki „ 2.
Od owcy, kozy, lub świni „ 1.
Od wozu próżnego „ 2.
Od wozu ładownego i powozu „ 4.
Od bryki furmańskiej ładownej „ 12.

Od dnia 1-go Listopada do dnia ostatniego Kwietnia:

Od człowieka groszy 2.
Od konia w zaprzęgu, bądź luznego, i bydła rogatego,
go, od sztuki „ 4.
Od owcy, kozy, lub świni „ 2.
Od wozu próżnego „ 4.
Od wozu ładownego i powozu „ 8.
Od bryki wielkiej, ładownej furmańskiej „ 24.

Podczas kry dużej, opłata przez pół może być podniesioną,
to jest: zamiast 2 groszy 3 grosze, zamiast 4 groszy 6 groszy i t. p.

W taryfie wszystkich czterech klass wchodzi wszelkie boczne opłaty.

Art. 5.

Wyjęte są od opłaty za przewóz:

- 1) poczty zwyczajne;
- 2) transporta prowadzone na rachunek Rządu;

3) воинские чины, какъ по особымъ приказамъ порознь переправляющіеся, такъ равно военные отряды, слѣдующіе въ походъ, и военные транспорты;

4) возы съ фуражемъ, на пути въ магазинъ и обратно слѣдующіе.

Ст. 6.

Согласно одному изъ упомянутыхъ выше четырехъ разрядовъ, съ нашего разрѣшенія, издается Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи тарифъ сбора по каждой переправѣ на публичномъ трактѣ, гдѣ нынѣ находится перевозъ, или впослѣдствіи можетъ быть учрежденъ. Для сего Воеводская Коммисія, по истеченіи означеннаго въ ст. 1-й срока, въ соотвѣтственное время года, посылаетъ въ каждое порознь мѣсто Инженера Путей Сообщенія, который, совмѣстно съ командированнымъ въ обводъ Коммисаромъ:

1) обозначить на мѣстѣ ширину рѣки во время высокой, средней и низкой воды, съ приложеніемъ плана мѣстности;

2) составить списокъ употребляемыхъ нынѣ для переправы судовъ;

3) опредѣлить количество инструментовъ, родъ судовъ и число перевозчиковъ, нужныхъ для содержанія безопасной во всякое время года переправы;

4) указать, какъ должны быть устроены плотины, мосты, мостики для вѣзда и сѣзда, а равно:

5) какія должны быть приняты полицейскія мѣры для безопасности переправы во всякое время года.

По составленіи письменнаго протокола, въ присутствіи владѣльца или съ его вѣдома, показаніямъ по всѣмъ упомянутымъ выше пунктамъ, таковой оба они совмѣстно представляютъ Воеводской Коммисіи и, на основаніи оцѣнки издержекъ устройства и содержанія переправы, приобщаютъ свое мнѣніе о томъ, какого разряда тарифъ долженъ быть выданъ.

3) wojskowi, tak za szczególnymi rozkazami pojedynczo przeprowadzający się, jako też oddziały wojska, będące w marszu, i transporta wojskowe;

4) fury z furazem w drodze do magazynu i na powrót.

Art. 6.

Podług jednej z powyższych czterech class, udzieloną zostanie przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi, za naszym upoważnieniem, taryffa opłat dla każdej przeprawy na trakcie publicznym, gdzie się przewóz teraz znajduje, lub oddział może być zaprowadzonym. W tym celu Kommissya Wojewódzka do każdego w szczególności miejsca, po wyjściu terminu przepisanego w artykule pierwszym, w porze roku właściwej, zesle Inżyniera dróg i spławów, który wspólnie z Kommissarzem delegowanym do obwodu:

1) oznaczy na miejscu szerokość rzeki, podczas wielkiej, średniej i małej wody, z dołączeniem planu sytuacyjnego;

2) spisze statki teraz do przewozu używane;

3) oznaczy liczbę narzędzi, rodzaj statków, liczbę przewoźników, potrzebnych do utrzymania przeprawy bezpiecznej w każdej porze roku;

4) wskaże: jakie urządzenie grobel, mostów, mostków, na wjazdy i wyjazdy, jest potrzebne, — niemniej:

5) jakie środki policyjne bezpieczeństwa przepraw w każdej porze roku winny być zaprowadzone.

Po spisaniu wyводу słownego, w przytomności, lub za wiadomością właściciela, we wszystkich wyżej rzeczonych punktach, takowy obadwa wspólnie przedstawia Kommissyi Wojewódzkiej, i na zasadzie oszacowania kosztów zakładu i utrzymywania przewozu, dołączają opinie, jakiej klasy taryffa ma być udzieloną.

Ст. 7.

Полученные письменные протоколы показаний, вмѣстѣ съ поименованными въ ст. 1-ой прошениями и документами, Воеводская Коммисія разсматриваетъ и особо по каждой переправѣ представляетъ, съ соответственнымъ своимъ заключеніемъ, въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, которая на выдачу тарифа испрашиваетъ наше разрѣшеніе.

По воспослѣдованіи сего, Правительственная Коммисія препровождаетъ въ Воеводскую Коммисію, за своею подписью, съ приложеніемъ печати, опредѣляющій взаимныя условія тарифа, для врученія оного владѣльцу, который, при взиманіи сбора, обязанъ со всею точностію соображаться съ этимъ тарифомъ.

Ст. 8.

Подлинный тарифъ или засвидѣтельствованную командированнымъ въ обводъ Коммисаромъ официальную копию оного владѣлецъ долженъ помѣстить въ видномъ мѣстѣ на одномъ или другомъ берегу рѣки, съ тѣмъ, чтобы предохраненный отъ поврежденія удобно могъ быть читаемъ. Въ случаѣ затраты тарифа или вслѣдствіе произшедшей отъ времени неразборчивости оного, владѣлецъ обращается къ командированному Коммисару съ просьбою о выдачѣ другаго его экземпляра. Каждый изъ владѣльцевъ, у котораго, по собственной его винѣ, тарифъ будетъ нечеткій или вовсе не будетъ находиться, подвергается дисциплинарному взысканію отъ 50 до 100 польскихъ злотыхъ. Взысканіе это удваивается при каждомъ замѣченномъ упущеніи.

Art. 7.

Odebrane wywody słowne z podaniami i dowodami, wyrażone w artykule 1-szym, Kommissya Wojewódzka roztrząśnie, i względem każdej przeprawy, z osobna Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji z wnioskiem stósownym poda, która do nas po upoważnienie do udzielenia taryffy uda się.

Gdy to nastąpi, Kommissya Rządowa prześle Kommissyi Wojewódzkiej taryffę, wyszczególniającą wzajemne warunki z podpisem swym i pieczęcią, dla wręczenia właścicielowi, który w pobieraniu opłaty, ściśle taryffę zachować będzie obowiązany.

Art. 8.

Taryffę w oryginale, lub w urzędowej kopii przez Kommissarza do obwodu delegowanego zaświadczonej, winien właściciel obsadzić w miejscu widoczném, na jednym, lub drugim brzegu rzeki, z tą uwagą, aby od uszkodzenia zachowana, z łatwością czytana być mogła. Gdyby przypadkiem zaginęła, lub przez czas stała się nieczytelną, właściciel zgłosi się do Kommissarza delegowanego o udzielenie mu drugiego egzemplarza. Każdy, u którego by z własnej winy taryffa nieczytelna, lub wcale nie znajdowała się, podpadnie karze porządkowej od 50 do 100 złotych polskich. Kara ta, za każdym dostrzeżeniem, podwojona będzie.

ГЛАВА II.

О полициі по переправѣ.

Ст. 9.

Учрежденіе переправы и надзоръ за оною подлежатъ вѣдѣнію той Воеводской Коммисіи, къ которой принадлежитъ содержащая перевозъ волость.

Ст. 10.

Въ Мартѣ и Октябрѣ мѣсяцахъ каждаго года, должно производиться обревизованіе судовъ, инструментовъ и всей перевозной прислуги по каждой переправѣ, для удостовѣренія въ томъ: соблюдаются ли согласныя съ правилами порядки и безопасность.

Ст. 11.

Починку или заготовленіе новыхъ судовъ, инструментовъ, вѣздныхъ мостиковъ и тому подобныя необходимыя работы владѣлецъ перевоза или содержащій оный владѣлецъ имѣнія обязанъ производить на свой счетъ.

Ст. 12.

Еслибы содержащій перевозъ не производилъ починокъ согласно полицейскимъ правиламъ и не заготовилъ въ означенный срокъ новыхъ судовъ и инструментовъ, — Воеводская Коммисія дѣлаетъ распоряженіе о принятіи, по инвентарной описи, находящихся судовъ и принадлежностей, и объ отдачѣ перевоза въ аренду съ публичнаго торга.

Арендаторъ обязанъ заготовить необходимыя суда и инструменты, за вычетомъ цѣнности оныхъ изъ арендной суммы.

ТЪТУŁ II.

O policyi przewozu.

Art. 9.

Zarządzenie i nadzór przeprawy jest przy téj Kommissyi Wojewódzkiej, do której należy włość przewóz utrzymująca.

Art. 10.

W miesiącach Marcu i Październiku roku każdego, ma następować rewizya statków, narzędzi i całej służby przewoźniczej przy każdej przeprawie, w celu przekonania się, czyli porządek i bezpieczeństwo, podług przepisów, są zachowywane.

Art. 11.

Naprawę lub nowe sprawienie statków, narzędzi, mostków do wjazdów i tym podobne roboty potrzebne, właściciel, albo posiadacz dóbr, przewóz utrzymujący, uskutecznić jest obowiązany.

Art. 12.

Gdyby utrzymujący przewóz ciągle i podług przepisów policyjnych nie utrzymywał naprawy, albo sprawienia nowych statków i narzędzi w terminie zaniedbał, Kommissya Wojewódzka statki i rekwizyta, jakie się znajdują podług inwentarza, objąć, i przewóz przez licytację wydzierżawić poleci.

Dzierżawca obowiązany będzie zaprowadzić statki i narzędzia potrzebne, z potrąceniem ich wartości w summie dzier-

При производствѣ торговъ соблюдаются правила, изданныя по предмету общественныхъ собственности.

Ст. 13.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи вправе сдѣлать распоряженіе о содержаніи судовъ для отправки попеременно съ обоихъ береговъ рѣки, если это окажется необходимымъ по причинѣ частаго сообщенія.

Ст. 14.

Административныя начальства обязаны оказывать владельцу или содержателю перевоза нужную помощь, для устройства переездовъ, береговъ, а равно мѣстъ, въ которыхъ принимаютъ на суда и высаживаютъ изъ оныхъ.

Ст. 15.

Воеводская Коммисія опредѣлитъ мѣры безопасности и предосторожности для соблюденія оныхъ при каждой переправѣ, порядокъ помѣщенія на суда и высаживанія изъ оныхъ на берегъ, предѣльный вѣсъ груза, свыше котораго не дозволяется принимать на судно, а равно при какихъ обстоятельствахъ къ перевозному судну долженъ быть привязанъ челнъ или лодка.

Ст. 16.

Въ перевозчики должны быть избираемы только лица способныя, трезвыя и снабженныя свидѣтельствомъ трехъ прежнихъ перевозчиковъ, которое дается имъ въ присутствіи Бургомистра или гминнаго по мѣсту ихъ жительства Войта.

завнѣ. Przy licytacji zachowane będą przepisy, używane względem własności publicznych.

Art. 13.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi polecić może utrzymywanie statków na przemiany idących z obu dwóch brzegów, gdyby to dla licznej komunikacyi okazało się potrzebnem.

Art. 14.

Władze administracyjne obowiązane są udzielać pomoc potrzebną właścicielowi lub dzierżawcy przewozu do urządzenia przejazdów, brzegów, oraz miejsc, gdzie biorą i wysadzają z statków.

Art. 15.

Kommissya Wojewódzka przepisze środki bezpieczeństwa i ostrożności do zachowania przy każdym przewozie; porządek wsadzania i wysadzania na ląd, miarę ładunku, nad którą wyżej na statek brać nie wolno; nie mniej, w jakich okolicznościach do statku przewozowego krypa albo czółno przywiązane być powinny.

Art. 16.

Przewoźnicy nie inni mają być brani, jak ludzie zdolni, trzeźwi, opatrzeni w świadectwo trzech dawnych przewoźników, które się przed Burmistrzem lub Wójtem gminy zamieszkania swojego za nimi zeznają.

ГЛАВА III.

Особья правила.

Ст. 17.

Содержатели перевоза отвѣтствуютъ за содержание непре-
рывной и быстрой переправы во всякое время года. За всякое
упущеніе противъ правилъ, они подвергаются дисциплинарно-
му взысканію отъ 12 до 30 польскихъ злотыхъ, за второе упу-
щеніе платятъ вдвое. Въ случаѣ упущенія противъ безопасно-
сти переправляющихся лицъ, лишаются права содержать пере-
возъ и предаются Уголовному Суду.

Ст. 18.

Содержатели перевоза и перевозчики ни въ какое время
и ни подъ какимъ предлогомъ не могутъ взимать большаго
противъ опредѣленнаго по тарифу сбора, подъ опасеніемъ ди-
циплинарнаго взысканія, въ первый разъ отъ 30 до 60 зло-
тыхъ, въ случаѣ же возобновленія сего подвергаются наказанію,
постановленному за обманъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія
Царства, 21 Іюля 1818 года.

(подписано) *Заіончекъ.*

TYTUŁ III.

Szczególne urządzenia.

Art. 17.

Utrzymujący przewóz odpowiedzialnymi są za utrzymanie
ciągłej i szybkiej przeprawy w każdej porze roku. Za każde uchy-
bienie przepisom podpadną karze porządkowej od 12 złotych pol-
skich do 30 zł. pol., za drugim zapłacą podwójnie. W przypad-
ku uchybienia przeciwko bezpieczeństwu osób przewożących się,
utracą używanie przewozu, a po karę do Sądu karnego odesła-
nymi zostaną.

Art. 18.

Utrzymujący przewóz, ani przewoźnicy, w żadnym czasie
nie mają pod jakimkolwiek pozorem wybierać opłaty większej
nad przepis taryfowy, pod karą porządkową, za pierwszym uchy-
bieniem od 30 do 60 złotych polskich, a w przypadku powtó-
rzenia winy, pod karą, jaka jest za oszukaństwo postanowioną.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administra-
cyjnej, dnia 21 Lipca 1818 roku.

(podpisano) *Zajączek.*

N° 3.

Распоряжение, объясняющее тарифы сбора за перевозъ.

(20 Июля 1822 г.)

Извлечение изъ предписанія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

1) Опреѣленный постановленіемъ отъ 21 Июля 1818 года сборъ за переправы, подъ словомъ: „съ человѣка“, слѣдуетъ разумѣть: пѣшаго; ѣдущій платитъ съ лошади, телѣги; особо съ человѣка не можетъ платить.

2) Нагруженною телѣгою или брикою не должно считать, когда проѣзжающій везетъ нужныя ему въ дорогѣ вещи, но тогда лишь слѣдуетъ считать нагруженными, если везетъ запасъ на продажу, или значительное количество поклажи.

3) Кромѣ поименованныхъ въ ст. 5-ой изъятій отъ сбора, другія не могутъ быть дозволены.

Варшава, 20 Июля 1822 года.

Министръ Предсѣдательствующій

(подписано) *Мостовскій.*

N° 257/754.

N° 3.

Rozporządzenie, objaśniające taryffy opłat od przewozu.

(d. 20 Lipca 1822 r.)

Wyciąg zъ reskryptu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych iъ Policyi.

1) Opłata od przewozów, oznaczona postanowieniem zъ dnia 21 Lipca 1818 roku, pod wyrazem: „od człowieka,” ma być rozumiana piechotnego; jadący płaci od konia, wozu; od osoby oddzielnie płacić nie może.

2) Wóz lub bryka ładowna, nie ma się rozumieć, kiedy podróżny wiezie rzeczy do drogi potrzebne, ale tylko wtedy uważane być mają za ładowne, gdy prowadzi zapas na sprzedaż, lub przeprowadzenie wъ znacznej ilości.

3) Prócz wyłączeń od opłaty oznaczonych wъ art. 5-tym, inne dozwolone być nie mogą.

w Warszawie, dnia 20 Lipca 1822 roku.

Minister Prezydujący

(podpisano) *Mostowski.*

Nr. 257/754.

N° 4.

Распоряжение объ освобожденіи чиновниковъ Управленія
Путей Сообщенія отъ уплаты мостовыхъ и перевозныхъ
сборовъ.

(5 Іюля 1820 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи,

принявъ во вниманіе, что Кондукторы, Инженеры и прочіе чиновники или служители, принадлежащіе къ Дирекціи Дорогъ и Мостовъ, обязаны дѣлать частые разъѣзды по дѣламъ службы, — поручаетъ N Воеводской Коммисіи опубликовать въ воеводскомъ дневникѣ, что, въ случаѣ если они будутъ снабжены свидѣтельствомъ въ слѣдованіи по казенной надобности, то освобождаются отъ уплаты мостоваго и перевознаго сбора, въ особенности же на той дорогѣ, на которой занимаются работами.

Варшава, 5 Іюля 1820 года.

За Министра Предсѣдательствующаго, Статсъ-Совѣтникъ

(подписано) *Стасицъ.*

N° 4.

Rozporządzenie, uwalniające od opłat mostowych
i przewozowych urzędników Zarządu komunikacyj.

(d. 5 Lipca 1820 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Zważając, iż Konduktorowie, Inżynierowie i inni urzędnicy lub officjaliści, należący do Dyrekcyi Dróg i Mostów, na częste podróże służby są wystawieni, poleca Kommissyi Województwa N ogłoszenie przez dziennik wojewódzki, iż skoro są opatrzeni w dowód, że podróż w interesie rządowym odbywają, od opłaty mostowego i od przewozów, szczególnież na drodze, na której robotą są zatrudnieni, mają być wolni.

w Warszawie, dnia 5 Lipca 1820 r.

Za Ministra Prezydującego, Radca Stanu

(podpisano) *Staszic.*

N° 5.

Постановление объ освобожденіи воинскихъ чиновъ отъ
уплаты мостоваго и перевознаго сборовъ.

(24 Іюля 1821 г.)

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА І-го,

ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

и проч., и проч., и проч.

Князь Намѣстникъ въ Царствѣ, по Государственному Совѣту.

Принявъ во вниманіе, что, хотя по правиламъ постановленій нашихъ отъ 5-го Августа 1817 и 21 Іюля 1818 года, касательно переправъ по мостамъ и перевозамъ, всѣ вообще военныя лица освобождены отъ уплаты взимаемыхъ сборовъ, но, какъ по поводу изображеннаго въ пунктѣ 4-мъ ст. 5-ой послѣдняго постановленія правила, воинскіе чины, слѣдующіе порознь по особымъ приказамъ, испытываютъ затрудненія въ предьявленіи требуемыхъ приказовъ, то, для предотвращенія происходящихъ изъ сего споровъ и недоразумѣній, мы постановили и постановляемъ:

Ст. 1.

Отнынѣ всѣ воинскіе чины и каждый порознь, переправляющіеся въ мундирѣ по мосту ли или перевозомъ, а также ихъ служители, экипажи и лошади, освобождаются отъ установленныхъ сборовъ, и относительно сего не должны быть дѣ-

N° 5.

Postanowienie, uwalniające osoby wojskowe od opłat
mostowych i przewozowych.

(d. 24 Lipca 1821 r.)

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA I-go,

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

etc., etc., etc.

Książę Namieśnik Królewski, w Radzie Stanu.

Zważywszy, iż lubo przepisy postanowień naszych z dnia 5 Sierpnia 1817 roku, i 21 Lipca 1818 r., dotyczące się przepraw na mostach i przewozach, zastrzegają uwolnienie od opłat pobieranych w ogólności dla wszystkich wojskowych; gdy jednak, z powodu umieszczonego zastrzeżenia w postanowieniu ostatniem, w artykule 5-tym, ustępie 4-tym, za szczególnymi rozkazami pojedynczo przechodzący wojskowi, doznają utrudzenia w okazywaniu żądanych rozkazów; dla zapobieżenia przeto zachodzącym ztąd sporom i nieporozumieniom, postanowiliśmy i stanowimy:

Art. 1.

Wszyscy odtąd wojskowi i każdy w szczególności, w uniformie przeprawiający się, czy to przez most, czy też przewozem, wolni być mają, równie jak ich służący, powozy i konie, od opłat

лаемы никакія затрудненія со стороны взимающихъ помянутые сборы.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія Царства, 24 Іюля 1821 года.

(подписано) *Заіончекъ.*

N° 6.

Распоряженіе объ освобожденіи приходскихъ настоятелей отъ уплаты мостоваго и перевознаго сбора во время ихъ слѣдованія для исполненія религіозныхъ обязанностей.

(12 Февраля 1823 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи,

получивъ донесеніе о томъ, что содержатели мостоваго сбора требуютъ уплаты онаго отъ приходскихъ настоятелей, слѣдующихъ по подвѣдомственному имъ приходу, для исполненія религіозныхъ обязанностей, — поручаетъ Воеводской Коммисіи сдѣлать распоряженіе, чтобы въ такомъ случаѣ приходскіе настоятели были освобождены отъ уплаты опредѣленнаго постановленіемъ отъ 5-го Августа 1817 года мостоваго сбора. Сіе также относится и къ перевозному сбору.

Варшава, 12 Февраля 1823 года.

Министръ Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи

(подписано) *Т. Мостовскій.*

N° 388/1,349.

переписанных, и żadne w tym względzie utrudzenia, ze strony pobierających też opłaty, nie mają być czynione.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 24 Lipca 1821 roku.

(podpisano) *Zajączek.*

N° 6.

Rozporządzenie, uwalniające plebanów w parafiach od opłaty mostowej i przewozowej, w czasie przejazdów dla dopełnienia obowiązków religijnych.

(d. 12 Lutego 1823 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Mając sobie przedstawioném, że dzierżawcy mostowego wymagają opłaty od plebanów, jadących w swojej parafii, dla dopełnienia obowiązków religijnych, poleca Kommissyi Wojewódzkiej wydać rozporządzenie, aby plebani w takim razie, od opłaty mostowego, oznaczonego postanowieniem z dnia 5 Sierpnia 1817 r. byli wolnymi. To samo ściąga się do opłaty od przewozów.

w Warszawie, dnia 12 Lutego 1823 roku.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi

(podpisano) *Mostowski.*

Nr. 388 / 1,349.

N° 7.

Постановленіе объ освобожденіи госпиталей и благотворительныхъ заведеній отъ уплаты мостоваго сбора.

(1 Іюня 1824 г.)

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА I-го,

ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
и проч., и проч., и проч.

Князь Намѣстникъ въ Царствѣ, по Государственному Совѣту.

По представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, мы постановили и постановляемъ:

Ст. 1.

Симъ освобождаемъ госпитали и всѣ благотворительныя заведенія отъ уплаты установленнаго на шоссейныхъ дорогахъ сбора, а также отъ уплаты сбора мостоваго.

Ст. 2.

Президенты, Бургомистры городовъ и гминные Войты, по требованію Начальниковъ госпиталей или благотворительныхъ заведеній, снабжаютъ для сего собственныя подводы оныхъ, содержимыя для службы въ госпиталяхъ и благотворительныхъ заведеніяхъ, соответственными свидѣтельствами, и за дѣйствительность ихъ отвѣтствуютъ сіи же власти.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія Царства, 1 Іюня 1824 года.

(подписано) *Заіончекъ.*

N° 7.

Postanowienie, uwalniające od opłat mostowych szpitale i instytutu miłosierdzia.

(d. 1 Czerwca 1824 r.)

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA I-go,

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
etc., etc., etc.

Książę Namieśnik Królewski, w Radzie Stanu.

Na przełożenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji postanowiliśmy i stanowimy:

Art. 1.

Od opłaty myta, na drogach bitych zaprowadzonego, tudzież opłat mostowego, szpitale i wszelkie instytutu miłosierdzia niniejszém uwalniamy.

Art. 2.

Prezydenci, Burmistrze miast, tudzież Wójci gmin opatrzą w tym celu, na żądanie Przełożonych szpitali lub instytutów miłosierdzia, w stosowne świadectwa, podwody własne do służby po szpitalach i instytutach utrzymywane; — za rzetelność świadectw wydanych też Władze są odpowiedzialnemi.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 1 Czerwca 1824 roku.

(podpisano) *Zajączek.*

N° 8.

Постановленіе о томъ, что отставные офицеры и ихъ служители не освобождаются отъ уплаты мостоваго сбора.

(4 Октября 1826 г.)

Въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Предсѣдательствующій въ Совѣтъ Управленія Царства.

Его Императорское Высочество Великій Князь, получивъ свѣдѣніе, что отставные офицеры, съ дозволеніемъ носить мундиръ въ отставку, употребляютъ таковой съ цѣлью освободиться отъ уплаты дорожнаго и мостоваго сбора, что предоставлено лишь воинскимъ чинамъ, состоящимъ на службѣ и носящимъ эполеты, равно чиновникамъ военнаго вѣдомства, слѣдующимъ по дѣламъ службы, а также, что отставные офицеры подлежатъ одѣвать своихъ служителей въ военную ливрею, — повелѣтъ извоилъ, сдѣлать распоряженіе о предотвращеніи этихъ злоупотребленій. Волѣдствие сего предписываю Правительственной Коммисіи дать соотвѣтственное по сему предмету предписаніе и о содержаніи онаго мнѣ донести.

Варшава, 4 Октября 1826 года.

Государственный Министръ (подписано) *В. Соболевскій.*

N° 18,135.

N° 8.

Decyzya stanowiąca, iż dymissyonowani officerowie i ich służba nie są wolni od opłaty mostowej.

(d. 4 Października 1826 r.)

Do Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji.

PREZYDUJĄCY W RADZIE ADMINISTRACYJNEJ KRÓLESTWA.

Jego CESARZEWICZOWSKA MOŚĆ WIELKI KSIĄŻĘ, powziąwszy wiadomość, iż officerowie dymissyonowani z pozwoleniem noszenia mundurów, używają takowych w zamiarze uwolnienia się od opłaty myta drogowego i mostowego, co służyć tylko winno wojskowym w służbie będącym, szlify noszącym, i urzędnikom wojskowym za służbą jadącym, niemniej, że officerowie dymissyonowani niewłaściwie ubierają swych służących w liberye wojskową, — raczył zażądać wydania rozkazów, zapobiegających takowym nadużyciom; w skutku czego wzywam Komisję Rządową, aby stosowne w tej mierze wydawszy rozporządzenia, o osnowie onych rapport złożyła.

w Warszawie, dnia 4 Października 1826 r.

Minister Stanu (podpisano) *W. Sobolewski.*

Nr. 18,135.

№ 9.

Постановленіе объ освобожденіи отъ уплаты мостоваго сбора Священниковъ, слѣдующихъ съ Св. Тайнами, и под-
водъ съ мертвыми тѣлами.

(10 (22) Августа 1845 г.)

По указу Его Величества

НИКОЛАЯ I-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства,

принимая въ соображеніе, что въ постановленіи Царскаго Намѣстника отъ 5-го Августа 1817 года, въ § 10, объ увольне-
ніи отъ платы за проѣздъ мостовъ, не изъяты священники
и прихожане, слѣдующіе чрезъ мосты по духовнымъ требамъ,
имѣя при томъ въ виду, что взиманіе платы отъ сказанныхъ
лицъ, слѣдующихъ по изъясненнымъ дѣламъ, могло бы вос-
препятствовать исполненію церковныхъ обязанностей, — по ува-
женію представленія Управленія Путей Сообщенія, постано-
вилъ и постановляетъ:

Ст. 1.

Кромѣ изъятій отъ мостовой платы, изъясненныхъ въ по-
становленіи Царскаго Намѣстника отъ 5 Августа 1817 года,
§ 10, освобождаются отъ таковой платы:

№ 9.

Postanowienie, uwalniające od opłaty mostowej Księży,
jadących z Sakramentem Świątym, i podwód ciała
zmarłych wiozących.

(d. 10 (22) Sierpnia 1845 r.)

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

MIKOŁAJA I-go,

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważając, że postanowienie Księcia Namiestnika Królew-
skiego z dnia 5 Sierpnia 1817 roku, a mianowicie artykuł 10
tegoż postanowienia, przepisujący wyłączenia od opłaty mosto-
wej, nie obejmuje Księży i parafian, jadących w interesie reli-
gijnym, zważając oraz, że wymaganie opłaty mostowej od Księży
i parafian, w powyższym celu przez most udających się, mogło-
by się stać przeszkodą w dopełnieniu koniecznych obowiązków,
z przepisów religii wynikających, na przedstawienie Zarządu
Kommunikacyj Lądowych i Wodnych, postanowiła i stanowi:

Art. 1.

Oprócz wyłączeń od opłaty mostowej, art. 10-tym postano-
wienia Księcia Namiestnika Królewskiego z dnia 5 Sierpnia 1817
roku przepisanych, służyć ma wyłączenie od takowej opłaty:

- a) Священнослужители, слѣдующіе съ Святыни дарами къ больнымъ и обратно;
- b) подводы съ тѣлами умершихъ прихожанъ.

Ст. 2.

Приведеніе въ исполненіе настоящаго постановленія, которое имѣетъ быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Управление Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія, 10 (22) Августа 1845 года.

Намѣстникъ Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписано) *Князь Варшавскій.*

N° 10.

Распоряженіе о томъ, что брусья, доски и прочія деревянные издѣлія, сплавляемые на плотахъ, слѣдуетъ считать грузомъ, за который не взимается сбора.

(22 Іюня (4 Іюля) 1844 г.)

Въ Плоцкое Губернское Правленіе.

УПРАВЛЕНІЕ ПУТЕЙ СООБЩЕНІЯ.

Управление Путей Сообщенія, объявивъ Мазовецкому Губернскому Правленію: что брусья, доски, клепки и другія деревянные издѣлія, сплавливаемые на плотахъ, должны быть считаемы грузомъ плота, съ котораго не можетъ быть взимаемъ

- a) dla Księży z Sakramentem Świątym do chorego udających się i napowrót jadących;
- b) dla podwód, ciała zmarłych parafian wiozących.

Art. 2.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być zamieszczonem, Zarządowi Kommunikacyj Lądowych i Wodnych w Królestwie poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 10 (22) Sierpnia 1845 roku.

Namiestnik, General Feldmarszałek
(podpisano) *Książę Warszawski.*

N° 10.

Rozporządzenie objaśniające, że bale, deski i inne drzewne wyroby na tratwach, uważają się za ładunek, od którego nie pobiera się opłaty.

(d. 22 Czerwca (4 Lipca) 1844 r.)

Do Rządu Gubernialnego Płockiego.

ZARZĄD KOMMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH.

Zarząd Kommunikacyj oświadczywszy Rządowi Gubernialnemu Mazowieckiemu, że bale, deski, klepki i inne wyroby drewniane, spławiane na tratwach, mają być uważane jako ładunek tratwy, od którego żadna opłata pobierana być nie może, — wzywa

никакой сборъ, — предписываетъ Плоцкому Губернскому Правленію поручить содержателю мостоваго сбора у Новогеоргиевской крѣпости принять въ руководство это постановленіе при взиманіи сбора съ сплавляемаго лѣснаго матеріала.

Варшава, 22 Іюня (4 Іюля) 1844 года.

Управляющій, Генералъ-Маіоръ

(подписано) *Князь Тенишевъ.*

№ 4,910.

№ 11.

Распоряженіе относительно взиманія временнаго сбора на учреждаемыхъ въ чрезвычайныхъ случаяхъ, временныхъ переправахъ чрезъ рѣки.

(2 (14) Іюня 1845 г.)

Въ N Губернское Правленіе.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Управленіе Путей Сообщенія, отзывомъ отъ 14 (26) Мая текущаго года, за № 3,675, увѣдомило Правительственную Коммисію, что въ чрезвычайныхъ случаяхъ прерванія сообщенія, вслѣдствіе уничтоженія мостовъ и плотинъ, какъ это было въ нынѣшнемъ году, оно разрѣшаетъ учреждать, на счетъ частныхъ владѣльцевъ, временныя переправы и временно взимать сборъ по тарифу самаго низшаго 4-го класса, опредѣленному постановленіемъ Намѣстника въ Царствѣ отъ 21-го Іюля

Rząd Gubernialny Płocki, ażeby do téj decyzji również dzierżawcy dochodu mostowego pod twierdzą Nowogeorgiewską, przy poborze opłaty od spławianego drzewa, zastosować się polecił.

w Warszawie, dnia 22 Czerwca (4 Lipca) 1844 roku.

Zarządzający, Generał Major

(podpisano) *Książę Teniszew.*

Nr. 4,910.

№ 11.

Rozporządzenie o poborze tymczasowych opłat z chwilowego urządzenia przepraw na rzekach w nadzwyczajnych wypadkach.

(d. 2 (14) Czerwca 1845 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Przez odezwę Zarządu Kommunikacyj Lądowych i Wodnych z dnia 14 (26) Maja r. b. Nr. 3,675, Kommissya Rządowa została zawiadomiona, iż w nadzwyczajnych wypadkach przerwania komunikacji, przez zniesienie mostów i grobel, jak to w obecnym roku miało miejsce, Zarząd udziela pozwolenia, na zaprowadzenie, kosztem prywatnych właścicieli, chwilowych przewozów, tudzież na tymczasowy pobór opłat, według taryfry najniższej klasy 4-jej, postanowieniem Namiestnika Królewskie-

1818 года, съ тѣмъ, что взиманіе этого сбора должно быть прекращено вслѣдъ за приведеніемъ мостовъ и плотинъ въ первобытное состояніе.

Поэтому Правительственная Коммисія, какъ для обезпеченія общественной безопасности, такъ и въ видахъ предотвращенія злоупотребленій, могущихъ произойти отъ требованія неумѣренныхъ платежей, предлагаетъ Губернскому Правленію, впослѣдствіе распоряженія своего отъ 14 (26) Апрѣля сего года, за № 6,019/11,964, дабы на будущее время, въ подобныхъ случаяхъ, подлежащій Уѣздный Начальникъ или командированный имъ чиновникъ, произвелъ немедленно осмотръ судовъ, инструментовъ и учрежденной временно переправной прислуги, и кромѣ того наблюдать, чтобы сборъ съ переправляющихся взимался былъ сообразно основаніямъ, изложеннымъ въ постановленіи Намѣстника въ Царствѣ отъ 21 Іюля 1818 года, а также, дабы воспретилъ взиманія означеннаго сбора тотчасъ по приведеніи уничтоженныхъ мостовъ и плотинъ въ первобытное состояніе.

Варшава, 2 (14) Іюня 1845 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ

(подписано) *И. Бадени.*

№ 20,749 / 10,217.

го з дня 21 Lipca 1818 roku oznaczonęj, z zastrzeżeniem wzbro-
nienia takowego poboru natychmiast po przywróceniu mostów
i grobel do pierwotnego stanu.

Kommissya Rządowa przeto, tak dla zapewnienia bezpie-
czeństwa publicznego, jako téż w celu zapobieżenia nadużyciom
w wymaganiu nieumiarkowanych opłat, poleca Rządowi Gu-
bernialnemu, w następstwie reskryptu swego z dnia 14 (26)
Kwietnia r. b. Nr. 6,019/11,964, ażeby na przyszłość w po-
dobnych wypadkach Naczelnik respective powiatu, lub wyzna-
czony przezeń urzędnik, dopełnił niezwłocznie rewizyi statków,
narzędzi i urzędzonęj chwilowo służby przewozowęj, a nadto do-
pilnował, ażeby opłaty od przeprawiających się pobierane były
stósownie do zasad, w postanowieniu Namiestnika Królewskiego
z dnia 21 Lipca 1818 roku przyjętych, nie mniej, ażeby wzbro-
nił takowego poboru natychmiast po przywróceniu zerwanych
mostów i grobel do pierwotnego stanu.

w Warszawie, dnia 2 (14) Czerwca 1845 roku.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu

(podpisano) *J. Badeni.*

№ 20,749 / 10,217.

N° 12.

Распоряжение о томъ, что съ брусевъ, досокъ и клепокъ, на плотяхъ сплавляемыхъ, не слѣдуетъ взимать сбора.

(14 (26) Августа 1846 г.)

Варшавскому и Плоцкому Губернскимъ Правленіямъ.

УПРАВЛЕНИЕ ПУТЕЙ СООБЩЕНИЯ.

По рассмотрѣніи тарифовъ, изданныхъ для мостовъ на рѣкѣ Нарвѣ у городовъ Зегра и Вержбицы, Управление нашло въ нихъ слѣдующимъ образомъ изложенное правило относительно сплава сбора, именно у Зегра и Вержбицы:

„Съ строительнаго штабельнаго лѣса на плоту, съ каждой штуки 1 грошъ, или $\frac{1}{2}$ копѣйки.”

„Съ полуплота лѣса, уложеннаго на плоту, съ каждой штуки 1 грошъ или $\frac{1}{2}$ копѣйки.”

У Новогоріевска же:

„Плоты строительнаго штабельнаго лѣса, безъ развода моста, съ каждой штуки лѣса 2 гроша или 1 коп.”

„Полуплотъ лѣса, уложеннаго на плоту, 2 гроша или 1 коп.”

Такъ какъ въ этомъ правилѣ не упоминается о сборѣ съ брусевъ, досокъ, кленокъ и т. п., то содержатели сбора не вправѣ взимать оный съ этого рода деревяннаго издѣлія, и только въ такомъ случаѣ, еслибы упомянутые брусья, доски, кленки, уложенные въ такъ называемыя тоски, были сплавливаемы на штукахъ обыкновеннаго лѣса, употребленныхъ вмѣсто судна или плота подъ сіи матеріалы, содержатель можетъ взимать

N° 12.

Rozporządzenie wskazujące, iż od bali, desek i klepek na tratwach nie pobiera się opłaty.

(d. 14 (26) Sierpnia 1846 roku.)

Do Rządów Gubernialnych Warszawskiego i Płockiego.

ZARZĄD KOMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH.

Po przejrzeniu taryff dla mostów, na rzece Narwi pod Zegrzem i Wierzbicą nadanych, znalazł w nich Zarząd przepis co do opłaty spławnej, mianowicie pod Zegrzem i Wierzbicą, wyrażony w ten sposób:

„Od drzewa w tratwie budowlanego, sztabowego, od każdej sztuki grosz 1, czyli kop. $\frac{1}{2}$.”

„Od półtratwy drzewa, w tratwie ułożonej będącego, od każdej sztuki grosz 1, czyli kop. $\frac{1}{2}$.”

Pod Nowogeorgiewskiem zaś:

„Tratwy drzewa budowlanego sztabowego, bez otwierania mostu, od każdej sztuki drzewa groszy 2, czyli kop. 1.

„Półtratew drzewa, w tratwie ułożonej będącego, groszy 2, czyli kop. 1.

Ponieważ przepis ten nie obejmuje wzmianki, o opłacie od bali, desek, klepek i t. p., przeto dzierżawcy dochodu od tego wyrobu z drzewa opłaty pobierać nie mają prawa, i tylko w takim razie, gdyby wspomniane dopiero bale, deski, klepki, w gaski ułożone, spławiane były na sztukach drzewa zwyczajnego, użytych w miejsce niejako statku, lub za tratew pod te materiały,

сборъ по тарифу собственно со штуки лѣса, употребленнаго вмѣсто плота.

По сему поводу Управление Путей Сообщенія предлагаетъ Губернскимъ Правленіямъ воспретить немедленно содержателямъ мостоваго сбора въ подвѣдомственныхъ губерніяхъ требовать плату со сплавляемыхъ въ такъ называемыхъ гонскахъ брусевъ, досокъ, клепокъ и т. п. до тѣхъ поръ, пока не будетъ представленъ въ Совѣтъ Управленія Царства и утвержденъ онымъ изготовленный Управленіемъ Путей Сообщенія и препровожденный въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства, какъ управляющую дорожными доходами, проектъ объ установленіи соотвѣтственнаго сбора съ брусевъ, досокъ, клепокъ и т. п.

Варшава, 14 (26) Августа 1846 года.

Управляющій, Генераль-Маіоръ

(подписано) *Князь Тенишевъ.*

№ 7,179.

№ 13.

Постановленіе, утверждающее подмостовый сборъ на рѣкѣ Нарвѣ у города Остроленки.

(10 (20) Февраля 1850 г.)

Главному Директору, Предсѣдательствующему въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія Царства.

Впослѣдствіе рапорта Вашего отъ 25 Января (6 Февраля) сего года, за № 41,019 / 23,479, имѣю честь увѣдомить: что

дѣржавца jedynie od sztuki takowej drzewa za tratwę służącego, opłatę podług taryfry pobierać może.

Z tego zatem powodu, Zarząd Komunikacyj wzywa Rządy Gubernialne, ażeby bez straty czasu opłaty od bali, desek, klepek i t. p., splawianych w tak zwanych gąskach, dzierżawcom dochodu mostowego w ich guberniach wymagać zabronił, dopóki przygotowany przez Zarząd i Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, jako administrującej dochodami drogowemi, przesłany projekt, co do ustanowienia stosownej opłaty od bali, desek, klepek, i t. p. przedstawionym Radzie Administracyjnjej i zatwierdzonym nie będzie.

w Warszawie, dnia 14 (26) Sierpnia 1846 roku.

Zarządzający, Jenerał-Major

(podpisano) *Książę Teniszew.*

Nr. 7,179.

№ 13.

Decyzja, zatwierdzająca opłatę podmostową na rzece Narwi pod Ostrołęką.

(d. 10 (22) Lutego 1850 roku.)

Do Dyrektora Głównego, Prezydującego w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

SEKRETARZ STANU PRZY RADZIE ADMINISTRACYJNEJ.

W odwołaniu się do rapportu Dyrektora Głównego z dnia 25 Stycznia (6 Lutego) r. b. Nr. 41,019 / 23,479, mam honor

Его Свѣтлость Князь Намѣстникъ въ Царствѣ, по причинамъ, въ рапортѣ изложеннымъ, а также согласно съ заключеніемъ Вашимъ, объявить изволилъ, что экономической кассѣ г. Остроленки, въ пользу которой взимается такъ называемый подмо-стовый сборъ съ судовъ и лѣса, проплывающихъ подъ мостомъ, при этомъ городѣ на рѣкѣ Нарвѣ находящимся, должно быть предоставлено и на будущее время право взиманія этого сбора, а равно, что сумма 101 руб. сер., перебранная въ 18^{23/2}, го-дахъ изъ мостоваго сбора, прежде принадлежащаго въ половинѣ городу Остроленкѣ и взимавшагося въ упомянутыхъ годахъ бывшею Дирекціею Дорогъ и Мостовъ въ возвратъ издержекъ, понесенныхъ Казною на постройку и починку мостовъ, должна быть возвращена изъ дорожныхъ суммъ экономической кассы означеннаго выше города.

Варшава, 10 (22) Февраля 1850 года.

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ

(подписано) *Θ. Лебренъ.*

N° 9,854.

N° 14.

Постановленіе о томъ, что владѣлецъ, не содержащій въ исправности моста или перевоза, лишается тарифа для взиманія сборовъ, и что починка производится на его счетъ.

(26 Августа 1822 г.)

Князь Намѣстникъ въ Царствѣ.

Препровождаемъ въ Правительственную Коммисію Вну-треннихъ Дѣлъ и Полиціи извлеченіе изъ рапорта Статсъ-Со-

ознажить му, że Książę Namiestnik Królestwa, z powodów w tym-że raporcie przywiedzionych, tudzież, zgodnie z wnioskiem JW. Pana, wyrzec raczył: iż kassa ekonomiczna m. Ostrołęki, na rzecz której od statków i drzewa przepływającego pod mostem na rzece Narwi, przy témże mieście stojącym, pobierana jest opłata, podmostową zwana, przy prawie pobierania tejże opłaty ma być i nadal pozostawioną, niemniej, że kwota rs. 101, wy-rażnie rubli srebrem sto jeden, nadebrana w latach 18^{23/2}, z do-chodu mostowego, dawniej w połowie do m. Ostrołęki należącego, a przez b. Dyrekcyę Dróg i Mostów, w latach wyż rzeczonych, tytułem zwrotu kosztów, przez Skarb na budowę i reparacyę mostów wyłożonych, pobieranego, kassie ekonomicznój pomie-nionego miasta z funduszów drogowych ma być zwróconą.

w Warszawie, dnia 10 (22) Lutego 1850 roku.

Rzeczywisty Radca Stanu

(podpisano) *T. Le Brun.*

Nr. 9,854.

N° 14.

Decyzja stanowiąca, iż właściciel nieutrzymujący mostu lub przewożu w stanie dobrym, utracą taryffę do poboru opłat, a reparacya na koszt jego nastąpi.

(d. 26 Sierpnia 1822 r.)

KSIĄŻE NAMIESTNIK KRÓLEWSKI.

Przesyłamy Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi wyciąg z raportu Radcy Stanu Staszica, z objazdu

вѣтника Сташица, представленнаго имъ послѣ объѣзда, о состояніи частныхъ мостовъ и плотинъ, и предлагаемъ Коммисіи издать общее распоряженіе Воеводскимъ Коммисіямъ, чтобы онѣ опубликовали о томъ, что каждый частный владѣлецъ, получившій тарифъ мостоваго, плотиннаго или перевознаго сбора, будетъ лишенъ онаго, если въ продолженіе имѣющаго быть назначеннымъ, соразмѣрно длинѣ, срока, не приведетъ эти мосты, плотины и перевозки въ исправное состояніе, а также, что починка оныхъ будетъ производиться на счетъ ихъ владѣльца.

Варшава, 26 Августа 1822 года.

(подписано) *Заіончекъ.*

N° 4,730.

N° 15.

Распоряженіе о томъ, что начальники дорожныхъ дистанцій обязаны протоколярно описывать состояніе тарифныхъ мостовъ при передачѣ оныхъ аренднымъ содержателямъ сборовъ.

(15 (27) Апрѣля 1852 г.)

Всѣмъ Начальникамъ Отдѣленій.

Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія.

Извѣстно Вамъ, что доходъ отъ большихъ мостовъ на шоссейныхъ трактахъ въ Царствѣ, содержимыхъ на счетъ Казны, отдается въ арендное содержаніе съ публичнаго торга.

своего złożony, o stanie mostów i grobel prywatnych, wzywając Kommissyę, o wydanie ogólnego Kommissyom Wojewódzkim polecenia, aby te ogłosiły, iż każdy właściciel prywatny, który uzyskał taryffę opłaty mostowego, grobelnego, lub przewozu, takową utraci, jeżeli w przeciągu czasu, oznaczyć się mającego w proporcji długości, takowe do dobrego stanu nie przyprowadzi, niemniej, iż te kosztem właściciela reparable będą.

в Варшавіе, дня 26 Сіерпня 1822 року.

(podpisano) *Zajączek.*

Nr. 4,730.

N° 15.

Rozporządzenie, iż Naczelnicy objazdowi dróg mają protokółarnie opisywać stan mostów taryffowych, przy zdawaniu takowych dzierżawcom poboru opłat.

(d. 15 (27) Kwietnia 1852 r.)

Do wszystkich Naczelników Oddziałowych.

ZARZĄD XIII-GO OKRĘGU KOMMUNIKACYJ.

Wiadomo Panu Naczelnikowi, że dochód z mostów większych, przecinających trakty bite w Królestwie, a kosztem Skarbu utrzymywanych, wydzierżawiany bywa przez publiczną licytację.

Въ заключаемыхъ съ арендаторами контрактахъ, помѣщаются условія, касающіяся содержанія этихъ мостовъ въ порядкѣ, чистотѣ и цѣлости; кромѣ того, оговорено, что, при истеченіи контрактнаго срока, мостъ долженъ быть протоколярно сдаваемъ послѣдующему арендатору.

На Уѣздныхъ Начальниковъ возложена обязанность наблюдать за исполненіемъ арендаторами всѣхъ контрактныхъ условій, и за тѣмъ, чтобы мосты со всѣми ихъ принадлежностями въ первоначальномъ видѣ оныхъ были сдаваемы послѣдующему арендатору.

Упомянутые мосты могутъ подвергнуться поврежденію или по винѣ арендаторовъ дохода, или по причинѣ поздней либо оплошной вырубki льда, что относится къ обязанности арендаторовъ, или же, наконецъ, могутъ быть повреждены лицами, сплавливающими лѣсъ, о чемъ арендаторъ долженъ немедленно увѣдомить Уѣзднаго Начальника, или назначеннаго для этого чиновника.

Но арендаторы, во избѣжаніе, какъ переписки, такъ и издержекъ, въ особенности въ исходѣ контрактнаго срока, не исполняютъ этихъ условій, рассчитывая на то, что, при передачѣ мостовъ, не будутъ замѣчены происшедшія упущенія, и, вслѣдствіе сего, подвергаютъ мосты значительнѣйшему разрушенію, а Казну вовлекаютъ въ большія издержки.

Такъ какъ для передачи мостовъ командируются гминные Войты или Бургомистры городовъ, не вполне ознакомленные съ сими предметами, и въ составляемыхъ переприемныхъ протоколахъ описываютъ слишкомъ подробно дѣйствительное состояніе моста, и какъ, наконецъ, находящіеся на шоссеиныхъ трактахъ мосты содержатся на счетъ Правительства и состоятъ подъ исключительнымъ надзоромъ чиновъ дорожной службы; то по всѣмъ симъ поводамъ Плоцкое Губернское Правленіе представило Правленію Путей Сообщенія предположеніе о томъ, чтобы на будущее время передача мостовъ въ исходѣ контрактнаго срока была производима Уѣзднымъ На-

В контрактахъ зъ дзержавцами доходѡвъ zawieranych, wprowadzane bywają warunki, dotyczące utrzymywania tych mostѡw w porządku, czystości i całości, nadto zastrzeżonym jest, ażeby przy expiracyi kontraktu, most następnemu dzierzawcy protokółarnie oddawany bywa.

Obowiązek dopilnowania, ażeby dzierzawcy wykonywali wszystkie warunki kontraktowe i ażeby mosty, z wszelkimi należąciami do nich rekwizytami, w stanie pierwotnym były następnemu dzierzawcy oddane, włożony jest na Naczelnikѡw Powiatowych.

Mosty rzeczone mogą podpada uszkodzeniom, bdż z winy dzierzawcѡw dochodu, bdż z powodu spѡźnionego lub zaniedbanego wycinania lodѡw, co do dzierzawcѡw należy, lub wreszcie mogą być uszkodzone, przez splawiajcych drzewo, o którym to wypadku dzierzawca powinien natychmiast zawiadomi Naczelnika Powiatu, lub urzędnika do tego przeznaczonego.

Dierzawcy jednak, unikając tak korespondencyj, jako téż i wydatkѡw, szczególniej przy końcu expiracyi kontraktu, warunkѡw tych nie dopełniają, licząc na to, że przy tradycyi mostѡw, uchybienia wydarzone dostrzeżonymi nie będą, przez co mosty na coraz większą rujnacyę, a Skarb na większe wydatki narażają.

Ponieważ do tradycyi mostѡw, delegowani bywają Wѡjci gmin, lub téż Burmistrze miast, którzy z podobnemi przedmiotami nie zupełnie są obeznani, a sporządzając protokoły tradycyjne, wyrażają się w nich co do istotnego stanu mostu zbyt szczegółowo, gdy nakoniec mosty przecinając drogi bite, a kosztem Rządu utrzymywane, pod wyłącznym nadzorem służby drogowej zostają; z powyższych zatem powodѡw, Rząd Gubernialny Płocki przedstawi Zarządowi Kommunikacyj wniosek, ażeby na przyszłość, tradycya mostѡw, przy końcu expiracyi kontraktѡw, przez Naczelnika Powiatu lub delegowanego urz-

чальникомъ или командированнымъ чиновникомъ, въ присутствіи подлежащихъ Начальниковъ дорожныхъ дистанцій.

Правленіе Округа, находя основательнымъ это предположеніе Губернскаго Правленія, предлагаетъ Вамъ поручить всемъ дистанціоннымъ Начальникамъ, въ подвѣдомственномъ Отдѣленіи состоящимъ, чтобы онѣ, по требованію Уѣздныхъ Начальниковъ или другихъ чиновниковъ, не уклонялись отъ присутствованія при перепремкѣ мостовъ.

Протоколъ о приѣмкѣ моста отъ прежняго арендатора и передачѣ онаго новому, составленный съ соучастіемъ административнаго начальства, долженъ быть представленъ чрезъ Ваше посредство въ Правленіе Округа, въ одномъ экземплярѣ.

Въ упомянутомъ протоколѣ должно быть описано подробно состояніе мостовъ, въ особенности же, въ случаѣ замѣченія какого либо поврежденія, вслѣдствіе ли невырубки льда, или невнимательнаго сплавления лѣса, или же, наконецъ, по причинѣ недостатка или испорченія какой нибудь деревянной, каменной или металлической конструкціонной части моста.

Къ такому протоколу должна быть приложена оцѣночная вѣдомость причиненнаго поврежденія.

Варшава, 15 (27) Апрѣля 1852 года.

Начальникъ Округа, Генераль-Маіоръ

(подписано) *Князь Тенишевъ.*

№ 2,035.

дника, в obecности właściwych Naczelników Objazdowych komunikacyi, dopełnianą była.

Zarząd Okręgowy, uznawszy wniosek Rządu Gubernialnego uzasadnionym, poleca Panu Naczelnikowi wydanie rozporządzenia do wszystkich Naczelników Objazdowych w jego Oddziale, ażeby, będąc wzywani przez Naczelników Powiatowych, lub innych urzędników, do attentowania przy odbiorze i tradycyi mostów, od czynności téj nie wyłamywali się. Protokół udowadniający odbiór mostu od dawnego dzierżawcy, i oddanie go dzierżawcy nowemu, sporządzony przy współdziałaniu Władzy administracyjnej, składany ma być w jednym egzemplarzu Zarządowi Okręgowemu, przez pośrednictwo Pana Naczelnika.

W protokole wzmiankowanym, stan mostów ma być opisanym szczegółowo, a osobliwie jeżeli dostrzeżone zostaną jakie uszkodzenia, czy to w skutku nie obcinania lodów, czy też z powodu nieuważnego spławu drzewa, czy wreszcie z przyczyny braku lub nadwężenia jakiejkolwiek części konstrukcyjnej, drewnianej, murowanej, lub metalowej.

Do protokołu takiego dołączany ma być wykaz oszacowania zrządzonego uszkodzenia.

w Warszawie, dnia 15 (27) Kwietnia 1852 roku.

Naczelnik Okręgu, Generał-Major

(podpisano) *Książę Teniszew.*

Nr. 2,035.

ГЛАВА II.

МОСТЫ НА ГРАНИЦАХЪ ЦАРСТВА.

А) МОСТЪ У Г. КОВНО.

№ 1.

Отношеніе, съ объявленіемъ Высочайшаго повелѣнія о содержаніи моста у г. Ковно на счетъ Имперіи и Царства Польскаго.

(29 Апрѣля (11 Мая) 1847 г.)

Г. Намѣстнику въ Царствѣ Польскомъ.

Главнѣйшій Путями Сообщенія и Публичными Зданіями въ Имперіи.

Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему докладу моему отношенія Вашей Свѣтлости отъ 2 (14) сего Апрѣля, № 10,580, Высочайше повелѣть соизволилъ: съ передачею моста чрезъ р. Неманъ въ г. Ковно въ вѣдѣніе Главнаго Управленія Путей Сообщенія и Публичныхъ Зданій, во вниманіи, что мостъ этотъ служить сообщеніемъ и для Имперіи и для Царства Польскаго, сумму на содержаніе его, въ количествѣ 2,806 руб. 80 коп. сер. отпускать по прежнему изъ Казны Имперіи и Царства по равной части.

О таковой Высочайшей волѣ доводя до свѣдѣнія Вашего, Милостивый Государь, имѣю честь покорнѣйше просить при-

TYTUŁ II.

MOSTY NA GRANICACH KRÓLESTWA.

A.) MOST POD M. KOWNEM.

№ 1.

Odezwa, objawiająca rozkaz Najwyższy, utrzymywania mostu pod Kownem wspólnym kosztem Cesarstwa i Królestwa.

(d. 29 Kwietnia (11 Maja) 1847 r.)

Do Namiestnika w Królestwie Polskiem.

GŁÓWNO-ZARZĄDZAJĄCY KOMMUNIKACYAMI I GMACHAMI PUBLICZNYMI W CESARSTWIE.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, w skutek najpoddanięj przedstawionęj przezemnie odezwy Waszëj Książęcëj Mości, z daty 2 (14) Kwietnia r. b. Nr. 10,580, Najmiłosciwiëj rozkazać raczył: most na rzece Niemnie pod miastem Kownem oddać pod kierunek Głównego Zarządu Kommunikacyj i Gmachów Publicznych i summy na utrzymanie jego, w ilości rs. 2,806 kop. 80, ze względu na to, że most ten służy na użytek tak Cesarstwa jak i Królestwa, assygnować, jak przedtëm, w równych częściach, z kassy Cesarstwa i Królestwa.

Zawiadamiając Jaśnie Oświeconego Pana o takowëj woli NAJWYŻSZEJ, mam honor najpokorniej upraszać o rozkazanie, aby

казать ассигнованную на содержание моста въ текущемъ году сумму, передать въ Правленіе XII-го Округа Путей Сообщенія и въ его же вѣдѣніе отпускать на будущее время часть денегъ, на счетъ Царства, упадающихъ, относительно же остальныхъ производимыхъ изъ Казны Имперіи, почтить меня увѣдомленіемъ, когда и по чьему представленію состоялось Высочайшее повелѣніе объ отпускѣ оныхъ, и какимъ порядкомъ они доселѣ требовались?

Къ сему долгомъ считаю присовокупить, что о приѣмѣ моста Правленію XII-го Округа вмѣстѣ съ симъ предписано.

Пользуюсь симъ случаемъ, чтобы возобновить Вашей Свѣтлости увѣреніе въ чувствахъ душевнаго моего къ Вамъ уваженія и искренней преданности.

Въ С.-Петербургѣ, 29 Апрѣля 1847 года.

(подписано) *Графъ Клейнмихель.*

№ 6,827.

№ 2.

Репортъ съ изъясненіемъ основнаго постановленія относительно постройки и содержанія на счетъ Имперіи и Царства Польскаго моста у г. Ковно на р. Нѣманъ.

(18 (30) Іюня 1847 г.)

Князю Намѣстнику въ Царствѣ Польскомъ.

Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія.

Относительно требовавшихся Генералъ-Адъютантомъ Графомъ Клейнмихелемъ свѣдѣній, Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія, согласно забранной въ дѣлахъ своихъ справкѣ,

assygnowana w roku bieżącym na utrzymanie mostu summa, przelana została do Zarządu XII Okręgu Kommunikacyj, i aby na przyszłość część kosztów, przypadających na ciężar Królestwa, była oddawana w rozporządzenie tegoż Zarządu; a co się tyczy pozostałych kosztów rocznych wydawanych ze Skarbu Cesarstwa, o zaszczycenie mnie zawiadomieniem, kiedy i na skutek czyjego przedstawienia zapadła Najwyższa decyzja o ich assygnowaniu, i jaką drogą były one dotychczas wyjednywane?

Oprócz tego mam zaszczyt oznajmić, że Zarząd XII Okręgu Kommunikacyj otrzymał jednocześnie polecenie przyjęcia pod dozór mostu.

Korzystam ze sposobności, aby wznović Waszej Xiążęcej Mości zapewnienie uczuć prawdziwego szacunku i szczeręj życzliwości, z jakimi pozostaję.

St. Petersburg, d. 29 Kwietnia 1847 roku.

(podpisano) *Hrabia Klejnmichel.*

Nr. 6,827.

№ 2.

Rapport, wskazujący zasadniczy przepis, co do wybudowania i utrzymywania wspólnym kosztem Cesarstwa i Królestwa mostu pod m. Kownem na rzece Niemnie.

(d. 18 (30) Czerwca 1847 r.)

Do Księcia Namiestnika Królestwa.

ZARZĄD XIII-GO OKRĘGU KOMMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH.

Co do żądanych przez Generał-Adjutanta Hrabiego Klejnmichela wiadomości, Zarząd XIII-go Okręgu Kommunikacyj ma honor donieść, że według tego co z akt Zarządu okazało się,

имѣть честь донести, что Высочайшее повелѣніе о постройкѣ и содержаніи моста въ г. Ковно на счетъ Имперіи и Царства воспослѣдовало по представленію Вашей Свѣтлости и было объявлено въ отзывѣ Начальника Главнаго Штаба Дѣйствующей Арміи, Князя Горчакова, къ Главному Директору, Предсѣдательствующему въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, Генераль-Адъютанту Шипову, отъ 26 Мая 1838 года, за № 1,082.

Деньги на покрытіе половины издержекъ по содержанію означеннаго моста были возвращаемы Казною Имперіи, чрезъ посредство Министра Статсъ-Секретаря.

Варшава, 18 (30) Іюня 1847 года.

Начальникъ Правленія Путей Сообщенія, Генераль-Маіоръ
(подписано) *Князь Тенишевъ.*

№ 4,816.

В) МОСТЬ У ЗЛОТОРЫИ.

№ 3.

Распоряженіе объ отпускѣ изъ Казны Царства половины издержекъ на содержаніе моста у Злоторыи.

(1 (13) Октября 1858 г.)

Въ Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

По приказанію Князя Намѣстника въ Царствѣ, Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія, при отношеніи отъ 20 Сентября (2 Октября) сего года, за № 5,930, препроводилъ ко мнѣ

роzkaz Najwyższy, polecający wybudowanie i utrzymywanie mostu pod Kownem wspólnym kosztem Cesarstwa i Królestwa, zapadł na przedstawienie Waszjej Książęcej Mości, i objawiony został przez odezwę Szefa Sztabu Głównego Czynnej Armii Księcia Gorczakowa, do Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych Generala-Adjutanta Szypow, uczynioną pod dniem 26 Maja 1838 roku Nr. 1,082.

Fundusz na pokrycie połowy kosztów utrzymania powyższego mostu, zwracany był przez Skarb Cesarstwa, za pośrednictwem Ministra Sekretarza Stanu.

w Warszawie, dnia 18 (30) Czerwca 1847 roku.

Naczelnik Zarządu Kommunikacyj, General-Major
(podpisano) *Książę Teniszew.*
Nr. 4,816.

В.) МОСТЬ ПОД ЗЛОТОРЫЯ.

№ 3.

Rozporządzenie, co do wypłacania ze Skarbu Królestwa połowy kosztu utrzymania mostu pod Złotoryą.

(d. 1 (13) Października 1858 r.)

Do Zarządu XIII-go Okręgu Kommunikacyj Lądowych i Wodnych.

DYREKTOR GŁÓWNY, PREZYDUJĄCY W KOMMISSYI RZĄDOWEJ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Z polecenia Księcia Namiestnika Królestwa Sekretarz Stanu przy Radzie Administracyjnej dnia 20 Września (2 Października) r. b. Nr. 5,930, przesłał mi odezwę Głównego Zarządu Kom-

отзывъ Главнаго Управленія Путей Сообщенія и Публичныхъ Зданій въ Имперіи отъ 21 Августа сего же года, за № 6,732, въ коемъ увѣдомляетъ о сдѣланномъ имъ распоряженіи относительно приѣма второй половины моста у Злоторыи въ вѣдѣніе Правленія XII-го Округа Путей Сообщенія, и вмѣстѣ съ тѣмъ проситъ объ отпускѣ тому же Правленію изъ Казны Царства 281 руб. 96 коп. сер. на содержаніе сказанной половины моста, независимо отъ мостоваго сбора.

Вышеозначенный отзывъ имѣю честь сообщить при семъ въ копіи Правленію Округа, для дальнѣйшаго въ чемъ слѣдовать будетъ распоряженія.

Варшава, 1 (13) Октября 1858 года.

Тайный Совѣтникъ (подписано) *Мухановъ*.

№ 5,935.

Приложеніе къ № 3-му.

Предсѣдательствующему въ Совѣтъ Управленія Царства Польскаго.

Главное Управленіе Путей Сообщенія и Публичныхъ Зданій.

Въ послѣдствіе отношенія Вашего Высокопревосходительства отъ 9 (21) минувшаго Іюля, № 4,590, имѣю честь увѣдомить: что о приѣмѣ въ вѣдѣніе Правленія XII-го Округа Путей Сообщенія половины моста чрезъ р. Наревъ, на Желтковскомъ шоссе состоящей въ предѣлахъ Царства Польскаго, распоряженіе сдѣлано.

munikacyj i Budowli Publicznych w Cesarstwie z dnia 21 Sierpnia r. b. Nr. 6,732, w której donosi o wydaném poleceniu, co do przyjęcia drugiej połowy mostu pod Złotoryą pod wiedzę Zarządu XII-go Okręgu Kommunikacyj, a zarazem uprasza, o wyasygnowanie temuż Zarządowi ze Skarbu Królestwa rs. 281 kop. 96, na utrzymanie pomienionej połowy mostu, niezależnie od poboru mostowego.

Powyższą odezwę mam zaszczyt zakommunikować przy ni-
niejszym Zarządowi Okręgowemu w kopii, do dalszego stosownego postąpienia.

w Warszawie, dnia 1 (13) Października 1858 roku.

Radca Tajny

(podpisano) *Muchanów*.

№ 5,935.

Annex do Nr. 3-go.

Do Prezydującego w Radzie Administracyjnej Królestwa Polskiego.

GŁÓWNY ZARZĄD KOMMUNIKACYJ I GMACHÓW PUBLICZNYCH.

W powołaniu się na odezwę JW. Pana z daty 9 (21) Lipca r. b. Nr. 4,590, mam honor zawiadomić, że wydane zostało rozporządzenie o przyjęcie pod kierunek Zarządu XII-go Okręgu Kommunikacyj połowy mostu na rzece Narwi, znajdującego się na Żeltkowskim szosie, w granicach Królestwa Polskiego.

При семъ долгомъ Считаю покорнѣйше просить Ваше Высочайшее Превосходительство о зависящемъ распоряженіи на счетъ отпуска въ Правленіе XII-го Округа изъ суммъ Царства Польскаго 281 руб. 96 коп. сер., необходимыхъ на содержаніе поступающей въ вѣдѣніе онаго половины моста независимо отъ мостоваго сбора, простирающагося до 60 рублей.

С.-Петербургъ, 21 Августа 1858 года.

Товарищъ Главноуправляющаго Путиами Сообщенія и Публичными Зданіями, Генералъ-Лейтенантъ
(подписано) *Герстфельдъ.*

N° 6,732.

с) МОСТЪ У Г. ТЕРЕСПОЛЯ.

N° 4.

Постановленіе, предписывающее перестройку и содержаніе шарварковыми суммами моста у г. Тереспоя.

(19 (31) Декабря 1839 г.)

По указу Его Величества

НИКОЛАЯ I-го,

ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
и проч., и проч., и проч.

Сопитъ Управленія Царства.

Имѣя въ виду, что состоящій подъ г. Тересполемъ на рукавѣ стараго Буга, мостъ, содержаніе и исправленіе коего относились доселѣ на счетъ Казны Царства, по ветхому

Przytém poczytuje sobie za obowiązek najpokorniej upraszać JW. Pana o odpowiednie rozporządzenie, co do assygnowania Zarządowi XII-go Okręgu, z funduszów Królestwa Polskiego, rs. 281 kop. 96, niezbędnych na utrzymanie przechodzącej pod kierunek jego połowy mostu, niezależnie od mostowego, dochodzącego do 60 rubli.

St. Petersburg, dnia 21 Sierpnia 1852 roku.

Towarzysz Główno-Zarządzającego Kommunikacyami i Gmachami Publicznymi, General-Lejtenant
(podpisano) *Gerstfeld.*

Nr. 6,732.

c) MOST POD TERESPOLEM.

N° 4.

Postanowienie, polecające przebudowanie i utrzymywanie funduszem szarwarkowym mostu pod m. Terespołem.

(d. 19 (31) Grudnia 1839 r.)

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

MIKOŁAJA I-go,

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO.

etc. etc. etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważywszy, że most pod m. Terespołem, na odnodze starego Bugu będący, którego utrzymanie i reparacya załatwiana była dotąd ze Skarbu Królestwa, dla starości swój, potrzebuje zupełnego

нынѣ состоянію требуетъ совершенной перестройки, и что между тѣмъ мостъ этотъ, находясь на продолженіи Брестъ-Литовскаго шоссе, долженъ быть включенъ въ общую систему путей сообщенія, Совѣтъ Управленія Царства, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1.

Состоящій подъ г. Тересполемъ на рукавѣ стараго Буга мостъ, перечисляется въ вѣдѣніе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Ст. 2.

Перестройка этого моста и дальнѣйшее его содержаніе обращается на счетъ шарварковаго капитала.

Ст. 3.

На взиманіе существующаго нынѣ денежнаго исключительно мостоваго сбора, сообразно 6-ой ст. постановленія Царскаго Намѣстника отъ 5 Августа 1817 года, устанавливается тарифъ третьяго разряда.

Ст. 4.

Сборъ сей обращается въ пользу шарварковаго капитала.

Ст. 5.

Приведеніе въ исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, поручается Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія Царства, 19 (31) Декабря 1839 года.

Намѣстникъ, Генералъ-Фельдмаршалъ,
(подписано) *Князь Варшавскій.*

zrestaurowania, i że most takowy, będąc na przedłużeniu traktu bitego Brzesko-Litewskiego, wcielony być powinien do ogólnego systematu komunikacyj dróg, — na przełożenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego postanowiła i stanowi:

Art. 1.

Most, będący na odnodze starego Bugu pod m. Terespolem, odtąd zostawać ma w wiedzy Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.

Art. 2.

Przebudowanie tego mostu i dalsze jego utrzymanie z funduszów szarwarkowych ma być załatwiane.

Art. 3.

Na pobór istniejącej na teraz opłaty mostowego, z mocy art. 6-go postanowienia Księcia Namiestnika Królewskiego z dnia 5 Sierpnia 1817 roku, nadaje się taryffa klasy trzeciej.

Art. 4.

Opłata takowa na rzecz funduszu szarwarkowego wpływać będzie.

Art. 5.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być umieszczone, poleca się Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 19 (31) Grudnia 1839 roku.

Namiestnik, Generał-Feldmarszałek,
(podpisano) *Książę Warszawski.*

N° 5.

Постановление о передачу моста, находящегося на р. Бугъ между Брестъ-Литовскою крѣпостію и г. Тересполемъ, въ военное Инженерное вѣдомство и о содержаніи онаго на инженерныя суммы и доходы Царства Польскаго въ равныхъ частяхъ.

(19 Января 1847 г.)

*Управляющему Путями Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ,
Генералъ-Маіору Князю Тенишеву.*

Намѣстникъ въ Царствѣ Польскомъ.

Изъ переписки, происходившей въ прошедшемъ году, Вашему Сіятельству извѣстно предположеніе мое, чтобы постройка и содержаніе моста на рѣкѣ Бугѣ между Брестъ-Литовскою крѣпостію и Тересполемъ, возложены были на Инженерное вѣдомство, съ отнесеніемъ расходовъ по сему предмету, въ половинѣ на инженерныя суммы и въ другой половинѣ на доходы Царства Польскаго.

Нынѣ, имѣя въ виду:

- a) что постройка означеннаго моста вошла уже въ инженерныя смѣты текущаго года;
 - b) что исчисленная на сей предметъ сумма составляетъ всего 19,232 руб. 93 коп. сер. и половина оной, именно 9,616 руб. сер. включена въ выписку изъ смѣтъ по Брестъ-Литовской крѣпости;
 - c) что между тѣмъ 9,616 руб. 93 коп. сер., составляющіе другую половину означенной общей издержки, внесены въ бюджетъ Царства на нынѣшній годъ,
- я предписалъ Начальнику Инженеровъ Арміи:

N° 5.

Decyzya, zezwalająca na przejście pod zarząd Inżynierii wojskowej mostu, znajdującego się między Brześciem Litewskim a Terespolem, i na utrzymywanie tegoż mostu, w połowie kosztem funduszów tejże Inżynierii, a w drugiej połowie kosztem Skarbu Królestwa.

(d. 19 Stycznia 1847 r.)

*Do Zarządzającego Komunikacyami w Królestwie Polskiem,
Generał-Majora Księcia Teniszewa.*

NAMIESTNIK W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Z toczącej się w roku przeszłym korespondencji wiadomy JO. Panu wniosek mój, aby tak budowa, jako téż i utrzymanie mostu na rzece Bugu, między fortecą Brześć-Litewski i Terespolem, poruczone były Zarządowi Inżynierii, z zaregulowaniem wydatków na ten przedmiot w połowie do funduszów Inżynierii, a w drugiej połowie do dochodów Królestwa Polskiego.

Obecnie mając na względzie:

- a) że budowa powyższego mostu jest już zamieszczona w anszlagach inżynierskich na rok bieżący;
 - b) że obliczona na ten cel summa stanowi w całości rs. 19,232 kop. 93, i połowa jej, a mianowicie rs. 9,616 włączona jest do wyciągu z anszlagów na fortecę Brześć-Litewski;
 - c) i że nadto rs. 9,616 kop. 93, stanowiące drugą połowę powyższych ogólnych wydatków, zamieszczone są w budżecie Królestwa na rok bieżący,
- poleciłem Naczelnikowi Inżynierów Armii:

1) распорядиться постройкою вышеозначеннаго моста и имѣть потомъ оный въ Инженерномъ вѣдомствѣ;

2) ту половину смѣтной суммы, которая по постройкѣ сего моста падаетъ на доходы Царства Польскаго, покрыть теперь изъ наличныхъ суммъ по Брестъ-Литовской крѣпости; и

3) въ концѣ текущаго года требовать отъ Правленія XIII-го Округа Путей Сообщенія, дабы оно въ 1848 году возвратило Инженерному вѣдомству упомянутую часть издержки, улаждающую на сумму Царства Польскаго по постройкѣ сказаннаго моста.

Поставляя Васъ въ извѣстность объ этомъ, предписываю заблаговременно войти съ представленіемъ куда слѣдуетъ о возвратѣ сказанныхъ денегъ Инженерному вѣдомству.

Варшава, 19 Января 1847 года.

Генераль-Фельдмаршалъ,

(подписано) *Князь Варшавскій, Графъ Паскевичъ Эриванскій.*

№ 171.

1) zarządzić budowę wymienionego powyżej mostu i mieć go na przyszłość w zarządzie Inżynierii;

2) tę połowę anszlagowej summy, która w skutek budowy mostu przypada na dochody Królestwa Polskiego, uiścić obecnie z gotowych summ forticy Brześć-Litewski;

3) w końcu roku bieżącego zażądać od Zarządu XIII-go Okręgu Kommunikacyj, aby tenże w roku 1848 zwrócił Zarządowi Inżynierii wyżej wymienioną część wydatków, przypadającą na fundusze Królestwa Polskiego w skutek budowy powyższego mostu.

Zawiadamiając o tém JO. Pana, polecam uczynić w właściwym czasie przedstawienie, gdzie należy, o zwrot powyższych wydatków Zarządowi Inżynierii.

w Warszawie, dnia 19 Stycznia 1847 roku.

Generał-Feldmarszałek,

(podpisano) *Książę Warszawski, Hrabia Paskiewicz Erywanski.*

Nr. 171.

№ 6.

Постановленіе о передачь временной переправы или моста на судахъ, находящагося между г. Брестъ-Литовскимъ и Тересполемъ, въ военное Инженерное вѣдомство.

(11 (23) Февраля 1847 г.)

Въ Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

По докладу Князю Намѣстнику въ Царствѣ рапорта Правленія Округа отъ 16 (28) истекшаго мѣсяца, за № 489, Его Свѣтлость разрѣшить изволилъ переправу или мостъ на судахъ, на рукавѣ рѣки Буга, между г. Брестъ-Литовскимъ и Тересполемъ передать временно въ вѣдѣніе Генерала Дена, съ тѣмъ, что содержаніе означеннаго моста должно быть производимо на инженерныя суммы, о чемъ помянутый Генералъ увѣдомленъ уже Статсъ-Секретаремъ при Совѣтѣ Управленія 7 (19) текущаго мѣсяца.

О таковомъ постановленіи сообщая Правленію Округа, для надлежащаго исполненія.

Варшава, 11 (23) Февраля 1847 года.

Тайный Совѣтникъ (подписано) *Стороженко*.

№ 1,488.

№ 6.

Decyzya, zezwalająca na przejście pod zawiadywanie Inżynierii wojskowej, tymczasowej przeprawy, czyli mostu na statkach, na odnodze rzeki Bugu, między Brześciem Litewskim a Terespołem.

(d. 11 (23) Lutego 1847 r.)

Do Zarządu XIII-go Okręgu Komunikacyj Lądowych i Wodnych.

DYREKTOR GŁÓWNY, PREZYDUJĄCY W KOMISYI RZĄDOWEJ SPRAW WĘWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Książę Namiestnik Królestwa, mając sobie przedstawiony rapport Zarządu Okręgu z dnia 16 (28) z. m. Nr. 489; raczył zezwolić na oddanie témczasowej przeprawy czyli mostu na odnodze rzeki Bugu, między Brześciem Litewskim i Terespołem, pod Zarząd Generałowi Daehn, z zastrzeżeniem, że utrzymywanie mostu takowego ma być uskuteczniiane z funduszów Inżynierii, o czém pomieniony Generał przez Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej na dniu 7 (19) b. m. i r. zawiadomiony już został.

O powyższej decyzji zawiadamiam Zarząd Okręgowy, dla właściwego jęj wykonania.

w Warszawie, dnia 11 (23) Lutego 1847 roku.

Tajny Radca

(podpisano) *Storożenko*.

№ 1,488.

ГЛАВА III.

ПЛОВУЧІЕ МОСТЫ И ТАКЪ НАЗЫВАЕМЫЙ СПЛАВНОЙ СБОРЪ.

А) ПЛАШКОУТНЫЙ МОСТЪ НА РѢКѢ ВИСЛѢ У Г. ПЛОЦКА.

N° 1.

Постановленіе, учреждающее тарифъ сборовъ для пловучаго моста на рѣкѣ Вислѣ у города Плоцка и надзоръ за онымъ.

(16 (28) Декабря 1838-г.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства.

По поводу окончанія устройствомъ моста на рѣкѣ Вислѣ у города Плоцка, Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, въ представленіи отъ 28 Октября (9 Ноября) с. г., за N° 891, испрашивала у Совѣта:

- 1) установленія тарифа мостоваго сбора согласно представленному Правительственною Коммисіею проекту;
- 2) указанія суммы, изъ которой потребные 9,650 польскихъ злотыхъ на удовлетвореніе состоящихъ при упомянутомъ мостѣ чиновъ за время съ 1-го Іюля по конецъ Декабря с. г., должны быть отпущены, съ дозволеніемъ внести этотъ расходъ въ смѣту будущаго 1839 года;

TYTUŁ III.

MOSTY PŁYWAJĄCE I OPŁATY TAK ZWANE SPŁAWNE.

А) MOST ŻYŻWOWY NA RZECIE WIŚLE POD M. PŁOCKIEM.

N° 1.

Postanowienie, nadające taryffę opłat dla mostu pływającego na Wiśle pod m. Płockiem i ustanawiające nadzór nad takowym.

(d. 16 (28) Grudnia 1838 r.)

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Z powodu ukończenia budowy mostu na rzece Wiśle pod miastem Płockiem, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego w przedstawieniu z dnia 28 Października (9 Listopada) r. b. Nr. 891, upraszała Radę:

- 1) o ustanowienie taryffy opłaty mostowego, według projektu przez Kommissyę Rządową pokładanego;
- 2) o wskazanie funduszu, z którego summa złp. 9,650 na opłacenie służby przy rzeczonym moście od dnia 1 Lipca do ostatniego Grudnia r. b. potrzebna, pokrytą być winna, z дозволеніем wprowadzenia wydatku tego do etatu roku przyszłego 1839;

3) постановления о томъ, которое изъ Правительственныхъ вѣдомствъ должно заниматься взиманіемъ мостового сбора, а равно распоряженіемъ на содержаніе этого моста расходами.

По разсмотрѣніи представленія Правительственной Комисіи, Совѣтъ опредѣлилъ:

1) утвердить представленный Правительственною Комиссіею тарифъ мостового и перевозного сбора у города Плоцка (*);

2) такъ какъ для производства содержанія мостовымъ чинамъ самою соотвѣтственною будетъ получаемая отъ мостового сбора сумма, и какъ на удовлетвореніе этихъ чиновъ за время съ 1-го Іюля по конецъ Декабря мѣсяца с. г. не имѣется никакого другого источника, то остается лишь покрыть расходъ этотъ изъ ожидаемаго въ будущемъ году дохода отъ мостового сбора, изъ каковаго источника должны быть производимы и на будущее время ежегодные расходы на содержаніе мостовыхъ чиновъ;

3) по вниманію къ тому, что мостъ у города Плоцка входитъ въ общую систему путей сообщенія, и потому самому относительно его содержанія долженъ быть считаемъ наравнѣ съ прочими, завѣдываніе онымъ не можетъ принадлежать никому иному, какъ только Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, въ вѣдѣніи коей состоятъ всѣ пути сообщенія въ Царствѣ (**).

Кромѣ того, Совѣтъ находилъ, что Финансовое Вѣдомство, израсходовавъ столь значительныя суммы на постройку и обезпеченіе моста у города Плоцка, имѣетъ несомнѣнное право ожидать возврата оныхъ, особливо послѣ приведенія въ исполненіе новаго порядка, взиманія дорожныхъ сборовъ, обезпечи-

(*) Тарифъ помѣщенъ ниже сего подъ № 2.

(**) Нынѣ Управленію Путей Сообщенія.

3) о wyrzeczenie, która z Władz rządowych poborem dochodu z mostu, jak niemniej dyspozycją wydatków na jego utrzymanie, trudnić się powinna.

Po rozważeniu przedstawienia Kommissyi Rządowej, Rada wyrzekła:

1) że przedstawioną przez Kommissyę Rządową taryffę opłat mostowego i przewozowego pod Płockiem zatwierdza (*);

2) że gdy na opłacenie służby mostowej najwłaściwiej służyć może fundusz z opłaty mostowego pochodzący, i gdy na opłacenie tejże służby za czas od dnia 1 Lipca do ostatniego Grudnia r. b. nie masz żadnego innego źródła; przeto nie pozostaje, jak wydatek ten zaspokoić na rachunek wpływów z mostowego w roku przyszłym spodziewanych, z którego to źródła i nadal coroczne wydatki na służbę mostową ponoszone być winny;

3) że skoro most pod Płockiem wchodzi w ogólny systemat komunikacyj, i skoro tém samém pod względem utrzymania zarówno z drugimi uważany być winien; przeto i administracya tegoż mostu nie może należeć do kogo innego, jak do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, jako mającej pod swoją wiedzą wszystkie drogi i związki w Królestwie (**).

Obok tego uważała Rada, że Władza skarbową, poniosłszy tak znakomite wydatki na budowę, tudzież na zabezpieczenie mostu pod Płockiem, ma słuszne prawo spodziewania się zwrotu z takowych, zwłaszcza po wprowadzeniu w wykonanie nowego sposobu poboru opłat drogowych; zapewniającego funduszom

(*) Taryffa zamieszczona poniżej pod Nr. 2.

(**) Obecnie do Zarządu Komunikacyj.

вающаго дорожнымъ суммамъ, даже въ извѣстныхъ отношеніяхъ съ ущербомъ нѣкоторыхъ казенныхъ доходовъ, вѣрнѣйшіе и значительнѣйшіе противъ нынѣшнихъ доходы, которые равномерно увеличатся и мостовымъ сборомъ у города Плоцка.

Вслѣдствіе сего Совѣтъ постановилъ, что Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ обязана, по сношенію съ Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства, а равно по окончательномъ исчисленіи произведенныхъ Казною расходовъ, заняться изготовленіемъ проекта постепеннаго возврата Казнѣ израсходованнаго на постройку моста у города Плоцка капитала, изъ мостовыхъ сборовъ, въ случаѣ же недостаточности оныхъ, изъ общихъ дорожныхъ суммъ, и проектъ этотъ представить на окончательное утвержденіе Совѣта Управленія Царства.

Варшава, 16 (28) Декабря 1838 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Статсъ-Секретарь (подписано) *О. Тымовскій*.

drogowym, nawet pod pewnemi względami, z niejaka ofiarą niektórych dochodów skarbowych, stalsze, znaczniejsze od dotychczasowych dochody, które również i dochodem mostowego pod Płockiem powiększone będą.

Dla czego wyrzekła Rada, że Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych obowiązana jest, po zniesieniu się z Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu, tudzież ostateczném obrachowaniu wydatków przez Skarb poniesionych, zająć się ułożeniem projektu, do stopniowego zwrócenia temuż Skarbowi kapitału, na budowę mostu pod Płockiem wyłożonego, z dochodów mostowego, którym, w razie niedostateczności, ogólne fundusze drogowe w pomoc przyjsć winny, a następnie projekt pomieniony przedstawić Radzie Administracyjnój pod ostateczne zatwierdzenie.

w Warszawie, dnia 16 (28) Grudnia 1838 roku.

Zgodno z protokółem:

Sekretarz Stanu (podpisano) *J. Tymowski*.

№ 2.

Тарифъ мостоваго, перевознаго и сплавнаго сборовъ по мосту на р. Висль у г. Плоцка.

(24 Февраля (8 Марта) 1839 и 16 (28) Декабря 1854 г.)

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Мостовой и перевозный сборы.

Мостовой сборъ во все время состоянія моста и перевозный съ 1-го Мая по послѣднее число Октября мѣсяца:

a)	Съ человѣка	1 коп.
b)	Съ лошади, въ упряжи или порожнемъ слѣдующей, и съ рогатаго скота, со штуки	3 „
c)	Съ овцы, козы или свиньи, со штуки	1 „
d)	Съ порожней телѣги	3 „
e)	Съ нагруженной телѣги и экипажа	6 „
f)	Съ нагруженной извозничьей брики	15 „

Перевозный сборъ съ 1 Ноября по послѣднее число Апрѣля мѣсяца:

a)	Съ человѣка	2 коп.
b)	Съ лошади, въ упряжи или порожнемъ слѣдующей, и съ рогатаго скота, со штуки	6 „
c)	Съ овцы, козы или свиньи, со штуки	2 „
d)	Съ порожней телѣги	6 „
e)	Съ нагруженной телѣги и экипажа	12 „
f)	Съ нагруженной извозничьей брики	30 „

Примѣчаніе. Во время прохода большого льда, сборъ этотъ можетъ быть увеличенъ на половину, то есть: вмѣсто 2-хъ по 3 коп., вмѣсто 6-ти по 9 коп., и т. д.

№ 2.

Taryffa opłat mostowego, przewozowego i splawnego przy moście na rzece Wiśle pod m. Płockiem.

(d. 24 Lutego (8 Marca) 1839 r. i 16 (28) Grudnia 1854 r.)

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Mostowe i przewozowe.

Mostowe, przez cały czas trwania mостu, i przewozowe od dnia 1-go Maja do ostatniego Października.

a)	Od człowieka	kop. 1.
b)	Od konia w zaprzęgu, bądź luźnego, i od bydła rogatego, od sztuki	„ 3.
c)	Od owcy, kozy lub świni, od sztuki	„ 1.
d)	Od wozu próżnego	„ 3.
e)	Od wozu ładownego i powozu	„ 6.
f)	Od bryki ładownej furmańskiej	„ 15.

Przewozowe, od dnia 1-go Listopada do dnia ostatniego Kwietnia.

a)	Od człowieka	kop. 2.
b)	Od konia w zaprzęgu, bądź luźnego, i od bydła rogatego, od sztuki	„ 6.
c)	Od owcy, kozy lub świni, od sztuki	„ 2.
d)	Od wozu próżnego	„ 6.
e)	Od wozu ładownego i powozu	„ 12.
f)	Od bryki furmańskiej ładownej, wielkiej	„ 30.

Uwaga. Podczas kry dużej, opłata ta przez pół może być podniesioną, to jest zamiast 2 po 3 kop., a zamiast 6 po 9 kop. i t. d.

Объяснение 1. Согласно настоящему тарифу, долженъ быть взимаемъ особый сборъ съ нагруженныхъ, или ненагруженныхъ возовъ, и особый — съ лошадей и съ находящихся при нихъ людей.

2. За возы, нагруженные овцами, свиньями, ягнятами и телятами, слѣдуетъ производить плату, какъ за возы порожние; кромѣ того, подлежитъ взносу определенный по пункту с сборъ съ провозимой штуки животного, а также особо съ людей и лошадей.

Сплавной сборъ.

- a) Съ малой нагруженной барки, подъ мостъ проходящей — руб. 75 коп.
- b) Съ такой же барки порожней — „ 37 1/2 „
- c) Съ плота, вполнѣ нагруженного дровянымъ лѣсомъ, проходящаго чрезъ разведенный мостъ — „ 75 „
- d) Съ плота, въ половину нагруженного такимъ же лѣсомъ, подъ мостъ проходящаго — „ 37 1/2 „
- e) Съ поштучнаго лѣса, не составляющаго половины плота и подъ мостъ проходящаго, съ каждой штуки — „ 1/2 „
- f) Съ плота, балоковъ, строеваго лѣса, клепокъ, досокъ, проходящихъ чрезъ разведенный мостъ 1 „ 50 „
- g) Со всѣхъ судовъ, проходящихъ чрезъ разведенный мостъ 1 „ 50 „
- h) Съ нагруженныхъ лодокъ и меньшихъ судовъ, подъ мостъ проходящихъ — „ 37 1/2 „

Объяснение 1. Съ судовъ или плотовъ, назначенныхъ къ проходу чрезъ мостъ, и проходящихъ за большими судами чрезъ разведенный мостъ, слѣдуетъ производить такую плату, какая назначена съ проходящихъ подъ мостъ.

Объяснение 1. Особна оплата од wozów ładownych, lub nieładownych, a osobna od koni i ludzi, przy tychże znajdujących się, podług mniejszej taryfry pobierana być powinna.

2. Wozy ładowne owcami, świniami, jagniętami i cielętami, opłacać winny jak wozy próżne, oprócz tego, opłata jak ad c, od sztuki wiezionej, tudzież osobno od ludzi i koni uiszczoną być winna.

Spławne.

- a) Od galaru małego, pod most przepływającego, ładownego Rs. — kop. 75.
- b) Od takiego galaru próżnego „ — „ 37 1/2.
- c) Od całej tratwy drzewa browarki, do otwartego mostu „ — „ 75.
- d) Od pół tratwy takiegoż drzewa, pod most przepływającego „ — „ 37 1/2.
- e) Od drzewa w sztukach, które pół tratwy nie czyni, pod most, od każdej sztuki „ — „ 1/2.
- f) Od tratwy, belek, budulców, klepek, tarcic, przez most otwarty przepływających „ 1 „ 50.
- g) Od statków wszelkich, przez most otwarty przepływających „ 1 „ 50.
- h) Od kryp i statków mniejszych ładownych, pod most przepływających „ — „ 37 1/2.

Objaśnienie 1. Statki lub tratwy przez most przepływać mające, a przy otwartym moście za większymi statkami przechodzące, taką samą opłatę uiszczać winny, jak gdyby pod most przepływały.

Объяснение 2. Лодки или челны, ненагруженные товаромъ, но порожние съ людьми, подъ мостъ проходящія, не подлежатъ никакому сбору.

И з ъ я т и е.

Освобождаются отъ платежа мостоваго и перевознаго сбора:

- 1) обыкновенныя почты;
- 2) производящійся на счетъ Правительства извозъ;
- 3) воинскіе чины, какъ по особымъ приказамъ порознь переправляющіеся, такъ равно слѣдующіе въ походѣ отряды войска и военные транспорты;

4) возы съ фуражемъ на пути въ магазинъ и обратно слѣдующіе;

5) лица, слѣдующія пѣшкомъ или ѣдущія по казенной надобности и по дѣламъ больницы Сестеръ Милосердія въ Пlockъ, переправляющіяся, за надлежащимъ свидѣтельствомъ, чрезъ Вислу или только на принадлежащій къ означенной больницѣ островъ.

Сверхъ того освобождаются отъ платежа мостоваго сбора:

6) всякая упряжка въ порожнихъ или ненагруженныхъ крестьянскихъ повозкахъ;

7) скотъ и лошади, ведущіеся на пастбище, а также плуги и слѣдующіе съ навозомъ телѣги;

8) подводы, перевозящія въ хуторъ хлѣбъ въ снопахъ или сѣно съ луговъ.

Варшава, 24 Февраля (8 Марта) 1839 года.

Главный Директоръ, Генераль-Адъютантъ (подписано) *Шиповъ*.

№ 8,358.

Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія настоящій тарифъ для взиманія сборовъ, предписанный постановленіемъ Совѣта Управленія Царства отъ 16 (28) Декабря 1838 г. для

2. Krypki lub czółna bez ładunku towaru, lecz próżne z ludźmi, pod most przepływające, żadnej opłacie nie ulegają.

Wyłączenie.

Od opłaty mostowego i przewozowego są wolne:

- 1) poczty zwyczajne;
- 2) transporta zwyczajne, prowadzone na rachunek Rządu;
- 3) wojskowi, tak za szczególnymi rozkazami pojedynczo przeprawiający się, jako też oddziały wojska, będące w marszu, i transporta wojskowe;
- 4) fury z furazem w drodze do magazynu i napowrót;

5) osoby pieszo idące, lub jadące w interesach rządowych i szpitala Sióstr Miłosierdzia w Plocku, przez Wisłę, lub też tylko na kępe, do rzeczzonego szpitala należąca, przeprawiające się, za stosowném świadectwem.

Od opłaty mostowego wolne są nadto:

6) sprzężaj wszelki w próżnych lub nieładownych wozach włościańskich;

7) bydło i konie na paszę prowadzone, tudzież plugi i fury z nawozem idące;

8) podwozy, zboże w snopie i siano z łąk do folwarku prowadzące.

w Warszawie, dnia 24 Lutego (8 Marca) 1839 roku.

Dyrektor Główny, General-Adjutant

(podpisano) *Szypow*.

Nr. 8,358.

Zarząd XIII-go Okręgu Kommunikacyj Lądowych i Wodnych, niniejszą taryfę poboru opłaty, postanowieniem Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 16 (28) Grudnia 1838 roku

моста на судахъ у г. Плоцка, и опредѣленіемъ того же Совѣта отъ 24 Сентября (6 Октября) 1854 г., за № 25,676, признанный обязательнымъ на время 25-лѣтняго аренднаго содержанія сего же моста,—симъ утверждаетъ.

Варшава, 16 (28) Декабря 1854 года.

И. д. Начальника XIII-го Округа, Инженеръ-Полковникъ
(подписано) *Олексинскій*.

Примѣчаніе. Въ 1854 году Ендельманъ снялъ въ 25-лѣтнее арендное содержаніе Плоцкій мостъ согласно утвержденному въ 1839 году тарифу. Но какъ въ этомъ тарифѣ сдѣланы нѣкоторыя перемѣны соотвѣтственно аренднымъ условіямъ, то Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія, при утвержденіи контракта съ Ендельманомъ на 25-лѣтнее арендное содержаніе, утвердило вмѣстѣ съ тѣмъ отчасти измѣненный прежній тарифъ мостового, перевознаго и сплавнаго сборовъ, чѣмъ и объясняется двойное утвержденіе этого тарифа въ 1839 и 1854 годахъ.

№ 3.

Постановленіе, объясняющее о томъ, что должно разумѣть подъ словами: плоть, поясъ дерева, быкъ и т. п., употребленными въ тарифахъ сборовъ.

(1 (13) Декабря 1833 г.)

По указу Его Величества

НИКОЛАЯ I-го,

ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

и проч., и проч., и проч.

Сопольнъ Управленія Царства.

Такъ какъ при взиманіи въ пользу экономической кассы столичнаго города Варшавы установленнаго Высочайшимъ

для мосту лыжзового под міастемъ Плоцкіемъ przepisana, i na czas 25-letniej dzierżawy tegoż mостu, z mocy decyzji Rady Administracyjnej z dnia 24 Września (6 Października) 1854 roku, Nr. 25,676 za obowiązującą wskazaną, zatwierdza.

Warszawa, dnia 16 (28) Grudnia 1854 roku.

P. o. Naczelnika XIII-go Okręgu, Pułkownik Inżynieryi
(podpisano) *Olexiński*.

Uwaga. W roku 1854 Endelman przyjął na siebie 25-letnią dzierżawę mostu Płockiego według taryfry w roku 1839 zatwierdzonej. Gdy wszakże w taryfie tej, stosownie do warunków dzierżawy, zaszyły niejaki zmiany; przeto Zarząd XIII-go Okręgu Komunikacyj zatwierdzając kontrakt o 25-letnią dzierżawę z Endelmanem, zarazem zatwierdził i zmienioną nieco taryfę dawniejszą opłat przewozowego i splawnego, i ztąd pochodzą dwa onej zatwierdzenia, jedno z r. 1839, drugie z 1854 roku.

№ 3.

Postanowienie objaśniające, co rozumieć należy przez wyrażenia tratwa, pas drzewa, byk i t. p. w taryfach opłat używane.

(d. 1 (13) Grudnia 1833 roku.)

W Imieniu NAJJAŚNIEJSZEGO

MIKOŁAJA I-go,

CESARZA WSZECH ROSZYI, KRÓLA POLSKIEGO,

etc. etc. etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Gdy przy poborze opłaty splawnego, zaprowadzonej dekretem NAJJAŚNIEJSZEGO PANA z dnia 13 (25) Marca r. b., na

указомъ 13 (25) Марта с. г. сплаваго сбора (*), произошли злоупотребленія вслѣдствіе разнообразнаго толкованія правилъ закона, то, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, постановляется слѣдующее:

Ст. 1.

Полнымъ Вислянѣмъ плотомъ строительнаго матеріала считается:

- 1) мачтоваго лѣса отъ 60 до 80 штукъ;
- 2) данцигскихъ брусьевъ отъ 108 до 180 штукъ;
- 3) строительныхъ брусьевъ отъ 168 до 280 штукъ;
- 4) легелей отъ 180 до 300 штукъ;
- 5) стропиль отъ 288 до 480 штукъ;
- 6) досокъ отъ 20 до 34 копъ;
- 7) бревенъ отъ 15 до 24 копъ;
- 8) кленокъ отъ 46 до 80 копъ;

Слѣдовательно сборъ съ этого количества долженъ быть взимаемъ по тарифу отъ 13 (25) Марта сего года.

Ст. 2.

Съ меньшаго противъ поименованнаго въ предыдущей статьѣ низшаго количества подлежитъ взиманію слѣдующій сборъ, именно:

- 1) съ 1-ой штуки мачтоваго лѣса 1 злот. 24 гроша;
- 2) съ 1-ой штуки данцигскаго бруса 1 злот.;
- 3) съ 1-ой штуки строительнаго бруса 18 грошей;
- 4) съ 1-ой штуки легеля 10 грошей;
- 5) съ 1-ой штуки стропила 6 грошей;
- 6) съ 1-ой копы досокъ 3 злот.;

(*) Сборъ этотъ отмененъ указомъ 7 (19) Сентября 1854 года; настоящее же постановленіе помѣщено здѣсь по той причинѣ, что оно объясняетъ о томъ, что должно разумѣть подъ словами: плотъ, поясъ дерева, быкъ, и т. п., употребляемыми въ тарифѣ мостоваго сбора.

rzecz kassy ekonomicznej miasta stołecznego Warszawy (*), wciśnięły się nadużycia z rozmaitego tłumaczenia przepisu prawa; na przełożenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego stanowi się co następuje:

Art. 1.

Za zupełną tratwę wiślaną materyału budowlanego uważa się:

- 1) masztowiny od 60 do 80 sztuk;
- 2) belek gdańskich od 108 do 180 sztuk;
- 3) belek budowlanych od 168 do 280 sztuk;
- 4) murlatów od 180 do 300 sztuk;
- 5) krokiew od 288 do 480 sztuk;
- 6) desek od 20 do 34 kóp;
- 7) bali od 15 do 24 kóp;
- 8) klepek od 46 do 80 kóp;

Oplata przeto co do tej ilości ma być pobierana według taryfry z dnia 13 (25) Marca r. b.

Art. 2.

Od mniejszej nad minimum w powyższym artykule umieszczonej ilości, pobierana być ma następująca opłata, a mianowicie:

- 1) od sztuki masztowiny złp. 1 gr. 24.
- 2) od sztuki belki gdańskiej złp. 1.
- 3) od sztuki belki budowlanej gr. 18.
- 4) od sztuki murlatu gr. 10.
- 5) od sztuki krokiew gr. 6.
- 6) od kopy desek złp. 3.

(*) Opłata rzeczona zniesioną została przez Ukaz z dnia 7 (19) Września 1854 r.; postanowienie zaś niniejsze zamieszcza się dla tego, że wyjaśnia, co rozumieć należy przez wyrażenia tratwa, pas drzewa, byk i t. p. w taryffach opłat mostowych przytaczane.

- 7) съ 1-ой копы бревень 3 злот. 10 грош.;
- 8) съ 1-ой копы клепокъ 1 злот. 6 грош.

Ст. 3.

Относительно строительнаго матеріала, считается:

- 1) полнымъ Вислянѣмъ плотомъ дровянаго лѣса отъ 131 до 200 штукъ;
 - 2) полнымъ поясомъ дровянаго лѣса изъ Пилицы или Вѣпржа отъ 90 до 130 штукъ;
 - 3) полнымъ Вислянѣмъ быкомъ дровянаго лѣса отъ 60 до 100 штукъ,—
- съ которыхъ долженъ быть взимаемъ сборъ, опредѣленный тарифомъ отъ 13 (25) Марта сего года.

Ст. 4.

Съ меньшаго противъ поименованнаго въ предыдущей статьѣ низшаго количества подлежить взиманію слѣдующій сборъ:

- 1) съ одной штуки дровянаго лѣса, въ плотѣ или поясѣ, по 9 грошей;
- 2) съ одной штуки дровянаго лѣса, въ Вислянѣмъ быкѣ, по 10 грошей.

Ст. 5.

Со всякой бревенной лодки подлежить взносу опредѣленный по § 9-му перваго отдѣла тарифа отъ 13 (25) Марта с. г. сборъ, то есть по 5 польскихъ злотыхъ.

Ст. 6.

Съ четырехугольных барокъ (*) вносится сборъ, установленный по § 6-му перваго отдѣла вышеупомянутаго тарифа, то есть по 36 польскихъ злотыхъ.

(*) Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія, въ предписаніи, данномъ Плочному Губернскому Правленію 7 (19) Марта 1859 года, за № 7,921, объяснило, что

- 7) od kopy bali złp. 3 gr. 10.
- 8) od kopy klepek złp. 1 gr. 6.

Art. 3.

Co do materiału budowlanego uważa się:

- 1) za zupełną tratwę browarki wiślanej od 131 do 200 sztuk;
- 2) za zupełny pas browarki z Pilicy lub Wieprza od 90 do 130 sztuk.
- 3) za zupełny byk wiślany browarki od 60 do 100 sztuk; od których opłata, taryfą z dnia 13 (25) Marca r. b. oznaczona, pobierana być ma.

Art. 4.

Od mniejszej nad minimum w poprzedzającym artykule oznaczonej ilości, pobierana być ma następująca opłata:

- 1) od sztuki browarki w tratwie lub pasie po groszy 9;
- 2) od sztuki browarki w byku wiślanym po groszy 10.

Art. 5.

Wszelkie czołno kłocowe taką opłatę uiszczać powinno, jaka w taryfie z dnia 13 (25) Marca r. b. oddziale pierwszym, § 9-ym jest oznaczona, to jest złp. 5.

Art. 6.

Galary czwartaki (*) taką opłatę jaką powyżej wspomniona taryffa w oddziale 1-ym, § 6-m stanowi, to jest po złp. 36.

(*) Zarząd XIII-go Okręgu Komunikacyj, reskryptem z dnia 7 (19) Marca 1859 roku Nr. 7,921, do Rządu Gubernialnego Płockiego, objaśnił, że za statki większe

Ст. 7.

Что касается такъ называемыхъ быковъ, то меньшіе плоты въ такомъ только случаѣ слѣдуетъ считать быками, если будутъ находиться на линіи большаго плота, и то по одному на каждой линіи, согласно существующему донинѣ обычаю.

Ст. 8.

Сплавной сборъ можетъ быть взимаемъ съ судна согласно его роду, не смотря на предметъ груза.

Ст. 9.

Исполненіе настоящаго постановленія, долженствующаго быть внесеннымъ въ Дневникъ Законовъ, поручаемъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія, 1 (13) Декабря 1833 года.

Намѣстникъ Его Императорско-Царскаго Величества
въ Царствѣ Польскомъ, Генералъ-Фельдмаршалъ
(подписано) *Князь Варшавскій, Графъ Паскевичъ Эриванскій.*

Примѣчаніе. Согласно помѣщенному въ IV-мъ отдѣлѣ третьей части настоящаго Сборника отношенію Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія Царства отъ 21 Іюля (2 Августа) 1848 года, за № 23,348, отъ взноса сплавнаго сбора освобождены военные и прочія казенныя суда.

большими судами слѣдуетъ также считать девяти и семиугольныя барки, а равно и пятиугольныя барки такой конструкціи, для прохода конхъ требовалось бы разводить мостъ.

Art. 7.

Co do tak zwanych byków, wtenczas tylko płyty mniejsze od tratwy za byki policzone być mają, jeśli przy kolei tratwy znajdować się będą, i to po jednym przy każdej kolei, a to stosownie do dotychczasowego zwyczaju.

Art. 8.

Opłata spławnego od rodzaju statku, bez względu na przedmiot ładunku, pobierana być tylko może.

Art. 9.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego polecamy.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 1 (13) Grudnia 1833 roku.

Namiestnik JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIÉJ MOŚCI
w Królestwie Polskiem, General-Feldmarszałek
(podpisano) *Książę Warszawski, Hrabia Paskiewicz Erywański.*

Uwaga. Podług zamieszczonej w dziale IV-m, części trzeciej niniejszego Zbioru odezwy Sekretarza Stanu z dnia 21 Lipca (2 Sierpnia) 1848 roku Nr. 23,348, od opłaty spławnej są uwolnione statki wojskowe i inne spławne.

również uważać należy galary dziewiątaki, siódmaaki, a także piętaki takiej konstrukcyi, któraby otwierania mostu wymagała.

N° 4.

Постановление о взимании сбора съ пароходовъ и судовъ, такъ называемыхъ габаровъ, къ пароходству принадлежащихъ.

(14 (26) Октября 1849 г.)

*Извлечение изъ выписки изъ журнала засѣданія Совѣта
Управленія Царства.*

По дѣйствующимъ нынѣ тарифамъ, для взиманія сплавныхъ и мостовыхъ сборовъ у г. Варшавы, не значатся ни пароходы, ни желѣзныя для перевозки грузовъ суда, такъ называемые габары, ибо, какъ одни, такъ и другіе не существовали на здѣшнихъ рѣкахъ во время установленія помянутыхъ тарифовъ. По сему поводу Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ при рапортѣ отъ 13 (25) Іюля сего года, представила составленные ею правила для взиманія мостовыхъ и сплавныхъ сборовъ съ помянутыхъ пароходовъ и судовъ (габаръ).

Вслѣдствіе такового представленія, Совѣтъ положилъ:

I. Относительно мостоваго сбора отъ пароходовъ и габаръ на р. Вислѣ у г. Варшавы и на р. Нарвѣ у г. Зегржа, соглашаясь на основанія взиманія помянутаго сбора, утверждаетъ оныя вполнѣ и разрѣшаетъ ввести въ исполненіе, а именно:

1) что пароходъ съ грузомъ или порожній, идущій одинъ или ведущій за собою габары и другія суда, долженъ быть

N° 4.

Decyzya co do poboru opłat od parochodów i gabar, do żeglugi parowej należących.

(d. 14 (26) Października 1849 roku.)

Wyciąg z wypisu protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Obowiązujące nateraz taryffy, do poboru opłat splawnej i mostowej pod Warszawą, nie obejmują paropływów, ani statków żelaznych ładunkowych, gabarami zwanych, gdyż jedne i drugie, w czasie nadania taryff, na tutejszych wodach nie były znane; z tego powodu Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, w przedstawieniu z dnia 13 (25) Lipca r. b., poniosła do zatwierdzenia Rady Administracyjnej ułożone przez siebie zasady, do pobierania opłat powyższych od paropływów i gabar.

Rada wyrzekła:

I. Co do opłaty mostowej, pobierać się mającej od paropływów i gabar na Wiśle pod Warszawą i na Narwi pod Zegrzem, na zasady rzeczonego poboru w zupełności się zgadza, takowe zatwierdza i do wprowadzenia ich w wykonanie, przedstawiające Władze upoważnia, mianowicie:

1) że paropływ z ładunkiem lub bez ładunku sam płynący, albo do holowania gabar, innych statków i ciężarów użyty,

отнесенъ къ судамъ, показаннымъ по пункту 6-му тарифа мостоваго сбора, согласно коему сборъ этотъ составляетъ 75 коп. сер.

2) что габара, идущая своею силою или буксированная пароходомъ, должна быть причислена къ судамъ, означеннымъ по пункту *f* тарифа, по которому сборъ определенъ по 1 руб. 50 коп. сер. со всѣхъ вообще судовъ;

3) что всѣ объясненія и изыятія, заключающіяся въ тарифахъ мостоваго и сплавнаго сборовъ, распространяются и на пароходы и габары;

4) что со всѣхъ буксированныхъ пароходами судовъ, транспортвъ и грузовъ, слѣдуетъ вносить определенный сборъ по тарифамъ мостоваго и сплавнаго сборовъ;

5) что за пароходы и габары слѣдуетъ производить у моста на рѣкѣ Наревѣ близъ Зегржа такой сборъ, какой установленъ отъ судовъ, называемыхъ берлинками, по тарифу, для сего моста установленному, а именно: съ пароходовъ, если для пропуска ихъ потребуется разводить мостъ, по 75 коп. сер., съ проходящихъ же подъ мостомъ $37\frac{1}{2}$ к. с.; съ габаръ безъ мачтъ, независимо отъ того, будутъ ли онѣ буксироваться пароходомъ, идущимъ чрезъ разведенный мостъ—по $37\frac{1}{2}$ коп. сер., наравнѣ съ берлинками, которыя, по опущеніи мачтъ для прохода, не нуждаются въ разведеніи моста.

II. Касательно сплавнаго сбора у г. Варшавы, Совѣтъ, въ видахъ споспѣшествованія развитію пароходства, постановилъ: взымать въ теченіе шести лѣтъ съ пароходовъ и габаровъ сплавный сборъ у г. Варшавы въ количествѣ, предполагаемомъ Графомъ Замойскимъ, въ слѣдующемъ порядкѣ:

1) что съ парохода, буксирующаго габары, не смотря на ихъ число, которое впрочемъ не можетъ быть болѣе четырехъ, отъ всего такого транспорта будетъ вноситься сплавнаго сбора 15 руб. сер.;

заассимилованы быч на до уступу *b* тaryffy mostowej, podług którego opłata mostowa wynosi kopiejek srebrem 75;

2) że gabara, o własnej sile pływająca, lub przez paropływ holowana, zaassymilowana być powinna do uступу *f* taryffy, wskazującego opłatę rs. 1 kop. 50 od wszelkich statków wogólności;

3) że wszelkie objaśnienia i wyłączenia, zawarte w taryffach spławnej i mostowej, stosować się mają także do paropływów i gabar;

4) że statki, ładunki, ciężary i t. p., siłą paropływu prowadzone, uiszczać powinny opłaty spławną i mostową, jak taryffy dla nich wskazują;

5) żeby paropływy i gabary, przy moście na rzece Narwi pod Zegrzem, ponosiły opłatę, jaką taryffa do tegoż mostu nadana od berlinek oznacza, to jest paropływy, jeżeli dla przejścia ich most otwierać potrzeba, po kop. sr. 75, a jeżeli pod mostem przepływać będą, po kop. sr. $37\frac{1}{2}$; gabary, jeżeli nie są opatrzone stojącemi masztami, chociażby za paropływem przy otwartym moście przechodziły, po kop. sr. $37\frac{1}{2}$, jak od berlinek, które po złożeniu masztów, do przepływu otwierania zwodu mostowego nie potrzebują.

II. Co do poboru spławnego pod Warszawą, — pragnąc ułatwić rozwinięcie się Żeglugi parowej, Rada oświadczyła, że mieć chce, ażeby przez przeciąg sześciu lat, paropływy i gabary, do żeglugi parowej należące, uiszczały opłatę spławnego pod Warszawą, jedynie w wysokości przez Hr. Zamojskiego zaprojektowanej, w taki sposób:

1) że paropływ, gdy prowadzić będzie gabary, bez względu na ich ilość, która nigdy czterech przechodzić nie może, od całego pociągu razem uiszczać będzie opłatę rsr. 15;

2) что габары, идущія сами по себѣ безъ помощи парохода, должны быть уподоблены берлинкамъ, т. е. что будетъ уплачиваться по 15 руб. сер. съ каждой, и что, по истеченіи сего шестилѣтняго срока, Совѣтъ предоставляет себѣ сдѣлать по сему предмету новое распоряженіе.

Варшава, 14 (26) Октября 1849 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Статсъ-Секретарь, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Θ. Лебренъ.*

N° 5.

Постановленіе, разрешающее отдать въ арендное содержаніе, срокомъ на 25 лѣтъ, плашкоутный мостъ на р. Вислѣ у г. Плоцка.

(24 Сентября (6 Октября) 1854 г.)

*Извлеченіе изъ выписки изъ журнала засѣданія Совѣта
Управленія Царства.*

Плашкоутный мостъ чрезъ рѣку Вислу у города Плоцка построенъ и содержится Казною Царства.

Казнѣ принадлежитъ доходъ изъ денежныхъ сборовъ: мостоваго за переходъ и переѣздъ черезъ мостъ и сплавнаго

2) że gabary wtedy, gdy same bez paropływu przechodzą, pod kategorię berlinek podciągnięte być mają, to jest uiszczać będą opłatę po rs. 15 od każdej pojedynczo; i że po upływie tego sześcioletniego terminu, dalsze wyrzeczenie w tym przedmiocie sobie zachowuje.

w Warszawie, dnia 14 (26) Października 1849 roku.

Zgodno z protokołem:

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *T. Le Brun.*

N° 5.

Decyzya, upoważniająca do oddania mostu łyżwowego na rzece Wiśle pod m. Płockiem, w 25-io letnią dzierżawę.

(d. 24 Września (6 Października) 1854 roku).

Wyciąg z wypisu protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Most łyżwowy na rzece Wiśle pod miastem Płockiem jest wybudowany i utrzymywany przez Skarb Królestwa.

Do Skarbu należy dochód z opłat mostowego za przechód i przejazd przez most, oraz spławnego od statków pod mostem

съ проходящихъ подъ мостомъ судовъ. Сборы эти отдаются съ публичнаго торга въ откупъ срокомъ на три года.

Ремонтное содержаніе моста, т. е. исправленіе онаго, по мѣрѣ надобности, производится, согласно утвержденнымъ Правленіемъ XIII-го Округа Путей Сообщенія смѣтамъ, посредствомъ подряда съ публичныхъ торговъ, и на эти работы ассигнуется по годовымъ росписямъ Казны особая сумма, достигающая 5,500 руб. сер. и болѣе, и особо на содержаніе мостовыхъ чиновъ 1,995 руб. сер.

Въ 1852 году Главному Директору Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ предписано было Совѣтомъ Управленія войти въ ближайшее разсмотрѣніе и представить мнѣніе: не окажется ли возможнымъ передать означенный мостъ въ полную собственность города Плоцка, съ возложеніемъ уже обязанности на городскую кассу содержать оный и съ освобожденіемъ тѣмъ самимъ Казны навсегда отъ участія въ издержкахъ по сему предмету.

Вслѣдствіе сего Главный Директоръ Внутреннихъ Дѣлъ, по истребованіи отъ кого слѣдуетъ надлежащихъ свѣдѣній по этому дѣлу, представилъ 21 Сентября (3 Октября) с. г., за № 4,124, свои предположенія.

Совѣтъ, разсмотрѣвъ представленіе Главнаго Директора Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, положилъ:

1) какъ отдача моста у г. Плоцка въ собственность этого города, съ условіемъ содержать оный, по расчету Главнаго Директора Внутреннихъ Дѣлъ, повлекла бы за собою для городской кассы издержки, превышающія выгоды, то такое предположеніе отмѣнить;

2) вслѣдствіе сего, мостъ у г. Плоцка оставить по прежнему собственностью Казны, а для огражденія ея отъ непрерывныхъ издержекъ на содержаніе этого моста, Совѣтъ признаетъ отдачу онаго въ содержаніе частному лицу мѣрою наиболее соответственной;

przechodzących. Opłaty te wydierżawiają się przez publiczną licytację na przeciąg lat trzech.

Utrzymanie mostu, to jest reparacya onego, w miarę potrzeby uskutecznią bywa podług anszlagów, przez Zarząd XIII-go Okręgu Kommunikacyj zatwierdzonych, sposobem entrepryzy przez licytację, a na roboty te, wyznacza się corocznie na budżecie Skarbu oddzielny fundusz, dochodzący do 5,500 rub. srebr. i więcej, oraz osobno na utrzymanie służby mostowej rubli 1,995.

W roku 1852, Dyrektor Główny Spraw Wewnętrznych i Duchownych otrzymał polecenie Rady Administracyjnej, iżby bliżej rozpoznał i złożył opinię, czyliby nie można oddać rzeczonogo mostu na zupełną własność miasta Płocka, z włożeniem na kasę miejską obowiązku utrzymywania onego, i z uwolnieniem tѣm samѣm na zawsze Skarbu od udziału w tych wydatkach.

W skutek tego pomieniony Dyrektor Główny, przeprowadziwszy z Władzami potrzebną w tym przedmiocie korespondencję, przedstawił Radzie Administracyjnej na dniu 21 Września (3 Października) r. b. Nr. 4,124 wnioski swoje.

Rozważywszy przedstawienie Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Rada wyrzekła:

1) że gdy oddanie mostu pod miastem Płockiem temuż miastu na własność, z warunkiem utrzymywania takowego, stosownie do wyrachowania tegoż Dyrektora Głównego pociągnęłoby za sobą dla kassy miejskiej wydatki przewyższające korzyści; przeto zamiar ten ma być pominięty;

2) że w skutek tego most pod m. Płockiem ma pozostać jak dotąd własnością Skarbu; w celu zaś zasłonięcia Skarbu od ponoszenia ciągłych na utrzymanie tegoż mostu wydatków, oddanie go w długoletnią dzierżawę osobie prywatnej okazuje się być najstosowniejszym;

3) условия, предложенныя Ендельманомъ на принятіи имъ на себя 25-лѣтняго содержанія моста у г. Плоцка, Совѣтъ нашелъ соответствующими видамъ и намѣреніямъ Правительства; что же касается предложенія его о снятіи этого моста въ безсрочное содержаніе, то на таковое Совѣтъ не изъявилъ согласія;

4) Совѣтъ соглашается на измѣненіе нѣкоторыхъ статей тарифа, для взиманія мостоваго сбора, согласно предположенію Главнаго Директора Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ;

5) вся сумма 1,300 руб. сер., каковую будетъ ежегодно уплачивать Ендельманъ, должна быть вносима, для составленія мостоваго капитала, въ Банкъ или въ то Казначейство, какое укажетъ Главный Директоръ Финансовъ и Казначейства;

6) хотя желательно было бы, чтобы Ендельманъ всю сумму 1,995 руб. сер., какая назначается донинѣ на содержаніе мостовыхъ чиновъ, вносилъ въ Казну, а Казна сама по прежнему производила бы изъ оной содержаніе этимъ чинамъ, но по соображенію, что откупщикъ можетъ имѣть выгоду въ сокращеніи административныхъ издержекъ, не возможно, по мнѣнію Совѣта Управленія, требовать отъ него безусловно передачи въ Казну всей помянутой выше суммы. Само собою разумѣется, что, въ случаѣ отказа его въ этомъ, и еслибы Ендельманъ изъ собственныхъ денегъ производилъ содержаніе мостовымъ чинамъ, принадлежащія къ оной лица не могли бы считаться состоящими въ государственной службѣ.

За симъ Совѣтъ разрѣшилъ Правленію XIII-го Округа Путей Сообщенія заключить съ Ендельманомъ контрактъ, на отдачу ему въ 25-лѣтнее содержаніе моста у г. Плоцка, на вышепрописанныхъ основаніяхъ.

Варшава, 24 Сентября (6 Октября) 1854 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Статсъ-Секретарь, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Лебренъ.*

3) że warunki, pod jakimi Endelman oświadczył gotowość podjęcia się 25-letniej dzierżawy mostu pod m. Płockiem, zadosyć czynią widokom i zamiarom Rządu. Co się zaś tyczy propozycji jego co do wieczystego wydzierżawienia tegoż dochodu, takowa skutku otrzymać nie może;

4) że zgadza się na zmianę niektórych przepisów w taryffie do poboru opłaty mostowego zamieszczonych, stosownie do wniosku Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych i Duchownych;

5) że cała summa rs. 1,300, jaką Endelman corocznie w gotowiźnie uiścić się zobowiązał, przeznaczoną być ma na utworzenie kapitału mostowego, i wnoszoną, bądź do Banku, bądź do tej kassy, jaką Dyrektor Główny Przychodów i Skarbu przeznaczy;

6) że lubo byłoby do życzenia, aby Endelmann całą summę rs. 1,995, na utrzymanie służby mostowej dotąd przeznaczoną, wnosił do Skarbu, któryby tak jak dawniej bezpośrednio też służbę utrzymywał i płacił, przecież pomnąc, że dzierżawca w oszczędności na kosztach administracyi szukać musi własnej korzyści, zadosyć uczynienia temu żądaniu bezwarunkowo od niego żądać nie można. Samo przez się rozumie się, że służba, któraby w razie odmówienia przyjęcia tego warunku przez Endelmana bezpośrednio z jego kieszeni płatną była, za służbę rządową uważaną byćby nie mogła.

Do zawarcia z Endelmanem kontraktu, na 25-letnią dzierżawę mostu pod Płockiem na zasadach powyższych, Rada Zarząd XIII Okręgu Kommunikacyj upoważniła.

Warszawa, dnia 24 Września (6 Października) 1854 roku.

Zgodno z protokółem:

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu

(podpisano) *Le Brun.*

№ 6.

Распоряжение о вывѣскѣ предостерегательныхъ таблицъ, съ цѣлью охраненія моста у г. Плоцка и быковъ онаго отъ поврежденій, а также о порядкѣ взиманія по этому мосту сбора.

(21 Мая (2 Іюня) 1858 г.)

Въ Плоцкое Губернское Правленіе.

Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія.

По вниманію къ безопасности моста и сохранности казеннаго имущества, о которомъ, хотя и сданномъ въ аренду, Казна, какъ владѣлецъ, не перестала заботиться, Правленіе Путей Сообщенія имѣетъ честь предварить Губернское Правленіе, что сего числа поручило имѣющему надзоръ за Плоцкимъ мостомъ Инженеру предложить арендатору моста, на установленныхъ въ 1855 году столбахъ, по обѣимъ его сторонамъ, на разстояніи 150 сажень, вывѣсить таблицы, съ слѣдующимъ предостереженіемъ:

„Для предохраненія плашкоутнаго моста и быковъ отъ поврежденій и судовъ, по рѣкѣ Вислѣ идущихъ, отъ крушенія, во время прохода чрезъ линію моста, каждый водоходецъ долженъ остановиться на разстояніи, настоящимъ столбомъ обозначенномъ, и справиться въ мостовой канцеляріи, послѣ вноса опредѣленнаго по тарифу сбора, о направленіи входа своего судна въ отверстіе моста, какъ это обыкновенно дѣлается по всѣмъ прочимъ плашкоутнымъ мостамъ.

„Не соблюдающій этого предостереженія, кромѣ вознагражденія за причиненный вредъ мосту, подвергнется полицейскому взысканію отъ 30-ти копѣекъ до 4 руб. 50 коп. сер., со-

№ 6.

Rozporządzenie o wywieszeniu tablic ostrzegających, w celu zasłonięcia mostu pod m. Płockiem i izbic od uszkodzeń, i o porządku pobierania opłat z tegoż mostu.

(d. 21 Maja (2 Czerwca) 1858 r.)

Do Rządu Gubernialnego Płockiego.

ZARZĄD XIII-GO OKRĘGU KOMMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH.

Z uwagi na bezpieczeństwo mostu i całości własności rządowej, która jakkolwiek wypuszczona w dzierżawę, nie pozostała jednak Rząd jako właściciela interessować, Zarząd ma honor uprzedzić Rząd Gubernialny, że polecił w dniu dzisiejszym Inżynierowi, nadzór nad mostem Płockim mającemu, ażeby na słupach po obu stronach mostu, w odległości 150 sażeń, w roku 1855 zaprowadzonych, kazał dzierżawcy mostu wywiesić tablice, z następującem ostrzeżeniem:

„Dla ochronienia mostu łyżwowego i izbic od uszkodzeń, i statków płynących Wisłą od rozbicia się w czasie przepływu przez linję mostu, każdy splawiający winien jest zatrzymać się na odległość niniejszym słupem oznaczoną i w Kancellaryi mostowej, po uiszczeniu opłaty taryfą przepisanej, poinformować się o kierunku napuszczenia statku swego do otworu mostu, jak to się zwykle praktykuje przy wszystkich innych mostach pływających.”

„Nie stosujący się do tego ostrzeżenia, oprócz wynagrodzenia za zrzadzoną w moście szkodę, ulegnie karze policyjnej, od kop. sr. 30 do rubli sr. 4 kop. 50, a to stosownie do trudności,

гласно опредѣленію Магистрата города Плоцка, смотря по затрудненію, какое воспослѣдуетъ по его винѣ, въ пропускѣ его чрезъ мостъ.”

Для предохраненія же отъ поврежденій мостового сада съ разсадникомъ алейныхъ деревьевъ, находящагося со стороны Радзивя, Правленіе поручило тому же Инженеру предложить арендатору моста поставить у входа столбъ, съ таблицею, предостерегающею, что никто, безъ дозволенія мостовыхъ чиновъ, не вправѣ входить въ этотъ садъ.

Для достиженія надлежащаго результата вышесказанныхъ мѣръ, главная цѣль коихъ состоитъ въ безопасности моста и сохранности казеннаго имущества, Правленіе имѣетъ честь предложить Губернскому Правленію, поставляя о нихъ въ извѣстность Магистратъ города Плоцка, вмѣстѣ съ тѣмъ поручить ему: объявить оныя жителямъ города и, въ случаѣ могущихъ встрѣтиться недоразумѣній между мостовыми чинами и частными лицами, не соблюдающими вышеизложенныхъ распоряженій, не отказывать въ своемъ участіи и въ полицейской помощи.

Такъ какъ устраненіе поводовъ ко многимъ жалобамъ арендатора большею частью зависитъ отъ мѣстной полиціи, которая, по своей обязанности, не должна допускать никакихъ злоупотребленій, въ тѣхъ случаяхъ, въ коихъ недоброжелательство частныхъ лицъ причиняетъ ему ущербъ въ доходахъ, обезпеченныхъ аренднымъ контрактомъ и тарифомъ, то Правленіе, находя справедливымъ изложенное въ поданномъ арендаторомъ прошеніи ходатайство о томъ:

а) „чтобы Магистратъ города Плоцка, во избѣжаніе споровъ со сборщиками, снабдилъ его соответственнымъ письменнымъ предостереженіемъ, для помѣщенія онаго у заставы, о томъ, что каждый отправляющійся на мостъ пѣшеходъ обязанъ съ той стороны, съ которой входить, внести опредѣленный по тарифу сборъ и получить квитанцію, не смотря на то: необходимо ли ему пройти по всему мосту, или нѣтъ”;

яка з jego winy, w przepuszczeniu go przez most nastąpi, według uznania Magistratu miasta Płocka.”

W celu zaś ochronienia od uszkodzeń ogrodu mostowego ze szkółką drzew alejowych, od strony Radziwia istniejącego, Zarząd polecił temuż Inżynierowi, ażeby kazał dzierżawcy mostu, postawić w wejściu słup z tablicą ostrzegającą, że nikomu bez pozwolenia służby mostowej do tegoż ogrodu wchodzić nie wolno.

Dla nadania należytego skutku środkom powyższym, mającym na celu głównie bezpieczeństwo mostu i całość własności rządowej, Zarząd ma honor wezwać Rząd Gubernialny, aby przy zawiadomieniu o nich Magistratu miasta Płocka, polecił mu: iżby takowe mieszkańcom miasta ogłosił, a w zajęć mogących zawikłaniach, pomiędzy służbą mostową a prywatnymi, niestosującymi się do powyższych zarządzeń, wdania się swego i pomocy policyjnej nie odmawiał.

Gdy nadto usunięcie powodów do wielu zażaleń dzierżawcy zawisło po największej części od miejscowej policyi, która z obowiązku swego nie powinna dozwalać żadnych nadużyć, w razach, gdzie zła wola prywatnych sprawia mu uszczerbek w dochodach kontraktem dzierżawy i taryfą zapewnionych; przeto Zarząd znajdując usprawiedliwioném żądanie dzierżawcy mostu, objawione w podanej prośbie, ażeby:

a) „Magistrat miasta Płocka, dla uniknienia sporów z poborcami, wydał mu stosowne na piśmie ostrzeżenie, celem umieszczenia go przy rogatkach: że każdy pieszy, udający się na most, winien po stronie którą wchodzi, przepisana taryfą opłatę uiścić i kwit pozyskać, bez względu na to, czy ma cały most przechodzić lub nie;”

b) „чтобы Магистратъ выдалъ ему письменное предостережение, для помѣщенія его въ соотвѣтственномъ мѣстѣ у моста, о томъ, что проходящій на судахъ чрезъ мостовое отверстие не вправе уклоняться отъ взноса назначеннаго по тарифу сбора, независимо отъ того, былъ ли разведенъ мостъ для него, или для кого либо другаго”;

c) „чтобы, наконецъ, Магистратъ, согласно смыслу § 11 контракта на арендное содержаніе моста, безусловно воспретилъ содержать частнымъ лицамъ, на всемъ протяженіи города Плоцка, барки, суда и лодки (за исключеніемъ рыбацкихъ) для перевоза транспортовъ и пассажировъ, а также владѣльцамъ судовъ, живущимъ за чертою города, употреблять таковыя въ самой чертѣ города для перевоза этихъ транспортовъ, въ ущербъ мостовымъ доходамъ,” —

имѣетъ честь предложить Губернскому Правленію, изданіемъ надлежащаго распоряженія, обезпечить удовлетвореніе этому ходатайству арендатора моста, какъ согласному съ основаніями контракта и смысломъ тарифа.

Варшава, 21 Мая (2 Іюня) 1858 года.

Начальникъ XIII-го Округа, Генералъ-Маіоръ

(подписано) *Смоликовскій.*

№ 2,937.

b) „aby tenże Magistrat udzielił mu pismienne ostrzeżenie, dla umieszczenia go w miejscu odpowiedniem przy moście, że przepływający statkami przez otwór mostu, bez względu, czy most dla niego, czy dla kogo innego został otworzony, nie ma prawa uchylać się od opłaty taryfą przepisanej”;

c) „aby nakoniec tenże Magistrat, stosownie do brzmienia § 11-go kontraktu dzierżawy mostu, zabronił bezwarunkowo, w rozciągłości miasta Płocka utrzymywać osobom prywatnym kryp, statków i łodzi (z wyłączeniem rybackich); do przewozu transportów i passażerów, ani też posiadaczom statków, za obrębem miasta mieszkającym, używać takowych w obrębie samym do przewozu tychże transportów, z uszczerbkiem dochodów mostowych”;

ma honor zawezwać Rząd Gubernialny, ażeby przez wydanie stosownego rozporządzenia, skutek takowym żądaniom dzierżawcy mostu, jako zgodnym z zasadami kontraktu i brzmieniem taryfey, zapewnić zechciał.

w Warszawie, dnia 21 Maja (2 Czerwca) 1858 roku.

Naczelnik XIII-go Okręgu, General-Major

(podpisano) *Smolikowski.*

Nr. 2,937.

N° 7.

Распоряжение о заведении двухъ печатныхъ квитанціонныхъ книгъ, для избѣжанія споровъ и злоупотребленій при взиманіи мостовыхъ сборовъ.

(17 (29) Сентября 1858 г.)

Плоцкому Гражданскому Губернатору.

Правленіе XIII-го Округа Пѣтей Соеобщенія.

Совѣтъ Управленія Царства, разсмотрѣвъ рапортъ и предположенія Главнаго Директора, Предсѣдательствующаго въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, по прошенію арендатора моста на р. Вислѣ у города Плоцка, рѣшеніемъ, объявленнымъ въ отзывѣ Статсъ-Секретаря при томъ же Совѣтѣ отъ 18 (30) Августа с. г., за N° 4,707, опредѣлилъ относительно сплаваго сбора: „что право взимать оный, не смотря на то, находится ли мостъ на линіи, или нѣтъ, предоставляется долготѣнному арендатору Плоцкаго моста.”

Въ избѣжаніе же дальнѣйшихъ споровъ и злоупотребленій при взиманіи разныхъ мостовыхъ сборовъ, не благоугодно ли будетъ Вамъ поручить составить и содержать при Плоцкомъ мостѣ двѣ печатныя квитанціонныя книги, то есть одну на обыкновенной бумагѣ, съ квитанціями въ полученіи сбора отъ проезжающихъ согласно установленному тарифу, и второй — на бумагѣ розоваго цвѣта, съ квитанціями, или билетами, на бесплатный свободный проездъ чрезъ мостъ въ одинъ конецъ и обратно.

Этими послѣдними билетами слѣдуетъ исключительно снабжать крестьянъ имѣнія Брвильно, при слѣдованіи ихъ чрезъ

N° 7.

Rozporządzenie, polecające zaprowadzenie dwóch kwitaryuszów drukowanych, dla uniknienia zatargów i nadużyć przy poborze opłat mostowych.

(d. 17 (29) Września 1858 r.)

Do Gubernatora Cywilnego Gubernii Płockiej.

ZARZĄD XIII-GO OKRĘGU KOMMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH.

Rada Administracyjna Królestwa, po rozpoznaniu rapportu i wniosków Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, w przedmiocie prosby dzierżawcy mostu na Wisle pod m. Płockiem, decyzyą, przez odezwę Sekretarza Stanu przy tejże Radzie z dnia 18 (30) Sierpnia r. b., Nr. 4,707 objawioną, uznała co do opłat mostowych: „że możność pobierania ich, bez względu, czy most znajduje się na linii lub nie, pozostawia się długoletniemu dzierżawcy mostu Płockiego.”

Dla uniknienia zaś dalszych zatargów i nadużyć przy poborze różnych opłat mostowych, raczy JW. Pan polecić przepisanie i utrzymywanie przy moście Płockim dwóch kwitaryuszów drukowanych, to jest jednego na papierze zwyczajnym z kwitami na odbiór opłaty od przejeżdżających, według ustanowionej taryfry, a drugiego na papierze koloru różowego z kwitami, a raczej biletami, na wolny przejazd mostu tam i napowrót bez opłaty.

Te ostatnie bilety otrzymywać winni wyłącznie włóścianie dóbr Brwilno, jadąc przez most próżniemi lub nie ładownemi

мостъ порожними или ненагруженными возами, а также съ навозомъ, сѣномъ съ луговъ и съ хлѣбомъ въ снопахъ на пути въ фольварокъ.

Варшава, 17 (29) Сентября 1858 года.

Начальникъ XIII-го Округа, Генералъ-Маіоръ
(подписано) Смоликовскій.

№ 5,792.

№ 8.

Распоряженіе относительно обнародованія предваренія о томъ, чтобы плоты и всякія суда, послѣ разгрузки оныхъ, останавливались у Плоцкаго моста не ближе, какъ на разстояніи 150 сажень отъ береговыхъ устоевъ моста, и привязывались бы крѣпко у берега.

(5 (17) Сентября 1861 г.)

Въ Плоцкое Губернское Правленіе.

Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія.

Двадцатипятилѣтній арендаторъ Плоцкаго моста, Мовша Ендельманъ, въ прошеніи отъ 5 (17) Іюля сего года, донесъ Правленію, что владельцы плотовъ, поставляющіе водою разныя тяжести въ г. Плоцкъ, по выгрузкѣ оныхъ на берегъ, оставляютъ свои опорожненныя суда вблизи моста, со стороны притока

wozami, oraz furami z nawozem, sianem z łąk, i zbożem w сноpie do folwarku.

в Варшавіе, дня 17 (29) Września 1858 roku.

Naczelnik XIII-go Okręgu, General-Major

(podpisano) Smolikowski.

Nr. 5,792.

№ 8.

Rozporządzenie, polecające upowszechnienie ostrzeżenia, aby galary i wszelkie statki nie bliżej stawały mostu Płockiego po wyładowaniu ciężaru, jak na odległość 150 sażeń od przyczółków mostu, i mocno u brzegu były przywiązane.

(d. 5 (17) Września 1861 r.)

Do Rządu Gubernialnego Płockiego.

ZARZĄD XIII-GO OKRĘGU KOMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH.

Mowsza Endelman, 25-letni dzierżawca mostu Płockiego, podaniem z dnia 5 (17) Lipca r. b. doniósł Zarządowi, że właściciele galarów, dowożący wodą do Płocka różne ładunki, po wyładowaniu takowych na ląd, zostawiają swe statki opróżnione w bliskości mostu ze strony przypływu wody, bez mocnego uwią-

воды, не привязавъ ихъ крѣпко и безъ надзора, и что вслѣдствіе этого, при возвышеніи воды на р. Вислѣ, помянутыя суда, наплывая на мостъ, подходятъ подъ мостовые плашкоуты и повреждаютъ таковыя, какъ это недавно случилось съ нѣсколькими плотами.

Такъ какъ, согласно мнѣнію Инженерныхъ чиновъ, изданіе запрещенія останавливаться съ судами вблизи Плоцкаго моста, вызывается также необходимостью предохраненія моста отъ огня, разводимаго обыкновенно на водяныхъ судахъ, людьми для сплава употребляемыми, то по сему поводу, а равно по соображенію условій контракта, обезпечивающихъ арендатору помощь мѣстныхъ властей, для предотвращения поврежденій моста, Правленіе Округа предлагаетъ Губернскому Правленію возложить на Магистратъ города Плоцка обязанность надблести, чтобы плоты и всякія суда останавливались послѣ выгрузки не ближе, какъ на разстояніи 150 сажень отъ моста, считая отъ береговаго устоя онаго, какъ выше, такъ и ниже моста, и крѣпко привязывались бы у берега; а также, чтобы въ случаѣ неисполненія сего, по требованію, какъ кондуктора Лажурди, такъ и самаго арендатора моста или его уполномоченнаго, безотлагательно оказываема была надлежащая полицейская помощь.

Варшава, 5 (17) Сентября 1861 года.

По порученію Начальника Округа, Членъ Правленія,

Статскій Совѣтникъ (подписано) *Остржиковский*.

N° 3,756.

zania i dozoru, i że skutkiem tego, przy przyborze wody na rzece Wiśle, wspomniane statki same na most napływając, podchodzą pod łyżwy i takowe uszkadzają, jak to świeżo miało miejsce z kilkoma galarami.

Gdy według opinii służby inżynierskiej, wydanie zakazu stawiania z statkami w bliskości mostu Płockiego wywołuje także potrzeba zabezpieczenia mostu od ognia, zakładanego zwykle na statkach wodnych, przez ludzi używanych do splawu; z tego przeto powodu, jak również z uwagi na warunki kontraktu, zapewniające dzierżawcy pomoc Władz miejscowych do zapobieżenia uszkodzeniu mostu, Zarząd wzywa Rząd Gubernialny o włożenie na Magistrat miasta Płocka obowiązku dopilnowania, aby galary i wszelkie statki nie bliżej stawały mostu, po wyładowaniu, jak na odległości 150 sażeń, licząc od przyczółka tak powyżej jak i poniżej mostu, i mocno u brzegu uwiązane były, i w razie niewykonywania tego, na wezwanie bądź Konduktora Lajourdie, bądź też samego dzierżawcy mostowego, lub jego umocowanego, stosowna pomoc policyjna natychmiast udzielaną była.

w Warszawie, dnia 5 (17) Września 1861 roku.

Z upoważnienia Naczelnika Okręgu,

Członek Zarządu, Radca Stanu

(podpisano) *Ostrzykowski*.

Nr. 3,756.

№ 9.

Предписание съ объясненіемъ о томъ, что устройство съѣздовыхъ мостиковъ на дорогъ чрезъ покрывшуюся льдомъ рѣку Вислу относится къ безвозмездной обязанности арендатора моста у г. Плоцка.

(9 (21) Мая 1864 г.)

Арендатору моста у г. Плоцка.

УПРАВЛЕНІЕ ПУТЕЙ СООБЩЕНІЯ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

Такъ какъ, согласно контракту, арендаторъ принялъ на себя обязанность, съ укрѣпленіемъ льда, надлежаще выравнивать дорогу для проѣзда, на свой счетъ, и какъ въ этомъ выраженіи заключается все, что только ведетъ къ этой цѣли, а тѣмъ самымъ и съѣздовые мостики, какъ средство къ доступу къ этой дорогѣ, безъ коихъ сообщеніе по льду не могло бы существовать; то по сему поводу Управленіе Путей Сообщенія считаетъ устройство мостиковъ прямою обязанностью, происходящею изъ контракта, за которую не слѣдуетъ арендатору никакого особаго вознагражденія.

Варшава, 9 (21) Мая 1864 года.

Начальникъ Управленія Путей Сообщенія,
Генераль-Лейтенантъ (подписано) *Шуберскій*.

№ 928.

№ 9.

Рескриптъ objaśniający, że urządzenie mostków zjazdowych na drodze przez zamarznąłą rzekę Wisłę należy do bezpłatnego obowiązku dzierżawcy mostu pod m. Płockiem.

(d. 9 (21) Maja 1864 r.)

Do dzierżawcy mostu pod m. Płockiem.

ZARZĄD KOMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH W KRÓLESTWIE POLSKIM.

Ponieważ, wedle brzmienia kontraktu, dzierżawca zobowiązał się, za utrwaleniem lodów, drogę do przejazdu swoim kosztem należycie wyrównać, a zatem w tém wyrażeniu mieści się wszystko, cokolwiek do tego celu służyć może, tém samém więc i mostki zjazdowe, jako do tejże drogi do przystępu służące, bez których komunikacya po lodzie istniećby nie mogła; z tego zatem względu, Zarząd Kommunikacyj poczytuje urządzenie mostków za prosty obowiązek, jako z kontraktu wypływający, za który dzierżawcy nie należy żadne osobne wynagrodzenie.

w Warszawie, dnia 9 (21) Maja 1864 roku.

Naczelnik Zarządu Kommunikacyj,
Generał-Lejtenant (podpisano) *Szuberski*.

Nr. 928.

№ 10.

Распоряжение о предоставлении помощи для перевода судовъ чрезъ разведенный мостъ и о заключеніи письменныхъ по сему предмету условій.

(13 (25) Января 1865 г.)

Въ Плоцкое Губернское Правленіе.

УПРАВЛЕНІЕ ПУТЕЙ СООБЩЕНІЯ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

Губернское Правленіе, въ отзывѣ отъ 27 Ноября (9 Декабря) м. г., за № 55,740/1,690, изложило объясненіе относительно поданнаго Намѣстнику въ Царствѣ Прусскимъ купцомъ Башвицемъ прошенія, въ коемъ онъ ходатайствовалъ о понужденіи арендатора Плоцкаго моста, Ендельмана, къ возврату 1,225 руб. сер., уплаченныхъ Башвицемъ въ Іюль мѣсяцѣ м. г. за причиненные принадлежащими ему плотами убытки, при проходѣ чрезъ линію Плоцкаго моста.

Изъ объясненія этого оказалось, что, кромѣ опредѣленнаго по тарифу сбора, Ендельманъ взимаетъ еще отъ водоходцевъ вознагражденіе за помощь, какую даетъ въ людяхъ, лодкахъ и якоряхъ при переводѣ плотовъ чрезъ линію Плоцкаго моста.

Хотя вознагражденіе это и поданіе самой помощи зависятъ отъ добровольнаго условія между водоходцами и арендаторомъ, и составляетъ чисто частное дѣло, но Управление, въ видахъ охраненія торговцевъ отъ обремененія со стороны арендатора, проситъ Губернское Правленіе наблюдать съ своей стороны, а также поручить Магистрату города Плоцка имѣть надзоръ:

№ 10.

Rozporządzenie, co do dodawania pomocy do przeprowadzania statków przez otwierany most, i spisywania ugody w tym przedmiocie.

(d. 13 (25) Stycznia 1865 r.)

Do Rządu Gubernialnego Plockiego.

ZARZĄD KOMMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH W KRÓLESTWIE POLSKIM.

W odezwie swęj z dnia 27 Listopada (9 Grudnia) r. z. Nr. 55,740/1,690, Rząd Gubernialny złożył objaśnienia, dotyczące prośby Pruskiego kupca Baschwitza, do Namiestnika Królestwa zanesionęj, w której tenże prosił o znaglenie dzierżawcy mostu Plockiego Endelmana do zwrotu summy rs. 1,225, zapłaconęj przez Baschwitza w Lipcu r. z. za szkody zrządzone przez tratwy do niego należące, przy przepływie przez linję mostu Plockiego.

Z objaśnienia tego okazało się, że oprócz opłat taryffą oznaczonych, Endelmann pobiera jeszcze wynagrodzenie od spławiających za pomoc, jaką udziela w ludziach, łódkach i kotwicach przy przeprowadzaniu tratw przez linję mostu Plockiego.

Jakkolwiek wynagrodzenie to i udzielanie samęj pomocy, zależy od dobrowolnęj umowy między spławiającymi i dzierżawcą, i jest rzeczą czysto prywatną, to jednakże Zarząd, dla zasłonięcia handlujących od przeciążeń ze strony dzierżawcy, prosi Rząd Gubernialny o dopilnowanie ze swęj strony, oraz wydanie polecenia Magistratowi miasta Plocka, czuwania:

1) чтобы арендаторомъ Плоцкаго моста не были взимаемы никакіе сборы свыше тарифа;

2) чтобы помощь, при переводѣ плотовъ чрезъ линію Плоцкаго моста, подаваема была арендаторомъ единственно вслѣдствіе положительнаго требованія водоходцевъ;

3) чтобы заключенное въ этомъ случаѣ условіе между арендаторомъ и водоходцами, всегда дѣлалось письменно въ мостовой канцеляріи, въ которомъ арендаторъ обязанъ заявить, принимаетъ ли на себя отвѣтственность за поврежденія или нѣтъ; если же арендаторъ подастъ помощь безъ заключенія письменнаго условія, то, въ случаѣ поврежденія моста плотами, за это онъ самъ отвѣтствуетъ;

4) чтобы, наконецъ, водоходцы ни въ какомъ случаѣ не были принуждаемы къ употребленію этой помощи.

Притомъ Управление находитъ необходимо нужнымъ для торговли, назначеніе постоянного часа дня для развода моста, и потому проситъ Губернское Правленіе сдѣлать соотвѣтственное распоряженіе, и о послѣдующемъ увѣдомить Управление.

Варшава, 13 (25) Января 1865 года.

Начальникъ Управленія Путей Сообщенія,

Генераль-Лейтенантъ (подписано) *Шуберскій*.

№ 299.

1) аżeбы żadne opłaty nad taryffę przez dzierżawcę mostu Płockiego pobierane nie były;

2) aby pomoc przy przeprowadzaniu tratw przez linję mostu Płockiego udzielaną była przez dzierżawcę jedynie tylko na wyraźne żądanie spławiających;

3) aby umowa zawarta w tym razie między dzierżawcą i spławiającymi była zawsze robiona na piśmie w kancelaryi mostowej, w której dzierżawca winien wyrazić, czy przyjmuje na siebie odpowiedzialność za uszkodzenie lub nie? Jeżeli zaś dzierżawca udzieli pomocy bez zrobienia umowy na piśmie, wtedy, w razie uszkodzenia mostu przez tratwy, za uszkodzenia te sam będzie odpowiedzialny;

4) wreszcie, аżeбы spławiający do użycia tej pomocy w żadnym razie przynaglani nie byli.

Przytém Zarząd widzi konieczną potrzebę dla handlu, wyznaczyć stałą godzinę dnia do otwierania mostu, i dla tego prosi Rząd Gubernialny wydać stosowne rozporządzenie i o skutku Zarząd zawiadomić.

w Warszawie, dnia 13 (25) Stycznia 1865 roku.

Naczelnik Zarządu Kommunikacyj

General-Lejtenant (podpisano) *Szuberski*.

Nr. 299.

N° 11.

Распоряжение, утверждающее формы шнуровыхъ и квитанционныхъ книгъ для взиманія арендаторомъ Плоцкаго моста сборовъ, какъ тарифныхъ, такъ и основанныхъ на письменныхъ условіяхъ.

(1 (13) Февраля 1865 г.)

Въ Плоцкое Губернское Правленіе.

УПРАВЛЕНІЕ ПУТЕЙ СООБЩЕНІЯ ВЪ ЦАРСТВЕ ПОЛЬСКОМЪ.

Управленіе Путей Сообщенія, отзывомъ отъ 12 (24) Января сего года, N° 299, увѣдомило Губернское Правленіе о данномъ арендатору Плоцкаго моста, порученіи, чтобы подаваемая имъ помощь лодками, якорями, канатами и т. п. предметами, а равно въ людяхъ, оказываема была собственно вслѣдствіе положительнаго требованія водоходцевъ, безъ всякаго принужденія, а также, чтобы условіи о поданіи этой помощи заключаемы были письменно въ мостовой канцеляріи, съ изъясненіемъ, принимаетъ ли на себя арендаторъ отвѣтственность за причиненныя по мосту поврежденія, или нѣтъ.

Наблюденіе за симъ возложено на Инженера Плоцкаго моста, а также и за тѣмъ, чтобы арендаторомъ не были взимаемы никакіе сборы свыше тарифа.

Вслѣдствіе такого порученія, Инженеръ моста представилъ при рапортѣ отъ 26 Января (7 Февраля) с. г., за N° 14, на усмотрѣніе Управленія предположенныя имъ формы шнуровыхъ и квитанционныхъ книгъ, какъ для тарифныхъ сборовъ,

N° 11.

Rozporządzenie, względem zatwierdzenia szematów na księgi sznurowe i kwitariusze do poboru przez dzierżawcę mostu Płockiego opłat, tak taryfowych, jak i na umowach piśmiennych opierających się.

(d. 1 (13) Lutego 1865 r.)

Do Rządu Gubernialnego Płockiego.

ZARZĄD KOMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH W KRÓLESTWIE POLSKIM.

Odezwa z dnia 12 (24) Stycznia r. b. Nr 299, Zarząd zaawiadomił Rząd Gubernialny o wydaném poleceniu dzierżawcy mostu Płockiego, aby pomoc, udzielana przez niego w łodziach, kotwicach, linach i t. p. rekwizytach, oraz ludziach, była dawana jedynie tylko na wyraźne żądanie splawiających, bez żadnych przynagieł, oraz, aby umowy o udzielenie tej pomocy, robione były zawsze w kancelaryi mostowej na piśmie, z wyrażeniem czy dzierżawca przyjmuje na siebie odpowiedzialność za szkody w moście zrządzone lub przeciwnie. Dopilnowanie tego polecenie zostało Inżynierowi mostu Płockiego, jak również przestrzeganie, aby żadne opłaty większe nad taryfę przez dzierżawcę mostu pobierane nie były.

W skutku takiego polecenia, Inżynier mostu przy raporcie z dnia 26 Stycznia (7 Lutego) r. b. Nr. 14, przedstawił do uznania Zarządu zaprojektowane przez siebie szematy na pewien rodzaj ksiąg sznurowych i kwitariuszów, tak co do opłat taryfowych

такъ и для условій на подаііе помощи безъ отвѣтственности со стороны арендатора за поврежденіе, или съ отвѣтственностію.

Принявъ во вниманіе, что, со введеніемъ подобнаго порядка, всякіе могуціе произойти между водоходцами и арендаторомъ недоразумѣнія и споры не будутъ имѣть мѣста, при нахожденіи въ рукахъ водоходцевъ — квитанцій и въ канцеляріи арендатора — шнуровыхъ книгъ, Управление, одобривъ заведеніе этихъ книгъ, имѣетъ честь препроводить при семъ въ Губернское Правленіе формы оныхъ, присовокупляя, что вмѣстѣ съ симъ предложено арендатору Плоцкаго моста распорядиться напечатаніемъ бланковъ для сказанныхъ книгъ и снабдить оными мостовую канцелярію. Губернское Правленіе не оставитъ наблюсти за исполненіемъ этого порученія, а также сдѣлаетъ распоряженіе, чтобы изготовленные книги были скрѣплены Магистратомъ г. Плоцка.

Вмѣстѣ съ симъ Управление считаетъ необходимымъ просить Губернское Правленіе распространить надъ водоходцами попеченіе въ томъ отношеніи, чтобы они не испытывали никакихъ притѣсненій, по причинѣ подачи арендаторомъ помощи при переводѣ судовъ чрезъ линію Плоцкаго моста, а также, чтобы эта помощь не составляла монополіи арендатора, но чтобы и другія лица могли оную оказывать. Возбужденное такимъ образомъ соревнованіе могло бы имѣть вліяніе на уменьшеніе сбора, взимаемаго за подаііе помощи.

Варшава, 1 (13) Февраля 1865 года.

Начальникъ Управленія Путей Сообщенія,
Генералъ-Лейтенантъ (подписано) *Шуберскій*.

N° 712.

wych, jako też co do umów na udzielanie pomocy bez odpowiedzialności za szkody ze strony dzierżawcy, lub z odpowiedzialnością.

Mając na względzie, że gdy z zaprowadzeniem podobnego porządku, wszelkie nieporozumienia i spory, między splawiającymi i dzierżawcą zachodzić mogą, wobec kwitów posiadanych przez splawiającego i ksiąg sznurowych, znajdujących się w kancelaryi dzierżawcy, miejsca mieć nie mogą, — Zarząd zaakceptował zaprowadzenie ksiąg takowych, a wzory ich załącznie Rządowi Gubernialnemu na honor przesłać, nadmienając: że jednocześnie dzierżawca mostu Płockiego wezwany zostaje, aby szematą na rzeczne księgi kazał wydrukować, i takowemi drukami kancelaryę mostową zaopatrzyć. Rząd Gubernialny skutku tego polecenia zechce dopilnować, oraz wyda zarządzenie, aby przygotowane księgi przez Magistrat miasta Płocka oparafowane zostały.

Przytém Zarząd widzi potrzebę prosić Rząd Gubernialny, o rozciągnięcie opieki nad splawiającymi pod tym względem, aby z przyczyny udzielania przez dzierżawcę pomocy przy przeprowadzaniu statków przez linję mostu Płockiego, splawiający nie doznawali żadnych przeciążeń, oraz, aby pomoc ta nie była w monopolu dzierżawcy, lecz żeby i inni mogli takową udzielać. Tym sposobem bowiem obudzona konkurencya mogłaby wpłynąć na zmniejszenie opłat, za udzielenie pomocy pobieranych.

w Warszawie, dnia 1 (13) Lutego 1865 roku.

Naczelnik Zarządu Kommunikacyj,
Generał-Lejtenant (podpisano) *Szuberski*.

Nr. 712.

Приложение 1-ое къ № 11-му.

Форма А.

№ 1. Нижеподписавшійся водоходецъ объявилъ, что чрезъ линію Пlockаго моста имѣетъ проводить и внести въ кассу согласно тарифу по . . коп. отъ . . . , всего . . руб. . . к. (прописью) . . . руб. . . к. Пlockъ, дня, 18 года. Водоходецъ	КВИТАНЦІЯ СПЛАВНАГО СБОРА ПО ПLOCKОМУ М.СТУ.	№ 1. Водоходецъ уплатилъ въ кассу арендатора Пlockаго моста за со- гласно тарифу по . . . коп. отъ . . . , всего . . . руб. . . коп. (прописью) . . . руб. . . к. въ полученіи коихъ выдается настоящая квитанція. Пlockъ, дня, 18 года. Мостовой Кассиръ
№ 2.	КВИТАНЦІЯ СПЛАВНАГО СБОРА ПО ПLOCKОМУ М.СТУ.	№ 2.
№ 3.	КВИТАНЦІЯ СПЛАВНАГО СБОРА ПО ПLOCKОМУ М.СТУ.	№ 3.

1-y Annex do Nr. 11-go.

Wzór A.

№ 1. Podpisany spławiający zadeklaro- wał, iż przez linję mostu Plockiego ma przeprowadzić i złożył do kassy według taryfry po . . . kop. od razem rs. . . . kop. wyraźnie rs. . . . kop. . w Plocku, dnia . . . 18 roku. Spławiający	KWITARYUSZ SPŁAWNEGO PRZY MÓŚCIE PLOCKIM.	№ 1. Spławiający opłacił do kassy dzierżawcy mostu Plockiego za we- dług taryfry po kop. od razem rs. . . . kop. . . wyraźnie rubli sr. . . . kop. . . z odbioru których kwituję. w Plocku, dnia . . . 18 roku. Kassyer Mostu
№ 2.	KWITARYUSZ SPŁAWNEGO PRZY MÓŚCIE PLOCKIM.	№ 2.
№ 3.	KWITARYUSZ SPŁAWNEGO PRZY MÓŚCIE PLOCKIM.	№ 3.

Приложение 2-ое къ N° 11-му.

Форма В.

N° 1. ОБЪЯВЛЕНИЕ. Водоходцу арендаторъ предложилъ во- просъ, не желаетъ ли онъ оказанія ему помощи въ снарядахъ и людяхъ, съ цѣлью облегчить проходъ чрезъ линію Пlockаго моста, на что водо- ходецъ объявилъ, что въ оной не нуждается, и въ удостовѣреніе сего собственноручно подписывается. Пlockъ, дня 18 года. Водоходецъ		
N° 2.		
N° 3.		

2-gi Annex do Nr. 11-go.

Wzór B.

N° 1. DEKLARACYA. Spławiającemu dzierżawca przedstawił: czyby nie przyjął pomocy w rekwizytach i ludziach, celem ułatwienia przepły- nięcia przez linię mostu Plockiego, na co spławiający oświadczył, że takowej nie potrzebuje, w dowód czego własnoręcznie pod- pisuje się. W Plocku, dnia 18 roku. Spławiający		
N° 2.		
N° 3.		

Приложение 3-е къ N° 14-му.

Форма С.

N° 1. Водоходецъ ведущій нанялъ отъ арендатора моста: Якорей — штукъ. Канатовъ — " . Лодокъ съ блоками — " . Лодокъ обыкновенныхъ — " . Лодокъ — " . которые предоставляются въ распоряженіе водоходца для употребленія, согласно его усмотрѣнію, въ пособіе къ проводу черезъ линію Плоцкаго моста. За это условился и внесъ въ кассу арендатора . . . руб. . . к. (прописью) . . . руб. . . к. съ положительнымъ предвареніемъ, что, въ случаѣ поврежденія нанятыхъ снарядовъ, водоходецъ не обязанъ производить никакого вознагражденія; причиненныя же поврежденія или быковъ, связей и самаго моста, падаютъ на водоходца. Плоцкъ, дня, 18 . . . года. Водоходецъ Мостовой Кассиръ	N° 1. Водоходецъ ведущій нанялъ отъ арендатора моста: Якорей — штукъ. Канатовъ — " . Лодокъ съ блоками — " . Лодокъ обыкновенныхъ — " . Лодокъ — " . которые предоставляются въ распоряженіе водоходца для употребленія, согласно его усмотрѣнію, въ пособіе къ проводу черезъ линію Плоцкаго моста. За это условился и внесъ въ кассу арендатора . . . руб. . . к. (прописью) . . . руб. . . к. съ положительнымъ предвареніемъ, что, въ случаѣ поврежденія нанятыхъ снарядовъ, водоходецъ не обязанъ производить никакого вознагражденія; причиненныя же поврежденія или быковъ, связей и самаго моста, падаютъ на водоходца. Плоцкъ, дня, 18 . . . года. Водоходецъ Мостовой Кассиръ
--	--

3-ci Annex do Nr. 11-go.

Wzór C.

N° 1. Spławiający Prowadzący wynajął od dzierżawcy mostu: Kotwic sztuk — Lin — " — Łodzi z blokami — " — Łodzi zwyczajnych — " — Łodzi — " — które oddają się do dyspozycji spławiającego, do użycia według jego uznania, w pomoc do przeprowadzenia przez linję mostu Płockiego, za co zgodził się i zapłacił do kasy dzierżawcy rs. . . . kop. . . . wyrażnie rs. . . . kop. . . . z wyraźnem zastrzeżeniem, że, na wypadek uszkodzenia w najetych utensyliach, spławiający nie jest obowiązany żadnego wynagrodzenia uiszczać; szkody zaś przez lub w izbicach, wiazaniach i w samym moście zrządzone, ciążą spławiającego. w Płocku, dnia . . . 18 roku. Spławiający Kassyer mostowy	N° 1. Spławiający Prowadzący wynajął od dzierżawcy mostu: Kotwic sztuk — Lin — " — Łodzi z blokami — " — Łodzi zwyczajnych — " — Łodzi — " — które oddają się do dyspozycji spławiającego, do użycia według jego uznania, w pomoc do przeprowadzenia przez linję mostu Płockiego, za co zgodził się i zapłacił do kasy dzierżawcy rs. . . . kop. . . . wyrażnie rs. . . . kop. . . . z wyraźnem zastrzeżeniem, że, na wypadek uszkodzenia w najetych utensyliach, spławiający nie jest obowiązany żadnego wynagrodzenia uiszczać; szkody zaś przez lub w izbicach, wiazaniach i w samym moście zrządzone, ciążą spławiającego. w Płocku, dnia . . . 18 roku. Spławiający Kassyer mostowy
---	---

Приложение 4-ое къ N° 11-му.

Форма D.

N ^o 1.	ДОБРОВОЛЬНОЕ УСЛОВІЕ	N ^o 1.
Водоходецъ ведущій нанялъ отъ арендатора въ пособіе снаряды и людей съ приданіемъ над- смотрщика, завѣдывающаго прохо- домъ судовъ чрезъ линію Плоцкаго моста за что условился и внесъ въ мостовую кас- су . . . руб. . . к. (прописью) руб. . . к. съ положи- тельнымъ предвареніемъ, что, въ слу- чай причиненныхъ поврежденій во время прохода, какъ нанятыхъ сна- рядовъ, такъ и самаго моста, водо- ходецъ не обязанъ производить за то никакого вознагражденія. Относительно же могущихъ прои- зойти поврежденій арендаторъ не гарантируетъ оныхъ.	Водоходецъ ведущій нанялъ отъ арендатора въ пособіе снаряды и людей съ приданіемъ над- смотрщика, завѣдывающаго прохо- домъ судовъ чрезъ линію Плоцкаго моста за что условился и внесъ въ мостовую кас- су . . . руб. . . к. (прописью) руб. . . к. съ положи- тельнымъ предвареніемъ, что, въ слу- чай причиненныхъ поврежденій во время прохода, какъ нанятыхъ сна- рядовъ, такъ и самаго моста, водо- ходецъ не обязанъ производить за то никакого вознагражденія. Относительно же могущихъ прои- зойти поврежденій арендаторъ не гарантируетъ оныхъ.	
Плоцкъ, дня, 18 . . . года.		Плоцкъ, дня, 18 . . . года.
Водоходецъ		Водоходецъ
Мостовой Кассиръ		Мостовой Кассиръ

4-y Annex do Nr. 11-go.

Wzór D.

N ^o 1.	ДОБРОВОЛЬНА ОБУСТРОЕНА UMOWA.	N ^o 1.
Spławiający Prowadzący wynajął od dzierżawcy pomoc w re- kwizytach i ludziach wraz z doda- niem przez . . . dozorca dyrygującego przeprawą przez linję mostu Płoc- kiego за co ugodził się i wypłacił do kassy mo- stowej rs. . . kop. . . wyraźnie rs. . . kop. . . z wyraźnem zastrzeżeniem, że na wypadek uszko- dzeń zrzędzonych, tak w wynają- tych rekwizytach, jak i w samym mo- ście w czasie przeprawy, spławiają- cego nie ciąży żadne wynagrodzenie. Co się zaś tyczy uszkodzeń zająć mogących dzierżawca takowych nie gwarantuje.	Spławiający Prowadzący wynajął od dzierżawcy pomoc w re- kwizytach i ludziach wraz z doda- niem przez . . . dozorca dyrygującego przeprawą przez linję mostu Płoc- kiego за co ugodził się i wypłacił do kassy mo- stowej rs. . . kop. . . wyraźnie rs. . . kop. . . z wyraźnem zastrzeżeniem, że na wypadek uszko- dzeń zrzędzonych, tak w wynają- tych rekwizytach, jak i w samym mo- ście w czasie przeprawy, spławiają- cego nie ciąży żadne wynagrodzenie. Co się zaś tyczy uszkodzeń zająć mogących dzierżawca takowych nie gwarantuje.	
w Płocku, dnia . . . 18 . . . roku.		w Płocku, dnia . . . 18 . . . roku.
Spławiający		Spławiający
Kassyer mostowy		Kassyer mostowy

В) ПРАВИЛА ОТНОСИТЕЛЬНО ПРОПУСКА СУДОВЪ И ПЛОТОВЪ ЧЕРЕЗЪ ПЛАШКОУТНЫЕ МОСТЫ НА РѢКѢ ВИСЛѢ У КРѢПОСТЕЙ.

№ 12.

Инструкція касательно пропуска судовъ и плотовъ черезъ плашкоутные мосты, устроенные при крѣпостяхъ на рѣкѣ Вислѣ, а также относительно составленія протоколовъ и взысканія со шкиперовъ штрафовъ и вознагражденій за поврежденія, причиненныя мосту наплывшими на него судами или плотами (*).

(22 Февраля (6 Марта) 1855 г.)

§ 1.

Мѣста, въ которыхъ должны останавливаться плоты и суда.

Плоты и суда, идущіе по рѣкѣ Вислѣ и не имѣющіе якорей, должны останавливаться на разстояніи около 400 сажень, выше моста. Берлинкамъ, пароходамъ и вообще всѣмъ снабженнымъ якорями судамъ, дозволяется останавливаться на разстояніи 25 сажень, судамъ же слѣдующимъ вверхъ по рѣкѣ—у самаго моста.

§ 2.

О представленіи паспортовъ владельцами судовъ.

По прибытіи на вышеозначенныя мѣста судовъ и плотовъ, не имѣющихъ якорей, владельцы или ихъ повѣренные должны лично представить въ канцелярію Коменданта крѣпости паспор-

(*) Инструкція эта, утвержденная Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія 5 (17) Іюня 1837 г., № 13,450/24,610, засимъ, для дополненія объявленія Муниципальнаго Управленія г. Варшавы отъ 26 Мая (7 Іюня) 1838 года относительно пропуска судовъ и плотовъ черезъ Вар-

В) PRZEPISY O PRZEPUSZCZANIU STATKÓW I TRATEW PRZEZ MOSTY ŁYŻWOWE PRZY FORTECACH NA RZECIE WIŚLE.

№ 12.

Instrukcja, względem przepuszczania statków i tratów przez łyżwowe mosty, znajdujące się przy fortecach na rzece Wiśle, sporządzania protokołów, pociągania do kar i opłat szyprów za uszkodzenia mostu, przez napłynięcie nań statków lub tratów (*).

(d. 22 Lutego (6 Marca) 1855 r.)

§ 1.

Miejsca gdzie tratwy i statki powinny się zatrzymywać.

Tratwy i statki spławiane Wisłą, a nie mające kotwic, powinny zatrzymywać się w odległości około 400 sążni powyżej mostu. Berlinki, parostatki i w ogóle wszystkie statki mające kotwice, mogą zatrzymywać się w odległości 25 sążni, a statki idące pod wodę, przy samym moście.

§ 2.

O przedstawianiu paszportów przez prowadzących statki.

Po przybyciu na wyżej oznaczone miejsce statków i tratów nie mających kotwic, właściciele, albo ich umocowani, powinni osobiście przedstawić w kancelaryi Komendanta twierdzy pasz-

(*) Instrukcja ta, zatwierdzona przez Kommissję Rządową Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego pod dniem 5 (17) Czerwca 1837 r., Nr. 13,450/24,610, następnie zmieniona i uzupełniona co do niektórych szczegółów, dla dopełnienia obwieszczenia Urzędu Muncypalnego miasta Warszawy z dnia

ты, какъ свои собственные, такъ и всѣхъ находящихся на судахъ или плотяхъ рабочихъ, послѣ чего имъ будетъ указано мѣсто, въ которомъ разводится мостъ, и время пропуска.

Паспорты владѣльцевъ судовъ или ихъ повѣренныхъ записываются въ особую книжку, съ обозначеніемъ въ ней: а) количества плотовъ или судовъ, принадлежащихъ тому же владѣльцу, и б) времени, когда именно они представлены и возвращены.

§ 3.

О порядкѣ пропуска.

Въ случаѣ одновременнаго прибытія большого числа судовъ или плотовъ, завѣдывающій мостомъ офицеръ, въ установленном для пропуска оныхъ время, опредѣляетъ подлежащее пропуску количество сихъ судовъ; при чемъ строго соблюдаетъ очередь, въ какой эти суда причалили къ мосту.

Еслибы затѣмъ владѣлецъ судна или плота, въ неназначенный ему для прохода моста день, двинулся съ своими судами, — въ той увѣренности, какъ это уже неоднократно случалось, что мостовая стража, изъ опасенія могущихъ произойти отъ этого поврежденій, не наведетъ моста, — въ такомъ случаѣ съ виновнаго взыскивается установленный Магистратомъ города Варшавы штрафъ въ количествѣ 4 руб. 50 коп.

§ 4.

О возвращеніи паспортовъ послѣ прохода моста, безъ поврежденія оного.

Послѣ прохода моста, безъ причиненія вреда, выдается владѣльцамъ судовъ или ихъ повѣреннымъ отъ завѣдывающаго

шавскій городской мостъ, подверглась нѣкоторому измѣненію и въ измѣненномъ уже видѣ, съ разрѣшенія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 22 Февраля (6 Марта) 1855 года, обнародована была въ № 65 и 66 Варшавской Полицейской Газеты за 1855 годъ.

порта свое, jako též i wszystkich robotników znajdujących się na statkach albo na tratwach, po czém wskazane im będzie miejsce, gdzie się otwiera most i czas przepuszczania.

Paszporta właścicieli statków, albo ich umocowanych, zapisują się do osobnej książki, z oznaczeniem: a) liczby tratw albo statków, należących do tegoż właściciela, i b) czasu, w którym były przedstawione i napowrót zwrócone.

§ 3.

Kolej przepuszczania.

W razie przybycia wielkiej liczby na raz jeden statków lub tratw, zarządzający mostem officer, w czasie właściwym do przepuszczania tychże, назначаетъ: jaka ich liczba ma być przepuszczoną; przyczém ściśle przestrzega kolei, w jakiej statki przybyły do mostu.

Jeżeliby więc właściciel statku albo tratwy w dniu nieprzeznaczonym dla niego do przepływu mostu, puścił się z swojemi statkami w téj myśli, jak się to już nieraz praktykowało, że straż mostowa nie zamknie mostu z obawy uszkodzenia oного, naówczas winny ulegnie karze, oznaczonej przez Urząd Muncypalny miasta Warszawy w kwocie rs. 4 kop. 50.

§ 4.

O zwracaniu paszportów po przebyciu mostu bez uszkodzenia oного.

Po przebyciu mostu bez przypadku, właściciele statków albo ich umocowani, otrzymają od zarządzającego mostem kartkę,

26 Maja (7 Czerwca) 1838 r., co do przepuszczania statków i tratw przez Warszawski miejski most, w tak zmienionym tekście, z upoważnienia Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 12 Lutego (6 Marca) 1855 roku zamieszczoną była w Gazecie Warszawskiej Policyjnej, w Nr. 65 i 66 z 1855 roku.

мостомъ билетъ, по предъявленіи котораго, они немедленно получаютъ обратно свои паспорта изъ канцеляріи Коменданта крѣпости.

§ 5.

О задерживаніи судовъ или плотовъ въ случаѣ поврежденія моста.

Въ случаѣ столкновенія судна или плота съ мостомъ въ самомъ его отверстіи, или въ другомъ мѣстѣ, паспортъ владѣльца судна или его повѣреннаго задерживается въ канцеляріи Коменданта крѣпости, а самое судно или плотъ останавливаются ниже моста и причаливаются къ берегу; для охраненія же, отряжается къ нимъ, по приказанію Коменданта крѣпости, временный караулъ, до окончательнаго разсчета за поврежденіе моста и до полученія квитанціи въ неимѣніи никакихъ претензій со стороны Инженернаго Управленія. Если же, въ теченіе 10-дневнаго срока со времени случившагося поврежденія, владѣльцемъ не будетъ внесена причитающаяся отъ него сумма, то Инженерное Управленіе доносить о томъ подлежащему начальству и испрашиваетъ его разрѣшенія на продажу съ публичнаго торга задержаннаго судна или плота.

§ 6.

Объ ответственности владѣльцевъ судовъ за причиненныя поврежденія моста.

На основаніи распоряженія Муниципальнаго Управленія города Варшавы отъ 26 Мая (7 Іюня) 1838 года, съ владѣльца судна или плота, столкнувшагося съ мостомъ, взыскивается: а) штрафъ въ размѣрѣ 4 руб. 50 коп. за каждый плотъ или судно, причинившее поврежденіе мосту; касательно же судовъ, задѣвшихъ за мостъ, безъ поврежденія онаго во время прохода,

за оказаніемъ которѣй natychmiast zwrócone im zostaną paszporta z kancelaryi Komendanta twierdzy.

§ 5.

O zatrzymywaniu statków lub tratw w przypadku uszkodzenia mostu.

W przypadku uderzenia statku albo tratwy o most w samym jego otworze, lub w inném miejscu, paszport właściciela statku lub jego umocowanego zatrzymuje się w kancelaryi Komendanta twierdzy; statek takowy lub tratwa stają poniżej mostu i przybijają do brzegu; dla ochrony zaś, z rozkazu Komendanta twierdzy, ustanawia się przy nich czasowa straż, aż do ukończenia obrachunku za uszkodzenie mostu i pozyskania pokwitowania o nieistnieniu już pretensyi od Zarządu Inżynierów. Jeżeli zaś w przeciągu 10-iu dni od czasu wypadku, właściciel nie wniesie przynależnej od niego kwoty, to Zarząd Inżynierów doniesie o tém właściwej Władzy i zażąda decyzji na sprzedanie zatrzymanego statku lub tratwy przez publiczną licytację.

§ 6.

O odpowiedzialności właścicieli statków za uszkodzenie mostu.

Na zasadzie rozporządzenia Urzędu Municypalnego miasta Warszawy z dnia 26 Maja (7 Czerwca) 1838 roku, ściągają się od prowadzącego statki lub tratwy, które uderzyły o most: а) karę po rs. 4 kop. 50 od każdej tratwy lub statku, które most uszkodziły; co się tyczy statków, które zawadziły o most bez uszkodzenia onego w czasie przechodu, przepis wspomnionego wyżej

правило вышеупомянутого распоряженія подлежит измѣненію въ томъ, что въ этомъ случаѣ не взыскивается денежный штрафъ; б) плата за исправленіе причиненныхъ поврежденій моста и на постройку испорченныхъ или утраченныхъ во время происшествія мостовыхъ снарядовъ.

Штрафъ взыскивается, всякій разъ, на основаніи протокола, составленнаго на мѣстѣ, тотчасъ послѣ исправленія моста.

§ 7.

О составленіи протоколовъ.

Протоколъ о поврежденіи моста, а равно о причитающихся отъ владѣльца, денежномъ штрафѣ и платѣ за исправленіе, составляется на мѣстѣ завѣдывающимъ мостомъ инженернымъ офицеромъ, обще съ плацъ-адъютантомъ, назначеннымъ Комендантскимъ Управленіемъ, для наблюденія за порядкомъ при пропускѣ судовъ, а также гражданскимъ чиновникомъ, то есть гминнымъ Войтомъ или Бургомистромъ, а въ г. Варшавѣ совместно съ полицейскимъ чиновникомъ. При составленіи протокола о причиненныхъ поврежденіяхъ моста, долженъ также присутствовать и виновникъ поврежденія, то есть, владѣлецъ судна или его повѣренный; послѣ чего протоколъ свидѣтельствуется Начальникомъ Инженерной Команды и утверждается окончательно Комендантомъ крѣпости. Въ протоколѣ должны быть подробно обозначены: происшествіе, фамилія владѣльца судна и его шкипера, количество столкнувшихся съ мостомъ судовъ или плотовъ, причиненныя поврежденія моста, количество рабочихъ и матеріаловъ, употребленныхъ для исправленія моста и для отвода напедшаго на оный судна или плота, а равно размѣръ штрафа и вознагражденія за исправленіе поврежденій. Справочныя цѣны должны составлять норму вознагражденія за употребленныхъ рабочихъ и матеріалы. По соображенію, что плашкоутный мостъ, въ сравненіи съ дру-

розпорządzenia ulega zmianie w tém, że kara pieniężna ściągana być nie powinna; b) zapłatę za naprawę uszkodzeń zrzadzonych w moście i na zastąpienie zepsutych lub utraconych w czasie wypadku utensyliów mostowych.

Kara ściaga się za każdym razem, pódług spisanego protokółu na miejscu, zaraz po naprawieniu mostu.

§ 7.

O spisываніи протоколовъ.

Protokół uszkodzenia mostu, jako téż należnej od właściciela kary pieniężnej i zapłaty za naprawę, spisuje się na miejscu, przez zarządzającego mostem officera inżynierów, wspólnie z Adjutantem placu, przeznaczonym od Zarządu Komendanta dla pilnowania porządku przy przepuszczaniu, jako téż z cywilnym urzędnikiem, to jest Wójtem gminy, albo Burmistrzem, a w mieście Warszawie z urzędnikiem policyjnym. Przy spisaniu protokółu sprawdzenia uszkodzeń mostu, winien także być obecny i zarządzający szkodę, to jest właściciel statku albo jego umocowany; poczem protokół poświadcza Dowódca Komendy Inżynierów i ostatecznie zatwierdza Komendant twierdzy. W protokóle winny być szczegółowo wymienione: wypadek, nazwisko właściciela i szypa jego, liczba statków albo tratow, które uderzyły o most, uszkodzenia zrobione w moście, jaka liczba ludzi i materyałów była użyta do naprawy mostu i przy odepchnięciu od niego statku lub tratwy, która na niego napłynęła, w jakiej wysokości przypada kara i zapłata za naprawę uszkodzeń. Ceny zatwierdzone stanowić mają stopę wynagrodzenia za użycie ludzi i za materyały. Z uwagi, że łyżwowy most, w porównaniu z innemi, podlega większemu ciśnieniu wody i z tego powodu kotwice i liny, za pomocą których on się utrzymuje, powinny być w najlepszym stanie, to przy spisaniu protokółu potrzeba naj-

гими, подвергается большому напору воды, и поэтому сдерживающие его якоря и канаты должны быть въ отличномъ состояніи, при составленіи протокола необходимо больше всего обращать вниманіе на то, въ какомъ состояніи находятся канаты, которые испытали самое сильное треніе столкнувшись съ плашкоутами судна или плота; при чемъ постановляется правиломъ, что, если столкнувшееся съ мостомъ судно протерло канатъ до такой степени, что отъ этого разорвалось хотя одно его звено, то владѣлецъ судна долженъ поставить вмѣсто протертаго новый канатъ, но въ такомъ случаѣ, если этотъ канатъ не былъ обветшавшій и поврежденъ отъ времени, или если не былъ уже связанъ въ одномъ или нѣсколькихъ мѣстахъ. Въ семъ послѣднемъ случаѣ можно ограничиться только взысканіемъ штрафа въ 4 руб. 50 коп. и возмѣщеніемъ издержекъ, понесенныхъ по отводу задѣвшаго за мостъ судна.

Оторванные наплывшимъ на мостъ судномъ якоря равнымъ образомъ записываются въ протоколъ, съ тѣмъ, чтобы на мѣсто ихъ были поставлены новые, на счетъ виновнаго. Владѣльцу же судна предоставляется искать утраченный якорь, и для содѣйствія въ этомъ отпускаются ему безвозмездно, изъ числа находящихся при мостѣ, лодка и другіе снаряды, а также отряжается тотчасъ одинъ человекъ изъ мостовой прислуги, для указанія мѣста, гдѣ именно оторванъ якорь, чтобы не занесло его пескомъ.

Въ случаѣ отысканія оторванныхъ якорей, взысканная за оныя плата должна быть возвращена.

Все послѣдствія столкновенія плота или судна съ мостомъ, какъ-то: разорваніе и разрубка сплоченныхъ балокъ, разведеніе частей моста, для пропуска наплывшаго на оный предмета, разрубка, въ случаѣ нужды, плотовъ, для пропуска оныхъ по частямъ, утраченные и поврежденные при этомъ мостовые матеріалы и т. п., должны быть вознаграждены владѣльцемъ судна.

вѣдѣй на то давать baczenia, w jakim są stanie też liny, które najbardziej były wystawione na tarcie uderzającą o łyżwy tratwy albo statku, i stanowi się jako prawidło, że jeżeli uderzający statek o most, tak przetarł linę, że mogło się zerwać choć jedno jej ogniwo, to właściciel statku winien zwrócić, w miejsce przetartej, nową linę, lecz tylko w takim razie, jeżeli taż lina nie była starą, uszkodzoną przez czas, oraz nie była już związaną w jednym lub w kilku miejscach. W ostatnim razie można się ograniczyć ściąganiem kary rs. 4 kop. 50 i zapłatą kosztów, za odciągnięcie statku zawadzającego o most.

Oderwane kotwice przez statek, który napłynął na most, również zamieszczają się do protokołu, celem zamiany tychże na nowe kosztem winnego. Właścicielowi zaś statku pozwala się szukać utraconej kotwicy; dla ułatwienia mu zaś tego, udziela się bezpłatnie ze znajdujących się przy moście, łódka i inne przyrządy, a także wyznacza się natychmiast jeden człowiek ze służby mostowej, dla wskazania miejsca, gdzie kotwica oderwała się, aby nie została zasypaną piaskiem.

W razie wynalezienia oderwanych kotwic, ściągnięta za nie opłata winna być powróconą.

Wszystkie skutki uderzenia tratwy albo statku o most, jako to: rozerwanie i rozrąbanie spojonych belek, wyprowadzenie części mostu dla przepuszczenia przedmiotu, który napłynął na niego, rozrąbanie w razie potrzeby tratw dla przepuszczenia onych częściami, utracone i uszkodzone przytém materiały mostowe, i t. p., winny być wynagrodzone przez właściciela statku.

Мостовая же стража, заботясь о самоскорѣйшемъ возстановленіи сообщенія по мосту, должна стараться устранить наплывшій на него предметъ въ порядкѣ, причиняющемъ наименѣе убытковъ владѣльцу судна.

§ 8.

О веденіи контроля взыскиваемыхъ штрафовъ, а также объ отсылкѣ оныхъ и о производствѣ платы подрядчику за совершенныя имъ починки.

Денежные штрафы, внесенные по 4 руб. 50 коп. за каждый плотъ или судно, столкнувшееся съ мостомъ и повредившее оный, записываются въ заведенную на сей конецъ въ Инженерной командѣ шнуровую книгу, которая будетъ имѣть особое назначеніе отъ прочихъ суммъ, предназначенныхъ для Инженернаго Управленія. Взысканныя штрафныя деньги отсылаются къ концу года въ Брестъ-Литовское Уѣздное Казначейство, для причисленія ихъ къ государственнымъ доходамъ, на основаніи ст. 1697-ой, II-го раздѣла, IV-ой книги X-го тома Свода Законовъ Гражданскихъ (изд. 1842 года). Взысканныя за исправленіе поврежденій суммы не подлежатъ запискѣ въ контрольныя книги, но тотчасъ послѣ ихъ взноса выдаются подрядчику починокъ, подъ его росписку на протоколѣ, который хранится при дѣлахъ команды; поэтому Инженерная команда отвѣтствуетъ исключительно за цѣлость и исправленіе моста.

Уплатившему штрафъ за поврежденіе моста лицу должна быть выдана квитанція, съ обозначеніемъ въ ней уплаченной суммы и рода причиненнаго поврежденія; такимъ образомъ устранятся злоупотребленія и представится возможность разрѣшить и повѣрить съ удобствомъ всякую жалобу.

Стражъ zaś, не zaniedbując jak najspieszniejszego przywrócenia komunikacyi przez most, starać się powinna usunąć przedmiot, który na niego napłynął, w sposób przynoszący najmniej strat właścicielowi statku.

§ 8.

O utrzymaniu kontroli wpływów z kar, odsyłaniu onych i wypłacie entrepreneurowi za uskutecznione reparacye.

Kary pieniężne po rs. 4 kop. 50, wniesione od każdej tratwy lub statku uderzającego o most i uszkadzającego takowy, zapisują się do księgi sznurowej, utrzymywanej na ten cel w Komendzie Inżynierów, która oddzielne mieć będzie przeznaczenie od innych funduszów, dla Zarządu Inżynierów przeznaczonych. Wpływy z kar z końcem roku odsyłają się do kassy powiatowej Brzeskiej, dla zaliczenia ich do dochodów Państwa, na zasadzie art. 1,697-go, III rozdziału, księgi IV-jej, X-go tomu Zbioru praw cywilnych, wydania 1842 roku. Summy wniesione za reparacyę uszkodzeń nie będą zapisywane do ksiąg kontrolowych, lecz zaraz po ich otrzymaniu wypłacają się entrepreneurowi na prawy za jego pokwitowaniem na protokóle, dla zachowania w aktach Komendy; tym więc sposobem Komenda Inżynierów jest wyłącznie odpowiedzialna za całość i naprawę mostu.

Opłacającemu karę za uszkodzenie mostu, powinno być wydawane pokwitowanie, z wyszczególnieniem w niem kwoty zapłaconej i rodzaju zrzędzonej szkody; przez co usunięte będą nadużycia, i każdą skargę z łatwością będzie można rozstrzygnąć i sprawdzić.

§ 9.

О времени пропуска судовъ.

Для пропуска плотовъ и судовъ мостъ разводится одинъ разъ въ день, а именно утромъ, тотчасъ послѣ прохода казенныхъ людей на работы, и остается открытымъ до прибытія первыхъ подводъ съ матеріалами, то есть въ продолженіе собственно лишь трехъ часовъ, именно: въ Маѣ, Іюнѣ и Іюлѣ мѣсяцѣ съ 5-ти до 8-ми часовъ, въ Августѣ съ половины 6-го до 8 съ половиною, въ Сентябрѣ съ половины 7-го до половины 10-го, въ Октябрѣ съ 7-ми до 10-ти часовъ утра.

§ 10.

О пароходахъ.

Пароходы всякаго рода, вмѣстѣ съ провозимымъ ими грузомъ, пропускаются во всякое время дня, тотчасъ послѣ прибытія ихъ къ крѣпости.

§ 11.

Ширина отверстія.

Для пропуска плотовъ выводятся изъ моста 4 платформы (8 плашкоутовъ), при чемъ отверстіе моста должно имѣть около 16 сажень ширины; для судовъ же и пароходовъ выводятся двѣ платформы или дѣлается отверстіе въ 8 сажень, ибо такая ширина отверстія, по опыту прошлыхъ лѣтъ, оказалась вполне достаточною. При этомъ мосты должны быть разводимы въ мѣстахъ наиболѣе удобныхъ для судоходства, такъ, чтобы суда могли проходить по самой срединѣ отверстія, не встрѣчая препятствій по причинѣ отмелей или теченія рѣки.

§ 12.

Случаи, въ которыхъ пропускъ судовъ не можетъ быть дозволенъ.

Пропускъ судовъ и плотовъ черезъ мостъ не можетъ быть дозволенъ въ слѣдующихъ случаяхъ: 1) при порывистомъ вѣтрѣ поперекъ рѣки или противъ ея теченія; 2) во время тумана; 3) въ дни, назначенные начальствомъ для обзрѣнія крѣ-

§ 9.

О czasie przepuszczania statków.

Dla przepuszczania tratw i statków, most rozwodzony bywa raz na dzień, a mianowicie rano zaraz po przejściu rządowych ludzi na roboty i zostaje otwarty do czasu przybycia pierwszych podwód z materyałami, to jest jedynie tylko w przeciągu trzech godzin, mianowicie w Maju, Czerwcu i Lipcu od godziny 5-jej do 8-jej, w Sierpniu od wpół do 6-jej do 8-jej i pół, we Wrześniu od wpół do 7-jej do wpół do 10-jej, w Październiku od godziny 7-jej do 10-jej z rana.

§ 10.

O parostatkach.

Parostatki wszelkiego rodzaju i transportowane przez nie przedmioty przepuszczają się w każdój porze dnia, zaraz po przybyciu ich przed fortecę.

§ 11.

Szerokość otworu.

Dla przepuszczenia tratw wyjmują się z mostu 4 tafle (8 łyżew), otwór mostu będzie miał do 16 sążni szerokości; dla statków zaś i parostatków wyjmują się dwie tafle, czyli 8 sążni otworu; taka bowiem szerokość otworu z doświadczenia lat zeszłych okazała się zupełnie dostateczna. Przyczém mosty powinny być rozwodzone w miejscach najwięcej dogodnych do żeglugi, tak, ażeby statki mogły przechodzić samym środkiem otworu, nie doznając przeszkód z powodu mielizny lub kierunku biegu rzeki.

§ 12.

Wypadki, w których przepuszczanie statków miejsca mieć nie może.

Przepuszczanie statków i tratw przez most nie może być dozwolone w następujących wypadkach: 1) przy silnym wietrze na poprzek rzeki lub przeciw jej biegowi; 2) w czasie mgły; 3) w dniu przeznaczone przez zwierzchność na przegląd robót forte-

постныхъ работъ. Въ такомъ случаѣ владѣльцамъ судовъ или шкиперамъ, если они пожелаютъ, выдается свидѣтельство, съ приложеніемъ казенной печати и съ изложеніемъ въ немъ причины и времени задержанія судна. Задерживаніе же пароходовъ и судовъ, снабженныхъ якорями, допускается только во время сильной бури.

§ 13.

Предосторожности.

Для предохраненія моста отъ поврежденій во время прохода онаго, владѣльцы судовъ обязаны имѣть достаточное число рабочихъ, правящихъ плотами, а именно: на большихъ 8-весельныхъ по 16-ти человекъ, на 4-весельныхъ по 8-ми, или при каждомъ веслѣ по 2 человека, такъ какъ, по опыту прошедшихъ лѣтъ, вышеозначенное число рабочихъ оказалось безусловно необходимымъ. Но, какъ число людей, находящихся на плотѣхъ, обыкновенно достигаетъ едва половины опредѣленной выше цифры, а въ помощь имъ нанимаются не имѣющіе паспортовъ работники изъ окрестностей крѣпости, то Инженерная команда, не будучи въ состояніи повѣрить, всѣ ли плоты снабжены достаточнымъ числомъ гребцовъ, предваряетъ о томъ владѣльцевъ судовъ или плотовъ, предоставляя имъ самимъ наблюсти за исполненіемъ сего условія.

Въ видахъ облегченія водоходцамъ найма и употребленія для сплава добавочныхъ рабочихъ, дозволяется, послѣ прохода пространства между мостомъ, высаживать ихъ на крѣпостную пристань и возвращаться крѣпостнымъ берегомъ къ мѣсту, откуда спускаются плоты, съ тою именно цѣлью, чтобы они могли быть употреблены для сплава другихъ плотовъ.

Во время пропуска плотовъ, Инженерная команда отряжаетъ впередъ двѣ лодки, съ запасными якорями и канатами, для задержанія и поворота плотовъ, слѣдующихъ не по надлежащему направленію и тѣмъ самымъ угрожающихъ мосту столкновеніемъ.

Варшава, 22 Февраля (6 Марта) 1855 года.

чныхъ. W takim razie, na żądanie właścicieli statków lub szypów, wydaje im się świadectwo, opatrzone pieczęcią urzędową, z wyrażeniem w niem przyczyny i czasu zatrzymania statku. Zatrzymywanie zaś statków parowych i opatrzonych kotwicami, może mieć miejsce tylko podczas silnej burzy.

§ 13.

Ostrożności.

Celem zapewnienia przepływu mostu bez szkody, właściele obowiązani mieć dostateczną ilość robotników do kierowania tratwami, a mianowicie: na wielkich 8-iu wiosłowych po 16-tu ludzi, na 4-ro wiosłowych po 8-iu, czyli przy każdym wiosle po 2-ch ludzi; gdyż według doświadczenia z 3-ch lat upłynionych, powyższa liczba robotników okazała się niezbędnie potrzebną. Że zaś liczba ludzi na tratwach zwykle dochodzi zaledwie połowy wyżej oznaczonej, a w pomoc tym najmują się robotnicy z okolic twierdzy, nie posiadający paszportów, to Komenda Inżynierów nie będąc w stanie sprawdzać, czy wszystkie tratwy opatrzone są dostateczną liczbą ludzi, uprzedza o tém właścicieli statków lub tratw, pozostawiając im samym dopilnowanie się w tym względzie.

Dla ułatwienia spławiającym najmu i użycia do spławu dodatkowych robotników, pozwala się wysadzać ich, po przepływie przestrzeni między mostem, na forteczną przystań i powracać fortecznym brzegiem do miejsca, z którego spuszcza się tratwy, a to dla tego, żeby mogli być użyci do spławiania innych tratw.

W czasie przepuszczania tratw, Komenda Inżynierów wysła naprzód dwie łódki z zapasowymi kotwicami i linami, celem zatrzymania i skierowania biegu nieidących w należyтым kierunku tratw, a tém samém zagrażających uderzeniem o most.

Warszawa, dnia 22 Lutego (6 Marca) 1855 roku.

С) ПЛАШКОУТНЫЙ МОСТЪ НА РѢКѢ ВИСЛА У Г. ВЛОЦЛАВКА.

ВВЕДЕНІЕ.

Вслѣдствіе поступившихъ многихъ просьбъ отъ жителей, какъ города Влоцлавка, такъ и его окрестностей, объ устройствѣ при этомъ городѣ удобнаго сообщенія чрезъ рѣку Вислу, составленный проектъ моста на желѣзныхъ плетеньяхъ, съ исчисленными на оный по сметѣ издержками въ 160,000 руб. сер., утвержденъ Намѣстникомъ въ Царствѣ 8 (20) Ноября 1864 года, и сооруженіе оного поручено особому Комитету.

Одновременно съ публичными торгами на работы по постройкѣ моста, объявлены были торги на арендное содержаніе доходовъ отъ мостоваго и сплаваго сборовъ, на основаніи тарифа, утвержденнаго Намѣстникомъ въ Царствѣ 10 (22) Декабря 1864 года, срокомъ на шесть лѣтъ. Доходы эти сняты въ шестилѣтнее арендное содержаніе, за ежегодную плату по 25,5 4 руб. сер.

Въ виду предстоящихъ издержекъ на постройку моста, которыя предположено покрыть изъ мостовыхъ сборовъ, заключено 12 (24) Мая 1865 г., между Польскимъ Банкомъ и Управленіемъ Путей Сообщенія, условіе, утвержденное того же числа Намѣстникомъ въ Царствѣ, накомъ условіемъ Польскій Банкъ обязался ссудить на постройку моста 160,000 руб. сер. срочными выдачами, по мѣрѣ успѣха работъ, считая по 6% со срока каждаго произведеннаго платежа, съ условіемъ возмѣщенія Банку ежегодно 10% отъ всей ссуженной суммы, изъ коихъ 6% поступаютъ на проценты, а 4% на погашеніе капитала.

Построенный мостъ открытъ для пѣды 17 (29) Октября 1865 года и за сими отданъ подрядчику въ ремонтное содержаніе на 6 лѣтъ, на условіяхъ, утвержденныхъ Намѣстникомъ въ Царствѣ 2 (14) Октября 1865 года.

Соотвѣтственныя вышеизложеннымъ обстоятельствамъ дѣла постановленія, ниже сего помѣщаются.

С) MOST ŁYŻWOWY NA RZECIE WIŚLE POD WŁOCŁAWKIEM.

WSTĘP.

W skutek licznychъ просьбъ mieszkańców, tak miasta Włocławka, jak i okolic jego, o urządzenie dogodnej komunikacji przez rzekę Wisłę pod tém miastem, sporządzony projekt mostu na łyżwachъ żelaznych, którego koszt na rs. 160,000 obliczono, zatwierdzony został przez Namiestnika Królestwa pod dniem 8 (20) Listopada 1864 roku, a zbudowanie onego poruczone oddzielnemu Komitetowi.

Jednocześnie z licytacją na roboty około budowy mostu, ogłoszoną została licytacja na dzierżawę dochodów z opłat mostowych i spławnych, według taryfry zatwierdzonej pod dniem 10 (22) Grudnia 1864 roku, na lat 6, przez Namiestnika Królestwa. Dzierżawę dochodów tych wypuszczono na lat sześć za sumę rs. 25,524 rocznie.

Na koszt budowy mostu, pokryć się mające z dochodów mostowych, zawarła została pod dniem 12 (24) Maja 1865 roku, między Bankiem Polskim a Zarządem Komunikacji Lądowych i Wodnych umowa, tegoż dnia zatwierdzona przez Namiestnika Królestwa, mocą której Bank Polski obowiązwał się udzielić sumę rs. 160,000 częściowemi ratami, w miarę postępu robót na budowę mostu, licząc procent 6% od daty każdej wypłaty, z warunkiem zwracania Bankowi corocznie 10% całej zaforszuszowanej summy, z których 6% idzie na procent, a 4% na amortyzację kapitału.

Most, po wybudowaniu, otwarty został dla publiczności dnia 17 (29) Października 1865 roku i oddany następnie do utrzymania przez lat 6 przedsiębiorcy, według warunków zatwierdzonych przez Namiestnika Królestwa pod dniem 2 (14) Października 1865 roku.

Odpowiednie skreślonemu powyżej stanowi rzeczy przepisy, zamieszczone są poniżej.

N° 13.

Условія арендованія сбора съ предполагаемаго къ постройкѣ моста, на желѣзныхъ плашкоутахъ, на рѣкѣ Вислѣ у города Влоцлавка.

(8 (20) Ноября 1864 г.)

Подъ городомъ Влоцлавкомъ полагается устроить чрезъ рѣку Вислу мостъ на желѣзныхъ плашкоутахъ. Для покрытія потребнаго по сему расхода, а также для содержанія и ремонтированія моста, Его Сіятельство Намѣстникъ въ Царствѣ Польскомъ 26 Сентября (8 Октября) 1864 года приказать изволилъ учредить по этому мосту перевозный и сплавной сборы, съ отдачею оныхъ въ арендное содержаніе съ торговъ. Торги будутъ произведены посредствомъ запечатанныхъ конвертовъ (in plus) въ Управленіи Путей Сообщенія въ Царствѣ, на нижеслѣдующихъ условіяхъ.

§ 1.

Торгъ будетъ произведенъ въ двухъ видахъ: на 3 года и на 6 лѣтъ, считая эти сроки со дня открытія ѣзды по мосту, и начнется въ обоихъ случаяхъ отъ суммы 24,000 рублей годовой арендной платы.

Ѣзду по мосту предполагается открыть въ Іюль мѣсяцѣ 1865 года, если же, по какимъ либо обстоятельствамъ, открытіе это пришлось бы отложить на позднѣйшее время—но въ томъ же 1865 году, то арендаторъ никакой претензіи по сему къ Казнѣ простираетъ не можетъ; въ случаѣ же отсрочки открытія моста до 1866 года, арендаторъ имѣетъ право отказаться отъ аренды, но безъ всякихъ претензій на вознагражденіе, и дол-

N° 13.

Warunki dzierżawy opłat, z mającego się wybudować mostu na łyżwachъ żelaznychъ na rzece Wiśle pod miastem Włocławkiem.

(d. 8 (20) Listopada 1864 r.)

Pod miastem Włocławkiem zamierzono wybudować most na łyżwachъ żelaznychъ. Na pokrycie potrzebnego w tym celu wydatku, tudzież dla utrzymania i naprawy mostu, Hrabia Namieśnik Królestwa decyzyą z dnia 26 Września (8 Października) 1864 roku rozkazać raczył ustanowić przy tymże moście opłaty przewozową i spławną, z wypuszczeniem ichъ w dzierżawę przez licytację. Licytacja odbędzie się przezъ запечатowane deklaracje (in plus) w Zarządzie Kommunikacyi Królestwa, na niżej wyrażonychъ warunkachъ:

§ 1.

Licytacja odbędzie się w podwójny sposób, z terminem trzech i sześcioletnim, licząc od dnia otwarcia mostu do przejazdu i rozpocznie się w obu razachъ od summy 24,000 rs. rocznej opłaty dzierżawnej.

Most do przejazdu zamierzono otworzyć w miesiącu Lipcu 1865 roku; gdyby zaś z powodu nieprzewidzianychъ okoliczności, otwarcie jego musiało być odłożonémъ do późniejszego czasu, lecz w tymże samymъ 1865 roku, to dzierżawca żadnej z tego powodu do Skarbu pretensyi rościć nie może; w razie zaś odłożenia otwarcia mostu do 1866 roku, dzierżawca ma prawo zrzeczenia się dzierżawy, lecz bezъ wszelkiej pretensyi do wynagrodzenia i obo-

женъ объявить объ отказѣ письменно не позже 1-го Декабря 1865 года.

§ 2.

Годовую сумму, какая останется на торгахъ за арендаторомъ, онъ обязанъ вносить равными частями, за два мѣсяца впередъ, къ первому числу, во Влоцлавскій Магистратъ.

По минованіи этого срока, арендаторъ подвергается понужденію къ уплатѣ посредствомъ военной экзекуціи и, сверхъ того, денежному штрафу по 10 руб. за каждый просроченный день; если же онъ не внесетъ двумѣсячной платы въ продолженіе первыхъ 15 дней, то на отдачу аренды производятся новые торги въ сокращенный срокъ, на тѣхъ же условіяхъ, и за тѣмъ все издержки, которыя по сему случаю могутъ открыться, какъ и самая недоимочная плата и штрафныя деньги, будутъ взысканы безъ малѣйшаго прекословія со стороны арендатора изъ его залога, а въ случаѣ недостатка онаго — изъ принадлежащаго ему движимаго и недвижимаго имущества.

Если же на пополненіе казенной недоимки будетъ употреблена часть залога и настоящее обязательство вновь будетъ оставлено за тѣмъ же арендаторомъ, то недостающую часть залога онъ долженъ дополнить по первому о томъ востребованію.

Наблюденіе за исправнымъ платежомъ, понужденіе въ случаѣ неисправности экзекуціею и взысканіе штрафа возлагается на Магистратъ города Влоцлавка; по минованіи же первыхъ 15-ти дней, Магистратъ, въ случаѣ невнесенія арендаторомъ денегъ, тотчасъ доносить о томъ Начальнику Управленія Путей Сообщенія, для объявленія новыхъ торговъ.

§ 3.

Мостовой и сплавной сборы возымѣютъ свое дѣйствіе по отстройкѣ моста, со дня открытія по немъ вѣзды, по прила-

вязаны jest objawić to zrzeczenie się nie później jak w dniu 1 Grudnia 1865 roku.

§ 2.

Roczną opłatę, na licytacji postąpioną, dzierżawca obowiązany jest wnosić w równych częściach za dwa miesiące z góry, w dniu pierwszym miesiąca, do kassy Magistratu m. Włocławka.

Po upływie tego terminu, dzierżawca zagnany będzie do opłaty egzekucją wojskową, i oprócz tego ulegnie karze pieniężnej po rs. 10 za każdy przetrzymany dzień; jeżeli zaś dzierżawca nie uiszczy dwumiesięcznej opłaty w ciągu pierwszych piętnastu dni, to na dzierżawę tę, odbędzie się nowa licytacja w skróconym terminie, na tychże samych warunkach, a następnie wszystkie wydatki z tego powodu wyniknąć mogące, jak również sam niedobór summy i kara pieniężna, będą ściągnięte, bez najmniejszego oporu ze strony dzierżawcy, z kaucyi przez niego złożonej; a w razie, gdyby takowa okazała się niedostateczną, z jego majątku ruchomego i nieruchomego.

Jeżeli zaś na zaspokojenie należności skarbowej użyta będzie część kaucyi, i tenże Dzierżawca nadal przy niniejszej dzierżawie pozostanie, to brakującą do całości kaucyi sumę ma obowiązek uzupełnić na pierwsze w tym względzie wezwanie.

Przestrzeganie akuratnego uiszczania należności skarbowej, zagnanie egzekucją, w razie nieakuratności, do opłaty onej, i ściąganie kary pieniężnej, porucza się Magistratowi miasta Włocławka; po upływie zaś pierwszych 15 dni, Magistrat, w razie nieuiszczenia należności przez dzierżawcę, natychmiast donosi o tém Naczelnikowi Zarządu Kommunikacyj, dla ogłoszenia nowej licytacji.

§ 3.

Opłaty mostowa i spławna wejdą w pobór po ukończeniu budowy mostu, od dnia otwarcia onego dla przejazdu, a to we-

гаемому при семъ тарифу; съ этого же времени начнется и мѣсячной взносъ арендаторомъ въ Казну арендной суммы.

§ 4.

Двѣ будки для сборщиковъ, два шлагбаума и при нихъ два фонаря, которые арендатору будутъ переданы отъ Казны, онъ обязанъ содержать въ чистотѣ и исправности, ремонтное и освѣщеніе производить на свой счетъ, по истеченіи же контрактнаго срока сдать въ Казну въ совершенно исправномъ и хорошемъ видѣ.

§ 5.

Четвертый пунктъ постановленія Намѣстника въ Царствѣ, 20-го Ноября 1821 года, долженъ быть во всей своей силѣ выполняемъ арендаторомъ и сборщиками.

§ 6.

Сборщики и прочіе люди, которые будутъ находиться при мостѣ отъ арендатора, должны обходиться съ проезжающими вѣжливо и сами выходить къ нимъ, къ экипажамъ, за получениемъ сбора, — съ судохозяевами также слѣдуетъ обходиться вѣжливо и не дѣлать никакихъ стѣсненій и остановокъ при пропускѣ судовъ, такъ, чтобы всѣ таковыя суда, плоты и прочее, ожидающіе разводки моста, были непремѣнно всѣ пропущены при первомъ же открытіи для пропуска судовъ моста.

§ 7.

При обнаруженіи сдѣланной сборщиками или другими людьми арендатора задержки судовъ или взиманія большаго противу тарифа сбора сплава или мостоваго, или же другаго какаго незаконнаго сбора, арендаторъ подвергается оштрафованію: за первый разъ 45 руб., за второй — 90 руб., а за третій — 180 руб., при чемъ арендное содержаніе будетъ отдано другому лицу, а убытки Казны, какія могли бы при томъ послѣдовать, будутъ отнесены на счетъ арендатора.

дług taryfry do niniejszego dołączając się; i od tejże daty rozpocznie się uiszczanie przez dzierżawcę opłaty dzierżawnej do kassy Magistratu.

§ 4.

Dwie budki dla poborców, dwie rogatki i przy nich dwie latarnie, oddane przez Skarb dzierżawcy do użytku, obowiązany on jest utrzymywać w czystości i porządku, naprawę i oświetlenie dokonywać swoim kosztem; po upływie zaś terminu kontraktu, powrócić Skarbowi w dobrym stanie i należytym porządku.

§ 5.

Czwarty punkt postanowienia Namiestnika Królewskiego z dnia 20 Listopada 1821 roku ma być w całej swojej mocy i rozciągłości wykonywany przez dzierżawcę i poborców.

§ 6.

Poborcy i inni ludzie, ze strony dzierżawcy przy moście znajdujący się, powinni obchodzić się z przejeżdżającymi grzecznie, i sami wychodzić ku nim do ich ekwipaży dla odebrania opłaty; z właścicielami statków również mają obchodzić się grzecznie, nie czynić im żadnych trudności i nie narażać ich na zwłokę przy przepuszczaniu statków, tak, aby wszystkie takowe statki, tratwy i t. d. oczekujące na rozwiedzenie mostu, były niezawodnie przepuszczane przy pierwszym w tym celu otwarciu mostu.

§ 7.

Przy odkryciu popełnionego ze strony poborców i innych ludzi dzierżawcy zatrzymania statków, lub pobrania wyższej nad taryfę opłaty spławnej albo mostowej, lub też innę jakiej nieprawnej opłaty, dzierżawca ulega karze pieniężnej, na pierwszy raz rubli sr. 45, drugim razem rs. 90, a trzecim razem rs. 180; przy czem dzierżawa oddaną będzie innę osobie, a straty, na jakie Skarb z tego powodu byłby narażony, przejdą na rachunek dzierżawcy.

§ 8.

На обоих берегах должны быть устроены, на счет арендатора, на столбах, доски, с написанными масляною краскою тарифами, вполне согласно утвержденному для сего листу, который должен храниться в одной из сборных будок, на стѣнѣ, въ рамкѣ, подъ стекломъ. Въ той же сборной будкѣ должна находиться также книга для записыванія жалобъ проѣзжающихъ, или судопромышленниковъ.

§ 9.

Книжка для записыванія жалобъ выдается Магистратомъ города Влоцлавка и на мѣстѣ ежемесячно повѣряется Президентомъ города.

§ 10.

Никто, кромѣ арендатора вышеупомянутаго мостоваго, перевознаго и сплавнаго сборовъ, не имѣетъ права устраивать какія бы то ни было частныя переправы на р. Вислѣ около города Влоцлавка ближе 600 сажень отъ предполагаемаго къ постройкѣ моста, если на то не будетъ согласія арендатора.

§ 11.

Разведение моста для пропуска судовъ будетъ производиться въ особо назначенные для сего часы, а на осеннее и зимнее время онъ будетъ снятъ съ линіи 1-го Ноября и вновь наведенъ тотчасъ послѣ прохода льда, никакъ не позже 1-го Мая, и, кромѣ того, онъ будетъ совершенно разводиться при горизонтѣ воды на 12 футовъ выше нуля.

§ 12.

При разведеніи моста для прохода судовъ, сообщеніе между берегами будетъ производиться на лодкахъ собственно для пѣшеходовъ; при совершенномъ же снятіи моста съ линіи, въ то же время будетъ установленъ перевозъ на судахъ для экипажей, такъ, чтобы сообщеніе не прерывалось. Содержаніе перевоза экипажей и пѣшеходовъ будетъ отдано тому подрядчику, который

§ 8.

Po obu brzegach rzeki Wisły powinny być urządzone, kosztem dzierżawcy, na słupach tablice, z wypisanemi na nich farbą olejną taryffami uiszczając się mających opłat, w zupełném w zastosowaniu się do zatwierdzonej w tym celu oryginalnej taryffy, która to ostatnia powinna znajdować się na ścianie, w ramach za szkłem, w jednej z budek, do poboru opłat służących. W tejże budce winna nadto znajdować się książka do zapisywania zażaleń przez przejeżdżających, lub właścicieli statków.

§ 9.

Książka do zapisywania zażaleń wydaną będzie przez Magistrat miasta Włocławka, i sprawdzaną być ma co miesiąc na miejscu przez Prezydenta tegoż miasta.

§ 10.

Oprócz dzierżawcy wyżej wymienionych opłat mostowej, przewoźnej i splawnej, nikt nie ma prawa urządzania jakiegokolwiek bądź oddzielnych przewozów przez rzekę Wisłę około miasta Włocławka, w odległości 600 sążni od mającego się wybudować mostu, jeżeli nie nastąpi na to zgodzenie się dzierżawcy.

§ 11.

Rozwodzenie mostu, dla przepuszczania statków, odbywać się będzie w ustanowionych na ten cel godzinach; a w porze jesiennej i zimowej będzie on rozbierany na całej linij 1-go Listopada i na nowo zestawiony zaraz po przejściu lodów, i w żadnym razie niepóźniej jak 1-go Maja; oprócz tego będzie on całkowicie rozwodzonym w razie przyboru wody do wysokości 12 stóp nad zero.

§ 12.

Przy rozwodzeniu mostu dla przepuszczania statków, komunikacya pomiędzy brzegami rzeki Wisły odbywać się będzie czółnami wyłącznie dla pieszych osób; przy zupełném zaś zdjęciu mostu na całej linij, w tym samym czasie będzie urządzony przewóz na statkach dla przejeżdżających, tak, aby komunikacya nie była przerywaną. Utrzymywanie przewozu dla

возьметъ на себя ремонтное содержаніе моста; къ обязанности того же подрядчика будетъ относиться открытіе и закрытіе моста въ опредѣленные часы для пропуска судовъ и совершенное снятіе моста въ опредѣленные предыдущимъ пунктомъ сроки при извѣстной высотѣ воды; его же иждивеніемъ будетъ производиться и обратное наведеніе моста.

§ 13.

Установленный по сему условію тарифъ мостового, перевозного и сплаваго сбора Правительство, если признаетъ нужнымъ, будетъ имѣть право — какъ предъ утвержденіемъ торговъ, такъ и по заключеніи формальнаго контракта — возвысить или понизить на извѣстное число процентовъ, и тогда на столько же процентовъ возвысится или понизится арендная плата.

§ 14.

Обязательства сего арендаторъ не вправе передавать другому лицу, безъ согласія на то Управленія Путей Сообщенія; но если и послѣдуетъ таковое согласіе, а то лицо, которому договоръ сей переданъ будетъ, сдѣлается неисправнымъ, то и самъ контрагентъ не изымется отъ отвѣтственности по сему договору.

§ 15.

За проѣздъ по льду арендаторъ не будетъ получать никакой платы.

§ 16.

Бдущіе почтовыми лошадьми мостовой и перевозной сборы вносятъ на почтовыхъ станціяхъ, и таковой сборъ арендаторъ будетъ получать отъ этихъ станцій, для чего долженъ съ ними условиться и завести соотвѣтственный контроль во избѣжаніе недоразумѣній.

§ 17.

Исправленіе всѣхъ гражданскихъ повинностей въ здѣшнемъ краѣ, обязательныхъ нынѣ, а также могущихъ быть вновь установленными или добавленными Правительствомъ во время

проезжающихъ и для пѣшихъ будетъ отданъ тому entrepreneurowi, który przyjmie na siebie obowiązek naprawy i utrzymywania mostu; do tegoż entrepreneur'a należeć będzie otwieranie i zamykanie mostu w oznaczonych godzinach, dla przepuszczania statków, jak również i całkowite zdejmowanie mostu w terminach poprzedzającym paragrafem oznaczonych i w czasie przyboru wody; a także jego kosztem odbywać się będzie i zestawienie napowrót mostu.

§ 13.

Ustanowioną podług niniejszych warunków taryfę opłat: mostowej, przewozowej i splawnej, Rząd w razie uznania tego potrzebnym, będzie miał prawo, jak przed zatwierdzeniem licytacji, tak i po zawarciu kontraktu formalnego, podwyższyć lub obniżyć na pewną ilość procentów, a wtedy o taką ilość procentów i opłata dzierżawna podwyższoną lub obniżoną zostanie.

§ 14.

Zobowiązania się tego dzierżawcy nie ma prawa odstępować innej osobie, bez zezwolenia Zarządu Komunikacyj; lecz gdyby nawet i nastąpiło takie zezwolenie, a osoba, której umowa niniejsza odstąpionaby była, okazała się nieakuratną, to i sam kontraktujący nie wyłącza się od odpowiedzialności z tejże umowy wypływającej.

§ 15.

Za przejazd po lodzie dzierżawcy nie będzie pobierać żadnej opłaty.

§ 16.

Jadący pocztą opłatę mostową i za przewóz uiszczać będą na stacyach pocztowych, i takowe opłaty dzierżawcy odbierać będzie od tychże stacyj; w którym celu powinien zawrzeć z nimi stosowną umowę, i zaprowadzić odpowiednią kontrolę, dla usunięcia wszelkich nieporozumień.

§ 17.

Spełnianie wszelkich powinności obywatelskich w kraju tutejszym obecnie obowiązujących, lub w przyszłości przez Rząd

существованія сего договора, равно и издержки, по сему договору случиться могущія, въ томъ числѣ и представленіе гербовой бумаги узаконеннаго достоинства для написанія контракта, съ нужнымъ числомъ копій съ онаго, а также на свидѣтельства для освобожденія залога и вообще на переписку, которая по закону принадлежитъ къ арендатору, относится собственно къ арендатору, безъ участія Казны.

§ 18.

Въ случаѣ недоразумѣній и споровъ, кои бы могли произтекать изъ сего обязательства, таковыя будутъ рѣшаться прямымъ административнымъ путемъ, а въ высшей инстанціи — рѣшеніемъ Намѣстника, и за тѣмъ арендаторъ отказывается отъ всякихъ обыкновенныхъ судебныхъ и судебно-административныхъ исковъ.

§ 19.

Желающіе торговаться на изложенныхъ выше условіяхъ, должны представить въ Управление Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ залогъ въ 2,400 руб. сер., по существующему для сего законному порядку, и 20 рублей на расходъ по газетнымъ объявленіямъ.

Послѣ же окончанія торга, лицо, за которымъ останется высшая цѣна, обязано дополнить тотъ залогъ въ продолженіе 8-ми дней до такой суммы, чтобы она равнялась одной шестой части годовой арендной платы. Залогъ, по желанію арендатора, можетъ быть замѣняемъ другимъ равномерно благонадежнымъ залогомъ, но освобожденіе онаго послѣдуетъ не прежде, какъ по совершенномъ окончаніи контрактнаго срока, по уплатѣ въ Казну сполна всѣхъ арендныхъ денегъ и по представленіи свидѣтельства Влоцлавскаго городского Магистрата въ томъ: что принадлежности моста, которыя были переданы арендатору, имъ обратно сданы въ исправности согласно контракту, и за симъ, что къ освобожденію залога никакого препятствія не имѣется.

установить albo powiększyć się mogących, w czasie trwania téj umowy, jak również i wydatki z umowy téj wyniknąć mogące, w liczbie których i złożenie papieru stemplowego przepisanej wartości na spisanie kontraktu, z potrzebną ilością kopij onego, oraz na świadectwa dla zwolnienia kaucyi, i w ogólności na wszelką korespondencyę, która według prawa należy do dzierżawcy, odnoszą się wyłącznie do dzierżawcy, bez udziału Skarbu.

§ 18.

W razie nieporozumień i sporów, któreby mogły wyniknąć z tego zobowiązania, takowe będą decydowane w prostej drodze administracyjnej, a w wyższej instancji przez Namiestnika Królestwa; i dlatego dzierżawca zrzeka się wszelkich sądowych zwyczajnych i sądowo-administracyjnych processów.

§ 19.

Pragnący przystąpić do licytacji na warunkach wyżej wskazanych są obowiązani złożyć w Zarządzie Kommunikacyj Królestwa Polskiego vadium w ilości rs. 2,400, w porządku przepisami na ten cel obowiązującemi wskazanym, oraz rs. 20, na koszt ogłoszeń w pismach publicznych o licytacji.

Po ukończeniu zaś licytacji, utrzymujący się przy niej jest obowiązany dopełnić takowe vadium na poczet należnej od niego kaucyi, w ciągu dni ośmiu, do wysokości summy, równającej się szóstej części rocznej opłaty dzierżawnej. Kaucya przez dzierżawcę złożona, może być zamieniona na inną również pewną kaucyę, lecz zwolnienie onę nastąpi nie prędzej, jak po upływie terminu kontraktu, po uiszczeniu Skarbowi w zupełności wszelkich należności dzierżawnych i złożeniu świadectwa Magistratu miasta Włocławka, przekonywającego: że przynależności mostu, jakie były oddane do użytku dzierżawcy, powrócone zostały przez niego w należytych porządku zgodnie z kontraktem, i że tym sposobem przeciwko zwolnieniu kaucyi, żadna nie zachodzi przeszkoda.

§ 20

Торги обязательны для подрядчика со дня окончания оныхъ, а для Казны — со дня утверждения ихъ Его Сіятельствомъ, Господиномъ Намѣстникомъ въ Царствѣ; если же утверждение не послѣдуетъ въ теченіе 30 дней, то подрядчикъ имѣетъ право отказаться.

Въ случаѣ же отказа его ранѣе этого срока отъ сего обязательства, а также отъ подписанія формальнаго контракта по оному, или же отъ пополненія залога до назначенной выше мѣры, объявляются новые торги, по коимъ всѣ издержки, какъ на объявленія, такъ равно и на вознагражденія Казны, при уменьшеніи на новыхъ торгахъ годовой цѣны, покрыты будутъ изъ залога контрагента. За симъ оказавшійся остатокъ того залога будетъ немедленно ему возвращенъ.

§ 21.

Заклученный вполнѣдствіи на настоящихъ условіяхъ контрактъ, подписавъ оный въ требуемомъ числѣ экземпляровъ, хранить съ обѣихъ сторонъ свято и ненарушимо.

(подписали) Инженеръ Полковникъ *Хлбниковъ*.
Инженеръ Генераль-Маіоръ *Фейхтнеръ*.
Инженеръ Генераль-Лейтенантъ *Шуберскій*.

Примѣчаніе. Условія эти утверждены рѣшеніемъ Намѣстника въ Царствѣ, положеннымъ 8 (20) Ноября 1864 года на докладъ Комитета по постройкѣ моста.

§ 20.

Warunki licytacyjne są obowiązującymi dla entrepreneur'a od dnia odbycia licytacji i podpisania onych przez niego, a dla Rządu od daty zatwierdzenia takowej licytacji przez Hrabiego Namiestnika Królestwa; gdyby zaś zatwierdzenie to nie nastąpiło w ciągu dni 30-tu, entrepreneur ma prawo zrzec się dzierżawy.

W wypadku zaś zrzeczenia się jego wzmiankowanej dzierżawy przed tym terminem, jak również odmówienia podpisania kontraktu, lub dokompletowania kaucyi do wysokości wyżej wskazanej, nastąpi ogłoszenie nowej licytacji, z powodu której wszelkie koszta tak na ogłoszenia, jak i na wynagrodzenie Skarbu, w razie pozyskania na powtórnej licytacji niższej summy dzierżawnej, pokryte będą z kaucyi kontrahenta. Pozostała zaś z tejże kaucyi summa, będzie mu natychmiast zwróconą.

§ 21.

Zawarty na zasadzie niniejszych warunków kontrakt, po podpisaniu onego w potrzebnej liczbie exemplarzy, ma być wykonany z obu stron z całą ścisłością.

(podpisano) Pułkownik Inżynierów *Chlebnikow*.
Generał-Major Inżynierów *Feichtner*.
Generał-Lejtenant Inżynierów *Szuberski*.

Uwagi. Warunki niniejsze zostały zatwierdzone przez Namiestnika w Królestwie, decyzją z dnia 8 (20) Listopada 1864 roku, zamieszczoną na przedstawieniu Komitetu budowy mostu.

N° 14.

Тарифъ мостоваго, перевознаго и сплавнаго сборовъ при предполагаемомъ къ постройкѣ мостъ на желѣзныхъ плашкоутахъ, на рѣкѣ Вислѣ подѣ городомъ Влоцлавкомъ.

(10 (22) Декабря 1864 г.)

I. Мостовой и перевозный сборы съ 1-го Мая по 1-ое Ноября.

		Копѣекъ
1	Съ человѣка	1
2	Съ лошади, въ упряжи или безъ оной, и съ рогатаго скота, со штуки	3
3	Съ овцы, козы или свиньи, со штуки	1
4	Съ повозки безъ поклажи	3
5	Съ повозки съ поклажею	6
6	Съ экипажа съ поклажею	10
7	Съ извозничьей повозки съ поклажею	15
8	Съ экипажа безъ поклажи	5

- Объясненіе** 1. Платежъ съ повозокъ съ поклажею или безъ оной, съ экипажей, также съ лошадей и находящихся при нихъ людей, долженъ взиматься по сему тарифу со всего порознь.
2. Повозки, нагруженные овцами, свиньями, баранами и телятами, платятъ какъ повозки безъ поклажи, но сверхъ того платятъ по тарифу съ каждой везенной штуки, порознь.

N° 14.

Taryffa opłat: mostowej, przewozowej i splawnej, pobierac się mających z mostu na łyżwach żelaznych, na rzece Wiśle, pod miastem Włocławkiem.

(d. 10 (22) Grudnia 1864 r.)

I. Opłaty: mostowa i przewozowa od 1-go Maja do 1-go Listopada.

		Kopiejek
1	Od człowieka	1
2	Od konia z uprzężą lub bez uprzęży i od bydła, od sztuki	3
3	Od owcy, kozy, albo świni	1
4	Od wozu bez pakunku	3
5	Od wozu z pakunkiem	6
6	Od pojazdu z pakunkiem	10
7	Od bryki furmańskiej z pakunkiem	15
8	Od pojazdu bez pakunku	5

- Objaśnienie** 1. Opłata od wozów z pakunkiem albo bez pakunku, od pojazdów, oraz od koni i znajdujących się przy nich ludzi, ma być pobierana według niżej taryffy, z każdego przedmiotu oddzielnie.
2. Od wozów naładowanych owcami, swiniami, baranami i cielętami, płaci się tak jak od wozów bez pakunku, lecz oprócz tego niszczą się, według taryffy, od każdej wiezionej sztuki oddzielna opłata.

II. Перевозный сборъ съ 1-го Ноября по 1-ое Мал.

- a) Сборъ взимается вдвое противу вышеозначеннаго тарифа.
b) За проѣздъ и проходъ по льду, сбора вовсе не взимается.

III. Сплавной сборъ.

		Руб.	коп.
1	За суда, называемыя галарями, длиною не болѣе 40 футъ	—	30
2	За подобныя суда длиною болѣе 40 фут., за каждое	—	60
3	За галары, называемыя ядвигами или лыжвами, за каждый	—	75
4	За суда крытыя, называемыя галарями улянскими, длиною до 80 фут. съ крышею, за каждое	—	90
5	За суда называемыя шкутами, дубасами и имъ подобныя, за каждое	1	50
6	За плоты дерева строительнаго, штабельнаго, въ бревнахъ или брусьяхъ, съ грузомъ, отъ всякой штуки дерева	—	2
7	За таковыя плоты безъ груза, отъ всякой штуки дерева	—	1½
8	За шполы или пильныя доски, сплавливаемыя въ плотахъ, съ каждой штуки	—	½
9	За плоты дровянаго лѣса съ грузомъ, отъ штуки дерева	—	1½
10	За таковыя плоты безъ груза, отъ штуки дерева	—	1
11	За пароходъ, габару или берлинку съ грузомъ	1	50
12	За пароходъ, габару или берлинку безъ груза	—	75

II. Oplata przewozowa od dnia 1-go Listopada do 1-go Maja.

- a) Oplata pobierana będzie podwójnie nad wyżej oznaczoną taryfę.
b) Za przejazd i przechodzenie po lodzie, żadna oplata nie pobiera się.

III. Oplata spławna.

		Rub.	kop.
1	Od statków zwanych galarami, mających długości nie więcej jak 40 stóp, od sztuki	—	30
2	Od podobnych statków, mających długości więcej jak 40 stóp, od każdego	—	60
3	Od galarów zwanych jadwigami albo łyżwami, od każdego	—	75
4	Od statków zamkniętych, nazywanych galarami ułanowskiemi, mających długości do 80 stóp z dachem, od każdego	—	90
5	Od statków zwanych skutami, dubasami i im podobnych, od każdego	1	50
6	Od tratw drzewa budulcowego, sztabelnego, w kłocach albo belkach, z ładunkiem, od każdej sztuki drzewa	—	2
7	Od takichże tratw bez ładunku, od każdej sztuki drzewa	—	1½
8	Od szpołów, czyli od desek tartych, spławianych tratwami, od każdej sztuki	—	½
9	Od tratw drzewa opałowego z ładunkiem, od sztuki drzewa	—	1½
10	Od takichże tratw bez ładunku, od sztuki drzewa	—	1
11	Od statku parowego, gabaru, lub berlinki z ładunkiem	1	50
12	Od statku parowego, gabaru lub berlinki bez ładunku	—	75

Отъ платы освобождаются:

А) Мостового и перевозного сборовъ.

a) Курьеры, фельдъегеря, казенныя эстафеты и обыкновенныя почты, равно обратно слѣдующія почтовые лошади.

b) Служащіе, какъ военные, такъ и гражданскіе чины, равно лошади, экипажи и повозки ихъ.

c) Отряды войскъ, полковые обозы и вообще все предметы и транспорты, на казенныхъ повозкахъ и лошадяхъ возимые, а также и все казенныя вещи и транспорты, перевозимые на наемныхъ лошадяхъ и подводкахъ, при чемъ однакожь взимается установленная мостовая плата съ наемныхъ лошадей или подводъ и состоящихъ при нихъ вольныхъ людей.

d) Реквизиціонныя подводы, а также доставляемые реквизиціонныя припасы въ военные магазины, при предъявленіи на то свидѣтельства начальства.

e) Солтысы гминъ, слѣдующіе по дѣламъ рекрутскаго набора или съ рекрутами, также при предъявленіи свидѣтельства начальства.

f) Духовныя лица, въ томъ числѣ монахи и священники, отправляющіеся къ больнымъ со святыми дарами и возвращающіеся отъ нихъ съ оными, съ находящимися при нихъ церковными служителями.

g) Подводы, провозяція тѣла умершихъ приходскихъ жителей.

h) Администраторы табачнаго откупа, въ продолженіе контрактнаго срока, если впрочемъ это оговорено въ контрактѣ, также лица администраціи, сопровождающія транспорты табаку изъ одного мѣста въ другое; не освобождаются однакоже отъ платы мостового сбора транспорты частныхъ поставщиковъ, которые доставляютъ табакъ на заводы администраторовъ табачнаго откупа.

i) Повозки казенныхъ подрядчиковъ и состоящіе при нихъ люди, доставляющіе матеріалы къ ремонту и постройкѣ

Od opłat uwalniają się:

A) Od opłat mostowej i przewozowej.

a) Kuryery, feldjegry, sztafety rządowe i zwykłe poczty, również idące z powrotem konie pocztowe.

b) Osoby w służbie wojskowej i cywilnej zostające, oraz ich konie, pojazdy i wozy.

c) Oddziały wojsk, obozy półkowe i w ogólności wszystkie przedmioty i transporta na wozach skarbowych i końmi skarbowymi wiezione, jak również i wszystkie rzeczy skarbowe i transporta przewożone końmi najętymi i na podwodach; przy czém jednakże pobiera się ustanowiona opłata mostowa od koni wynajętych lub podwód i zostających przy nich wolnych ludzi.

d) Rekwizycyjne podwozy, a także produkta rekwizycyjne, dostarczane do magazynów wojskowych, za złożeniem na to świadectwa od Władzy.

e) Sołtysi gmin, udający się w interesach poboru rekrutów, albo z rekrutami, także za okazaniem świadectwa Władzy.

f) Osoby duchowne, w tej liczbie zakonnicy i księża, udający się do chorych z Sakramentami Świętymi i powracający od nich z temiż Sakramentami, wraz ze znajdującymi się przy nich kościelnymi sługami.

g) Podwozy przewożące ciała umarłych mieszkańców parafii.

h) Administratorowie dochodów tabaczych, w ciągu trwania kontraktu, jeżeli zresztą to jest zastrzeżonem w kontrakcie, także osoby teje administracyi, przewożące transporta tytoniu z jednego mѣjsca na drugie; nie uwalniają się wszakże od opłaty mostowej transporta prywatnych dostawców, którzy dostarczają tytuń do fabryk administratorów dochodów tabaczych.

i) Wozy entrepreneurów skarbowych i zostający przy nich ludzie, dostarczający materyały do naprawy i budowy dróg bi-

шоссейныхъ дорогъ, если въ контрактѣ оговорено увольненіе оныхъ отъ платежа мостоваго и сплавнаго сборовъ, но только въ такомъ случаѣ, если повозки сіи нагружены матеріаломъ; порожнія же повозки, обратно слѣдующія, и состоящія при нихъ люди подлежатъ платежу мостоваго сбора.

В) *Сплавнаго сбора.*

а) Малыя лодки и вообще мелкія суда безъ груза, выше не показанныя.

б) Суда съ матеріаломъ для ремонта или постройки шоссейныхъ дорогъ, сплавливаемые казенными подрядчиками, если сіи подрядчики освобождены контрактомъ отъ платежа мостоваго и сплавнаго сборовъ.

(подписали) Инженеръ Полковникъ *Хлѣбниковъ.*

Инженеръ Генераль-Маіоръ *Фейхтнеръ.*

Инженеръ Генераль-Лейтенантъ *Шуберскій.*

На подлинномъ Намѣстникъ въ Царствѣ изволилъ положить слѣдующую резолюцію:

„Утверждаю только на шесть лѣтъ отъ 10 (22) Декабря 1864 года.”

(подписано) *Графъ Бергъ.*

N° 15.

Опредѣленіе условій о выдачѣ Польскимъ Банкомъ ссуды въ 160,000 руб. сер. на постройку у города Влоцлавка моста на желѣзныхъ плашкоутахъ, а равно о возмѣщеніи Банку этой суммы съ процентами Управленіемъ Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ.

(12 (24) Мая 1865 г.)

Между Директоромъ Польскаго Банка Францискомъ Купишенскимъ, дѣйствующимъ отъ имени и въ пользу сего же

тыхъ, jeżeli w kontrakcie jest zastrzeżoném uwolnienie ich od opłat mostowej i splawnej; lecz tylko w takim wypadku, jeżeli wozy te są naładowane materiałem; próżne zaś wozy, idące z powrotem i znajdujący się przy nich ludzie, ulegają opłacie mostowej.

В) *Od opłaty splawnej.*

a) Małe czółna i w ogólności drobne statki bez ładunku, wyżej nie oznaczone.

b) Statki z materiałem do naprawy lub budowy dróg bitych, splawiane przez dostawców skarbowych, jeżeli dostawcy ci są uwolnieni kontraktem od opłat mostowej i splawnej.

(podpisano) Pulkownik Inżynierów *Chlebniow.*

Jenerał-Major Inżynierów *Feichtner.*

Jenerał-Lejtenant Inżynierów *Szuberski.*

Na oryginale Namiestnik w Królestwie następną decyzję zamieścić raczył:

„Zatwierdzam tylko na lat sześć, dnia 10 (22) Grudnia 1864 roku.”

(podpisano) *Hrabia Berg.*

N° 15.

Określenie warunków, tak zaliczenia przez Bank Polski summy rsr. 160,000, na budowę mostu na łyżwach żelaznych pod miastem Włocławkiem, jako też spłacenia téj summy z procentami Bankowi przez Zarząd Komunikacyj Lądowych i Wodnych w Królestwie.

(d. 12 (24) Maja 1865 r.)

Miedzy Franciszkiem Kupiszeńskim Dyrektorem Banku Polskiego, w imieniu i na rzecz tegoż Banku działającym, a Pod-

Банка и Членомъ Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ Подполковникомъ Василевскимъ, дѣйствующимъ въ пользу этого Управленія, заключено слѣдующее условіе.

Ст. 1.

На покрытие издержекъ по постройкѣ моста на желѣзныхъ плашкоутахъ на рѣкѣ Вислѣ у города Влоцлавка, которая имѣетъ быть произведена мѣстными желѣзными заводами Графа Андрея Замойскаго и К^о, а также Адольфомъ Кригеромъ, Польскій Банкъ обязывается ссудить необходимую сумму, въ количествѣ не свыше ста шестидесяти тысячъ рублей серебромъ. Съ этою цѣлью Польскій Банкъ откроетъ у себя учрежденному для постройки упомянутого моста постановленіемъ Намѣстника въ Царствѣ отъ 9 (21) Января 1865 года Комитету соотвѣтственный кредитъ, изъ котораго, по мѣрѣ надобности и хода работъ, будетъ производить платежи, по ассигновкамъ этого Комитета.

Ст. 2.

Ссуженную такимъ образомъ сумму вмѣстѣ съ процентами, которые имѣютъ быть исчислены въ размѣрѣ 6% въ годъ, считая со дня производства каждаго частнаго платежа, Управленіе Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ обязывается возвратить Польскому Банку, уплачивая ежегодно отъ всей суммы по 10%, изъ коихъ 6% будутъ зачитываться на проценты, остальные же—на погашеніе капитала. Эти платежи должны быть вносимы въ Кассу Польскаго Банка въ полугодовые сроки, а именно 18 (30) Іюня и 19 (31) Декабря каждаго года, начиная первый платежъ съ 18 (30) Іюня 1866 года, до окончательнаго возмѣщенія всей суммы съ процентами.

Ст. 3.

Въ случаѣ, еслибы это было признано Управленіемъ Путей Сообщенія болѣе выгоднымъ, предоставляется ему право

пулковникомъ Василевскимъ, Членкомъ Zarządu Kommunikacyj w Królestwie Polskim, na rzecz tegoż Zarządu czyniącym, zawartą została następująca umowa:

Art. 1.

Na kosztą budowy mostu na żelaznych łyżwach na rzece Wisle pod miastem Włocławkiem, przez pośrednictwo fabryk żelaznych krajowych Andrzeja Hrabiego Zamojskiego i Spółki, oraz Adolfa Krygiera wykonać się mającej, Bank Polski obowiązuje się zaliczyć potrzebną sumę, aż do wysokości rubli srebrem stu sześćdziesięciu tysięcy. W tym celu Bank Polski otworzy dla Komitetu budowy rzeczzonego mostu, decyzją Namiestnika Królestwa z dnia 9 (21) Stycznia 1865 roku ustanowionego, odpowiedni kredyt, z którego, w miarę potrzeby i postępu robót, czynić będzie wypłaty, za assygnacyami tegoż Komitetu.

Art. 2.

Tak wypożyczoną sumę wraz z procentem w stosunku 6% rocznie, od daty wypłacenia kaźdej szczegółowej kwoty obliczyć się mającym, Zarząd Kommunikacyj w Królestwie Polskim obowiązkuje się zwrócić Bankowi Polskiemu, przez opłatę corocznie po 10% od całej summy; z czego liczyć się będzie na procent 6%, a resztę na umorzenie kapitału. Opłaty te wnoszone będą do Kassy Banku Polskiego w ratach półrocznych, w dniach 18 (30) Czerwca i 19 (31) Grudnia kaźdego roku, poczynając pierwszą ratę w dniu 18 (30) Czerwca 1866 roku, aż do zupełnego spłacenia całej summy z procentami.

Art. 3.

Gdyby Zarząd Kommunikacyj uważał to dla siebie dogodnym, służyć mu będzie możność podwyższyć wysokość rat pół-

возвысить размѣръ полугодовыхъ платежей, или же вносить частные платежи въ счетъ капитала, свыше опредѣленнаго для погашенія размѣра.

Ст. 4.

Настоящее условіе, составленное въ двухъ совершенно одинаковыхъ экземплярахъ, возымѣетъ обязательную силу по одобреніи онаго Польскимъ Банкомъ и Управленіемъ Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ, и по исходатайствованіи утвержденія Намѣстника въ Царствѣ.

Состоялось въ Варшавѣ, 12 (24) Мая 1865 года.

(подписано)

Францискъ Купишевскій.

(подписано)

Леонардъ Василевскій.

Польскій Банкъ одобряетъ вышеизложенное условіе.

Варшава, 12 (24) Мая 1865 г.

Управление Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ одобряетъ вышеизложенное условіе.

Варшава, 12 (24) Мая 1865 г.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *Крузе.*

Предсѣдательствующій, Начальникъ Управленія, Генераль-Лейтенантъ

(подписано) *Шуберскій.*

„Утверждаю, 12 (24) Мая 1865 года.”

Намѣстникъ въ Царствѣ Польскомъ, Генераль-Адъютантъ
(подписано) *Графъ Бергъ.*

роcznych, lub czynić częściowe upłaty, na kapitał nad zakres amortyzacyi.

Art. 4.

Umowa niniejsza, w dwóch jednobrzmiących exemplarzach spisana, stanie się obowiązującą po zaakceptowaniu jej przez Bank Polski i przez Zarząd Kommunikacyj w Królestwie Polskim, oraz po uzyskaniu zatwierdzenia Namiestnika Królestwa.

Działo się w Warszawie, dnia 12 (24) Maja 1865 roku.

(podpisano)

Franciszek Kupiszeński.

(podpisano)

Leonard Wasilewski.

Bank Polski powyższą umowę akceptuje.

Warszawa, dnia 12 (24) Maja 1865 roku.

Prezes, Tajny Radca

(podpisano) *Kruze.*

Zarząd Kommunikacyj w Królestwie Polskim powyższą umowę akceptuje.

Warszawa, dnia 12 (24) Maja 1865 roku.

Prezydujący, Naczelnik Zarządu, General-Lejtenant

(podpisano) *Szuberski.*

Zatwierdzam, dnia 12 (24) Maja 1865 roku.

Namiestnik Królestwa Polskiego, General-Adjutant,
(podpisano) *Hrabia Berg.*

N° 16.

Опредѣленіе условій на отдачу въ ремонтное содержаніе плашкоутнаго моста и переправы на рѣкѣ Вислѣ у города Влоцлавка, на 6 лѣтъ, со дня открытія провѣзда по мосту.

(2 (14) Октября 1865 г.)

Октября . . дня 1865 года, на основаніи рѣшенія Его Сіятельства Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ, по докладу Комитета отъ . . Октября, за N^o . . . , нижеподписавшійся N принимаетъ ремонтное содержаніе Влоцлавскаго моста, на желѣзныхъ плашкоутахъ, и переправу чрезъ рѣку Вислу, съ 5 (17) Октября 1865 по 5 (17) Октября 1871 года, на слѣдующихъ условіяхъ и согласно смѣтѣ, представленной Его Сіятельству Графу Намѣстнику.

§ 1.

Мостъ, со всѣми принадлежностями, согласно описи, принимается въ вѣдѣніе и на отвѣтственность N, съ обязанностию сдать оный, по истеченіи контрактнаго срока, обратно Правительству, въ исправномъ во всѣхъ частяхъ видѣ.

§ 2.

Въ теченіе вышеозначеннаго контрактнаго времени, N обязанъ содержать мостъ со всѣми его частями въ надлежащей исправности, производя, по мѣрѣ надобности, необходимыя ремонтныя исправленія, согласно прилагаемой смѣтѣ, такъ, чтобы мостъ, со всѣми принадлежностями, былъ постоянно въ исправномъ состояніи, хотябы на то потребовалось произвести нѣ-

N° 16.

Оkreślenie warunków przedsiębiorstwa, tyczącego się utrzymywania mostu łyżwowego i przeprawy na rzece Wiśle pod miastem Włocławkiem, na przeciąg lat sześciu, od dnia otwarcia mostu dla publicznego użytku.

(d. 2 (14) Października 1865 r.)

Na mocy decyzji Namiestnika Królestwa Polskiego, w skutek przedstawienia Komitetu z dnia . . Października 1865 r. Nr. . . niżej na podpisie wyrażony przyjmuje na siebie obowiązek utrzymywania mostu na łyżwach żelaznych pod miastem Włocławkiem, oraz przeprawy przez rzekę Wisłę, poczynając od dnia 5 (17) Października 1865 r. aż do dnia 5 (17) Października 1871 roku, na następujących warunkach, i według kosztorysu przedstawionego Namiestnikowi Królestwa.

§ 1.

Most z wszelkimi jego przynależnościami, objętymi szczegółowym opisem, przechodzą pod zarząd i odpowiedzialność N, który ze swjej strony, po upływie terminu kontraktem zakresłonego, obowiązany będzie powrócić most takowy Rządowi, w całości i porządku co do wszystkich jego części.

§ 2.

Przez cały ciąg powyższego, umową zakresłonego terminu, N obowiązany będzie utrzymywać most i wszystkie jego części w należytym porządku, uskuteczniając w miarę potrzeby niezbędne do utrzymania jego reparacye, wedle wskazanego kosztorysu, tak, ażeby most ze wszelkimi jego przynależnościami

которыя сверхсметныя ремонтныя работы, безъ всякаго за то вознагражденія.

Кромѣ того N обязанъ принять всѣ средства для сохраненія моста, какъ на линіи, такъ и по снятіи онаго съ мѣста.

Капитальныя же перестройки, или работы, если таковыя признаются необходимыми Правительствомъ, будутъ произведены на счетъ Казны, по особымъ сметамъ.

§ 3.

Мостъ долженъ быть наведенъ и долженъ находиться на линіи съ 1 (13) Мая по 1 (13) Ноября, если тому не воспрепятствуетъ ходъ льда, или состояніе воды выше 12 футовъ надъ нулемъ.

Впрочемъ дозволяется наводить мостъ и ранѣе 1 (13) Мая и разводить его позже 1 (13) Ноября, если состояніе воды тому не будетъ препятствовать.

§ 4.

По разведеніи моста и ненахожденіи его на линіи, N, по принятымъ заблаговременно мѣрамъ, обязанъ въ то же время устроить переправу для экипажей и пѣшеходовъ, такъ, чтобы сообщеніе чрезъ рѣку не прерывалось.

§ 5.

Во время нахожденія моста на мѣстѣ, для пропуска судовъ и плотовъ должны быть выводимы назначенные для того въ немъ плашкоуты, въ часы, которые будутъ установлены Управленіемъ Путей Сообщенія, въ каковое время долженъ быть установленъ перевозъ для пѣшеходовъ.

§ 6.

Всѣ назначенныя по сметѣ работы для разведенія и наведенія моста и вывода изъ онаго плашкоутовъ, для пропуска

znajdował się ciągle w porządnym stanie, chociażby dla osiągnięcia tego celu wypadło wykonać niektóre nieobjęte kosztorysem roboty, za które wszakże nie może żądać żadnego wynagrodzenia.

Prócz tego N obowiązany będzie przedsiębrać wszelkie środki dla utrzymania mostu w całości, tak na linii, jako też i po zdjęciu onego z miejsca.

Główne zaś przebudowania albo roboty, jeśli takowe uznane będą przez Rząd za konieczne, wykonane będą na rachunek Skarbu, według szczegółowych kosztorysów.

§ 3.

Most winien być zestawiony i ma się znajdować na linii, poczynając od dnia 1 (13) Maja do dnia 1 (13) Listopada, jeżeli temu nie będzie stać na przeszkodzie pęd kry lub wysokość wody więcej 12 stóp nad zero.

Pozwala się wszakże zestawiać most i wcześniej niż 1 (13) Maja i rozbierać go później niż 1 (13) Listopada, jeżeli temu nie będzie stać na zawadzie wysokość wody.

§ 4.

Po rozebraniu mostu i zupełném zdjęciu onego z linii, N, obmyśliwszy zawczasu stosowne środki, obowiązany będzie urządzić jednocześnie przeprawę dla jadących i pieszych, tak, żeby komunikacya przez rzekę nie była przerywaną.

§ 5.

Gdy most stać będzie na miejscu, dla przepuszczania statków i tratw rozwodzone być mają przeznaczone na ten cel łyżwy mostowe, w godzinach ustanowionych na ten cel przez Zarząd Kommunikacyj, w którym to czasie dla pieszych ma być urządzony przewóz.

§ 6.

Wszelkie objęte kosztorysem roboty na rozbieranie i zestawianie mostu, oraz wysuwanie z niego łyżew dla przepuszczenia

судовъ, N обязанъ производить изъ собственныхъ матеріаловъ и поставленными отъ него мастеровыми и рабочими, согласно смѣтныхъ назначеній.

Въ случаѣ же недостаточнаго числа рабочихъ, назначенныхъ по смѣтѣ, N обязанъ добавить, безъ всякаго вознагражденія, необходимое число рабочихъ и матеріала, для предохраненія моста и исправнаго его содержанія.

§ 7.

Въ случаѣ какихъ либо поврежденій въ мостѣ, отъ прохода судовъ или плотовъ, N имѣетъ право таковыя задерживать и требовать вознагражденія за причиненныя мосту поврежденія. Если же обоюднаго соглашенія по оному не послѣдуетъ, то N предоставляется право просить подлежащее начальство объ оцѣнкѣ причиненныхъ ему аварій и оказаніи законнаго содѣйствія къ полученію вознагражденія.

Во всякомъ случаѣ N обязанъ исправить поврежденія немедленно, дабы сообщеніе по мосту не нарушалось.

§ 8.

Всѣ работы, по мѣрѣ надобности, должны быть выполнены N самымъ тщательнымъ образомъ, подѣ наблюдениемъ и по указаніямъ состоящаго при мостѣ Инженера, изъ матеріаловъ хорошаго качества и означенныхъ по смѣтѣ размѣровъ, канаты должны быть С.-Петербургскихъ или Ригскихъ фабрикъ.

§ 9.

По спадѣ весеннихъ водъ, N обязанъ немедленно приступить къ исправленію по линіи моста береговъ и дамбъ и очисткѣ, въ случаѣ надобности, наносовъ песку.

статковъ, N obowiązаны будуть wykonywać z własnych materyałów i przy pomocy najętych przez siebie majstrów i robotników, według obliczeń kosztorysu.

Gdyby zaś przeznaczona w kosztorysie liczba robotników okazała się niedostateczną, w takim razie N obowiązany będzie dodać, nie wymagając za to żadnego wynagrodzenia, potrzebną liczbę robotników i materyałów, dla zabezpieczenia mostu i utrzymania go w należytych porządku.

§ 7.

W razie jakichkolwiek uszkodzeń, zrządzonych w moście przy przejściu pod nim statków lub tratw, N służy prawo zatrzymania takowych i żądania wynagrodzenia za uszkodzenia mostu. Jeżeli zaś w tym względzie nie przyjdzie do wzajemnego porozumienia, to N ma prawo udać się do właściwej Władzy z prośbą, o oszacowanie zrządzonych szkód i udzielenie pomocy prawnej do uzyskania wynagrodzenia.

W każdym jednak razie, N obowiązany będzie naprawić uszkodzenia bezzwłocznie, żeby komunikacja przez most nie była przerywana.

§ 8.

Wszelkie roboty, w miarę potrzeby, mają być wykonane przez N, o ile można najstaranniej, pod nadzorem i kierunkiem znajdującego się przy moście Inżyniera, za użyciem do tego materyałów dobrego gatunku i w rozmiarach wskazanych w kosztorysie; liny powinny być wyrobu Petersburgskich lub Rygskich fabryk.

§ 9.

Po opadnięciu wód na wiosnę, N obowiązany będzie przystąpić niezwłocznie do naprawy brzegów i tam na linii mostu, oraz do oczyszczenia, w razie potrzeby, zamuleń powstałych z niesionego piasku.

§ 10.

Въ теченіе лѣта N обязанъ озаботиться приготовленіемъ мѣста для удобнаго и безопаснаго установленія на зимнее время моста.

§ 11.

Во все время, когда по мосту прекращено сообщеніе, должна быть устроена надлежащая переправа, если по состоянію воды и ходу льда это будетъ возможно.

При установленіи пути по льду, N обязанъ устроить удобные сѣзды съ береговъ, самый же путь по льду долженъ быть обозначенъ вѣхами и приняты всѣ мѣры для безопасности и удобства сообщенія.

§ 12.

Переправа чрезъ рѣку экипажей и людей должна производиться на назначенныхъ для того по смѣтѣ судахъ. Въ случаѣ, еслибы положенныхъ по смѣтѣ рабочихъ и снастей оказалось недостаточно, то N обязанъ усилить эти средства, дабы переправа была всегда безостановочна, и не требовать за это вознагражденія.

Необходимые къ судамъ спуски и дороги, ведущія къ онымъ, должны быть содержимы N въ исправности и быть для проѣзда удобными.

§ 13.

Назначенные по смѣтѣ суда должны быть построены N по утвержденнымъ Управленіемъ Путей Сообщенія чертежамъ, со всѣми къ нимъ принадлежностями, и содержимы въ совершенной исправности, въ теченіе всего контрактнаго времени, на собственный счетъ N. Перевозчики должны быть опытные въ своемъ дѣлѣ и знающіе всѣ мѣстныя обстоятельства рѣки.

§ 10.

W ciągu lata, N obowiązany będzie zająć się przygotowaniem miejsca dla dogodnego i bezpiecznego ustawienia mostu na czas zimy.

§ 11.

Przez cały ciąg przerywanej przez most komunikacji, winna być urządzona odpowiednia przeprawa, jeżeli to będzie rzeczą możliwą, ze względu na stan wody i pęd kry.

Urządzając przejazd po lodzie, N obowiązany będzie urządzić dogodne zjazdy z brzegów; sama zaś droga po lodzie winna być wytkniętą wiechami i przedsięwzięte wszelkie środki, w celu zapewnienia dogodnej i bezpiecznej komunikacji.

§ 12.

Przeprawa przez rzekę wozów i ludzi ma się odbywać na statkach przeznaczonych na ten cel kosztorysem. W razie zaś, gdyby wyznaczona kosztorysem liczba robotników i utensyliów okazała się niedostateczną, to N obowiązany będzie zwiększyć te środki, iżby przeprawa odbywała się zawsze bez przerwy; nie wymagając wszakże za to osobnego wynagrodzenia.

Niezbędne dla tych statków mostki i drogi do nich prowadzące, winny być utrzymywane przez N w należyтым porządku i w zupełnej dogodności dla przejazdu.

§ 13.

Przeznaczone kosztorysem statki winny być zbudowane przez N, według rysunków zatwierdzonych przez Zarząd Komunikacji, ze wszelkimi należącymi do nich utensyliami, i utrzymywane w zupełnym porządku, przez cały ciąg trwania kontraktu własnym kosztem N. Przewoźnicy winni być doświadczeni w swoim rzemiośle i obznajomieni ze wszystkimi miejscowościami rzeki.

За употребленныхъ къ перевозу рабочихъ и за безопасность самой переправы, N подлежитъ ответственности по законамъ Царства.

§ 14.

Въ обезпеченіе точнаго исполненія контрактныхъ обязанностей, N долженъ представить залогъ въ размѣрѣ $\frac{1}{3}$ части годовой контрактной суммы, изъ котораго $\frac{2}{3}$ могутъ быть представлены Государственными и всѣми бумагами, допущенными къ принятію въ залоги по казеннымъ подрядамъ, а $\frac{1}{3}$ часть—наличными деньгами; кромѣ сего залога, N по сему подряду отвѣтствуетъ всѣмъ своимъ движимымъ и недвижимымъ имуществомъ.

§ 15.

Наблюденіе за точнымъ исполненіемъ контрактныхъ обязанностей возлагается на назначеннаго для сего Инженера. N обязанъ исполнять всѣ законныя его требованія, для чего долженъ находиться на мѣстѣ самъ или имѣть тамъ повѣреннаго.

Для ближайшаго и постоянного надзора за мостомъ, при Инженерѣ будетъ находиться мостовой мастеръ.

§ 16.

Въ случаѣ неисполненія N принятыхъ имъ контрактныхъ обязанностей, или небрежнаго и неисправнаго содержанія моста и переправы, Инженеръ при мостѣ доносить о томъ Управленію Путей Сообщенія, которое, по удостовѣренію на мѣстѣ, въ то же время распоряжается къ дѣйствию на его N счетъ.

Въ экстренныхъ же случаяхъ, когда отъ небрежнаго и не надлежащаго дѣйствія N можетъ представиться опасность для проѣзжающихъ, или для моста, мѣстный Инженеръ можетъ немедленно распорядиться о принятіи надлежащихъ мѣръ на счетъ N, донося въ то же время о томъ Управленію.

Za użytych do przewozu robotników i za bezpieczeństwo samej przeprawy N, jest odpowiedzialnym według praw w Królestwie obowiązujących.

§ 14.

Dla zabezpieczenia ścisłego wypełnienia obowiązków kontraktowych, N obowiązany będzie złożyć kaucję, wyrównującą $\frac{1}{3}$ części umówionej rocznie summy, z której $\frac{2}{3}$ mogą być złożone w papierach publicznych i w ogóle w wszelkich papierach procentowych, dozwolonych do przyjmowania na kaucye do entrepryz skarbowych, a $\frac{1}{3}$ w gotowiznie; prócz téj kaucyi, N z powodu niniejszego przedsięwzięcia, odpowiada wszelkim swoim ruchomym i nieruchomym majątkiem.

§ 15.

Przestrzeganie ścisłego wypełnienia warunków kontraktowych wkłada się na wyznaczonego w tym celu Inżyniera. N zaś obowiązany będzie zadość czynić wszystkim jego prawnym żądanom; i dla tego powinien, albo sam być obecnym na miejscu, albo utrzymywać tam swego pełnomocnika.

Dla bliższego i stałego dozoru nad mostem, przy Inżynierze znajdować się będzie majster mostowy.

§ 16.

W razie niewypełnienia przez N przyjętych na siebie kontraktem obowiązków, lub też niedbałego i nieporządnego utrzymywania mostu i przeprawy, Inżynier znajdujący się przy moście donosi o tém Zarządowi Kommunikacyj, który sprawdzwszy to wszystko na miejscu, niezwłocznie zarządza wykonanie robót na koszt N.

W razach zaś nadzwyczajnych, gdy w skutek niedbałego i niewłaściwego postępowania N może wyniknąć niebezpieczeństwo dla przejeżdżających lub dla mostu, miejscowy Inżynier może niezwłocznie wydać rozporządzenie, względem przedsięwzięcia stosownych środków na koszt N, i donieść o tém jednocześnie Zarządowi Kommunikacyj.

§ 17.

Таковыя дѣйствія будутъ произведены на счетъ залога N, по какимъ бы то ни было цѣнамъ, съ продажею, въ случаѣ надобности, Государственныхъ его бумагъ, по биржевой цѣнѣ, за что N не имѣетъ права предъявлять претензіи.

§ 18.

N можетъ быть устраненъ отъ подряда и въ такомъ случаѣ, когда будетъ замѣчено, что небрежное содержаніе моста или ненадлежащій присмотръ за нимъ могутъ быть опасны для его прочности, залогъ же N будетъ удержанъ до окончанія контрактнаго срока, на случай могущей быть передержки сверхъ контрактной суммы.

§ 19.

Назначенная по сему контракту плата будетъ выдаваться N равными частями, два раза въ годъ: по наведеніи моста—весною, и по снятіи его—осенью, по ликвидаціямъ, засвидѣтельствованнымъ Инженеромъ при мостѣ, что N выполнены всѣ контрактныя условія, и по утвержденіи оной Управленіемъ Путей Сообщенія, при предварительномъ, если въ томъ усмотрится надобность, освидѣтельствованіи командированнымъ отъ Управленія лицомъ.

Таковая плата будетъ ассигноваться изъ того Казначейства, изъ котораго N пожелаетъ.

§ 20.

По истеченіи контрактнаго срока, N обязанъ приготовить мѣсто для установки моста на зимовку и сдать Управленію Путей Сообщенія мостъ со всѣми его принадлежностями и съ 3-мя при немъ лодками, въ такомъ видѣ, въ какомъ принять отъ Казны, кромѣ частей, которыя по смѣтѣ, или по сему контрак-

§ 17.

Roboty takowe zostaną wykonane na rachunek kaucyi N, bez względu na wysokość ich cen, i w tym celu, w razie potrzeby, sprzedaną będzie odpowiednia część biletów publicznych z jego kaucyi po istniejącym na giełdzie kursie; z którego to tytułu N nie ma prawa rościć najmniejszej pretensyi.

§ 18.

N może być usunięty od przedsiębiorstwa i w takim razie, jeżeli zostanie dostrzeżoném, że niedbałe utrzymywanie mostu, lub niedostateczny nad nim dozór, mogą zagrażać jego mocy i trwałości; kaucya zaś N będzie zatrzymana aż do upływu terminu kontraktem zakresłonego, na przypadek mogącej się zdarzyć przewyżki wydatków nad summę kontraktową.

§ 19.

Oznaczona niniejszym kontraktem zapłata, będzie uiszczaną N w równych częściach, dwa razy do roku: po zestawieniu mostu na wiosnę, i po zdjęciu onego w jesieni, według likwidacyj poświadczonych przez Inżyniera mostowego, w tém: że N uczynił zadość wszystkim warunkom kontraktowym, po zatwierdzeniu onych przez Zarząd Kommunikacyj, i po odbytém, przed tém zatwierdzeniem, sprawdzeniu przez osobę od Zarządu delegowaną, o ile tego sprawdzenia może się wykazać konieczność.

Wyplata takowa będzie assygnowaną z téj kassy, z jakiej N życzyć sobie będzie.

§ 20.

Po upływie terminu kontraktem zakresłonego, N obowiązany będzie przygotować miejsce dla ustawienia mostu na przezimowanie, i zwrócić Zarządowi Kommunikacyj most ze wszelkimi jego przynależnościami i z trzema znajdującymi się przy nim łódkami, w takim stanie, w jakim przyjął to wszystko od

ту, не полагались въ теченіе контрактнаго срока замѣнять новыми, какъ на примѣръ: балокъ, периль, надолбовъ и спусковъ; въ случаѣ же, еслибы при этомъ оказались поврежденія въ нѣкоторыхъ частяхъ, — на исправленіе ихъ будетъ удержано изъ залога, или, въ случаѣ недостатка, взыскано изъ имущества N, движимаго или недвижимаго.

§ 21.

Передача обязательства другому или принятіе въ товарищество, форменное или частное, рѣшительно воспрещается.

§ 22.

N подчиняется всеѣмъ постановленіямъ въ Царствѣ Польскомъ, какъ существующимъ, такъ и могущимъ быть измененными.

§ 23.

Расходъ по сему контракту на гербовую бумагу и объявленіе въ газетахъ падаютъ на счетъ N.

§ 24.

Въ случаѣ недоразумѣній и споровъ N будетъ довольствоваться рѣшеніемъ административнымъ, отказываясь по сему подряду совершенно отъ судебного пути.

(подписали) Генералъ-Лейтенантъ *Шуберскій*.

Генералъ-Маіоръ *Фейхтнеръ*.

Инженеръ-Полковникъ *Хлбниковъ*.

Инженеръ-Подполковникъ *Василевскій*.

Инженеръ-Капитанъ *Черняевскій*.

На подлинномъ Намѣстникъ въ Царствѣ изволилъ положить слѣдующую резолюцію:

„Утверждаю, 2 (14) Октября 1865 года.”

Генералъ-Адъютантъ (подписано) *Графъ Бергъ*.

Скарбу, зъ выjąткіемъ części, których wedle kosztorysu, lub z mocy niniejszego kontraktu nie zaszła potrzeba, w ciągu terminu kontraktowego, zastępować nowemi, jak na przykład: belki, poręcze, cembryzyny i mostki; gdyby zaś wszakże okazały się uszkodzenia niektórychъ części, w takim razie koszta na naprawę onychъ potracone będą z kaucyi, lub gdyby ta wykazała się niedostateczną, będą ściągnięte z majątku ruchomego lub nieruchomego N.

§ 21.

Przełanie zobowiązania tego na inną osobę, lub przypuszczenie kogo do spółki, urzędowe albo prywatne, zabrania się bezwarunkowo.

§ 22.

N poddaje się wszelkimъ przepisom, tak obecnie istniejącym, jako i mającymъ na przyszłość obowiązywać w Królestwie Polskiemъ.

§ 23.

Wydatki z zawarcia niniejszego kontraktu wynikłe, na papier stemplowy i obwieszczenia w gazetach, regulują się wyłącznie do N.

§ 24.

W razie jakichбądź wątpliwości i sporów, N poprzestanie na decyzjachъ Władz administracyjnych, zrzekając się co do niniejszej entrepryzy wszelkiego dochodzenia na drodze sądowej.

(podpisano) Jenerał-Lejtenant *Szuberski*.

Jenerał-Major *Feichtner*.

Pułkownik Inżynierów *Chlebnikow*.

Podpułkownik Inżynierów *Wasilewski*.

Kapitan Inżynierów *Czerniawski*.

Na oryginalne Namiestnik Królestwa napisać raczył następującą decyzję:

„Zatwierdzam, dnia 2 (14) Października 1865 roku.”

Jenerał-Adjutant (podpisano) *Hrabia Berg*.

N° 17.

Распоряженіе объ оказываніи помощи для прохода судовъ чрезъ разведенный мостъ, а также о заключеніи по сему предмету письменныхъ условий и о заведеніи шнуровыхъ книгъ.

(13 (25) Апрѣля 1866 г.)

Въ Варшавское Губернское Правленіе.

Управленіе Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ.

Арендаторъ мостовыхъ доходовъ и подрядчикъ ремонтнаго содержанія моста на рѣкѣ Вислѣ у г. Влоцлавка, въ поданномъ въ Управленіе прошеніи ходатайствуетъ о дозволеніи ему содержать людей и снаряды, для оказыванія помощи проходящимъ по рѣкѣ судамъ и плотамъ, за добровольное вознагражденіе, для предохраненія моста отъ поврежденій, могущихъ произойти отъ наплыва судовъ или плотовъ на мостовые плашкоуты, во время прохода ихъ чрезъ линію моста.

Управленіе Путей Сообщенія, принявъ во вниманіе, что подобное разрѣшеніе, данное содержателю Плоцкаго моста, оказалось весьма полезнымъ, а также, что суда и плоты, проходя чрезъ линію моста безъ оказанія имъ помощи, могутъ легко повредить построенный съ затратою столь значительнаго капитала мостъ, и, наконецъ, что водоходцы могутъ быть лишены помощи въ такомъ случаѣ, если она не будетъ содержаться арендаторомъ, — разрѣшило, вмѣстѣ съ симъ, арендатору Влоцлавскаго моста содержать людей и снаряды для оказыванія помощи проходящимъ чрезъ линію моста судамъ и плотамъ.

Для отклоненія однакожъ всякихъ злоупотребленій со стороны арендатора при оказываніи помянутой помощи, Управ-

N° 17.

Rozporządzenie, co do dodawania pomocy do przeprowadzania statków przez otwierany most pod miastem Włocławkiem, spisywania ugody w tym przedmiocie i zaprowadzenia ksiąg sznurowych.

(d. 13 (25) Kwietnia 1866 r.)

Do Rządu Gubernialnego Warszawskiego.

ZARZĄD KOMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH W KRÓLESTWIE POLSKIM.

Dzierżawca dochodów mостовыхъ и przedsiębiorca konserwacyi mostu na rzece Wiśle pod miastem Włocławkiem, w podaniu do Zarządu wniesioném, uprasza o dozwolenie mu utrzymywania ludzi i rekwizytów, celem udzielania pomocy przepływającym statkom i tratwom, za dobrowolne wynagrodzenie, dla uchronienia mostu od uszkodzeń przy zajęciu mogącém wpaściu statków lub tratw, w chwili przejścia przez linję mostu, na łyżwy mostowe.

Zarząd Komunikacyj mając na względzie, że udzielone podobne upoważnienie dzierżawcy mostu Płockiego okazało się bardzo korzystne, że statki i tratwy przepływając przez linję mostu bez pomocy, mogą z łatwością uszkodzić most z takim kosztem zbudowany; splawiający zaś mogą nie znaleźć pomocy w razie gdy takowej dzierżawca utrzymywać nie będzie, udzielił pod jedném upoważnieniem dzierżawcy mostu Włocławskiego do utrzymywania ludzi i rekwizytów, dla udzielania pomocy przy przejściu statków i tratw przez linję mostu.

Dla usunięcia jednak wszelkich nadużyć ze strony dzierżawcy przy udzielaniu téj pomocy, zastrzegł Zarząd, że pomoc

леніе предварило, что помощь въ людяхъ, лодкахъ, якоряхъ, канатахъ и т. п., можетъ быть подаваема содержателемъ собственно лишь вслѣдствіе положительнаго требованія водоходцевъ, безъ всякихъ принужденій, а также, что условія относительно оказыванія означенной помощи всегда слѣдуетъ заключать письменно въ мостовой канцеляріи, съ обозначеніемъ въ оныхъ: принимаетъ ли на себя арендаторъ отвѣтственность за причиненныя мосту поврежденія, или нѣтъ. Наконецъ, что оказываніе помощи не составляетъ вовсе монополіи въ пользу арендатора, но что водоходцы вправе испрашивать этой помощи отъ кого пожелаютъ, такъ какъ возбужденное такимъ образомъ соревнованіе можетъ имѣть вліяніе на уменьшеніе платежа за оказываніе помощи.

Въ сихъ видахъ Управление Путей Сообщенія предложило арендатору завести въ мостовой канцеляріи печатныя шнуры, вывѣсныя книги, по установленнымъ формамъ такихъ же книгъ, заведенныхъ по Плоцкому мосту.

Увѣдомляя объ этомъ Губернское Правленіе, Управление Путей Сообщенія проситъ наблюсти за исполненіемъ сего, а также распорядиться, чтобы заготовленныя книги были прошнурованы и скрѣплены Магистратомъ города Влоцлавка.

Варшава, 13 (25) Апрѣля 1866 года.

Начальникъ Управленія, Генералъ-Лейтенантъ

(подписано) *Шуберскій.*

№ 1,831.

удzielana przez niego w ludziach, łodziach, kotwicach, linach i t. p. może być dawana jedynie na wyraźne żądanie spławiających, bez żadnych przynagieł, oraz aby umowy o udzielenie tej pomocy robione były zawsze w kancelaryi mostowej na piśmie, z wyrażeniem: czy dzierżawca mostu przyjmuje na siebie odpowiedzialność za szkody w moście zrządzone, lub przeciwnie. Wreszcie, że pomoc udzielana nie ma być w monopolu dzierżawcy, lecz spławiający mogą takowej z kąd inąd zażądać, tym sposobem bowiem obudzona konkurencya może wpłynąć na zmniejszenie opłat za udzielanie pomocy.

W tym celu Zarząd Komunikacyj polecił dzierżawcy zaprowadzić w kancelaryi mostowej książki sznurowe, drukowane, według przepisanych szematów takich samych, jakie są zaprowadzone przy Płockim moście.

Zawiadamiając o tém Rząd Gubernialny, Zarząd Komunikacyj uprasza o dopilnowanie skutku, oraz o polecenie, aby przygotowane księgi przez Magistrat miasta Włocławka oparafowane zostały.

w Warszawie, dnia 13 (25) Kwietnia 1866 roku.

Naczelnik Zarządu, General-Lejtenant

(podpisano) *Szuberski.*

Nr. 1,831.

ОТДѢЛЪ VI.

ПРАВИЛА О БЛАГОУСТРОЙСТВѢ И ПОЛИЦЕЙСКІЯ
ОТНОСИТЕЛЬНО ДОРОГЪ, МОСТОВЪ И ПЕРЕВОЗОВЪ.

ГЛАВА I.

ПРАВИЛА О БЛАГОУСТРОЙСТВѢ.

№ 1.

Постановленіе о возложеніи обязанности на Почтамты
наблюдать, по подвѣдомственнымъ имъ станціямъ, за со-
стояніемъ дорогъ, мостовъ, плотинъ и перевозовъ, и до-
носить о замѣченной необходимости исправленія оныхъ.

(5 Іюля 1817 г.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства.

Намѣстникъ въ Царствѣ, по собственному предложенію, по-
становилъ поручить Правительственной Коммисіи Внутреннихъ
Дѣлъ и Полиціи — неотлагательно предписать, чрезъ посредство
Главной Дирекціи Почтъ, всѣмъ Почтамтамъ въ Царствѣ, чтобы
они обращали особенное вниманіе на состояніе дорогъ, мостовъ,

ДZIAŁ VI.

PRZEPISY PORZĄDKOWE I POLICYJNE, DOTYCZĄCE
DRÓG, MOSTÓW I PRZEWOZÓW.

TYTUŁ I.

PRZEPISY PORZĄDKOWE.

№ 1.

Decyzya stanowiąca, że Pocztamty mają dawać ba-
czność na stan dróg, mostów, grobel i przewozów, na
szczegółowych stacyach, i o dostrzeżonych potrzebach
reparacyi donosić.

(d. 5 Lipca 1817 r.)

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Na własny wniosek, postanowił Namiestnik Królewski po-
lceić Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi, nie-
zwłoczne wydanie rozkazów, za pośrednictwem Dyrekcji General-
nej Poczt, do wszystkich Pocztamtów Królestwa, ażeby te pilną
dawały baczną na stan dróg, mostów, grobel, przewozów, każdy

плотинъ и перевозовъ, на тѣхъ станціяхъ, по коимъ подвѣдомственна имъ перевозка почтъ, и чтобы о замѣченной ими необходимости какого либо исправленія оныхъ, немедленно доносили подлежащимъ Обwodowymъ Коммисарамъ и требовали отъ нихъ принятія соотвѣтственныхъ мѣръ къ производству сего исправленія.

Наконецъ, чтобы эти Почтамты ежемѣсячно представляли Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи подробные рапорты, какъ объ исполненіи вышеизложеннаго правила, такъ и о принятыхъ по ихъ требованію мѣрахъ, и чтобы Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи также ежемѣсячно представляла Намѣстнику общій по сему предмету рапортъ.

Варшава, 5 Іюля 1817 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Совѣтникъ Статсъ-Секретарь, Бригадный Генералъ
(подписано) *Коссецкій*.

№ 2.

Распоряженіе о томъ, что неоконченныя дороги должны быть закрыты, а для проѣзда слѣдуетъ устраивать боковыя дороги.

(16 Іюля 1817 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, по соображенію, что при работахъ по устройству дорогъ бывають случаи, что, по причинѣ наступленія срока закрытія работъ, нѣкоторыя части сихъ дорогъ остаются неокончен-

z nich, na tej respective stacyi, na której przewóz poczt do niego należy, i za dostrzeżeniem potrzeby jakiegobądź reparacyi, ażeby Pocztamty wspomniane bez straty czasu donosiły o tém właściwym Kommissarzom Obwodowym i od nich przedsięwzięcia zaradczych środków domagały się.

Nakoniec, ażeby też Pocztamty, tak w dopełnieniu powyższego polecenia, jako też i o uzyskanych skutkach, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi miesięcznie szczegółowe zdawały rapporta; zaś Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi, ażeby ogółowy w tej mierze rapport również co miesiąc Namiestnikowi przedstawiała.

w Warszawie, dnia 5 Lipca 1817 roku.

Zgodno z protokołem:

Radca Sekretarz Stanu, General-Brygady
(podpisano) *Kossecki*.

№ 2.

Rozporządzenie zalecające, iż drogi nieukończone mają być zamykane, a do przejazdu drogi poboczne urządzane.

(d. 16 Lipca 1817 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Gdy przy robocie około dróg są przypadki, że dla następnego terminu przestania robót, niektóre części drogi nie są ukończone; przeto dla zapobieżenia, aby drogi te nieusposobione je-

ными, — въ видахъ предотвращенія совершеннаго разстройства этихъ непригодныхъ дорогъ, отъ проѣзда по онымъ, предлагаетъ N Воеводской Коммисіи содержать закрытою каждую неоконченную дорогу и распорядиться устройствомъ боковой дороги для проѣзда.

Варшава, 16 Іюля 1817 года.

Министръ Предсѣдательствующій (подписано) *Мостовскій*.

N° 250 / 1,039.

N° 3.

Постановленіе, заключающее въ себѣ правила касательно благоустройства на шоссейныхъ дорогахъ.

(12 Февраля 1822 г.)

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА I-го,

ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
и проч., и проч., и проч.

Князь Намѣстникъ въ Царствѣ, по Государственному Совѣту.

Принявъ во вниманіе, что для охраненія шоссейныхъ дорогъ, устройство коихъ требуетъ большихъ издержекъ, необходимо издать точныя, для отклоненія порчи оныхъ, правила, — по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, и по выслушаніи мнѣнія Общаго Собранія Государственнаго Совѣта, мы постановили и постановляемъ слѣдующее.

szcze, przez rozjeżdżenie zupełnemu zepsuciu nie podpadły, zaleca Kommissyi Województwa N, ażeby każda droga nieukończona była założona, a do przejazdu, aby drogi poboczne urządzać kazała.

w Warszawie, dnia 16 Lipca 1817 roku.

Minister Prezydujący (podpisano) *Mostowski*.

Nr. 250/1,039.

N° 3.

Postanowienie, obejmujące przepisy porządkowe względem dróg bitych.

(d. 12 Lutego 1822 r.)

W Imieniu NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA I-go,

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

etc. etc. etc.

Książę Namiestnik Królewski, w Radzie Stanu.

Zważywszy, iż zachowanie dróg bitych, wielkim kosztem uskutecznianych, wymaga zaprowadzenia dokładnych przepisów porządkowych, zapobiegających ich uszkodzeniu, — na przełożenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi, i po wysłuchaniu zdania Ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Ст. 1.

Независимо отъ опредѣленной постановленіемъ отъ 20 Апрѣля 1816 года ширины шоссейныхъ дорогъ, въ видахъ предотвращенія порчи оныхъ, отнынѣ воспрещается возводить всякія строенія на поляхъ и открытыхъ мѣстахъ, ближе двухъ сажень отъ канавы шоссейной дороги, за исключеніемъ только тѣхъ особенныхъ случаевъ, еслибы, по истребованіи мнѣнія Дирекціи Дорогъ, было исходатайствовано на это разрѣшеніе подлежащей Воеводской Коммисіи.

Ст. 2.

Равнымъ образомъ отнынѣ воспрещается постройка на поляхъ или открытыхъ мѣстахъ заборовъ и изгородей, а также насажденіе деревьевъ въ меньшемъ двухсаженного разстояніи.

Ст. 3.

Въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ пахатныя поля непосредственно примыкаютъ къ канавамъ шоссейной дороги, долженъ быть оставленъ промежутокъ шириною въ три фута, съ обозначеніемъ онаго паралельною канавѣ грядою.

Ст. 4.

Тамъ, гдѣ шоссейная дорога пролегаетъ черезъ лѣсъ или кустарники, заключающіе длины и ширины болѣе полчетверти мили, должны быть вырублены деревья на пространствѣ трехъ сажень по обѣимъ сторонамъ дороги, вслѣдъ за окончаніемъ устройства оной, на счетъ дорожнаго капитала, за исключеніемъ лишь того случая, когда владѣлецъ земли пожелаетъ исполнить самъ эту вырубку, для чего назначается ему шестилѣтній срокъ, долженствующій считаться со дня окончанія шоссейной дороги.

Въ обоихъ этихъ случаяхъ пользованіе землею, а также вырубленнымъ лѣсомъ, предоставляется владѣльцу.

Art. 1.

Chociaż postanowieniem z dnia 20 Kwietnia 1816 roku szerokość dróg bitych jest przepisana, jednak, aby drogi takowe nie podpadały uszkodzeniu, odtąd żadne zabudowania w polach i miejscach otwartych, bliżej nad dwa sążnie od rowów drogi bitéj, nie mają być stawiane, wyjąwszy, gdyby w szczególnych przypadkach, po zasięgnięciu opinii Dyrekcyi Dróg, zezwolenie od właściwej Kommissyi Wojewódzkiej wyjednaném zostało.

Art. 2.

Również w mniejszej nad dwa sążnie odległości żadne parkany lub płoty, w polach lub miejscach otwartych, odtąd stawiane, ani drzewa sadzone być nie mają.

Art. 3.

Gdzie pola orne bezpośrednio przytykają do rowów drogi bitéj, winien być zostawiony ustęp na trzy stopy odległości, który zagonem równoległym z rowem ma być odznaczony.

Art. 4.

Gdzie droga bita przechodzi przez las, gaj, lub zarośle dłuższe i szersze nad pół ćwierci mili, drzewo w odległości trzech sążni po obu stronach ma być wycięte, zaraz po ukończeniu drogi bitéj, kosztem funduszu drogowego, wyjąwszy, gdyby właściciel gruntu oświadczył, iż takowe wycięcie sam uskuteczni; w takim bowiem razie do uskutecznienia tego dozwolonym mu być ma sześcioletni przeciąg czasu, od dnia ukończenia drogi bitéj rachować się mający.

Użycie gruntu, tudzież drzewa wyciętego, w obudwóch przypadkach zostawia się właścicielowi.

Ст. 5.

Вѣтряныя мельницы отнынѣ дозволяется устраивать на разстояніи не ближе 20 саженой отъ шоссейной дороги.

Ст. 6.

Владѣлецъ состоящихъ по бокамъ дороги полей, не вправе воспрепятствовать выбрасывать на оныя землю изъ канавъ шоссейной дороги, каждый разъ, когда въ томъ встрѣтится надобность.

Ст. 7.

Въ случаѣ необходимости спуска болотъ или тундръ, для осушки шоссеиныхъ дорогъ, а также воды съ этихъ же дорогъ, владѣльцы сихъ болотъ или тундръ не вправе воспрепятствовать таковой осушки, но, по мѣрѣ полученныхъ отъ сего выгодъ, обязаны принимать участіе въ работахъ по этой осушкѣ; еслибы же они отъ этого понесли убытокъ, то имѣютъ право ходатайствовать о производствѣ имъ соотвѣтственнаго вознагражденія.

Равнымъ образомъ предоставляется частнымъ владѣльцамъ, требующимъ свободного спуска воды чрезъ шоссейныя дороги, всякая въ этомъ отношеніи взаимность со стороны Правительства.

Руководствомъ въ порядкѣ дѣйствія въ такихъ случаяхъ, какъ Правительству, такъ и владѣльцамъ, должно служить постановленіе отъ 10 Ноября 1818 года (*), относительно свободного спуска воды и взаимнаго принятія оной. То же самое должно соблюдаться при отклоненіи рѣчныхъ разливовъ, если въ этомъ встрѣтится надобность для охраненія шоссейной дороги.

Ст. 8.

Никакіе мельницы, заборы и шлюзы на разстояніи полчетверти мили выше мостовъ шоссеиныхъ дорогъ, отнынѣ не

(*) Это постановленіе помѣщено въ томѣ I настоящаго Сборника, въ отдѣлѣ IV подъ № 1.

Art. 5.

Młyny wietrzne, nie bliżej jak w odległości 20 sążni od drogi bitéj, zakładać odtąd jest dozwolone.

Art. 6.

Właściciel pól przybocznych, nie jest mocen wzbraniać wyrzucania na nie ziemi z rowów drogi bitéj, ilekroć tego potrzeba wymagać może.

Art. 7.

W razie potrzeby spuszczenia bagna lub moczarów dla osuszenia dróg bitych, niemniej wody z tychże dróg, właściciele tegoż bagna lub moczarów nie mogą bronić takowego osuszenia, a w miarę odniesionych ztąd korzyści, do robót, przy témże osuszeniu podejmować się mających, przykładać się są obowiązani; gdyby zaś szkodę ztąd ponieśli, mają prawo żądać stosownego wynagrodzenia.

Również zapewnia się właścicielom prywatnym, żądającym wolnego odpływu wody przez drogi bite, wszelka w tym względzie wzajemność ze strony Rządu.

Za prawidło postępowania w takichъ przypadkach, tak Rządowi, jako i właścicielom służyć powinny przepisy postanowienia, w dniu 10 Października 1818 roku (*), co do zapewnienia wolnego odpływu wód i wzajemnego onychże odbierania, zapadłego. To samo ma miejsce przy odwróceniu zatok rzek, skoro to dla zachowania drogi bitéj jest potrzebném.

§ 8.

Powyżej mostów, na drogach bitych będących, żadne młyny, jazy i śluzy, w odległości pół ćwierci mili, bez zezwolenia Kom-

(*) Postanowienie to jest zamieszczonem w tomie I niniejszego Zbioru w dziale IV, pod Nr. I.

могутъ быть устраиваемы, безъ разрѣшенія Воеводской Коммисіи и предварительнаго истребованія мнѣнія Инженера подлежащаго обвода.

Ст. 9.

Въ лѣтнее время земледѣльческія орудія, какъ-то: плуги, бороны и т. п., влеченіе коихъ причиняетъ вредъ шоссейной дорогѣ, не могутъ быть возимы иначе, какъ на колесахъ или саниахъ, лѣсной же матеріалъ слѣдуетъ возить непременно на четырехъ колесахъ или на саниахъ и ни въ какомъ случаѣ не дозволяется его влечь, подѣ опасеніемъ штрафа въ 2 польскихъ злот., за каждое этого рода преступленіе, и вознагражденія за причиненный вредъ.

Ст. 10.

Владѣльцы прилежащихъ къ дорогѣ земель, коимъ необходимо въѣзды на шоссейную дорогу, обязаны устраивать для этого на собственный счетъ мосты на канавахъ такой ширины, чтобы не причиняли порчи отверстію оныхъ и не препятствовали отпływu воды.

Засыпающіе канавы для проѣзда подвергнутся полицейскому взысканію наравнѣ съ несоблюдающими ст. 535-ой Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и, кромѣ того, обязаны будутъ вознаграждать за причиненный вредъ.

Ст. 11.

Насажденныя у дороги на дорожныя суммы деревья ввѣряются надзору Бургомистровъ городовъ или гминныхъ Войтовъ, съ обязанностію наблюдать за сохраннымъ и въ хорошемъ состояніи ихъ содержаніемъ.

Но деревья насаждаются у тѣхъ лишь шоссейныхъ дорогъ, которыя положительно будутъ указаны Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Ст. 12.

Во всѣхъ экстренныхъ и непредвидѣнныхъ случаяхъ, затрудняющихъ сообщеніе, какъ-то: при необыкновенныхъ снѣж-

missyi Wojewódzkiej i bez poprzedzającej opinii Inżyniera właściwego objazdu, odtąd zakładanemi być nie mają.

Art. 9.

Narzędzia rolnicze podczas letniej pory, jakoto: pługi, bronny i t. p., których wleczenie szkodliwem jest dla drogi bitéj, nie mogą być prowadzone, tylko na kołach lub na saniach, równie drzewo na czterech tylko kołach lub saniach wiezione być ma; w żadnym zaś przypadku wleczonem być nie może, pod karą złp. 2, za każde przewinienie i wynagrodzeniem uszkodzenia.

Art. 10.

Właściciele pobocznych gruntów, z których wjazdy na drogę bitą są potrzebne, obowiązani są stawiać ku temu własnym kosztem mosty na rowach téj długości, aby ich otworu nie psuły, ani odpływu wody nie tamowały.

Zasypujący rowy dla przejazdu, podpadną karze policyjnej, równie jak przekraczający przeciw art. 535-mu Kodeksu karnego, nadto szkodę wynagrodzić są obowiązani.

Art. 11.

Drzewa obok drogi, nakładem funduszów drogowych sadzone, oddają się pod dozór Burmistrzów miast i Wójtów gmin właściwych, z obowiązkiem przestrzegania, aby w całości i dobrym stanie utrzymywane były.

Jednak drzewa przy tych tylko drogach bitych sadzone będą, które Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi wyraźnie wskaże.

Art. 12.

We wszystkich nagłych i nieprzewidzianych zdarzeniach, przeprawę tamujących, jakoto: nadzwyczajnych zawiewów śniegu,

ныхъ заносахъ, при сорваніи водою моста, плотины, дороги, владѣльцы прилежащихъ къ дорогѣ земель не вправе воспрепятствовать назначенію временнаго по нимъ проѣзда. Назначеніе это производится мѣстнымъ начальствомъ, по соглашеніи съ владѣльцемъ, въ удобнѣйшемъ для проѣзда мѣстѣ.

Ст. 13.

Всѣ нечистоты изъ скотныхъ дворовъ, отхожихъ мѣстъ, скотобоень и т. п., стекающія на дорогу или вблизи оной, слѣдуетъ отклонить или вывозить, къ чему несоблюдающіе этого владѣльцы, по увѣдомленію участковаго кондуктора, будутъ понуждены мѣстнымъ начальствомъ полицейскими мѣрами, и, кромѣ того, подвергнутся штрафу въ 2 польскихъ злотыхъ.

Ст. 14.

Выбрасываніе снѣга, мусора, сорныхъ травъ и т. п. на шосейную дорогу воспрещается, подъ опасеніемъ полицейскаго штрафа въ 2 польскихъ злот. Пастьба скота, свободнаго или въ упряжи на этихъ же дорогахъ и канавахъ воспрещается, подъ опасеніемъ штрафа въ 10 грошей съ каждой штуки скота.

Ст. 15.

Мѣстныя начальства городовъ и деревень, чрезъ кои проходятъ шосейныя дороги, обязаны наблюдать за опрятнымъ содержаніемъ и исправнымъ состояніемъ оныхъ, согласно изданнымъ для сего правиламъ, и въ случаѣ недѣйствительности ихъ напоминаній, они должны представлять Обводовому Комиссару о дорожныхъ чинахъ, нерадивыхъ или оплошныхъ въ исполненіи лежащихъ на нихъ обязанностей.

Ст. 16.

Заведеніе торговъ на шосейныхъ дорогахъ и затрудненіе проѣзда по онымъ воспрещается, подъ опасеніемъ полицейскаго взысканія отъ 2 до 6 польскихъ злотыхъ.

zerwania przez wodę mostu, grobli, drogi, właściciele gruntów przybocznych nie mają prawa bronić wytknięcia przez nie tymczasowego przejazdu. Wytknięcie to nastąpi przez Władzę miejscową, za porozumieniem się z właścicielem, tam, gdzie to najdogodniej dla przejazdu będzie.

Art. 13.

Wszelkie nieczystości z chlewów, kloak, jatek i t. p., na drogę lub w jej pobliżności spływające, odwrócone lub wywożone być powinny, do czego uchybiający właściciel środkami egzekucyjnymi, przez Władzę miejscową, za wezwaniem Konduktora stacji, zniewolonym i prócz tego na zapłacenie kary złp. 2, skazanym będzie.

Art. 14.

Wyrzucanie śniegu, śmieci, chwastów i t. p. na drogę bitą, zakazuje się pod karą policyjną złp. 2; paszenie zaś bydła luźnego lub w zaprzęgach zabronioném jest na tychże drogach i rowach, pod karą groszy dziesięć od każdej sztuki bydła.

Art. 15.

Władze miejscowe w miastach i wsiach, przez które przechodzą drogi bite, obowiązane są przestrzegać, ażeby takowe podług przepisów porządkowych, w czystości i w dobrym stanie były utrzymywane, a gdyby przestrogi ich skutecznymi nie były, powinnością ich będzie, donosić Kommissarzowi Obwodowemu officyalistów drogowych w pełnieniu włożonych na nich obowiązków niedbałych lub opieszłych.

Art. 16.

Zakładanie targów na drogach bitych i tamowanie na nich przejazdu, zabronione jest pod karą policyjną od 2 do 6 złotych.

Ст. 17.

За умышленное повреждение мостовъ, милевыхъ столбовъ, таблицъ и путеуказателей, перилъ, заставъ, канавъ, бортовъ дороги и насажденныхъ у шоссеиныхъ дорогъ деревьевъ, кромѣ вознагражденія за причиненный вредъ, опредѣляется взысканіе согласно ст. 306, 307 и 308-ой Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ.

Ст. 18.

Разведение огня подъ мостами или на разстояніи менѣе 100 саженой отъ значительнѣйшихъ мостовъ, а также привалы или ночлеги подъ мостами, и переѣздъ или проходъ чрезъ оныя съ неприкрытымъ огнемъ, воспрещаются, подъ отвѣтственности, опредѣленною по ст. 519-ой Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ.

Ст. 19.

Повреждение канавъ, произшедшее отъ перегона скота, проѣзда или по иному какому бы то ни было поводу, подлежитъ исправленію на счетъ владѣльца скота, или виновника поврежденія, и, кромѣ того, виновный подвергается штрафу по 10 грошей съ каждой штуки скота.

Въ такомъ случаѣ, дорожный сторожъ обязанъ задержанный имъ скотъ доставить къ гминному Войту, который, по запискѣ словеснаго показанія, кромѣ вознагражденія за причиненный вредъ, обезпечить на виновникѣ вышесказанный штрафъ.

Ст. 20.

Павшія на шоссеиной дорогѣ животныя должны быть убраны мѣстною гминою и зарыты въ продолженіе 24 часовъ по полученіи предложенія участковаго кондуктора.

Ст. 21.

Воспрещается скорая ѣзда возами или верхомъ по мостамъ большаго протяженія, а также скопленіе возовъ на оныхъ, подъ

Art. 17.

Umysłne uszkodzenie mostów, słupów milowych, tablic i drogoskazów, poręczy, rogatek, kanałów, burtów drogi, drzew sadzonych przy drogach bitych, prócz obowiązku wynagrodzenia szkody, karane będą podług art. 306, 307 i 308-go Kodeksu karnego.

Art. 18.

Zakładanie ognia pod mostami, lub w mniejszej nad 100 sążni odległości od mostów znaczniejszych, zakładanie popasów lub noclegów pod mostami, przejeżdżanie lub przechodzenie z ogniem nieprzykrytym przez mosty, zakazaném jest pod karą art. 519-m Kodeksu karnego przepisana.

Art. 19.

Uszkodzenia rowów przez przepędzanie bydła, przejeżdżanie, lub jakimkolwiek innym sposobem zaszłé, kosztem właściciela bydła, lub sprawcy szkody, mają być naprawione, a prócz tego sprawca skazanym będzie na zapłacenie po groszy 10 od każdej sztuki bydła.

W takim razie dróżnik zajęte bydło obowiązany jest zaprowadzić do Wójta gminy, który po spisaniu wyводу słownego, prócz wynagrodzenia za szkody, powyższą karę na sprawcy zapewni.

Art. 20.

Zdechłe na drodze bitéj zwierzęta przez gminę miejscową uprzątnięte i zakopane być powinny, w przeciągu 24 godzin po odebraniu wezwania od Konduktora stacyi.

Art. 21.

Zabronione jest prędkie jeżdżenie wozami lub konno przez mosty znaczniejszej długości, tudzież skupianie się wozów na tychże, pod karą art. 375-m Kodeksu karnego przepisana.

отвѣтственности, опредѣленною по ст. 375-ой Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ.

Грузныя брики, во время проѣзда по большимъ мостамъ, должны находиться въ разстояніи 6 сажень одна отъ другой.

Ст. 22.

Каждая грузная брика должна быть снабжена желѣзнымъ тормозомъ, и слѣдуетъ тормозить оную въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ будутъ находиться предостерегательныя таблицы, подѣ опасеніемъ взысканія отъ 2 до 6 польскихъ злотыхъ, тормозить же колеса безъ тормоза воспрещается, подѣ опасеніемъ такого же взысканія.

Ст. 23.

Самая широкая укладка груза на брикѣ не можетъ превосходить 6 локтей, подѣ опасеніемъ взысканія съ несоблюдающаго этого правила владѣльца или извозчика 2 польскихъ злотыхъ и обязанности перекладки груза до опредѣленнаго размѣра.

Ст. 24.

Встрѣчающіеся на шоссейной дорогѣ извозчики обязаны, уступая взаимно половину дороги, осторожно проѣзжать мимо по правой сторонѣ, подѣ опасеніемъ взысканія, опредѣленнаго по ст. 579-ой Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ.

Ст. 25.

Тамъ, гдѣ находятся перевозки чрезъ рѣки и при оныхъ бываютъ броды, перевозчики обязаны обозначать безопасныя для проѣзда мѣста вѣхами, высотой до двухъ сажень выше воды.

Во время покрытія рѣкъ льдомъ, перевозчики обязаны предостерегать проѣзжающихъ объ опасныхъ мѣстахъ, безопасныя же мѣста, для видимости, должны быть вдоль слегка прикрыты соломой или навозомъ.

Bryki ładowne, podczas przejazdu przez znaczne mosty, powinny być oddalone od siebie na sześć sążni.

Art. 22.

Każda bryka ładowna opatrzona być ma w hamulec żelazny, i hamowana być powinna w miejscach, gdzie będą ostrzeżenia na tablicach, a to pod karą od 2 do 6 złp.; hamowanie kół bez hamulca pod tą samą karą jest zabronione.

Art. 23.

Najszerszy ładunek bryki nie może przechodzić sześciu łokci, pod karą złp. 2 na uchylającego właściciela lub furmana i obowiązkiem przepakowania ładunku do miary oznaczonej.

Art. 24.

Spotykający się na drodze bitej furmani, winni się mijać ostrożnie, zjeżdżając jeden drugiemu na pół drogi w prawą stronę, a to pod karą art. 579-m Kodeksu karnego przepisaną.

Art. 25.

Gdzie się znajdują przewozy na rzekach, a przy tychże przypadkiem brody, przewoźnicy obowiązani są wytykać miejsca bezpieczne dla przejazdu, wiechami do 2-ch sążni nad wodę występującymi.

Kiedy rzeki lodami są pokryte, przewoźników obowiązkiem jest przestrzegać podróżnych o miejscach niebezpiecznych; bezpieczne zaś, dla łatwego rozpoznania, wzdłuż słomą lub nawozem powinny być potrząśnięte.

Ст. 26.

Въ случаѣ если нечаянно нападаетъ глубокий снѣгъ или образуются препятствующіе сообщенію заносы, — гмины, чрезъ земли коихъ проходить дорога, обязаны немедленно поставить требуемое участковымъ кондукторомъ число работниковъ для отбрасыванія снѣга. Употребленное для этой работы за квитанціею кондуктора число пѣшихъ и тяглыхъ дней исключается гминамъ изъ шарварковаго сбора, считая за пѣшій день по 1, а за тяглый по 2 польскихъ злотыхъ.

Ст. 27.

Ведущіе къ шоссейной дорогѣ значительнѣйшіе средніе тракты должны быть отъ пункта соприкосновенія на 30 саж. въ глинистой и на 10 — въ песчаной почвѣ вымощены толстымъ камнемъ или настланы гравіемъ, для очищенія колесъ отъ грязи, и это слѣдуетъ произвести, по мѣрѣ возможности, шарварковою повинностью, для среднихъ трактовъ предназначенною.

Ст. 28.

Подъѣзды къ значительнѣйшимъ корчмамъ должны быть вымощены владѣльцами оныхъ, равнымъ образомъ и площади у почтовыхъ домовъ.

Ст. 29.

Существующія боковыя или полевые дороги, служащія къ подвозкѣ матеріаловъ для устройства или содержанія шоссейныхъ дорогъ, не должны быть уничтожаемы безъ разрѣшенія Обводоваго Коммисара; въ случаѣ же устройства новыхъ дорогъ, не иначе можетъ это воспослѣдовать, какъ по предварительномъ соглашеніи съ землевладѣльцемъ.

Ст. 30.

Изысканіе потребныхъ для шоссейныхъ дорогъ матеріаловъ дозволяется лишь съ согласія землевладѣльца, или съ раз-

Art. 26.

Wrazie nagłego spadnięcia wielkich śniegów, lub uformowania się zasp, przejazd wstrzymujących, obowiązane są gminy, przez których grunta droga przechodzi, żadaną przez Konduktora stacyi ilość robotników do odrzucania śniegów natychmiast dostawić; ilość dni pieszych i ciągłych dostawiona do téj roboty za kwitem Konduktora, potrąconą będzie gminom z opłaty szarwarkowej, za dzień pieszy po złp. 1, a za ciągły po złp. 2.

Art. 27.

Trakty średnie znaczniejsze, wychodzące na drogę bitą, powinny być od punktu zetknięcia się na 30 sążni w gruncie gliniastym, a na 10 w piaszczystym wyłożone kamieniem grubym, lub wyżwirowane, dla otrząśnięcia błota z kół, co szarwarkiem przeznaczonym do traktów średnich, w miarę możności, ma być uskutecznione.

Art. 28.

Zajazdy do znaczniejszych karczem, kosztem ich właścicieli wybrukowane być powinny, podobnież i place około domów pocztowych.

Art. 29.

Drogi boczne lub polowe do przewozu materyałów, do uskutecznienia lub utrzymania dróg bitych służące, a już existing, bez zezwolenia Kommissarza Obwodowego nie mają być zamykane; w przypadku robienia nowych, nastąpić to nie może bez poprzedniego z właścicielem gruntu ułożenia się.

Art. 30.

Wyszukiwanie materyałów, potrzebnych do dróg bitych, tylko za zezwoleniem właściciela gruntu, lub za upoważnieniem

рѣшенія Воеводской Коммисіи, и по предварительномъ извѣщеніи о томъ владѣльца, въ порядкѣ и времени, не причиняющемъ вреда.

Ст. 31.

Причиненныя дѣйствіемъ или словами обиды высшимъ чинамъ, какъ-то: Дистанціоннымъ Инженерамъ и т. п., влекутъ за собою наказаніе, опредѣленное по ст. 248 и 249-ой Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ, подобныя же обиды, нанесенныя низшимъ чинамъ, какъ-то: участковымъ кондукторамъ и другимъ низшаго разряда надсмотрщикамъ, подвергають виновнаго взысканію, согласно ст. 482-ой вышеупомянутаго Уложенія.

И наоборотъ, всѣ обиды, нанесенныя словомъ или дѣломъ дорожными чинами проѣзжающимъ, подлежатъ наказанію на основаніи ст. 314-ой того же Уложенія.

Ст. 32.

Каждый гминный Войтъ и Бургомистръ обязанъ оказывать надлежащее содѣйствіе дорожнымъ чинамъ и надсмотрщикамъ всякій разъ, когда они въ этомъ будутъ нуждаться для соблюденія настоящихъ правилъ.

Ст. 33.

При всѣхъ шосейныхъ дорогахъ должны быть навѣшены на столбахъ таблицы, предостерегающія объ упущеніяхъ и взысканіяхъ съ виновныхъ, настоящимъ постановленіемъ опредѣленныхъ.

Ст. 34.

Въ мѣстахъ, гдѣ раздѣляются шосейныя дороги, должны быть установлены путеуказатели съ надписью, объясняющею куда ведутъ эти дороги.

Ст. 35.

Опредѣленныя настоящимъ постановленіемъ взысканія должны быть назначаемы, по мѣрѣ виновности, подлежащими

Kommissyi Wojewódzkiej i poprzedzoném ostrzeżeniem właściciela, w czasie i sposobem szkody nie przynoszącym, jest dozwolone.

Art. 31.

Zniewagi czynne lub słowne officyalistom wyższym, jakoto: przeciw Inżynierom Objazdów i tym podobnym wyrządzone, karane będą podług art. 248 i 249-go Kodeksu karnego; podobne zaś zniewagi niższym officyalistom, jakoto: Konduktorom stacyów i innym niższego stopnia dozorcóm wyrządzone, karane będą podług art. 482-go dopiero wspomnionego Kodeksu.

Nawzajem wszelkie zniewagi czynne lub słowne, którychby się dopuścili officjaliści drogowi względem podróżnych, karane będą według art. 314-go tegoż Kodeksu.

Art. 32.

Każdy Wójt gminy i Burmistrz winien dodać pomocy officyalistom i dozorcóm drogowym, ile razy ję ku zachowaniu niniejszych przepisów zażądają.

Art. 33.

Będą wystawione przy wszystkich drogach bitych tablice na słupach, ostrzegające o przewinieniach i karach niniejszém postanowieniem na uchybiających przepisanych.

Art. 34.

W miejscach, gdzie się rozchodzą drogi bite, mają być osadzone drogoskazy, z wypisaniem dokąd takowe drogi prowadzą.

Art. 35.

Kary, niniejszą uchwałą postanowione, wymierzone będą, w miarę przekroczenia przez Sądy właściwe, to jest: za występki—

Судами, т. е. за преступления — Гродскими (Окружными), а за полицейские проступки — Полицейскими Судами, коимъ непосредственно, безъ предварительнаго преданія суду высшимъ начальствомъ, подлежатъ, за проступки, въ ст. 31-ой поименованные, всё какого бы то ни было разряда чины, на которыхъ возложенъ надзоръ за шоссейными дорогами; но Гродские Суды обязаны увѣдомить непосредственно начальствующую надъ этими чинами власть о всякомъ предпринятомъ противу ихъ судебномъ дѣйстви, Полицейскіе же Суды — о состоявшемся рѣшеніи.

Ст. 36.

Денежные штрафы подлежатъ поступленію въ пользу дорожнаго капитала, Правительственная же Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи учредить контроль этого дохода.

Приведеніе въ исполненіе настоящаго постановленія, долженствующаго быть помѣщеннымъ въ Дневникъ Законовъ, поручаемъ Правительственнымъ Коммисіямъ, въ чемъ до которой оно относится.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія, 12 Февраля 1822 года. (подписано) *Заіончекъ*.

N° 4.

Постановленіе, утверждающее образецъ мундировъ для сборщиковъ дорожнаго и мостоваго сборовъ на главныхъ трактахъ.

(30 Марта 1825 г.)

Въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Князь Намѣстникъ въ Царствѣ.

Признавъ необходимымъ, чтобы сборщики дорожнаго и мостоваго сборовъ на главныхъ трактахъ были одѣты въ мундиры

през Сѣды Гродзкіе, а за превиніенія полиційне, — през Сѣды Полиційне, передъ кѣорими то Сѣдами всеыскы якигобадъ стопня officyaliści, маіацы sobie поручоны dozór nad drogami bitemi, przeciw art. 31-mu wykraczajacy, wprost, bez poprzedniego oddania ich pod sąd przez Władzę wyższą, odpowiedzialnymi są, lecz Сѣды Гродзкіе obowiązаны бѣдѣ уwiadomić Władzę, nad temiż officyalistami bezpośrednio przełożoną, o kaźdem przeciwko nim przedsięwziętém postępowaniu sądowném, Policyjne zaś o zapadłym wyroku.

Art. 36.

Kary pieniężne wpływać mają na rzecz funduszu drogowego, a Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi urządzi kontrolę tego wpływu.

Uskutecznienie tego postanowienia, które ma być w Dzienniku Praw umieszczone, Kommissyom Rządowym, w czym do której należy, polecamy.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 12 Lutego 1822 roku.

(podpisano) *Zajączek*.

N° 4.

Decyzya, zatwierdzająca wzór mundurów dla poborców myta drogowego i opłat mostowych na traktach głównych.

(d. 30 Marca 1825 r.)

Do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi.

KSIĄŻE NAMIESTNIK KRÓLEWSKI.

Uznawszy za rzecz potrzebną, aby poborcy myta drogowego i opłat mostowych na traktach głównych, w jednostajne mundury

одинаковой формы, и утвердивъ представленный намъ Директоромъ Дорогъ и Мостовъ образецъ мундировъ, препровождаемъ въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи 27 литографированныхъ экземпляровъ этого образца, для дальнѣйшаго снабженія оными Воеводскихъ Коммисій и порученія, дабы всѣ сборщики дорожнаго и мостоваго сборовъ неотлагательно были обмундированы согласно предписываемому симъ образцу.

Состоялось въ Варшавѣ, 30 Марта 1825 года.

(подписано) *Заіончекъ.*

№ 2,250.

№ 5.

Распоряженіе о томъ, чтобы сборщики дорожнаго и мостоваго сборовъ были снабжены надлежащими жестяными знаками.

(6 Іюня 1825 г.)

Въ Мазовецкую Воеводскую Коммисію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи

предписываетъ Воеводской Коммисіи сдѣлать надлежащее распоряженіе о томъ, чтобы арендаторы дорожнаго и мостоваго сборовъ снабдили своихъ сборщиковъ, согласно сообщенному Главною Дирекціею Дорогъ и Мостовъ образцу, жестяными знаками, чрезъ посредство упомянутой Дирекціи, которая не преминетъ выслать эти знаки подлежащимъ арендаторамъ, вслѣдъ за полученіемъ причитающихся за оные денегъ. Воеводская

przybrani byli, i zatwierdziwszy podany nam przez Dyrektora Dróg i Mostów wzór mundurów, takowy w 27 egzemplarzach litografowanych przesyłamy Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, w celu dalszego udzielenia takowych Kommissyom Wojewódzkim i zalecenia, aby wszyscy poborcy myta drogowego i mostowego w mundury niniejszém przepisane spiesznie przybrani byli.

Działo się w Warszawie, dnia 30 Marca 1825 roku.

(podpisano) *Zajączek.*

№. 2,250.

№ 5.

Rozporządzenie zastrzegające, iż poborcy opłat drogowych i mostowych w stosowne blachy zaopatrzeni być mają.

(d. 6 Czerwca 1825 r.)

Do Kommissyi Województwa Mazowieckiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Poleca Kommissyi Wojewódzkiej wydanie stosownych rozporządzeń, ażeby dzierżawcy opłat drogowych i mostowych, swych poborców w blachy, podług wzoru przez Dyrekcyę Generalną Dróg i Mostów zakomunikowanego, opatrzyli, a to za pośrednictwem tejże Dyrekcyi, która po nadesłaniu należytości, blachy takowe respective dzierżawcom przesłać nie omieszka,

Комисія обязана также наблюсти за точнымъ исполненіемъ правилъ относительно однообразной обмундировки.

Варшава, 6 Іюня 1825 года.

За Министра Предсѣдательствующаго,
Государственный Министръ (подписано) *Станисл.*

N° 299/1,250.

N° 6.

Распоряженіе, опредѣляющее мѣры для обезпеченія полей, луговъ и шоссейныхъ дорогъ отъ причиняемыхъ свиньями поврежденій.

(3 Іюня 1824 г.)

Въ Мазовецкую Воеводскую Комисію.

Правительственная Комисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Изъ постояннаго опыта извѣстны тѣ убытки и безпорядокъ въ сельскомъ хозяйствѣ, какіе испытываются землевладельцами и арендаторами, а равно и самими крестьянами, отъ произвольно пасущихся свиней, которыя роютъ ямы по трактамъ, засѣянными полямъ и лугамъ, чѣмъ портятъ даже шоссейныя дороги, затрудняютъ обработку земли и чрезъ это наносятъ значительный ущербъ хозяйству. Это зло, при самомъ бдительномъ надзорѣ, почти неизбежно, преимущественно же въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ содержится этихъ животныхъ большее количество противъ того, какое можетъ быть прокормлено дома взаперти.

Для соглашенія потребности содержанія въ хозяйствѣ этого рода животныхъ съ необходимостью предохраненія отъ вре-

Kommissya Wojewódzka niemniej dopilnuje, ażeby przepisy co do jednostajności ubiorów, jak najściślej były zachowywane.
w Warszawie, dnia 6 Czerwca 1825 roku.

Minister Prezydujący,
W zastępstwie Minister Stanu, (podpisano) *Staszic.*

Nr. 299 / 1,250.

N° 6.

Rozporządzenie wskazujące środki, jakimi zabezpieczać należy pola, łąki i drogi bite od uszkodzeń, przez trzódę chlewną zrzadzanych.

(d. 3 Czerwca 1824 r.)

Do Kommissyi Województwa Mazowieckiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Znane są z ciągłego doświadczenia szkody i nieporządek w gospodarstwie wiejskiem, jakiego doznają właściciele ziemi i dzierżawcy, jako też włościanie sami, od luzem pasących się świń, które ryjąc po gościńcach, gruntach siewnych, lub łąkach doły, psują drogi nawet bite, utrudzają uprawę roli i znaczną przez to w gospodarstwie zrzadzają różnicę. Złe to, obok największego dozoru, prawie jest nieuchronne, zwłaszcza tam, gdzie więcej utrzymuje się podobnego inwentarza, niż w domu w zamknięciu wyżywić można.

Godząc potrzebę utrzymania na gruncie tego gatunku trzody z potrzebą zaslonienia od szkody, najlepszy jest sposób ciągle

да, ими наносимаго, нѣтъ лучшаго и самаго простаго средства, постоянно употребляемаго въ смежныхъ краяхъ, которое заключается въ томъ, что каждой свиньѣ, не содержащейся въ перти, но выпускаемой въ поле, продергивается сквозь поздри рыла кольцо изъ желѣзной проволоки, долженствующее, въ обоихъ его концахъ, быть такъ свернутымъ, чтобы не лезя было оное выпрямить или удобно вынуть.

Это средство не причиняетъ никакого вреда животному и не препятствуетъ оному въ пастбищѣ на поверхности земли, между тѣмъ какъ предохраняетъ отъ вырыванія ямъ и дальнѣйшихъ отъ этого поврежденій.

Вслѣдствіе сего Правительственная Коммисія предлагаетъ Воеводской Коммисіи, изданіемъ особыхъ распоряженій подлежащимъ гминнымъ властямъ и оповѣщеніемъ въ воеводскихъ дневникахъ, постараться убѣдить и обязать землевладѣльцевъ къ употребленію вышеупомянутаго, столь тѣсно связаннаго съ ихъ собственнымъ интересомъ, средства.

Варшава, 3 Іюня 1824 года.

За Министра Предсѣдательствующаго, Статсъ-Совѣтникъ
(подписано) *Сташицъ*.

№ 1,897/95.

w krajach ościennych używany i bardzo prosty, który się na tém zasadza, ażeby każdej świni nie żywionej w zamknięciu, lecz puszczanej na pole, przeprowadzić przez nozdrze ryja kółko z kawałka drutu, który ma być na dwóch końcach swoich tak skreconym, ażeby się nie mógł rozprostować lub łatwo dać wyjąć.

Sposób ten nie zadaje żadnego szwanku, nie przeszkadza paszeniu się na powierzchni ziemi, a zapobiega ryciu dołów i dalszym ztąd szkodom.

Wzywa zatem Kommissyę Wojewódzką, ażeby przez szczególne polecenie do Władz gminnych właściwych, jako też przez obwieszczenia w dziennikach wojewódzkich starała się właścicieli ziemskich do użycia i zaprowadzenia powyższego sposobu skutecznie zobowiązać, jako w rzeczy z ich własnym dobrem w tak ścisłym zostającej związku.

w Warszawie, dnia 3 Czerwca 1824 roku.

Minister Prezydujący,

W zastępstwie, Radca Stanu (podpisano) *Staszic*.

Nr. 1,897/95.

N° 7.

Распоряжение о томъ, что свиньи въ городахъ и селеніяхъ, прилежащихъ къ шоссеинымъ дорогамъ, должны быть снабжены проволочными кольцами, продернутыми сквозь ноздри, а также о воспрещеніи дѣлать отдыхи на дорогахъ прогоняемымъ стадамъ свиней и кормить оныя возлѣ шоссеиныхъ дорогъ.

(19 Іюня 1826 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полици,

въ предписаніи отъ 3 Іюня 1824 года, за N° 1,897/95, сообщила Воеводскимъ Коммисіямъ средства для предотвращенія тѣхъ безпорядковъ и поврежденій, какіе причиняютъ въ сельскомъ хозяйствѣ и на шоссеиныхъ дорогахъ произвольно пасущіяся свиньи. Но опыты убѣждаютъ въ томъ, что упомянутое распоряженіе и указанныя онымъ, въ видѣ совѣта, средства остались донинѣ безъ вниманія и исполненія.

По сему Правительственная Коммисія, побуждаемая, какъ донесеніемъ Главной Дирекціи Дорогъ и Мостовъ, которая, жалуюсь на причиняемые постоянно поврежденія дорожныхъ бортовъ пускаемыми свободно свиньями, представляетъ о необходимости предотвратить этотъ безпорядокъ, такъ и тѣмъ соображеніемъ, что вообще изрываніе свиньями не только шоссеиныхъ дорогъ, но засѣянныхъ полей, луговъ и огородовъ повсемѣстно и во многихъ отношеніяхъ вредитъ правильному хозяйству, — въ видахъ обезпеченія понудительными мѣрами исполненія вышеупомянутого соблюдающагося въ иныхъ краяхъ распоряженія, о пользѣ коего долженъ бы убѣдить надлежаще

N° 7.

Rozporządzenie zastrzegające, że trzoda chlewna w miastach i wsiach, drogom bitym przyległych, ma być zaopatrzoną w kółka z drutu, przez nozdrze przeciągnięte, a zarazem aby wzbronіć wypoczywania pędzonej trzody chlewnej na drogach, i popasania jej obok dróg.

(d. 19 Czerwca 1826 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Jeszcze pod dniem 3 Czerwca 1824 roku Nr. 1,897/95, wydała Kommissyom Wojewódzkim rozporządzenie, następczące środki zapobieżenia nieporządkom i szkodom, jakowe zrzadzają w gospodarstwie wiejskiem i przy drogach bitych, luzem pasące się swinie. Doświadczenie atoli przekonywa, że rozporządzenie wzmiankowane i środki wskazane, jako w sposobie rady tylko przepisane, pozostały dotychczas w zaniedbaniu i bez skutku.

Powodowana więc Kommissya Rządowa, tak przełożeniem Dyrekcyi Generalnej Dróg i Mostów, która użalając się na zrzadzane ciągle szkody przy burtach drogowych, przez trzodę chlewną, luzem puszczaną, potrzebę konieczną zaradzenia temu nieporządkowi przedstawia, jako też uwaga, że w ogólności rycie świń, nietylko po drogach lecz i po polach siewnych, po łąkach i ogrodach, wszędzie rządmemu gospodarstwu i pod wielu względami jest przeciwne, — chcąc zapewnić, przez środki znagląjące, skutek powyżej wspomnionego rozporządzenia, w innych krajach w wykonaniu będącego, a o której korzyści własny, dobrze zrozumiany interest, samychże posiadaczy gruntowych przekonaćby

понятый землевладельцами собственный их интерес, предписывает Воеводской Комиссии сделать следующее распоряжение:

1) в течение шести недель, считая со дня объявления возобновленного настоящим предписанием правила, во всех гминах, каждая не содержащаяся взаперти, но свободно на полях пасущаяся свинья должна быть снабжена проволочным кольцом, продернутым сквозь ноздри, согласно тому, как это было предписано 3 Июня 1824 года;

2) по истечении вышеозначенного срока, свиньи, в городах и селениях, прилегающих к шоссе, должны быть снабжены, для предотвращения повреждений, упомянутыми проволочными кольцами, и произвольно пасущаяся возле дорог или на оных, будут застреливаемы дорожными сторожами и мастерами, на что им, вследствие настоящего постановления, дается разрешение;

3) относительно более отдаленных от шоссе дорог, Обводные Комиссары обязаны, за приведением в действие сего распоряжения в предписанное время, наблюдать через посредство гминных Войтов и Бургомистров городов. По истечении вышеозначенного срока, ослушники за неповиновение учреждениям края подвергнутся дисциплинарному взысканию по одному польскому золотому с каждой доставленной штуки, не снабженной проволочным кольцом, кроме особого вознаграждения убытков, какого землевладелец иметь бы право домогаться;

4) прогоняющие, для продажи, свиней, — хотя они большею частью минуют, по поводу твердости пути, шоссе, и следуют боковыми дорогами, для большого удобства в гонимых оных, — на случай следования со свиньями шоссе, трактами должны быть предупреждены дорожными сторожами, что нигде на дороге не дозволяется отдыхать прогоняемым свиньям, ни же кормить оных возле дороги;

5) для подания во всеобщее сведение настоящего постановления, Воеводская Комиссия делает распоряжение о трое-

повинен, полека Комиссии Wojewódzkiej, абы выдала распоряжения следующие:

1) в течении шести tygodni, od daty ogłoszenia ponawiającego się niniejszym urządzeniu, we wszystkich gminach każda sztuka trzody chlewnej, przy domu w zamknięciu nieutrzymywanej, lecz luźno w polach paszącej się, ma być zaopatrzoną w kółka z drutu, przez nozdrze przeciągnięte, jak to rozporządzeniem z daty 3 Czerwca 1824 roku przepisaniem zostało;

2) po upływie tego czasu, świnie w miastach lub we wsiach, do dróg bitych dotykających, wzmiankowanymi drutami od robienia szkody niezabezpieczone, przy tychże drogach lub na drogach samopas chodzące, strzelane będą przez straż i rzemieślników drogowych, do czego ci w skutek urządzenia niniejszego upoważnionymi zostają;

3) co do gmin, od dróg bitych odleglejszych, Komisarze Obwodowi obowiązani są dopilnować przez Wójtów gmin i Burmistrzów miast, wykonanie urządzenia tego w ogólności w czasie przepisany. Po upływie terminu, nieposłuszni mają być pociągani za nieuległość urządzeniom krajowym, do kary porządkowej po złotemu jednemu od każdej dostawionej sztuki, drutem nieopatrzonej, prócz wynagrodzenia osobno szkody, jakiej właściciel gruntu żądać miałby prawo;

4) pędzący na handel trzodę chlewną, lubo ci po większej części trakty bite, dla ostrości drogi, omijają i ubocznymi drogami wieprze wygodniej pędzić zwykli, w przypadkach jednak przechodu trzody traktami bitymi, ostrzegani być mają przez strażników drogowych, iż nigdzie na drodze trzódzie pędzonej wypooczywać, ani obok drogi popasać onejże nie wolno;

5) aby zaś wiadomość urządzenia tego upowszechnioną została, Kommissya Wojewódzka ogłosić go każe po trzykroć

кратномъ объявленіи онаго въ воеводскомъ дневникѣ, а также, въ видахъ обезпеченія надзора за исполненіемъ сего постановленія, озаботится предписаніемъ о томъ Обwodowymъ Коммисарамъ и сообщеніемъ Жандармской Командѣ просьбы о порученіи жандармскимъ чинамъ во время ихъ разъѣздовъ обращать на этотъ предметъ вниманіе.

Варшава, 19 Іюня 1826 года.

За Министра Предсѣдательствующаго, Статсъ-Совѣтникъ

(подписано) *Козьянъ.*

N° 963/1,292.

N° 8.

Распоряженіе о томъ, что проѣзжающіе по публичнымъ дорогамъ должны держаться правой стороны.

(16 Сентября 1825 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полици,

по поводу возникающихъ несчастныхъ случаевъ, при встрѣчѣ проѣзжающихъ на публичныхъ дорогахъ, въ особенности же на шоссеиныхъ, — предписываетъ Воеводской Коммисіи: объявить, чрезъ посредство гминныхъ Войтовъ и съ амвоновъ въ костелахъ, о постановленномъ правилѣ держаться правой стороны, а также вмѣнить въ обязанность сборщикамъ дорожнаго сбора предварять проѣзжихъ, въ особенности ино-

въ ежедневныхъ воеводскихъ, немнѣй чрезъ выданные розказы Kommissarzom Obwodowym, oraz przez zniesienie się z Komendą Żandarmerji, w celu zwrócenia na ten szczegół uwagi Żandarmów, przy czynionych przez nich objazdach, aby dozór nad wykonaniem tegoż urządzenia zapewnić.

въ Warszawie, dnia 19 Czerwca 1826 roku.

Minister Prezydujący,

въ заступствѣ, Radca Stanu (podpisano) *Kozmian.*

Nr. 963/1,292.

N° 8.

Rozporządzenie zastrzegające, że jadący drogami publicznymi, w prawo mijać się mają.

(d. 16 Września 1825 r.)

Do wszystkich Komisji Wojewódzkich.

KOMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Z powodu wydarzających się nieszczęśliwych przypadków, przy wymijaniu się jadących drogami publicznymi, mianowicie na drogach bitych, poleca Komissyi Wojewódzkiej, ażeby przepis mijania się na prawo był ogłoszony przez Wójtów gmin, tudzież z ambon po kościołach, niemnѣj, ażeby poborcy myta

странцевъ, что при встрѣчѣ слѣдуетъ держаться правой стороны.

Варшава, 16 Сентября 1825 года.

Министръ Предсѣдательствующій (подписано) *Т. Мостовскій*.

№ 99/395.

№ 9.

Распоряженіе о содержаніи дорогъ и постоянныхъ дворовъ въ надлежащемъ порядкѣ.

(17 Октября 1829 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи,

освѣдомясь изъ представленія Дирекціи Полиціи и Почтъ отъ 25 Сентября сего года, что вовсе не соблюдается опредѣленный правилами порядокъ относительно, какъ дорогъ, такъ и постоянныхъ дворовъ на разныхъ трактахъ, гдѣ донинѣ не устроено шоссе, — предписываетъ N Воеводской Коммисіи, въ видахъ предохраненія проѣзжающихъ отъ могущихъ возникнуть неприятностей и происшествій, поручить наблюсти, чтобы дороги и постоянные дворы содержались въ должномъ порядкѣ, а именно:

- 1) чтобы возобновлены были смытыя дождемъ надписи на путеуказателяхъ;
- 2) чтобы поставлены были новые въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ ихъ нѣтъ;
- 3) чтобы неисправные большею частью мосты были содержимы въ хорошемъ состояніи и снабжены перилами;

drogowego ostrzegali przejeżdżających, a mianowicie zagranicznych, iż tylko w prawo mijać się należy.

w Warszawie, d. 16 Września 1825 roku.

Minister Prezydujący (podpisano) *T. Mostowski*.

Nr. 99/395.

№ 9.

Rozporządzenie, polecające utrzymywanie dróg i oberży w przyzwoitym porządku.

(d. 17 Października 1829 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Zawiadomiona przedstawieniem Dyrekcyi Policyi i Poczt z dnia 25 Września r. b., że porządek, jakiego przepisy wymagają, tak do dróg jako i domów zajezdnych, przy różnych traktach, gdzie dotąd szosse nie jest urządzona, zupełnie jest zaniedbany, poleca Kommissyi Wojewódzkiej N, żeby, celem zaslonienia podróżnych od nieprzyjemności i przypadków, wyniknąć ztąd mogących, dopilnować kazała, iżby drogi i oberże w przyzwoitym porządku utrzymywane były, a mianowicie:

- 1) aby drogoskazy, z napisów przez deszcze opłukane, odnowione zostały;
- 2) aby w miejscach, gdzie takowych nie ma, nowe wystawione;
- 3) aby mosty, w znacznej części zaniedbane, w dobrym stanie utrzymywane i poręczami opatrzone były;

4) наконецъ, чтобы соблюдаемо былъ порядокъ на постоянныхъ дворахъ, въ особенности, чтобы выѣзды изъ конюшни не были круты и пороги надлежаще подсыпаны землею.

Варшава, 17 Октября 1829 года.

Директоръ Отдѣленія (подписано) *Радомшевскій*.

№ 10.

Распоряженіе о воспрещеніи пользоваться принадлежащими къ шоссеинымъ дорогамъ откосами, обочинами и канавами.

(20 Іюня (2 Іюля) 1836 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Дирекція Путей Сообщенія донесла Правительственной Коммисіи, что во многихъ мѣстностяхъ, чрезъ кои пролегаютъ шоссеиныя дороги, причиняются поврежденія обдерновки этихъ дорогъ, прививныхъ черенковъ и деревьевъ аллейныхъ и находящихся въ разсадникахъ, пастьбою скота, кошеніемъ и собираніемъ травы на откосахъ, обочинахъ и въ канавахъ. По сему поводу Правительственная Коммисія предписываетъ Воеводской Коммисіи немедленно сдѣлать распоряженіе о воспрещеніи извлекать всякаго рода выгоды изъ вышеозначенныхъ мѣстъ, которыя, на основаніи постановленія Князя Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ отъ 24 Іюня 1823 года, будучи заняты подъ шоссеиныя дороги, принадлежатъ къ симъ послѣднимъ и не подлежатъ частному пользованію, предваривъ при томъ, что

4) w końcu, aby porządek w domach zajezdnych był zachowany, szczególniej zaś, aby wyjazdy ze stajni nie były przykre i progi należyście podsypane.

w Warszawie, d. 17 Października 1829 roku.

Dyrektor Wydziału (podpisano) *Radoszewski*.

№ 10.

Rozporządzenie zastrzegające, że wszelkie użytkowanie ze skarpów, ustępów i rowów, do dróg bitych należących, zostaje wzbronioném.

(d. 20 Czerwca (2 Lipca) 1836 r.)

Do wszystkich Komisji Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Dyrekcya Kommunikacyj doniosła Kommissyi Rządowej, że w wielu realnościach, przez które drogi bite przechodzą, zarządzane bywają szkody, w darniowaniu tychże dróg, w flancowaniach, w drzewkach alejowych i znajdujących się w szkółkach, przez paszenie inwentarza, koszenie i zbieranie trawy na skarpach, ustępach i rowach. Z tego powodu Kommissya Rządowa poleca Kommissyi Wojewódzkiej, aby wydała niezwłocznie rozporządzenie, wzbraniające wszelkiego użytkowania z przestrzeni w moście będących, które na zasadzie postanowienia Księcia Namiestnika Królewskiego z dnia 24 Czerwca 1823 roku, będąc zajęte na drogi bite, do tychże, a nie do prywatnego użytku należą, ostrzegając, iż uchybiający przeciw temu ulegną karze, artykułem 17-ym postanowienia z dnia 12 Lutego 1822 roku zagrożonej,

виновные въ несоблюдении сего подвергнутся взысканію, по ст. 17-ой постановленія отъ 12 Февраля 1822 года опредѣленному, сверхъ обязанности вознагражденія причиненнаго убытка; за чѣмъ Воеводская Коммисія должна тщательно наблюдать.

Варшава, 20 Іюня (2 Іюля) 1836 года.

За Директора Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ
(подписано) *Скарбекъ*.

№ 7,044 / 26,230.

Примѣчаніе. Распоряженіемъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ отъ 5 (17) Октября 1837 года, за № 4,357 / 16,423, помѣщеннымъ въ главѣ I-ой, отдѣла IV-го, части второй настоящаго Сборника, предписано: два раза въ годъ оповѣщать съ амвоновъ о томъ, чтобы не повреждать деревьевъ у шоссейныхъ дорогъ; Бургомистры же и гминные Войты, подлѣ строжайшею отвѣтственностію, обязаны имѣть надзоръ за соблюденіемъ изданныхъ по сему предмету правилъ и нарушающихъ оныя лицъ предавать судебному взысканію.

№ 11.

Постановленіе о просвѣтленіи лѣсовъ посредствомъ двухдневной шарварковой повинности у тѣхъ обыкновенныхъ нешоссейныхъ трактовъ, гдѣ это окажется нужнымъ.

(28 Іюля (9 Августа) 1841 г.)

По указу Его Величества

НИКОЛАЯ I-го,

ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства,

по соображенію, что для порядка и безопасности на трактахъ, не обращенныхъ въ шоссейные и проходящихъ черезъ

oprócz obowiązku wynagrodzenia szkody; czego Kommissya Wójewódzka ściśle przestrzegać będzie.

w Warszawie, d. 20 Czerwca (2 Lipca) 1836 roku.

Za Dyrektora Wydziału, Radca Stanu
(podpisano) *Skarbek*.

№ 7,044 / 26,230.

Uwagi. Rozporządzeniem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych z dnia 5 (17) Października 1837 roku № 4,357 / 16,423 pomieszczonem w tytule I, działu IV-go, części drugiej niniejszego Zbioru zalecono: dwa razy do roku należy ogłaszać z ambon, aby drzewka przy drogach bitych nie były uszkodzane; Burmistrzowie i Wójtowie gmin, pod surową odpowiedzialnością, czuwać powinni nad zachowaniem wydanych w tym względzie przepisów, a przekraczających dla ukarania odsyłać do Sądów.

№ 11.

Postanowienie, o rozświetlaniu lasów przy traktach zwyczajnych niebitych, gdzie tego wykaże się potrzeba, szarwarkiem dwudniowym.

(d. 28 Lipca (9 Sierpnia) 1841 r.)

W Imieniu NAJJAŚNIEJSZEGO

MIKOŁAJA I-go,

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

etc. etc. etc.

Rada Administracyjna.

Gdy porządek i bezpieczeństwo na traktach, chociażby na bite niewyroбionych, a przez lasy przechodzących, częstokroć wy-

лѣса, часто встрѣчается надобность въ просвѣтленіи этихъ лѣсовъ, подобно тому, какъ это дѣлается по шоссейнымъ дорогамъ на основаніи постановленія Намѣстника въ Царствѣ отъ 12 Февраля 1822 года (*), въ видахъ удовлетворенія таковой потребности, — по представленію Главноуправляющаго Путиами Сообщенія, Генераль-Адъютанта Раутенстрауха, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1.

Статья 4-ая постановленія Князя Намѣстника въ Царствѣ отъ 12 Февраля 1822 года, согласно коей подлежатъ просвѣтленію лѣса при шоссейныхъ дорогахъ, отнынѣ должна быть примѣняема къ тѣмъ нешоссейнымъ дорогамъ, просвѣтленіе коихъ окажется необходимымъ, съ тѣмъ однако измѣненіемъ, что просвѣтленіе это будетъ производимо не на счетъ шарварковыхъ суммъ, какъ полагается по упомянутому постановленію, но двухдневною шарварковою повинностью, назначенною на содержаніе нешоссейныхъ дорогъ, въ томъ случаѣ, если владѣльцы лѣсовъ не пожелаютъ исполнить сего собственною силою.

Ст. 2.

О необходимости просвѣтленія нешоссейныхъ дорогъ каждый разъ постановляется Главноуправляющимъ Путиами Сообщенія.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія, 28 Іюля (9 Августа) 1841 года.

Намѣстникъ, Генераль-Фельдмаршалъ

(подписано) *Князь Варшавскій.*

(*) Постановленіе это помѣщено выше подъ № 3.

maga rozświetlenia tychże lasów, tak jak to ma miejsce przy drogach bitych, na zasadzie postanowienia Księcia Namiestnika Królewskiego z dnia 12 Lutego 1822 roku (*); chcąc zatem potrzebie tej zaradzić, na przełożenie Naczelnie Zarządzającego Kommunikacyami Lądowemi i Wodnemi Jenerał-Adjutanta Rautenstraucha, postanowiła i stanowi:

Art. 1.

Artykuł 4-ty postanowienia Księcia Namiestnika Królewskiego z dnia 12 Lutego 1822 roku, według którego lasy przy drogach bitych rozświetlone być winny, ma być odtąd stosowany i do dróg niebitych, których rozświetlenia okaże się potrzeba; z tą wszakże zmianą, że takowe rozświetlenie uskuteczniane będzie nie kosztem funduszów szarwarkowych, jak postanowienie wspomniane przepisuje, lecz szarwarkiem dwudniowym, na utrzymanie dróg niebitych przeznaczonym, jeżeliby właściciele lasów wzbraniali się dopełnić tego własną siłą.

Art. 2.

Uznanie potrzeby rozświetlenia dróg niebitych, w każdym szczególnym przypadku, wyrzeczone być ma przez Naczelnie Zarządzającego Kommunikacyami Lądowemi i Wodnemi.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 28 Lipca (9 Sierpnia) 1841 roku.

Namiestnik, Jenerał-Feldmarszałek

(podpisano) *Książę Warszawski.*

(*) Postanowienie to jest zamieszczone powyżej pod Nr. 3-m.

N° 12.

Распоряжение о томъ, что слѣдующія съ навозомъ повозки должны быть плотно обшиты досками, и навозъ подлежить нагрузкѣ такимъ образомъ, чтобы не причинялъ безпорядка на дорогахъ.

(26 Февраля (10 Марта) 1843 г.)

Въ Магистратъ города Варшавы.

Управление Путей Сообщенія въ Царствѣ.

Жительствующіе на предмѣстьяхъ города Варшавы огородники, а также въ разстояніи двухъ миль колонисты привозятъ ежедневно изъ города Варшавы значительное количество навоза для удабриванія своихъ земель. Этимъ навозомъ они засоряютъ постоянно шоссеыя дороги, что въ особенности замѣчается на первыхъ верстахъ отъ заставъ, по той причинѣ, что навозъ укладывается ими на повозки небрежно.

Дорожные чины, не смотря на постоянныя напоминанія, не въ состояніи заставить извозчиковъ укладывать навозъ старательнѣе, гминные же Войты, къ коимъ дорожные сторожа обязаны препровождать для взыскапія виновныхъ въ поврежденіи дороги, нерѣдко жительствоующіе въ двухъ миляхъ отъ шоссеыной дороги, также не имѣютъ возможности предотвратить это зло.

Побуждаемое такимъ донесеніемъ, Управление Путей Сообщенія предлагаетъ Магистрату города Варшавы подать во всеобщее свѣдѣніе припечатаніемъ въ официальныхъ газетахъ, что повозки, на коихъ провозится изъ Варшавы навозъ, должны быть плотно обшиты досками и навозъ слѣдуетъ нагружать на оныя такъ, чтобы не причинялъ этимъ безпорядка на дорогѣ. При

N° 12.

Rozporządzenie zastrzegające, iż fury nawóz wiozące, mają być szczelnie deskami obite i gnoje tak na nich ładowane, aby nie zrzędzwały nieporządku na drogach.

(d. 26 Lutego (10 Marca) 1843 r.)

Do Magistratu miasta Warszawy.

ZARZĄD KOMMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH.

Ogrodnicy na przedmieściach Warszawy osiedli, jako też koloniści z odległości dwóch mil, sprowadzają każdego dnia znaczną masę gnojów z Warszawy, na stercoryzację swych gruntów. Gnojami temi zanieczyszczają ciągle drogi bite, co szczególniej na pierwszych wiorstach od rogatek widzieć się daje; gdyż gnoje te najczęściej niedbale na furach są ułożone.

Służba drogowa, pomimo ciągłych napominań, nie jest w możności zmusić właścicieli furmanek, aby gnoje te staranniej ładowali, a Wójci gmin, do których dróżnicy mają obowiązek odprowadzać uszkodzających drogę po ukaranie, niekiedy o parę mil od drogi bitej mając swe mieszkania, nie są także w stanie zapobiedz złemu.

Powodowany takiem doniesieniem, Zarząd Kommunikacyj poleca Magistratowi miasta Warszawy, aby ogłosił przez pisma publiczne, że fury, nawóz z Warszawy wyprowadzające, powinny być szczelnie deskami obite i gnoje tak dokładnie ładowane, ażeby nieporządek na drodze nie wynikł. Obok tego zobowiąże

томъ Магистратъ вмѣнить въ обязанность надзирателямъ у за-
ставъ наблюдать за точнымъ исполненіемъ сего правила.

Варшава, 26 Февраля (10 Марта) 1843 года.

Управляющій, Генералъ-Маіоръ (подписано) *Князь Тенишевъ*.

№ 1,674.

№ 13.

Постановленіе, воспрещающее ѣздить по трактамъ и до-
рогамъ на короткихъ саняхъ, называемыхъ шлаями.

(28 Іюля (9 Августа) 1844 г.)

По указу Его Величества

НИКОЛАЯ I-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго, Царя Польскаго,
и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства,

принявъ во вниманіе, что употребляемые крестьянами
въ Августовской губерніи, для перевозки тяжестей, короткіе са-
ни, называемые шлай, дѣлаютъ глубокія колеи и большіе уха-
бы, весьма затрудняющіе ѣзду въ зимнее время, по Ковенскому
и Кенигсбергскому шосейнымъ трактамъ, и по соображенію, что
распоряженія мѣстныхъ административно-полицейскихъ влас-
тей для отклоненія этого зла оказались недостаточными, — по
представленію Управленія Путей Сообщенія, постановилъ и по-
становляетъ:

Magistrat Dozorców rogatkowych do ścisłego przestrzegania rze-
czonego przepisu.

w Warszawie, d. 26 Lutego (10 Marca) 1843 roku.

Zarządzający, Jenerał-Major (podpisano) *Książę Teniszew.*

Nr. 1,674.

№ 13.

Postanowienie, wzbraniające jazdy krótkimi saniami,
zwanymi szłaje, na traktach i drogach.

(d. 28 Lipca (9 Sierpnia) 1844 r.)

W Imieniu NAJJAŚNIEJSZEGO

MIKOŁAJA I-go,

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

etc. etc. etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważywszy, że używane przez włościan w gubernii Augu-
stowskiej, do przewożenia ciężarów, krótkie sanie, zwane szłaje,
wybijają głębokie koleje i wielkie doły, zbyt znacznie w porze zimo-
wej utrudniające jazdę na traktach bitych Kowieńskim i Kró-
lewieckim; zważywszy, że rozporządzenia miejscowych Władz
administracyjno-policyjnych okazały się niedostatecznymi do
zapobieżenia złemu, — na przełożenie Zarządu Kommunikacyj
Lądowych i Wodnych, postanowiła i stanowi:

Ст. 1.

Бзда на короткихъ санияхъ, называемыхъ шлаями, вос-
прещается: по шоссейнымъ трактамъ съ 19 Ноября (1 Декабря)
текущаго года, а по всѣмъ прочимъ дорогамъ—начиная съ осени
1845 года.

Ст. 2.

Полозья у саней крестьянскихъ и другихъ, на коихъ пе-
ревозятся тяжести, должны содержать въ нижней части не ме-
нѣе 5 футовъ длины и 5 дюймовъ ширины, передняя же часть
этихъ саней должна быть загнута кругообразно, по не подъ
острымъ угломъ, и часть эта не должна превышать длиною по-
ловины задней части.

Ст. 3.

Нарушающіе правила настоящаго постановленія, подверг-
нуты конфискаціи саней, которые въ присутствіи мѣстнаго
Войта гмины или Бургомистра будутъ уничтожены.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія
Царства, 28 Іюля (9 Августа) 1844 года.

Намѣстникъ, Генераль-Фельдмаршалъ
(подписано) *Князь Варшавскій.*

№ 14.

Распоряженіе о протоколярномъ описываніи причиняе-
мыхъ войсками поврежденій шоссейныхъ дорогъ.

(23 Января (4 Февраля) 1843 г.)

Циркулярно дорожнымъ чинамъ.

УПРАВЛЕНІЕ ПУТЕЙ СООБЩЕНІЯ

поручаетъ дорожнымъ чинамъ, а въ особенности Инжене-
рамъ Отдѣленій, въ случаѣ причиненнаго войсками поврежденія

Art. 1.

Jazda krótkimi saniami, szłaje zwanemi, wzbronioną być
ma na traktach bitych, od dnia 19 Listopada (1 Grudnia) r. b.,
a na wszystkich innych drogach, od jesieni 1845 roku począwszy.

Art. 2.

Płozy sani włościańskich i innych, na których przewożone
bywają ciężary, mają mieć w części dolnej niemniej jak 5 stóp
długości, a szerokości nie mniej jak 5 cali; część przednia tych
sań powinna być łagodnie zakrzywioną, a nie pod kątem ostrym,
i nie ma część ta w długości przechodzić połowy części tylnej.

Art. 3.

Przestępujący przepisy niniejszego postanowienia ulegać
mają konfiskacie sań, które w obecności miejscowego Wójta gminy
lub Burmistrza zniszczone będą.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administra-
cyjnej, dnia 28 Lipca (9 Sierpnia) 1844 roku.

Namiestnik, Jenerał-Feldmarszałek
(podpisano) *Książę Warszawski.*

№ 14.

Rozporządzenie wskazujące, że uszkodzenia dróg bi-
tych, przez wojska zrzadzane, mają być protokółarnie
opisywane.

(d. 23 Stycznia (4 Lutego) 1843 r.)

Okólnik do służby drogowej.

ZARZĄD KOMMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH.

Poleca służbie drogowej, a mianowicie Inżynierom Oddzia-
łowym, iżby w razie uszkodzenia drogi bitej przez wojsko, nie-

шоссейной дороги, составлять немедленно протоколъ съ изложеніемъ въ ономъ: кѣмъ, когда и какое именно причинено поврежденіе, а также, во сколько обойдется исправленіе онаго, и требовать отъ командующаго воинскимъ отрядомъ офицера засвидѣтельствованія этого протокола.

Если же сей послѣдній не пожелаетъ этого исполнить, то слѣдуетъ сдѣлать о томъ отмѣтку въ протоколѣ, который долженъ быть представленъ въ Управленіе не позже 6 дней послѣ причиненнаго поврежденія.

Варшава, 23 Января (4 Февраля) 1843 года.

Управляющій, Генералъ-Маіоръ (подписано) *Князь Тенишевъ*.

№ 6,639.

№ 15.

Распоряженіе съ объявленіемъ приказа Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ по Арміи, опредѣляющаго порядокъ дѣйствія въ случаѣ поврежденія войсками шоссейныхъ дорогъ.

(29 Августа (10 Сентября) 1850 г.)

Всѣмъ Начальникамъ Отдѣленій и Дистанцій.

Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія.

Не взирая на отданныя Княземъ Фельдмаршаломъ по Дѣйствующей Арміи приказанія, воинскія команды, при слѣдованіи по шоссейнымъ дорогамъ, не старались избѣгать поврежденія оныхъ, и, въ случаѣ требованія дорожныхъ чиновъ подписать протоколъ объ оцѣнкѣ причиненныхъ поврежденій, командующіе офицеры отказывали въ этомъ. По докладу влѣдствіе сего

бавно спорządzали протоколъ, obejmować mający przez kogo, kiedy i jaka szkoda zrządzoną została, niemniej wiele będzie kosztować naprawa takowej, i aby od dowodzącego oddziałem wojska Officera żądali poświadczenia takiego protokołu.

Gdyby zaś ten odmówił dopełnienia tego, należy o tém uczynić wzmiankę w protokole, który najdalej w dni 6 po zrobieniu szkody winien być Zarządowi przedstawionym.

w Warszawie, d. 23 Stycznia (4 Lutego) 1843 roku.

Zarządzający, Jenerał-Major (podpisano) *Książę Teniszewo*.

Nr. 6,639.

№ 15.

Rozporządzenie, objawiające rozkaz Namiestnika Królestwa do Armii, wskazujący sposób postępowania wrazie uszkodzeń dróg bitych przez wojsko.

(d. 29 Sierpnia (10 Września) 1850 r.)

Do wszystkich Naczelników Oddziałowych i Objazdowych.

ZARZĄD XIII-GO OKRĘGU KOMMUNIKACYJ.

Gdy pomimo rozkazów Księcia Feldmarszałka do Armii czynnej wydanych, wojskowi, przy przechodzie drogami bitymi, nie wystrzegali się czynienia uszkodzeń około tychże dróg, a w razie wymagania ze strony służby drogowej podpisania protokołów oszacowania zrządzonej szkody, Officerowie dowodzący dopełnienia tego odmawiali, z tego powodu Jego Książę

Правленія Округа, Его Свѣтлость отдать изволилъ 12 Іюля сего года, за № 170, приказъ по Арміи, коимъ, подтвердивъ прежніе приказы относительно предохраненія шоссейныхъ дорогъ отъ поврежденій, строжайше предписалъ точное ихъ исполненіе и вмѣстѣ съ тѣмъ предварилъ, что ближайшіе Начальники слѣдующихъ по шоссейнымъ дорогамъ командъ, въ случаѣ какого либо поврежденія сими командами этихъ дорогъ, должны свидѣтельствовать безъ всякихъ отговорокъ предъявляемые имъ дорожными чинами оцѣночные протоколы стоимости причиненныхъ поврежденій, или же прописывать на оныхъ основательныя причины, по коимъ они признаютъ несправедливыми требованія этихъ чиновъ.

Препровождая при семъ одинъ печатный экземпляръ вышеозначеннаго приказа, Правленіе предлагаетъ Вамъ поставить о немъ въ извѣстность подвѣдомственныхъ чиновъ и, въ случаѣ вослѣдованія на ввѣренныхъ Вашему надзору шоссейныхъ дорогахъ какихъ либо поврежденій, причиненныхъ воинскими командами, производить, въ формѣ протокола, оцѣнку таковыхъ поврежденій, лично или чрезъ посредство участковаго кондуктора, и протоколъ этотъ безотлагательно предъявлять для засвидѣльствованія подлежащему Начальнику команды, а засимъ представлять оный въ Правленіе для дальнѣйшаго распоряженія.

Еслибы же Начальникъ команды отказалъ въ засвидѣльствованіи сказаннаго протокола или, въ противность требованія дорожныхъ чиновъ, прописалъ на ономъ неосновательныя причины, въ такомъ случаѣ Вы или участковый кондукторъ обязаны отнестись немедленно къ той мѣстной власти, то есть къ Войту гмины или къ Бургомистру города, гдѣ виновные въ поврежденіи воинскіе чины будутъ ночевать или имѣть дневку, либо же размѣстятся на постоянныя квартиры, о внесеніи въ выдаваемую имъ квитанцію причиненныхъ на шоссейной дорогѣ поврежденій, послѣ чего займетесь производствомъ на мѣстѣ слѣдствія, съ цѣлью доказать причиненное поврежденіе,

жеца Моść, на wniosek Zarządu, wydać raczył na dniu 12 Lipca r. b. Nr. 170, rozkaz do Armii, w którym pónawiając dawniejsze swe rozkazy, względem unikania szkód na drogach bitych, zalecił jak najsurowiej ściśle wypełnienie tych rozkazów i zarazem zastrzegł, aby wszyscy najbliżsi Naczelnicy przechodzących drogami bitymi Komend, w razie zrządzenia ze strony tychże Komend jakowej szkody około drogi bitéj, poświadczali, bez żadnej wymówki, komunikowane im przez służbę drogową protokoły oszacowania zrządzonej szkody, albo też zamieszczali na takich uzasadnione przyczyny, dla jakich żądania teje służby znajdują niesprawiedliwemi.

Przesyłając w załączeniu jeden drukowany egzemplarz powyższego rozkazu, Zarząd poleca P. Naczelnikowi, aby o takowym rozkazie podwładną swoją służbę poinformował i na wypadek, gdyby na powierzonych jego dozorowi drogach bitych zaszły jakowe uszkodzenia z winy wojskowych, oszacowanie tych uszkodzeń, sam, lub też Konduktor stacyi, zaraz dopełnił, w formie protokołu, który, bez straty czasu, właściwemu Naczelnikowi Komendy do poświadczenia a następnie, po dopełnieniu tego, Zarządowi do dalszego postąpienia przedstawiony być winien. Jeżeliby zaś Naczelnik Komendy poświadczenia rzeczonego protokołu odmówił, lub też przeciw żądaniu służby drogowej zamieścił na takowym nieuzasadnione przyczyny, w takim razie Pan Naczelnik N lub Konduktor stacyi, odniesie się zaraz do téj Władzy miejscowej, to jest Wójta gminy lub Burmistrza miasta, gdzie winni uszkodzenia drogi wojskowi nocować, dniówkę odprawiać, lub kwaterą stać będą, o zamieszczenie im w kwitancyi szkód, na drodze bitéj zrządzonych, a następnie, wyprowadzi na gruncie śledztwo, mogące udowodnić zrządzoną szkodę, lub też wykazać bezzasadność przeciw temu podanych ze strony wojskowych przyczyn, i protokół takowego śledztwa, opatrzone poświadczeniem właściwej Władzy miejscowej, jako zaszła na drodze bitéj szkoda w kwitancyi wojskowej, według żądania służby, zamieszczoną została, najdalej w ciągu dni 6-ciu po zaszłém uszko-

или же обнаружить неосновательность заявленных против этого воинскими чинами причинъ и протоколъ по сему слѣдствію, засвидѣтельствованный подлежащею мѣстною властью въ томъ, что о происшедшемъ поврежденіи шоссейной дороги прописано согласно требованію дорожныхъ чиновъ въ выданной войскамъ квитанціи, — не позже 6 дней со времени сдѣланнаго поврежденія представите при рапортѣ въ Правленіе, для истребованія съ виновныхъ причитающагося Казнѣ по сему предмету вознагражденія.

Къ сему Правленіе присовокупляетъ, что сего числа предписано Губернскимъ Правленіемъ поручить гминнымъ Войтамъ и Бургомистрамъ городовъ, чтобы они, подъ отвѣтственностью, удовлетворяли требованіямъ Начальниковъ Дистанцій или кондукторовъ, относительно прописанія въ выдаваемыхъ войскамъ квитанціяхъ о причиненныхъ поврежденіяхъ шоссеиныхъ дорогъ, и объ исполненіи сего доносили Правленію въ теченіе 20 дней.

Варшава, 29 Августа (10 Сентября) 1850 года.

Начальникъ Округа, Генераль-Маіоръ

(подписано) *Князь Тенишевъ.*

№ 5,679.

дzeniu, P. Naczelnik N przedstawi przy swym raporcie Zarządowi, dla dochodzenia na winnych z tego tytułu, przypadającego dla Skarbu wynagrodzenia.

Nadmienia przytém Zarząd, że Rządy Gubernialne odebrały w dniu dzisiejszym rozporządzenia, względem zalecania Wójtom gmin i Burmistrzom miast, aby otrzymanym od Naczelników Objazdowych lub Konduktorów odezwom, o zamieszczanie w kwitancjach wojskowych szkód na drogach bitych zrządzonych, zadosyć czynili, pod odpowiedzialnością, i o dopełnieniu tego Zarządowi donosili w ciągu dni 20-tu.

w Warszawie, d. 29 Sierpnia (10 Września) 1850 roku.

Naczelnik Okręgu, Jenerał-Major

(podpisano) *Książę Teniszew.*

№ 5,679.

Приложение къ № 15-му.

Приказъ Дѣйствующей Арміи.

Главная Квартира городъ Варшава, Іюля 12 дня 1850 года.

№ 170.

Приказами Арміи, отъ 19-го Октября 1833 и 6-го Сентября 1844 годовъ, за № 229 и 110, предписано: дабы войска, при слѣдованіи по шоссе, отнюдь не проходили боковыми рвами и эскарпами, но непременно шли по самой дорогѣ, во избѣжаніе порчи.

Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія довело до свѣдѣнія, что не смотря на то, проходящія по шоссе воинскія команды, не соблюдая установленныхъ правилъ, причиняють поврежденія обочинамъ и откосамъ дороги.

Наистрожайше подтверждаю по ввѣренной мнѣ Арміи точное исполненіе воинскими командами и отдѣльно слѣдующими воинскими чинами помянутыхъ приказовъ Арміи, и предписываю, согласно представленію Правленія XIII-го Округа Путей Сообщенія, чтобы всѣ ближайшіе Начальники слѣдующихъ по дорогамъ командъ, въ случаѣ какого либо поврежденія на шоссеиныхъ дорогахъ сими командами, свидѣтельствовали, безъ всякихъ отговорокъ, подписомъ своимъ, предъявляемымъ имъ дорожною частію оцѣночные листы о стоимости поврежденій, или отмѣчали на оныхъ основательныя причины, по коимъ они признають несправедливыми требованія таковой.

(Подлинный подписаль)

Генералъ-Фельдмаршалъ, Князь Варшавскій,
Графъ Паскевичъ Эриванскій.

Annex do Nr. 15-go.

ROZKAZ DO ARMII CZYNNÉJ.

GLÓWNA KWATERA MIASTO WARSZAWA, DNIA 12 CZERWCA
1850 ROKU.

Nr. 170.

Rozkazami do Armii z dnia 19 Października 1853 roku i 6 Września 1844 roku za Nr. 229 i 110 poleconém było: ażeby wojska, przechodzące po szosie, w żadnym razie nie przechodziły przez rowy bokuwe i eskarpy, lecz po samej szosie, dla uniknienia uszkodzeń.

Tymczasem Zarząd XIII-go Okręgu Kommunikacyj udzielił wiadomość, iż pomimo to, przechodzące po szosie oddziały wojskowe, nie zachowując postanowionych przepisów, uszkadzają rowy bokuwe i pochyłości.

Najsurowiej zatém zalecam powierzonej mi Armii ściśle wykonanie przez oddziały wojskowe i pojedynczo przechodzące Komendy powyższych rozkazów, i zastrzegam, zgodnie z przedstawieniem Zarządu XIII-go Okręgu Kommunikacyj, aby wszyscy najbliżsi Zwierzchnicy przechodzących drogami bitemi Komend, w razie zrządzienia ze strony tychże Komend jakowejbądź szkody około drogi bitéj, poświadczali własnoręcznie, bez żadnej wymówki, komunikowane im przez służbę drogową protokoły oszacowania zrządzonéj szkody, albo też zamieszczali na takowych uzasadnione przyczyny, dla jakich żądania téj służby znajdują niesprawiedliwemi.

(Oryginał podpisał) Jenerał-Feldmarszałek, Książę Warszawski,
Hrabia Paskiewicz Erywański.

N° 16.

Распоряжение, определяющее порядок, въ какомъ должны быть поставляемы подрядчиками камни, и какъ ихъ слѣдуетъ складывать и укладывать на шоссе-ныхъ дорогахъ, а также воспрещающее перевозить поставленный щебень или гравій.

(24 Февраля (8 Марта) 1845 г.)

Выписка изъ распоряженія Управленія Путей Сообщенія, даннаго Инженерамъ Отдѣленій.

Поставляющіеся подрядчиками камни должны быть складываемы на бортахъ шоссе-ныхъ дорогъ, подъ линію бортовыхъ камней, и послѣ каждой трехдневной поставки подлежатъ укладкѣ тамъ же въ правильныя кучи.

Разбитый на верстѣ дороги щебень, или поставленный на борты оной просѣянный гравій, ни подъ какимъ видомъ не можетъ быть перевозимъ на другое мѣсто, безъ разрѣшенія Управленія Путей Сообщенія.

Варшава, 24 Февраля (8 Марта) 1845 года.

Управляющій, Генералъ-Маіоръ (подписано) *Князь Тенишевъ.*

N° 11,135.

N° 16.

Rozporządzenie wskazujące, w jaki sposób kamienie, przez przedsiębiorców dowożone, na drogach bitych składane i układane być mają, oraz zakazujące przewożenia dostawionego szabru lub zwiru.

(d. 24 Lutego (8 Marca) 1845 r.)

Wyjątek z rozporządzenia Zarządu Kommunikacyj Lądowych i Wodnych do Inżynierów Oddziałowych.

Aby dowożone przez przedsiębiorców kamienie składane były na burtach dróg bitych, pod linią kamieni burtowych i aby tamże, po każdéj trzydniowéj dowózce, w foremne stosy ułożone były.

Aby szaber wytłuczony w wiorście, lub zwir arfowany na burty jéj dostawiony, pod żadnym pozorem bez uzyskania zezwolenia Zarządu Kommunikacyj przewożony nie był.

w Warszawie, d. 24 Lutego (8 Marca) 1845 roku.

Zarządzający, Jenerał-Major (podpisano) *Książę Teniszew.*

Nr. 11,135.

№ 17.

Распоряжение, определяющее порядок внесения в кассовые книги дохода от штрафов за повреждение шоссе или за нарушение правил о содержании этих дорог.

(8 (20) Сентября 1850 г.)

Въ N Губернское Правленіе,

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства.

Вслѣдствіе рапорта Люблинскаго Губернскаго Правленія отъ 6 (18) Февраля текущаго года, № 73,638/15,888, въ коемъ Правленіе это представило на разрѣшеніе неудоумленіе: какимъ образомъ и по какой статьѣ подлежатъ контролю налагаемыя Судами, въ силу постановленія Кнѣзя Намѣстника въ Царствѣ отъ 12 Февраля 1822 года, штрафы за поврежденіе шоссе или за нарушеніе правилъ по содержанію этихъ дорогъ въ порядкѣ и исправномъ состояніи, — Коммисія Финансовъ объявляетъ: такъ какъ нынѣ дорожные доходы и расходы принадлежатъ безусловно Казнѣ, то изъ сего слѣдуетъ, что нѣтъ никакой разницы въ томъ, будетъ ли доходъ съ поименованныхъ штрафовъ записанъ въ пользу Казны по статьѣ дорожныхъ капиталовъ, или по иной статьѣ, тѣмъ болѣе, что эти штрафы, по свойству своему, суть полицейскія и налагаются исключительно судебными мѣстами, почему и доходъ отъ оныхъ подлежитъ контролю въ такомъ же порядкѣ, какъ и всѣ прочіе судебные и полицейскіе штрафы, и записанію вмѣстѣ съ ними по одной статьѣ.

№ 17.

Rozporządzenie wskazujące, jak mają być perceptowane w księgach kassowych wpływy z kar za uszkodzenie dróg bitych, lub przekroczenie przepisów o konserwacji tych dróg.

(d. 8 (20) Września 1850 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Z powodu rapportu Rządu Gubernialnego Lubelskiego z dnia 6 (18) Lutego r. b. Nr. 73,638/15,888, w którym przedstawił do decyzji wątpliwość, w jaki sposób i pod jakim tytułem mają być kontrolowane kary wymierzone przez Sądy, z mocy postanowienia Księcia Namiestnika Królewskiego z dnia 12 Lutego 1822 roku za uszkodzenie dróg bitych, lub za uchybienia przeciw przepisom, mającym na celu zachowanie tychże dróg w porządku i dobrym stanie? Kommissya Skarbu oświadcza, że gdy obecnie dochody i wydatki drogowe są bezwarunkowo skarbowemi, ztąd wynika, iż obojętnym jest, czy wpływy z pomienionych kar pod fundusze drogowe, lub pod inny tytuł na rzecz Skarbu perceptowane będą, gdy nadto kary te, z natury swój są policyjnemi, i przez Sądy tylko bywają wymierzone; przeto dochód z nich w takim samym sposobie jak wszelkie inne kary sądowe i policyjne ma być kontrolowany i razem z nim w jednym tytule perceptowany.

Согласно вышеизложенному, Губернское Правление обязано дать распоряжение властям подвѣдомственной губернии и наблюсти за однообразнымъ исполненіемъ онаго.

Варшава, 8 (20) Сентября 1850 года.

За Директора Отдѣленія, Коллежскій Совѣтникъ
(подписано) *Янишовскій.*

№ 15,519.

№ 18.

Распоряженіе о томъ, что ямки и канавки, въ случаѣ надобности, слѣдуетъ вырывать и выбирать на шоссе-ныхъ дорогахъ такимъ образомъ, чтобы не затрудняли сообщенія.

(10 (22) Іюля 1851 года.)

Всѣмъ Начальникамъ Отдѣленій и Дистанцій.

Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія.

Въ случаѣ встрѣтившейся надобности, для удостовѣренія въ толщинѣ щебеночной настилки, или по другой какой либо причинѣ, выбрать ямки или вырыть канавки на шоссе-ной дорогѣ, должно дѣлать это въ такомъ порядкѣ, чтобы, назависимо отъ достиженія предположенной цѣли, не затруднять сообщенія по тракту, а тѣмъ болѣе не подвергать проѣзжающихъ вреднымъ случайностямъ.

Если же, по поводу несоблюденія надлежащей предосторожности, долженствующей быть непремѣнно принимаемою при этого рода работахъ, случится происшествіе, то отвѣтствен-

Stosownie więc do tego, wyda Rząd Gubernialny do Władz tamtejszej gubernii odpowiednie rozporządzenia, i nad jednostaj-
nem onych wykonywaniem, czuwać zechce.

w Warszawie, d. 8 (20) Września 1850 roku.

Zastępujący Dyrektora Wydziału, Radca Kollegialny
(podpisano) *Janiszowski.*

Nr. 15,519.

№ 18.

Rozporządzenie zastrzegające, że dołki i rowki mają być, w razie potrzeby, kopane i wybierane na drogach bitych w sposób, aby komunikacyi nie utrudniały.

(d. 10 (22) Lipca 1851 r.)

Do wszystkich Naczelników Oddziałowych i Objazdowych.

ZARZĄD XIII-GO OKRĘGU KOMUNIKACYJ.

Jeżeliby kiedy, w celu dojścia grubości pokładu adamizacyjnego, lub też w innym jakimkolwiek celu, kopane miały być dołki na drodze bitej, lub wybierane rowki, to czynność takowa powinna się odbywać w taki sposób, ażeby i zamierzonemu celowi odpowiadała i komunikacyi po traktach nie utrudzała, a tem bardziej jadących na szkodliwe wypadki nie narażała.

Jeżeliby przez niedostatek ostrożności, jaka w podobnych robotach konieczne zachowaną być powinna, wydarzył się wypadek, to odpowiedzialność za wypadek takowy spadać będzie

ность за оное падеть на того Начальника Дистанціи, Кондуктора и дорожного сторожа, въ участкѣ коего оно восполѣдуеть.

Варшава, 10 (22) Іюля 1851 года.

Начальникъ Округа, Генералъ-Маіоръ
(подписано) *Князь Тенишевъ.*

№ 4,577.

№ 19.

Распоряженіе о уборкѣ складываемыхъ или оставляемыхъ на дорогахъ дровъ и бревенъ.

(16 (28) Февраля 1853 года.)

Начальникамъ Отдѣлений.

Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія.

Въ отвѣтъ на представленіе Начальника N Отдѣленія отъ 9 (21) Января сего года, за № 55, относительно порядка дѣйствія въ случаѣ складыванія извозчиками дровъ на дорогахъ, Окружное Правленіе объявляетъ, что дорожные чины, лишь только замѣтятъ случайно или нарочно оставленное бревно на трактѣ, обязаны оное отбросить въ канаву или сдвинуть на бортъ дороги.

Въ случаѣ же умышленнаго оставленія этого бревна, владѣлецъ онаго или провозившій извозчикъ подвергнется полицейскому взысканію, согласно ст. 16-ой постановленія Князя Намѣстника въ Царствѣ отъ 12 Февраля 1822 года (томъ VII Дневн. Зак.). Если бревно будетъ оставаться въ канавѣ долѣе 24 часовъ, то дорожные чины обязаны предложить гминному Войту убрать оное и сложить поодаль тракта. Издержки по

на Начальника Objazdu, Konduktora i dróznika, w którego luce wypadek mógłby nastąpić.

w Warszawie, d. 10 (22) Lipca 1851 roku.

Naczelnik Okręgu, General-Major
(podpisano) *Książę Teniszew.*

Nr. 4,577.

№ 19.

Rozporządzenie zalecające, że drzewo i kłocę, na drogach składane lub porzucane, mają być uprzątnane.

(d. 16 (28) Lutego 1853 r.)

Do Naczelników Oddziałowych.

ZARZĄD XIII-GO OKRĘGU KOMMUNIKACYJ.

W odpowiedzi na przełożenie P. Naczelnika Oddziału z dnia 9 (21) Stycznia r. b. Nr. 55, o wskazanie drogi postępowania, przy składaniu przez furmanów drzewa na drogach, — Zarząd Okręgowy oświadcza, że przedewszystkiem, czy kłoc drzewa wypadkowo, bądź umyślnie porzucony został na trakcie, służba drogowa, niezwłocznie po dostrzeżeniu, winna takowy kłoc zrzucić do rowu, lub usunąć na krawędź.

Jeżeli w mowie będący kłoc drzewa z umysłu porzucony został, właściciel kłoca lub furman wiozący go ulegnie karze policyjnej, wedle art. 16-go postanowienia Księcia Namiestnika Królewskiego z dnia 12 Lutego 1822 roku (tom VII Dziennika Praw). Gdyby zaś kłoc dłużej nad 24 godzin w rowie traktu pozostawał, służba drogowa winna wezwać miejscowego Wójta gminy o uprzątnienie kłoca i złożenie go opodal traktu. Koszt

уборкѣ, вмѣстѣ съ причитающимся полицейскимъ штрафомъ, въ вышеупомянутомъ случаѣ обязанъ уплатить владѣлецъ бревна или извозчикъ, явившійся за принятіемъ онаго.

Варшава, 16 (28) Февраля 1853 года.

Начальникъ Округа, Генераль-Маіоръ
(подписано) *Князь Тенишевъ.*
№ 498.

№ 20.

Распоряженіе объ устройствѣ при перевозахъ деревянныхъ въѣздныхъ и съѣздныхъ мостиковъ.

(31 Октября 1821 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиции.

Такъ какъ при перевозахъ не имѣется мостиковъ, которые должны находиться согласно постановленію на въѣздахъ и съѣздахъ, и какъ на оныхъ подкладывается только фашина, на коей лошади ломаютъ себѣ ноги, то по сему Воеводская Коммисія обязана строго наблюсти за исполненіемъ постановленія и распорядиться устройствомъ деревянныхъ мостиковъ при перевозахъ для съѣзда и въѣзда, подъ опасеніемъ полицейскаго взысканія съ тѣхъ, коимъ предоставлено право содержать перевозки.

Варшава, 31 Октября 1821 года.

За Министра Предсѣдательствующаго, Статсъ-Совѣтникъ
(подписано) *Сташницъ.*

№ 459 / 1,770.

упрzątnienia, wraz z opłatą kary policyjnej, w przypadku powyż wyrażonym przypadającej, ponieść winien właściciel kłosa lub furman, zgłaszający się po zabranie drzewa.

w Warszawie, d. 16 (28) Lutego 1853 roku.

Naczelnik Okręgu, Jenerał-Major
(podpisano) *Książę Teniszew.*
Nr. 498.

№ 20.

Rozporządzenie zastrzegające, iż przy przewozach mają być zaprowadzone mostki drewniane do wjazdu i wyjazdu.

(d. 31 Października 1821 r.)

Do wszystkich Komisyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Gdy przy przewozach nie znajdują się mostki, które przy wjazdach i wyjazdach podług postanowienia znajdować się powinny i podkładają się tylko faszyną, na której konie nogi łamią; Kommissya Wojewódzka przeto na zachowanie postanowienia ścisłą baczność mieć będzie, i mostki drewniane przy przewozach do wjazdu i wyjazdu zaprowadzić poleci, pod karą policyjną na tych, którym służy prawo do utrzymywania przewozu.

w Warszawie, d. 31 Października 1821 roku.

Za Ministra Prezydującego, Radca Stanu
(podpisano) *Staszic.*

№ 459 / 1,770.

№ 21.

Распоряжение, заключающее въ себѣ полицейскія правила
о перевозахъ.

(9 Февраля 1822 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиции.

Правительственная Коммисія, въ подтвержденіе правилъ, изложенныхъ въ постановленіи отъ 21 Юля 1818 года (*), предписываетъ:

1) согласно ст. 10-ой постановленія, слѣдуетъ производить обревизованіе судовъ, инструментовъ и всей перевозной прислуги на переправахъ;

2) въ мѣстахъ, гдѣ судно находится въ неисправномъ состояніи, не имѣется потребныхъ инструментовъ, а вѣздные и съѣздные мостики сдѣланы не изъ дерева, но изъ хвороста, и представляютъ опасность, владѣльца перевоза надлежитъ немедленно обязать къ приведенію всего вышеозначеннаго въ должную исправность, подѣ опасеніемъ полицейскаго взысканія, въ случаѣ же безуспѣшности сего — подѣ отвѣтственностію, опредѣленною по ст. 12-ой постановленія;

3) слѣдуетъ наблюдать, чтобы перевозчики были способные, трезвые, въ достаточномъ числѣ и находились безотлучно въ мѣстѣ перевоза, для обезпеченія симъ непрерывной быстрой и безопасной переправы, а также за тѣмъ, чтобы не былъ взимаемъ сборъ сверхъ тарифа, подѣ опасеніемъ взысканія, опредѣленнаго по ст. 17 и 18-ой постановленія.

Варшава, 9 Февраля 1822 года.

За Министра Предсѣдательствующаго, Статсъ-Совѣтникъ
(подписано) *Сташицъ.*

№ 506 / 785.

(*) Постановленіе это помѣщено выше въ отдѣлѣ V, въ главѣ I-й, подѣ № 2.

№ 21.

Rozporządzenie, obejmujące przepisy policyjne
o przewozach.

(d. 9 Lutego 1822 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Kommissya Rządowa przypominając przepisy postanowienia z dnia 21 Lipca 1818 roku (*) poleca:

1) podług artykułu 10-go postanowienia, należy skutecznie rewizye statków, narzędzi i całej służby przewoźniczej przy przeprawach;

2) gdzie statek znajduje się w złym stanie, nie ma potrzebnych narzędzi, i mostki do wjazdu i wyjazdu nie są z drzewa lecz z chrustu, niebezpieczne, właściciel przewozu ma być pociągnięty niezwłocznie, aby je sprawił pod karą policyjną, a gdyby ta była bezskuteczna, pod ostrością wyrażoną w artykule 12-ym postanowienia;

3) baczycь należy, aby przewoźnicy byli zdolni, trzeźwi, w dostatecznej liczbie i znajdowali się zawsze w miejscu przy przewozie, dla zapewnienia przeprawy ciągłej, szybkiej i bezpiecznej, niemniej, aby nie wybierano opłaty wyższej nad taryfę, pod karą wymienioną w artykule 17 i 18-ym postanowienia.

w Warszawie, d. 9 Lutego 1822 roku.

Za Ministra Prezydującego, Radca Stanu

(podpisano) *Staszic.*

Nr. 506/785.

(*) Postanowienie to mieści się w dziale V, tytule I-ym, pod Nr. 2.

N° 22.

Распоряжение о томъ, что Бургомистры городовъ и гминные Войты должны наблюдать за состояніемъ переправъ и мостовъ, а Уѣздные Начальники обязаны представлять въ Правленіе Путей Сообщенія срочные рапорты о состояніи дорогъ, мостовъ и перевозовъ.

(26 Іюня (8 Іюля) 1854 г.)

Губернскимъ Правленіямъ и всемъ Уѣзднымъ Инженерамъ.

ПРАВЛЕНІЕ XIII-го Округа Путей Сообщенія.

Правленіе Округа отъ 16 (28) Января 1850 года, за N° 2,988, предложило Губернскому Правленію поручить Уѣзднымъ Начальникамъ, чтобы они представляли непосредственно въ Округное Правленіе рапорты о состояніи дорогъ въ подвѣдомственныхъ имъ уѣздахъ, два раза въ годъ, именно въ Маѣ и Декабрѣ мѣсяцахъ. Но распоряженіе это не исполняется надлежащимъ образомъ, ибо требующіеся рапорты не присылаются въ установленные сроки, а по нѣкоторымъ уѣздамъ даже вовсе не представляются.

Сверхъ того, Губернскія Правленія, согласно распоряженію 6. Управленія Путей Сообщенія отъ 3 (15) Января 1844 года, за N° 10,773, обязаны наблюсти за тѣмъ, чтобы два раза въ годъ, именно въ Мартѣ и Октябрѣ мѣсяцахъ, какъ это предписано постановленіемъ Князя Намѣстника въ Царствѣ отъ 21 Іюля 1818 года, было производимо обревизованіе судовъ, инструментовъ и перевозной прислуги на переправахъ. Между тѣмъ обязанность эта, возложенная на административныя власти по губерніямъ, не исполняется съ точностію. Вслѣдствіе сего, обращая вновь вниманіе Губернскаго Правленія на столь важный предметъ относительно общественной безопасности, Правленіе

N° 22.

Rozporządzenie zastrzegające, że Burmistrze miast i Wójtci gmin czuwać mają nad stanem przepraw i mostów, a Naczelnicy Powiatowi składać Zarządowi Komunikacyj peryodyczne rapporta o stanie dróg, mostów i przewozów.

(d. 26 Czerwca (8 Lipca) 1854 r.)

Do Rządów Gubernialnych i wszystkich Inżynierów powiatowych.

ZARZĄD XIII-го ОКРЕГУ KOMMUNIKACYJ.

Pod dniem 16 (28) Stycznia 1850 roku, Nr. 2,988, Zarząd Okręgowy wezwał był Rząd Gubernialny o zalecenie Naczelnikom Powiatów, iżby ci składali bezpośrednio Zarządowi rapporta o stanie dróg w powiatach, dwa razy do roku, to jest w Maju i w Grudniu. Tak wydane jednak rozporządzenie nie jest jak należy wykonywane; przekonywa zaś o tém nienadsyłanie w terminach, lub wcale nawet nieskładanie z niektórych powiatów żądanych rapportów.

Obok tego, wedle rozporządzenia Zarządu z dnia 3 (15) Stycznia 1844 roku Nr. 10,773, Rządy Gubernialne dopilnować są w obowiązku, ażeby dwa razy do roku, w Marcu i Październiku, jak przepisuje postanowienie Księcia Namiestnika Królewskiego z dnia 21 Lipca 1818 roku, dopełniane były rewizye statków, narzędzi i służby przewoźniczej, przy przeprawach. Lecz obowiązek ten, włożony na Władze administracyjne w guberniach, nie jest ściśle pełnionym. Ponownie więc zwracając uwagę Rządu Gubernialnego na tak ważny przedmiot pod względem bezpieczeństwa publicznego, Zarząd wzywa Rząd Gubernialny, o ponowienie, za pośrednictwem Naczelników Powiatów, zalecenia

Округа предлагаетъ Губернскому Правленію подтвердить, чрезъ посредство Уѣздныхъ Начальниковъ, Бургомистрамъ городовъ и гминнымъ Войтамъ, дабы они наблюдали за состояніемъ переправъ и мостовъ, а также за исполненіемъ до кого это относится предписанныхъ по сему предмету обязанностей, ибо въ противномъ случаѣ за ненадлежащій надзоръ будутъ подвергнуты опредѣленной по закону отвѣтственности. Вмѣстѣ съ симъ Губернское Правленіе предложить Уѣзднымъ Начальникамъ, по первоначальному надлежащемъ удостовѣреніи о состояніи сообщенія въ уѣздѣ, представлять непосредственно въ Окружное Правленіе срочные рапорты одновременно, какъ о состояніи дорогъ и мостовъ, такъ и перевозовъ, въ Маѣ и Ноябрьѣ мѣсяцахъ каждаго года.

Варшава, 26 Іюня (8 Іюля) 1854 года.

Начальникъ Округа, Генераль-Майоръ

(подписано) *Князь Тенишевъ.*

№ 1,901.

№ 23.

Распоряженіе о томъ, чтобы о всякомъ поврежденіи нешосейныхъ или второразрядныхъ шосейныхъ дорогъ, плотинъ, мостовъ или переправъ, доносило было безотлагательно Правленію Путей Сообщенія.

(20 Сентября (2 Октября) 1854 г.)

Н Губернскому Правленію.

Правленіе XIII-го Округа Путей Сообщенія.

Случается, что о происшедшихъ поврежденіяхъ нешосейныхъ или второразрядныхъ шосейныхъ дорогъ, а также пло-

Burmistrzom miast, oraz Wójtom gmin, ażeby ciż czuwali nad stanem przepraw i mostów, tudzież nad spełnianiem do kogo należy przepisanych w tym względzie powinności; inaczéj za brak dozoru, do odpowiedzialności prawem zakreślonej pociągani będą. Zaleci oraz Rząd Gubernialny pomienionym Naczelnikom Powiatów, aby po należytém poprzednio przekonaniu się o stanie komunikacyj w powiecie, składali bezpośrednio Zarządowi peryodyczne rapporta, tak o stanie dróg, mostów, jako i przewozów, razem, to jest w Maju i Listopadzie każdego roku.

в Варшавіе, д. 26 Червца (8 Липца) 1854 року.

Начелник Округу, Јенерал-Майор

(подписано) *Кsiążе Тенишев.*

№ 1,901.

№ 23.

Rozporządzenie zalecające, aby o każdym uszkodzeniu dróg niebitych lub bitych 2-go rzędu, grobel, mostów, albo przewozów, bezzwłocznie było donoszonym Zarządowi Kommunikacyj.

(d. 20 Września (2 Października) 1854 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

ZARZĄD XIII-GO OKRĘGU KOMUNIKACYJ.

Bywają zdarzenia, że o uszkodzeniach zaszyłych w drogach niebitych lub bitych rzędu II-go, jak niemniej w groblach,

тинъ, мостовъ и переправъ, Правленіе Путей Сообщенія получаетъ свѣдѣніе не только что не тотчасъ, но даже не отъ тѣхъ властей, къ обязанности коихъ относится ближайшій надзоръ за вышепоименованными путями сообщенія.

Для отклоненія такой неправильности и въ видахъ установленія надлежащаго по сему предмету порядка, Губернское Правленіе обязано предписать Губернскимъ и Уѣзднымъ Инженерамъ, чтобы они о каждомъ приключившемся поврежденіи нешоссейныхъ или второразрядныхъ шоссейныхъ дорогъ, а также плотинъ, мостовъ и прочихъ путей сообщенія, доносили немедленно Губернскому Правленію и вмѣстѣ съ тѣмъ Правленію XIII-го Округа Путей Сообщенія, съ подробнымъ изъясненіемъ: какая и гдѣ именно дорога или плотина, а также въ какомъ мѣстѣ, или на которой рѣкѣ мостъ — повреждены, въ какой степени послѣдовало это поврежденіе, и какія приняты мѣры для возстановленія сообщенія, наконецъ, возстановлено ли оно, или же въ какое время слѣдуетъ сего ожидать.

Варшава, 20 Сентября (2 Октября) 1854 года.

И. д. Начальника XIII-го Округа, Инженеръ-Полковникъ
(подписано) *Олексинскій*.

№ 6,416.

mostach i przeprawach, Zarząd Komunikacyj otrzymuje wiadomości nietylko nierychłe, lecz nadto nie od urzędów, do których należy najbliższy dozór nad rzeczonymi dopiero komunikacyami.

Dla uniknienia téj niewłaściwości i w celu wprowadzenia rzeczy w należyty porządek, Rząd Gubernialny wyda rozkazy Inżynierom Gubernialnym i Powiatowym, ażeby o każdym wydaném uszkodzeniu dróg niebitych, lub też bitych rzędu II-go, tudzież o uszkodzeniu grobel, mostów i innych komunikacyj, natychmiast donosili Rządowi Gubernialnemu, jak również jednocześnie Zarządowi XIII-go Okręgu Komunikacyj, z wyszczególnieniem dokładném, jaka i gdzie droga lub grobla, tudzież w jakimъ мѣjscu, lub na której rzece most został uszkodzony, w jakim stopniu uszkodzenie nastąpiło, jakie środki przedsięwzięto dla przywrócenia komunikacyi, wreszcie, czy komunikacya przywróconą została, lub na kiedy przywrócenia jej spodziewać się należy.

w Warszawie, d. 20 Września (2 Października) 1854 roku.

P. o. Naczelnika XIII-go Okręgu, Pułkownik Inżynieryi
(podpisano) *Olexiński*.

Nr. 6,416.

N° 24.

Распоряжение о томъ, чтобы Губернскіе и Уѣздные Инженеры ни въ какомъ случаѣ не обозначали на планахъ очерковъ укрѣпленій, ни же фортификаціонныхъ работъ.

(16 (28) Декабря 1854 г.)

Гражданскому Губернатору N Губерніи.

И. д. Начальника XIII-го Округа Путей Сообщенія.

Препровождая въ копіи секретное предписаніе, данное мнѣ Главнымъ Директоромъ, Предсѣдательствующимъ въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, имѣю честь просить Ваше Превосходительство поручить Губернскимъ и Уѣзднымъ Инженерамъ просмотрѣть находящіяся у нихъ планы и тѣ изъ нихъ, на коихъ находились бы очерки укрѣпленій, прислать прямо ко мнѣ, для представленія ихъ Главному Директору, Предсѣдательствующему въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, а также предписать инженернымъ чинамъ подвѣдомственной Вамъ губерніи, чтобы они на будущее время ни въ какомъ случаѣ не обозначали на планахъ очерковъ укрѣпленій, ни же фортификаціонныхъ работъ.

Варшава, 16 (28) Декабря 1854 года.

Инженеръ-Полковникъ (подписано) *Олексинскій.*

N° 218.

N° 24.

Rozporządzenie, aby Inżynierowie gubernialni i powiatowi, pod żadnym pozorem nie oznaczali na planach narysów twierdz, ani dzieł fortyfikacyjnych.

(d 16 (28) Grudnia 1854 r.)

Do Gubernatora Cywilnego Gubernii N.

P. O. NACZELNIKA ZARZĄDU XIII-GO OKRĘGU KOMUNIKACYJ-
LĄDOWYCH I WODNYCH.

Przesyłając w kopii reskrypt sekretny, wydany mi przez Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mam honor upraszać J.W. Pana o polecenie Inżynierom gubernialnym i powiatowym przesłania planów u nich znajdujących się i przesłania tych, na którychby znajdowały się narysy twierdz, wprost do mnie, dla złożenia ich Dyrektorowi Głównemu Prezydującemu w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, jak niemniej o wydanie rozkazów służbie inżynierskiej w gubernii, ażeby na przyszłość nie oznaczała na planach narysów twierdz, ani dzieł fortyfikacyjnych, pod żadnym pozorem.

w Warszawie, d. 16 (28) Grudnia 1854 roku.

Pułkownik Inżynierii (podpisano) *Olexiński.*

Nr. 218.

Приложение къ № 24-му.

Управляющему XIII-мъ Округомъ Путей Сообщенія, Инженеръ-Полковнику Олексинскому.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисии Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

По приказанію Г. Генералъ-Фельдмаршала, Генералъ-Адъютантъ Фроловъ сообщилъ мнѣ, для исполненія, копію съ полученнаго Его Свѣтлостію рапорта Г. Военнаго Министра отъ 14 Ноября, за № 8,250, въ коемъ объявлена Высочайшая воля, чтобы на планахъ, находящихся въ гражданскомъ вѣдомствѣ, были уничтожены очерки укрѣпленій, если таковыя окажутся.

Сообщая о семъ, покорно прошу Ваше Высокоблагородіе приказать тотчасъ пересмотрѣть всѣ дорожные планы, находящіеся въ Окружномъ Правленіи и въ частяхъ вѣдомства его, и тѣмъ изъ нихъ, на коихъ окажутся очерки укрѣпленій, представить мнѣ подробную опись въ возможной скорости; независимо же отъ сего, дать теперь же предписаніе Гражданскимъ Инженерамъ вѣдомства XIII-го Округа, дабы на будущее время, при составленіи плановъ, отнюдь ни подъ какимъ видомъ, не допускали таковыхъ очерковъ.

Варшава, 4 (16) Декабря 1854 года.

Генералъ-Лейтенантъ (подписано) *Викинскій*.

№ 50,076/24,841.

Annex do Nr. 24-go.

Do Naczelnika Zarządu XIII-go Okręgu Kommunikacyj, Pułkownika Inżynierii Olexińskiego.

DYREKTOR GŁÓWNY, PREZYDUJĄCY W KOMMISSYI RZĄDOWEJ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Z rozkazu General-Feldmarszałka, General-Adjutant Frołow zakomunikował mi do wykonania kopię rapportu Ministra Wojny z daty 14 Listopada Nr. 8,250, złożonego Księciu Namiestnikowi, przez który objawiona została wola NAJWYŻSZA, aby na planach, znajdujących się w Zarządzie cywilnym, zniszczone zostały narysy twierdz, o ile takowe się okażą.

Zawiadamiając o tém, uprzejmie proszę JW. Pana polecić przejrzeć natychmiast wszelkie plany drogowe, znajdujące się w Zarządzie Okręgu i podwładnych mu oddziałach służby, i przedstawić mi, w czasie jak najkrótszym, szczegółowy wykaz takich planów, na których okażą się narysy fortyfikacyjne; obok tego wydać bez zwłoki rozporządzenie do Cywilnych Inżynierów Zarządu XIII-go Okręgu Kommunikacyj, aby na przyszłość przy zdejmowaniu planów, nie dopuszczali, pod żadnym pozorem, wzmiankowanych fortecznych narysów.

w Warszawie, d. 4 (16) Grudnia 1854 roku.

General-Lejtenant (podpisał) *Wikiński*.

Nr. 50,076/24,841.

ГЛАВА II.

ФИНАНСОВЫЯ И ПОЛИЦЕЙСКІЯ ПРАВИЛА.

№ 1.

Постановленіе, воспреещающее подрядчикамъ работъ по публичнымъ дорогамъ продавать напитки людямъ, для работъ употребленнымъ, и предоставляющее землевладельцамъ право производить эту продажу.

(2 Іюня 1818 г.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства.

Министръ Внутреннихъ Дѣлъ представлялъ Князю Намѣстнику на разрѣшеніе вопросъ о томъ: можетъ ли быть предоставлено подрядчикамъ въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ производятся съ подряда работы по публичнымъ дорогамъ, особое право на продажу напитковъ людямъ, для производства этихъ работъ употребленнымъ?

Князь Намѣстникъ, принявъ въ соображеніе, что пропинація составляетъ исключительное право мѣстныхъ владѣльцевъ, и что, сверхъ того, эти владѣльцы обязаны содѣйствовать устройству дорогъ, нашель, что не слѣдуетъ нарушать въ этомъ отношеніи ихъ собственности и увеличивать лежащія на нихъ обязанности, принося имъ ущербъ въ доходахъ, и, согласно съ мнѣніемъ присутствующихъ, постановилъ, что въ вышеозначенномъ случаѣ право продажи напитковъ не можетъ быть

TYTUŁ II.

PRZEPISY SKARBOWE I POLICYJNE.

№ 1.

Decyzya, iż entrepreneurom robót około dróg publicznych wzbroniono szynkować trunki dla ludzi do robót użytych, i prawo to przy właścicielach gruntu pozostawiono.

(d. 2 Czerwca 1818 r.)

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Minister Spraw Wewnętrznych upraszał Księcia Namiestnika o rozwiązanie następującej kwestyi, to jest: czyli w miejscach gdzie roboty około dróg publicznych uskuteczniają się przez entrepryzę, może być dozwolone entrepreneurom oddzielne prawo szynkowania trunków, dla ludzi przez nich do takich robót użytych.

Książę Namiestnik zważywszy, że propinacya jest prawem wyłącznem właścicieli miejscowych, że nadto właściciele ci, ze swęj strony, do urządzenia dróg przyczyniać się muszą, osądził, iż nie wypada naruszać w tém ich własności i powiększać ich ciężary, przynosząc im w dochodach uszczerbek, i postanowił, zgodnie ze zdaniem obradujących, że co do wymienionego przy-

предоставлено подрядчикамъ, но должно вполнѣ принадлежать землевладѣльцамъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія, 2 Іюня 1818 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Совѣтникъ, Статсъ-Секретарь, Бригадный Генералъ
(подписано) *Коссецкій*.

№ 2.

Распоряженіе, воспрещающее обдирать для обуви, называемой курпъ, лозу изъ находящихся у плотинъ и шосейныхъ дорогъ шпалерниковъ.

(11 Іюля 1833 г.)

Въ Люблинскую Воеводскую Коммисію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Вслѣдствіе донесенія Дирекціи Путей Сообщенія о томъ, что проходящіе изъ Россіи въ Царство Польское на разныя казенныя работы люди обдираютъ лозу изъ насажденных у плотинъ и шосейныхъ дорогъ шпалерниковъ для обуви, курпъ называемой, что влечетъ за собою уничтоженіе этихъ кустарниковъ, — Правительственная Коммисія предлагаетъ Воеводской Коммисіи предписать пограничнымъ Таможеннымъ Управленіямъ, дабы они предваряли при входѣ въ Царство Польское

padku, prawo propinacyi entrepreneurom udzielone być nie może, lecz całkiem przy właścicielach gruntowych pozostać ma.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 2 Czerwca 1818 roku.

Zgodno z protokółem:

Radca, Sekretarz Stanu, Generał-Brygady
(podpisano) *Kossecki*.

№ 2.

Rozporządzenie, zakazujące obdzierania łożyny ze szpalerów przy groblach i drogach bitych, na obuwie kurpie zwane.

(d. 11 Lipca 1833 r.)

Do Kommissyi Województwa Lubelskiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Mając sobie doniesione raportem Dyrekcyi Kommunikacyj Lądowych i Wodnych, iż ludzie przychodzący z Rosyi w kraj Polski do rozmaitych robót skarbowych, na obuwie, kurpie zwane, obdzierają łożynę z szpalerów przy groblach i drogach bitych, co za sobą zniszczenie tych krzewów pociąga, Kommissya Rządowa zaleca Kommissyi Wojewódzkiej, iżby Urzędowi Celnym pogranicznym nakazała, aby tychże ludzi przy wcho-

помянутыхъ людей о томъ, что, въ случаѣ нарушенія сего за-
прещенія, они подвергнутся полицейскому взысканію.

Варшава, 11 Іюля 1833 года.

За Главнаго Директора, Предсѣдательствующій,
Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Войда*.

№ 37,282/6,292.

№ 3.

Распоряженіе о томъ, что безсрочно-отпускные нижніе
чины не могутъ заниматься продажей напитковъ въ корч-
махъ, заѣзжихъ домахъ, постоянныхъ дворахъ и тому
подобныхъ мѣстахъ.

(8 (20) Августа 1844 г.)

*Инспекторамъ и и. д. Помощниковъ Инспекторовъ Путей
Сообщенія.*

УПРАВЛЕНІЕ ПУТЕЙ СООБЩЕНІЯ.

Инспекторскій Департаментъ Военнаго Министерства, отъ
24 Іюня сего года, за № 23, объявилъ Высочайшую Его
Императорскаго Величества волю касательно безсрочно-отпуск-
ныхъ нижнихъ чиновъ, что ни имъ, ни ихъ женамъ, до тѣхъ
поръ, пока они состоятъ въ отпуску, не дозволяется, подъ лич-
ною отвѣтственностью, заниматься продажей напитковъ въ корч-
махъ, заѣзжихъ домахъ, постоянныхъ дворахъ и тому подобныхъ
мѣстахъ.

dzie w kraj Polski ostrzegały, iż w razie przestąpienia zakazu,
policyjnie karani będą.

w Warszawie, d. 11 Lipca 1833 roku.

Za Dyrektora Głównego,
Radca Stanu Prezydujący (podpisano) *Wojda*.

Nr. 37,282/6,292.

№ 3.

Rozporządzenie zastrzegające, iż nieograniczenie ur-
lopowani niższych stopni nie mogą trudnić się szyn-
kowaniem trunków w karczmach, austeryach, zajaz-
dach i tym podobnych miejscach.

(d. 8 (20) Sierpnia 1844 r.)

*Do PP. Inspektorów i p. o. Podinspektorów Komunikacyj
Lądowych i Wodnych.*

ZARZĄD KOMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH.

Departament Inspektorski Ministerstwa Wojny z dnia 24
Czerwca r. b. Nr. 23, objawia wolę NAJJAŚNIEJSZEGO PANA,
względem nieograniczenie urlopowanych niższych stopni, że
im, ani też ich żonom, dopóki na urlopie znajdować się będą,
niewolno trudnić się szynkowaniem trunków w karczmach, au-
steryach, zajazdach i tym podobnych zakładach, pod osobistą
odpowiedzialnością.

О таковой Высочайшей волѣ Управление Путей Сообщенія предписываетъ Вамъ объявить подвѣдомственнымъ чинамъ и за точнымъ примѣненіемъ къ оной строго наблюдать.

Варшава, 8 (20) Августа 1844 года.

Управляющій, Генералъ-Маіоръ (подписано) *Князь Тенишевъ*.

№ 6,769.

№ 4.

Постановленіе о томъ, что дорожные кондукторы и надсмотрщики обязаны препровождать въ подлежащія гмины нищихъ, шатающихся по дорогамъ безъ видовъ.

(6 (18) Февраля 1840 г.)

*Извлечение изъ выписки изъ журнала засѣданія Совѣта
Управления Царства.*

Вмѣнить въ обязанность дорожныхъ Кондукторовъ и Надсмотрщиковъ задерживать нищихъ, шатающихся по дорогамъ безъ видовъ и передавать ихъ въ ближайшую деревню, подъ надзоръ мѣстныхъ Солтысовъ, въ томъ случаѣ, если имъ не возможно будетъ отослать ихъ въ подлежащую гмину.

Варшава, 6 (18) Февраля 1840 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Статсъ-Секретарь (подписано) *Тымовскій*.

Zarząd Komunikacyj poleca Panu, abyś takową wolę Najwyższą podrzędnej służbie zakomunikował i nad ściśle zastosowaniem się do niej bacznie miał oko.

w Warszawie, d. 8 (20) Sierpnia 1844 roku.

Zarządzający, General-Major (podpisano) *Książę Teniszew*.

Nr. 6,769.

№ 4.

Decyzja stanowiąca, iż konduktorzy i dozorczy drogowi odsyłać mają do właściwych gmin, tułających się po drogach żebraków bez świadectw.

(d. 6 (18) Lutego 1840 r.)

Wyjątek z wypisu z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Zobowiązać Konduktorów i dozorców drogowych zatrzymywać tułających się po drogach bez świadectw żebraków, i dostawiać takowych do najbliższej wsi, pod dozór miejscowych soltysów, jeżeli ich sami do właściwej gminy odesłać nie mogą.

w Warszawie, d. 6 (18) Lutego 1840 roku.

Zgodno z protokółem:

Sekretarz Stanu (podpisano) *Tymowski*.

N° 5.

Распоряжение о томъ, что кондукторы и дорожные сторожа обязаны задерживать и препровождать къ подлежащему начальству замѣченныхъ по дорогамъ нищихъ, бродягъ и гражданскихъ лицъ, одѣтыхъ въ солдатскія шинели.

(29 Августа (10 Сентября) 1851 г.)

Извлечение изъ распоряженія Правленія XIII-го Округа Путей Сообщенія, даннаго вѣмъ Начальникамъ Отдѣленій и Дистанцій.

Кондукторы и дорожные сторожа замѣчаемыхъ ими на дорогахъ нищихъ, бродягъ и гражданскихъ лицъ, одѣтыхъ въ солдатскія шинели, обязаны задерживать и отсылать къ Солтысамъ, Бургомистрамъ и гминнымъ Войтамъ, для зависающаго съ ними распоряженія.

Варшава, 29 Августа (10 Сентября) 1851 года.

Начальникъ Округа, Генералъ-Маіоръ
(подписано) *Князь Тенишевъ.*

N° 6,412.

КОНЕЦЪ I-ОЙ КНИГИ III-ГО ТОМА.

(Окончаніе Части второй въ книгѣ II-ой тома III-го.)

N° 5.

Rozporządzenie zastrzegające, iż Konduktorowie i dróżnicy ujmować i właściwym Władzom odsyłać mają dostrzeganych po drogach żebraków, włóczęgów i osoby cywilne w ubiorach płaszczy żołnierskich.

(d. 29 Sierpnia (10 Września) 1851 r.)

Wyjątek z rozporządzenia Zarządu XIII-go Okręgu Komunikacyj, do wszystkich Naczelników Oddziałowych i Objazdowych.

Aby Konduktorowie oraz dróżnicy dostrzeganych po drogach żebraków, włóczęgów i osoby cywilne w ubiorach płaszczy żołnierskich, ujmowali i Sołtysom, Burmistrzom, lub Wójtom gmin, do stosownego z nimi postąpienia, odsyłali.

w Warszawie, d. 29 Sierpnia (10 Września) 1851 roku.

Naczelnik Okręgu, General-Major
(podpisano) *Książę Teniszew.*

Nr. 6,412.

KONIEC KSIĘGI I-EJ TOMU III-GO.

(Dokończenie Części drugiej znajduje się w księdze II-iej tomu III-go.)

